Split by PDF Splitter

ମନୋହର ଉପନ୍ୟାସ
ସଙ୍ଗ ସୁଖ ପରିହାସ କହିଁ ବିଷମୟ ଲୋ
କହିଁ ବିଷମୟ ।
ଅଭିନବ ମନୋରଥ-ଲତା ସୁକୋମଳ
କାହିଁ କେ ଦେଇଛି ? ଧରି
ଶାଣ ଈର୍ଷା ତରବାରି,
ମାତଃ କସ ଚୋର ଅଶାନ୍ତିର ମୂଳ ଲୋ
ଅଶାନ୍ତିର ମୂଳ ।
"ହୃଦୟ ଯାଉଛି ଫାଟି କହି ନପାରଇ
(ଚୋ) ଗାଇ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ନାଥର
କାରାବାସ ସମାଚାର
ନାହଲ ବସ ହୋଇ ଅଙ୍ଗରେ ଖେଳଇ ରେ
ଅଙ୍ଗରେ ଖେଳଇ ।
ଗୁଣବାନ୍ ସୁବିବେକ ନ୍ୟାୟପରାୟଣ
ଯାଂ ପ୍ରତିରକ୍ତ ବିନ୍ଦୁରେ
ସ୍ୱାଧୀନତା ବହେ ଷରେ
ଅନ୍ଧକାର ତା ବିନା ଆଜ ବଙ୍ଗ ଭୂମି ଜାଣ ରେ
ବଙ୍ଗ ଭୂମି ଜାଣ ।
କାହାର ବଶରେ ଅବା କୌଣସି ହିଂସ୍ରକ
ସହି ନପାରି ତା ପ୍ରଭା
ଢାଳୁଅଛି ଜେଲ ଶୋଭା
ସହି କି ହୁଅଇ ଇହା ବିହି ଅବିବେକ ରେ
ବିହି ଅବିବେକ ।
ହିନ୍ଦୁର ଧରମ ବରେ ନୁହଇ ଧରମ
ହିନ୍ଦୁର ଗଞ୍ଜନ୍ତି କାହିଁ
ହିନ୍ଦୁର ଗୌରବ ନାହିଁ
ହିନ୍ଦୁକୁ କ୍ଷମତା ଦେଲେ ହୁଏ ଅପମାନରେ
ହୁଏ ଅପମାନ ।
ନାହିଁ କରେ ରକ୍ତ ଆଉ ଆର୍ଯ୍ୟ ଧମନୀରେ,
ଆର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲେ ଅନାର୍ଯ୍ୟ
ଯେବେ ନାହିଁ ଆର୍ଯ୍ୟ ବୀର୍ଯ୍ୟ
କାହିଁ ଗୌରବ ପାଇଁ ନୁହ ଅଭିମାନୀରେ !
ନୁହ ଅଭିମାନୀ
ଶୁଣିଛୁ ରାପଣ ଧର୍ମୀ ଶାସନେ ଈଶ୍ୱର
ଯାହାର ସ୍ୱଗନ୍ଧ ଗୁଣ
ମୋହଇ ଦେବତା ମନ
ତାହାର ଶାସନେ ପୁଣି ଏତ ଠମହାରରେ
ଏତ ଠମହାର ।
ପାର୍ଲିୟାମେଣ୍ଟ ନୁହେ ଅଶ୍ଳୀଳଭବନ
ଇଂଲଣ୍ଡେ ମାତୃମୂଳର
ଭାରତେ ରାପଣ ବୀର
ଅଛନ୍ତି, କହୁ କି ? ଏତ ନାଇଁ ଧରମରେ
ନାହିଁ ଧରମ ।

ଉଠରେ ଉଠରେ ଆଉ ବିଲମ୍ବ ନକର
ଭାରତ ସନ୍ତତି ଗଣ
ଦେଶ ପାଇଁ କର ପଣ
ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ମୁକ୍ତିରେ ହୁଅ ତତପରରେ
ହୁଅ ତତପର ।"

୧୦।୫।୮୩ }
କଟକ } ଶ୍ରୀ ———

To

THE HONORABLE A. RIVERS THOMPSON C. S. I., C. I. E., LIEUTENANT-GOVERNOR OF BENGAL,
FORT WILLIAM.

The humble Memorial of the undersigned Ministerial Officers of Orissa
Most respectfully sheweth,—

That your Memorialists have read with great concern the Government Resolution of the 23rd February last, laying down Rules for the admission of men into the Subordinate Executive Service. They do not question the soundness of the principle of open competition that has been introduced, [illegible] of nor the fairness of the standard [illegible] qualifications fixed. On the contrary, they welcome the change as being a most desirable one. What prejudices them is the limitation of the maximum age to 25 years, which altogether excludes them from the field.

Your Memorialists, who are either under-graduates or graduates of the Calcutta University, entered the Government Service in the full hope of rising gradually, as many of their countrymen had risen before them, to about the highest position open to natives,—viz., the Subordinate Executive Service; and the various terms of years, during which they have respectively served, they have looked upon as qualifying periods towards eligibility for that service, all the other necessary conditions being of course satisfied. It is therefore, most disheartening to them to find their prospects so abruptly cut short.

Your Memorialists feel that the provision made in the Rules, apparently with the view of mitigating the hardship inevitable from the suddenness of the change, is not adequate to meet the claims of the class of expectants to which your Memorialists belong. They allude to the Special Examination ordered to be held in January 1884. The privilege to appear at it has been confined to those whose names are borne on the Register of Candidates kept in the Secretariat and Sub-Deputy Collectors of the 1st and 2nd grades, according to the recent re-organization. Your Memorialists do not come under either category. As regards the registration of names, they never sought it, as they were not aware that it secured a better chance of success. On the other hand, they knew that several applicants had received replies to the effect that, though their names were registered, no hopes of appointment could be held out to them. Sub-Deputy Collectorships, especially those of the old second grade, were not very attractive posts, especially to those who were already in the receipt of Rs. 50 or more [illegible] clerks, and your Memorialists almost all come under this class,—some of them drawing Rs. 100 and upwards. One of them, they would add, resigned a Sub-Deputy Collectorship, on Rs. 100, and took a Serishtadarship.

Under these circumstances, your Memorialists pray that your Honor will be pleased to accord a kind consideration to their hard case, and permit them to appear at the Special Examination of 1884, on the other conditions attached to the privilege, and thus enable them to try their chance once for ever.

Your Memorialists take the opportunity to solicit a reference to the correspondence noted on the margin,* which will shew that it was at one time considered expedient to relax the examination rules, in order to admit of the natives of the place being

* Orissa Commr's 813, dated 29th Octr. 1870, to government. G. O., 342 G., dated 21st Novr. 1870.

Digitized by srujanika@gmail.com

appointed Deputy Collectors and Deputy Magistrates in Orissa, in preference to strangers; and with the same object the present Commissioner of the Division has recently asked Government in his No. 1903, dated the 28th December 1882, to allow him to nominate men for vacancies in it. Your Memorialists do not now ask for any such special indulgence as that recommended by Mr. Commissioner Ravenshaw. They are prepared to compete with the natives of Bengal and elsewhere. What they pray for is, as stated above, an extension to them, and others similarly circumstanced, of the privilege of appearing at what may be called the grace examination of 1884.

And your Memorialists, as in duty bound, shall ever pray.

ବିଜ୍ଞାପନ।

ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ସମୀପରେ ନିବେଦନ ଯେ କଳିକତା ନିବାସୀ ସାଧାରଣ ହିତାକାଂକ୍ଷୀ ବାବୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବନ୍ଦ୍ୟୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କୁ ମହାମାନ୍ୟ ହାଇକୋର୍ଟ ଦୁଇମାସ କାରାଦଣ୍ଡ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ହୁକୁମ ଆଇନ ସଙ୍ଗତ ଅବା ପକ୍ଷପାତ ବର୍ଜିତ କିମ୍ବା ଭାରତବାସିଙ୍କର ତୃପ୍ତିକର ହୋଇଅଛି କି ନାହିଁ ତହିଁର ସମାଲୋଚନା ନିମିତ୍ତ ଆଗାମୀ ତା ୧୯ ରିଖ ମଇ ଶନିବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ୭ ଘଣ୍ଟିକା ସମୟରେ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ହଲରେ ସାଧାରଣ ସଭା ହେବ ସହୃଦୟ ମହୋଦୟମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ବାଧିତ ହେବୁଁ। ନିବେଦନମିତି।

୧୦।୫।୮୩ } ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ବନ୍ଦ୍ୟୋପାଧ୍ୟାୟ
କଟକ }

NOTICE.

In accordance with a requisition signed by 16 members, an extraordinary meeting of the Orissa Association will be held on Monday the 21st Instant at 3 P. M. in the Hall of the Cuttack Printing Company for the purpose of sending up a memorial to His Excellency the Viceroy in support of Mr. Ilbert's Criminal jurisdiction bill and also to express sympathy with Babu Surendra Nath Banerjee at his present distress.

17th May } GOUREE SUNKER ROY
1863. } *Honorary Secretary*

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଇଲବର୍ଟ ସାହେବଙ୍କ ଫଉଜଦାରୀ ଅଦାଲତର ଅଧିକାର ସମ୍ପର୍କୀୟ ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ସମର୍ଥନ ସୂଚକ ମହାମାନ୍ୟ ପ୍ରତିନିଧି ବାହାଦୁରଙ୍କ ନିକଟକୁ ଏକଖଣ୍ଡ ଆବେଦନ ପଠାଇବା ଏବଂ ବାବୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବାନର୍ଯ୍ୟାଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁରବସ୍ଥାରେ ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରକାଶ କରିବା କାରଣ ଆଗାମୀ ସୋମବାର ଚଳିତ ମାସ ତା ୨୧ ରିଖ ଘଡ଼ି ୩ ଟା ସମୟରେ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନିଙ୍କ ହୋମହଲରେ ଉତ୍କଳ ସଭାର ଏକ ବିଶେଷ ଅଧିବେଶନ ହେବ।

ତା ୧୭ ରିଖ ମଇ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ
ସନ ୧୮୮୩ } ସେକ୍ରେଟରୀ

By order of the Road Cess Committee will be sold by public auction at an upset price at 7 A. M. on Wednesday the 6th June 1883 at the Road Cess Office Cuttack, the following articles:—

2 Pumps
1 Bull's Excavator
1 Lawn mower
1 Truck

These articles can be inspected and any further particulars afforded on application at the Road Cess Office.

ଏତଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଯାଉଅଛି କି ରୋଡସେସ୍ କମିଟୀଙ୍କ ଆଦେଶାନୁସାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ କଟକ ନଗ୍ରୀ ରୋଡସେସ୍ ଅଫିସରେ ସନ ୧୮୮୩ ମସୀହା ଜୁନମାସ ତା ୬ ରିଖ ବୁଧବାର ସକାଳ ୭ ଟା ସମୟେ ନିଲାମରେ ବିକ୍ରୟ ହେବ।—

ଜଳସେଚନର କଳ	୨ ଯୋଡ଼ା
କୁଅ ଖୋଳିବାର କଳ	୧ "
ଘାସ କାଟିବାର କଳ	୧ "
ଜିନ୍ଷ ବୋହିବାର ଗାଡ଼ି	୧ "

ରୋଡସେସ୍ ଅଫିସରେ ଆସି କଲେ ଉପରୋକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଦେଖି ପାରିବେ ଓ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଷୟ ଅବଗତ ହେଲେ ଜାଣି ପାରିବେ।

Cuttack } (Sd.) F. JONES
Road Cess Office } *Chairman R. Cess.*
The 16th May 83. } *Committee.*

The power of attorney granted by the undersigned to MR. A. W. BELLIS is cancelled from this date.

Cuttack, }
28th Feby. } J. BULLOCH & Co.
1883. }

ବ୍ରାହ୍ମଣ ସହିତ କଇବର୍ତ୍ତ୍ୟ ଜାତିର [illegible]
ଫିଟ୍ଟାଥ ଚାଷଲ ମୁଦ୍ରିତ ନୟନ।

ବିଧବା ବିବାହ

ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗ।

ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦/ ଡାକମାସୁଲ ୫ ୦ ୧୭

ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନିଙ୍କ ଯନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ଏବଂ କଟକ କଲେଜର [illegible] ଅଧ୍ୟାପକ ବାବୁ ଶ୍ରୀ ରାମଶଙ୍କର ମୁଖୁର୍ଯ୍ୟାଙ୍କ ନିକଟରେ ମିଳୁ ଅଛି।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିଙ୍କୋନା ଫେବ୍ରିଫିଉଜ୍।

ଏହା କୁଇନାଇନ ବଦଳରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଅଛି। କଟକର ପ୍ରଧାନ [illegible] ଡାକ୍ତରଖାନା ଓ ଦେଶୀୟ ଔଷଧାଳୟରେ ଏହା [illegible] ଏବଂ ଅନେକ ଲୋକ ଜ୍ୱର ଆରୋଗ୍ୟ [illegible] ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦରରେ ମିଳିପାରେ ଯଥା;—

ଡାକମାସୁଲ ସହିତ ଏକ ଆଉନ୍ସର ୫ ୧ ଟା। ୮ ଅଉନ୍ସର [illegible] ୫ ୧୧ ଟା। ୧୬ ଅଉନ୍ସର ୫ ୨୦ ମୂଲ୍ୟ ଲାଗିବ [illegible]

ଉତ୍କଳଦୀପିକାରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଛପାଇବାର ଦର [illegible] ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଯଥା।—

ପ୍ରଥମଥର ସକାଶେ

ଆଠ ପଦ	୫ ୦/୦
ଅଷ୍ଟ ଦଶକୁ	୫ ୧/
ପୁଣି ଏକ କଲମ	୫ [illegible]

ମାତ୍ର କୌଣସି ବିଜ୍ଞାପନ ଯେତେ କ୍ଷୁଦ୍ର ହେଉନା କାହିଁକି ଶ୍ରେଣୀ ଏକ ୫ ୦/୦ ରୁ କମ୍ ହେବ ନାହିଁ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟଥର ସକାଶେ ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରଥମ [illegible] ଅର୍ଦ୍ଧେ ଓ ଚତୁର୍ଥ ସଥାକ୍ରମେ ହେବ।

ଅଧିକ ଥର ସକାଶେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ [illegible] ପାରିବ।

ବିଜ୍ଞାପନର ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ ସଙ୍ଗେ ପଠାଇବାକୁ [illegible]

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି।

ବାବୁ ହରେକୃଷ୍ଣ ଦାସ	ମୁକ୍ତାବାଦ	କଟକ	୫ ୧[illegible]
" କୃପାସିନ୍ଧୁ ମହାନ୍ତି		"	୫ [illegible]
" ସାଲବେଗ ଗ୍ରାମାଦ୍ଦୁ ଯୁଗଲ		ବାଲିଆ	୫ [illegible]
" ଗୋଲକଚନ୍ଦ୍ର ଘୋଷ		ପାଣ୍ଡୁଆ	୫ [illegible]
" ନିଦ୍ରୋନିଦ୍ର ଦସ୍		"	୫ [illegible]
ଶ୍ରୀ ସତା ଗଙ୍ଗା ଓଠାରେ		"	୫ [illegible]
ବାବୁ କାଳିପଦ	ଝାଜପୁର	"	୫ [illegible]
" ଗଦାଧର	ଦାସ	"	୫ [illegible]
" ରଘୁନନ୍ଦନ	ପୋଷ ଅଫିସ	ବଲିଆ	୫ [illegible]
ଶ୍ରୀ ସାଲ ବଳେ	ହୋମିଓପାଥ	କଟକ	୫ [illegible]
ବାବୁ ବଇଦ୍ଗାଁ ସିଂହ	"	"	୫ [illegible]
ଶ୍ରୀ ସାଲ ବଳେ	ତାଲଚେର	"	୫ [illegible]

ଏହି ଉତ୍କଳଦୀପିକା କଟକ ପତ୍ରିକାର [illegible]
ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନିଙ୍କ ଯନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ [illegible]

Split by PDF Splitter

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

REGISTERED NO. 1

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୧୮ ଭାଗ
୨୧ ସଂଖ୍ୟା

ତା ୨୬ ଶେ ମାହେ ମଇ ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା । ମୁ । ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଦି ୧୪ ତ ସନ ୧୨୯୦ ସାଲ ଶନିବାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରିମ	ବକେୟା
ବାର୍ଷିକ	ଟ ୨ ୧	ଟ ୨୧
ଡାକମାସୁଲ	ଟ ୦ ୯	ଟ ୧

କଲିକତା ଏବଂ ତନ୍ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ କେତେକ ସ୍ଥାନରୁ ବାବୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କ ମୁକ୍ତି ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ବହୁସଂଖ୍ୟକ ତାରସମ୍ବାଦ ବଡ଼ଲାଟ ସାହେବଙ୍କ ସମୀପକୁ ପ୍ରେରିତ ହୋଇଥିଲା । ମୋକଦ୍ଦମା ସମ୍ପର୍କୀୟ କାଗଜାଦି ଦେଖିବା ପୂର୍ବରୁ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଏହିପରି ଉତ୍ତର ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂକ୍ରାନ୍ତ କୌଣସି ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ହସ୍ତକ୍ଷେପଣ କରିବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ ମଧ୍ୟ ବିଲାତର ଲର୍ଡ ଚାନ୍ସେଲର ଅଳ୍ପଦିନ ତଳେ ଅଦାଲତ ଅବଜ୍ଞା ସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଆଗତ କରିଥିଲେ ତହିଁରୁ ବିଚାରକଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସେପରି ଅଧିକାର ନ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ପାଏ । ମାତ୍ର ସାମ୍ରାଜ୍ଞୀଙ୍କ ସମୀପକୁ କୌଣସି ଆବେଦନପତ୍ର କେହି ପଠାଇଲେ ତାହା ସେ ଯଥାମତ ପଠାଇ ଦେବାର ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି ।—ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ବଡ଼ ଲାଟସାହେବଙ୍କଠାରୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ପ୍ରତି କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା ନିଷ୍ଫଳ ହୋଇଅଛି । ଅସ୍ମତ୍‌ମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କଠାରେ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାର ଆଦୌ ଉଚିତ ନ ଥିଲା । ଯାହା ହେଉ ବିଷୟଟି ପରେ ପ୍ରିଭିକୌନସିଲରେ ଆଦ୍ୟପ୍ରାନ୍ତ ବିଚାରିତ ଓ ମୀମାଂସିତ ହେବାର ଦେଖିବାକୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଆଗ୍ରହ ସହିତ ଅନାଇ ବସିଅଛୁଁ ।

ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତର୍କ ବିତର୍କର ପ୍ରଚଣ୍ଡ ବାତ୍ୟାରେ ପାଠକେ ମନ୍ତ୍ରୀବର ଗ୍ଲାଡ଼ଷ୍ଟୋନ ସାହେବଙ୍କର ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବଡ଼ଲାଟଙ୍କ ଉଦାର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି କି ପ୍ରକାର ମତ ତାହା ଜାଣିବା କାରଣ ବେଳେ ବେଳେ ଏକାନ୍ତ ଉତ୍ସୁକ ହେଉଥିବେ । ବିଲାତରୁ ଆସିଥିବା ତାର ସମ୍ବାଦରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଅତି ଅଳ୍ପଦିନ ତଳେ ଅସମଦ ବାର୍ଟଲେଟ ସାହେବ କମନସ ସଭାରେ ପଚାରିଲେ ଯେ ଇଲବର୍ଟ ସାହେବଙ୍କ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଯେଉଁ ଭାରତରେ ଗୋଲମାଳ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରତିନିଧି (ବଡ଼ଲାଟ) ସାହେବଙ୍କୁ ଫେରାଇ ଆଣିବାର ଇଚ୍ଛା କରୁଅଛନ୍ତି କି ନା । ତହିଁକି ପ୍ରଶଂସିତ ମନ୍ତ୍ରୀବର ଉତ୍ତର ଦେଲେ କି ଲର୍ଡ ରିପନ ଧୀରତାକ ଭାରତର ପ୍ରତିନିଧି କାର୍ଯ୍ୟ ଏବମ୍ଭୂତ ପ୍ରଶଂସା ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟତା ସହିତରେ ନିର୍ବାହ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ତଦ୍‌ଦୃଷ୍ଟିରେ ଭବିଷ୍ୟତରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହିପରି ଜଣେ ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ଏହି ତାଙ୍କ ଆଶା କରନ୍ତି । ଏଥିକୁ ହିନ୍ଦୁପେଟ୍ରିଅଟ କହନ୍ତି ଯେ ଗ୍ଲାଡଷ୍ଟୋନ ସାହେବ ଏପରି ମତ ଦେଇ ବେଲେ କେବଳ ଭାରତବାସୀଙ୍କ କଥାର ପ୍ରତିଧ୍ୱନି କଲେ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଆଉ କି କହିବୁ ।—ପେଟ୍ରିଅଟ ଭାରତବାସୀଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଏ କଥା ଛଡ଼ାଇ ନେଇଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ମାସ ତା ୧୭ ରିଖରେ ଏଠା ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ସଭାରେ ସୁରେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରି ନିଜ ସହାନୁଭୂତି ତାରଯୋଗେ ତାଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେବା ଓ ପ୍ରିଭିକୌନସିଲରେ ଅପିଲ କରିବାର ଯେଉଁ ଉଦ୍ଯୋଗ ଲାଗିଅଛି ତହିଁ ନିମିତ୍ତ ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା କାରଣ ସାଧାରଣ ଚାନ୍ଦା ସଂଗ୍ରହ କରିବାର ସ୍ଥିର ହୋଇ ଏଥିନିମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହକ ସଭା ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଅଛି । ଶୁଣିଲୁଁ ଯେ ତହିଁ ଆରଦିନ ତାରଯୋଗେ ବାବୁ ମହୋଦୟଙ୍କ ନିକଟକୁ ସହାନୁଭୂତି ସୂଚକ ସମ୍ବାଦ ପ୍ରେରିତ ହୋଇଅଛି । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ପୁଣି ତା ୨୦ ରିଖ ଗତରେ କଲେଜ ଗୃହରେ ସାହିତ୍ୟରଞ୍ଜିନୀ ନାମକ ଅଳ୍ପବୟସ୍କ ବାଳକମାନଙ୍କର ଏକ ସଭା ଆହୂତ ହୋଇ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ସହାନୁଭୂତି ବୋଧକ ଖଣ୍ଡିଏ ପତ୍ର ପଠାଇବାର ସ୍ଥିର ହେଲା ।—ବାଳକ ସ୍ୱଭାବର କହନ୍ତି ଏବମ୍ଭୂତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ପରମପ୍ରୀତ ଲାଭ କରିଅଛୁଁ ଏବଂ ସେମାନେ ଯେ ସ୍ୱଜାତୀୟଙ୍କ ବିଷୟ ଏକାବେଳକେ ଶୁଣିବ ଆପଣାର ପରମହିତାକାଙ୍କ୍ଷୀ ବାବୁ ମହାଶୟଙ୍କ ଦୁଃଖରେ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ କେବଳ ଆପଣାର ମନୋବେଦନା ପ୍ରକାଶ କରି ତତ୍ପରତାର୍ଥ କଲେ ତାହା ଭଲ କରିଅଛନ୍ତି । ବାଳକମାନେ ଯେ ପ୍ରକୃତରେ ଏଥିରେ ଦୁଃଖିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ତାହା ବୋଲିବା ଅଧିକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

ମଧ୍ୟ ଭାରତର ଚିଫ୍ କମିଶ୍ନର ସର୍ ଲେପଲ ଗ୍ରିଫି ସାହେବଙ୍କୁ ବିଦାୟ ଦେବା କାଳରେ ମହାରାଜା ହୁଲକାର ଆପଣାର ମନୋଭାବ ବ୍ୟକ୍ତ କରି ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ବକ୍ତୃତା ଦେଇ ଥିବା ବିଷୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ମହାରାଜା ଭାରତର ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ଲୋକ । ତାଙ୍କ ମୁଖରୁ ମହାନ୍ ଭାବସୂଚକ ବାକ୍ୟ ନିଃସୃତ ହୋଇ ଭାରତର ଗୌରବ ବୃଦ୍ଧି ହେଲେ ତହୁଁ ବଳି ଆଉ ସୁଖର ବିଷୟ କ'ଣ ଅଛି ? ତାଙ୍କ ବକ୍ତୃତାର ସାର ମର୍ମ "ଏହି କି "ଅଜ୍ଞାନତିମିରାଚ୍ଛନ୍ନ ଭାରତ ଶତଶତବର୍ଷ କାଳ ଉତ୍ତାରୁ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତେଶ୍ୱରୀଙ୍କ କରୁଣାମୟ ରାଜ୍ୟ ଶାସନ ପ୍ରଭାବରୁ ନବ ଜୀବନରେ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଜନପଦମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସମକକ୍ଷ ହେବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ସେଠା ପ୍ରଧାନ ଲୋକେ ଯେ କୃତଜ୍ଞ-ହୃଦୟରେ ତାଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ଆନୁଗତ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିବେ ତାହା ଏକପ୍ରକାର ସ୍ୱାଭାବିକ । ଭାରତ ବାସୀମାନେ କୃତଜ୍ଞ ଜାତି ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ପୃଥିବୀ-ଜାତ ଔଷଧିମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନେକ ଉପକାରକ ଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦୃଢାସ୍ଥାର ଚକ୍ଷୁ. (ଅର୍ଥାତ ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଦର୍ଶନ ଦିନ) ସୁରଭିତ ବସ୍ତୁରୁ ଗୋଟିଏ ମୂଳ ଉପହାର ଦେବାର ପ୍ରଥା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି । ଏ ଉପହାରଟି ନିତାନ୍ତ ସାମାନ୍ୟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏତଦ୍ୱାରା ହୃଦୟର ଇଚ୍ଛା ସମଧିକ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେଉଅଛି ଆମ୍ଭ ପ୍ରତି ଆପଣ ଯେଉଁ ପ୍ରଶଂସାବାଦ ଆରୋ-ପଣ କରିଅଛନ୍ତି ଆପଣ ଏକା ତହିଁର ହେତୁ ଅଟନ୍ତି କାରଣ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଭାଗ୍ୟ ଆମ୍ଭଠାରେ ଅର୍ପଣ କରି ଜଗଦୀଶ୍ୱର ଆମ୍ଭକୁ ନିତାନ୍ତ ଦାୟିଗ୍ରସ୍ତ କରି ରଖିଅଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ସେମାନଙ୍କର ଉପ କାର ବା ମଙ୍ଗଳକାମନା କରିବାରେ ଆମ୍ଭେ କେବଳ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ କରୁଁ ଏଣୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଜବାବ କରିବାରେ ପ୍ରଶଂସାଭାଜନ ହେବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ ମାତ୍ର ତହିଁର କୃଷ୍ଟ ହେଲେ ଏକାନ୍ତ ନିନ୍ଦାଭାଜନ ହେବାର ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ଅଛି । ଯେଉଁତେବେଳେ ପୂର୍ବ ଏବଂ ପଶ୍ଚିମ ଏକ ଜଟିଳ ବନ୍ଧନ ସୂତ୍ରରେ ଆବଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ତହିଁ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ହୃଦୟ ବିକାଶ କରିବାଦ୍ୱାରା ଆପଣାର ଭଜନ୍ୟ ଯାହା ଉଦ୍ଘୀନ କରିଅଛି, ଯେଉଁତେବେଳେ ବ୍ରିଟିଶ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଉଦାର ରାଜନୀତିରେ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ଶିକ୍ଷା କରୁଅଛି ଯେ ଶାସନ-କର୍ତ୍ତାମାନେ ଶାସିତ ଜୀବଙ୍କୁ କଷ୍ଟ ପ୍ରଦାନ କରି ଆପଣାର ସୁଖ ସମ୍ପତ୍ତି ବଢ଼ାଇବା ନିମନ୍ତେ ସୃଷ୍ଟ ନ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କର ଉପକାରାର୍ଥ ଜନ୍ମ ହୋଇଅଛନ୍ତି, ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଜାଙ୍କ ସୁଖ ସନ୍ତୋଷରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଯଥାର୍ଥ ସ୍ୱତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଛି ସେତେବେଳେ ଯେଉଁ ଲୋକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ନାବଦଣ୍ଡପାର୍ଶ୍ୱରେ ସମାସୀନ ଥାଇ ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତ୍ରୁଟି କରି ନିଜ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଦୁଃଖସାଗରରେ ନିମଗ୍ନ କରନ୍ତି ତାଙ୍କୁ କଠ ନିଷ୍ଠୁର ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ମିଳିବ ନାହିଁ ।" ସାଧୁ ହୁଲକାର ! ଏହି ଭଳି ଉଦାରଭାବନା ଭାରତ ଭୂମିଠାରୁ ଆଶା କରେ । ମହାରାଜ ବକ୍ତୃତା ଦେବା କାଳରେ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ କି 'ପ୍ରତିନିଧି ବଡ଼ଲାଟ ସାହେବ ଆପଣାର ବିଜ୍ଞତା ଗୁଣରୁ ଯେଉଁ ପ୍ରକାରେ ଲୋକଙ୍କର ମନହ-ରଣ କରିଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ତାଙ୍କର ନାମ ଭାରତ ଇତିହାସର ସମକାଳୀନ ହେବ ଏଥିରେ ସ-ନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।' ଯଥାର୍ଥ କଥା । ମହାରାଜାଙ୍କ ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବାକ୍ୟ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅନୁମୋଦ-ନୀୟ ଓ ଭରସା କରୁଁ ଏପରି ଉଦାରନୀତି ମନରେ ଆଲୋଚନା କରି ଭାରତୀୟ ରାଜା ଓ ପ୍ରଧାନ ଲୋକମାନେ ଆପଣାର ମହତ୍ତ୍ୱର ଉପ ଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦାନ ପକ୍ଷେ ଏକାନ୍ତ ଯତ୍ନଶୀଳ ହେବେ ।

କରୁ ଶାମସୁନ୍ଦର ଦତ୍ତ ଇନସ୍ପେକ୍ଟରଙ୍କ ଉପରେ ତମପଡ଼ା ରାଜାଙ୍କ କୋତବାଳର ନାଲିସ ମତେ ଟ ୧୦ ଙ୍କା ଜରିମାନା ହେବାର ଗତସପ୍ତାହରେ ଲେଖିଥିଲୁଁ । ସେ ମୋକଦମା-ରେ ଶାମବାବୁ ଜବାବ ଦେଇଥିଲେ କି କୋତବାଳ ଦୂରଗଡରେ ଗାଡ଼ୀ ଚଳାଉଥି-ବାର ଦେଖି ତାକୁ ଅଟକ କରିବାରୁ ସେ ତାଙ୍କ ବାରଣ ନମାନି ଗାଡ଼ି ବାହି ଚାଲିଗଲା । ତହୁଁ ସେ କୋତବାଳକୁ ଉକ୍ତ ଅପରାଧରେ ଫାଣ୍ଡିକୁ ଚାଲାଣ କରି ନେଇ ଜାମିନ ମାଗିଲେ ଓ ଜାମିନ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାକୁ ଅଟକାଇ ରଖିଥିଲେ ତହିଁ ଟାଳଦେଇ ନାହାନ୍ତି କମ୍ବା ତାକୁ ମାରପିଟ କରି ନାହାନ୍ତି । ସେ ଏ ଜବାବର ପୋଷକତାରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ସାକ୍ଷୀ ଦେଲେ ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷ ବିଶ୍ୱାସ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଧ ହେଲା ନାହିଁ ମୁଦ୍ଦେଇର ପ୍ରମାଣ ପ୍ରବଳ ହେଲା ଓ ତହିଁରୁ ଶାମବାବୁ ତାକୁ ଗାଳିଦେଇ ମାଡ଼-ପିଟ କରିଥିବାର ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । କେଷ୍ଟର ଜଏଣ୍ଟ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବାବୁ ଜହାଙ୍ଗୀରଙ୍କ ପଣ୍ଡିତ ଏ ମାମଲାପ୍ରତି ସନ୍ଦେହ ପ୍ରକାଶ କଲେ ମାତ୍ର ପ୍ରଧାନ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବାବୁ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ସ୍ୱୟଂ ଓ ଅନ୍ୟ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମୁନସୀ ସୁବହାନ ମହମ୍ମଦ ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଏ ମାମଲା ପ୍ରମାଣ ହୋଇ ଥିବାର ସ୍ଥିର କରି ଶାମବାବୁଙ୍କ ଉପରେ ଦଶ-ଟଙ୍କା ଜରିମାନା କଲେ ।

ଏ ମୋକଦମାରେ ମୁଦ୍ଦେଇ ଓ ତାହାର ଦୁଇଜଣ ସାକ୍ଷୀ କହି ଅଛନ୍ତି ଏ ପଟ୍ଟଣାର ଅଲ୍ପ-ଦିନ ପୂର୍ବେ ଶାମବାବୁ ରାଜାଙ୍କ ଗାଡ଼ି ମାରିଥିଲେ ମାତ୍ର କୋଚମାନ ଗାଡ଼ି ଦେବାକୁ ନାସ୍ତି କରି-ଥିଲା । ଏହି କାରଣରୁ ଶାମବାବୁଙ୍କର ରାଗ ଜନ୍ମିଥିବାର ସେମାନଙ୍କର ଅନୁମାନ ମାତ୍ର ବସ୍ତୁ-ତଃ ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗ ରାୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ନ କରନ୍ତି । ସେ ବୋଲନ୍ତି ମୁଦ୍ଦେଇ ଶାମବାବୁଙ୍କ ବାରଣ ନମାନି ଗାଡ଼ି ବାହି ଚାଲିଯିବାର ତାଙ୍କର ରାଗ ହୋଇଥିଲା ତାହାର ମାରପିଟର କାରଣ ଅଟେ । ମୁଦ୍ଦେଇକୁ ଫାଣ୍ଡିରେ ଦୁଇଘଣ୍ଟା ଅଟକାଇ ରଖିବାରେ ବସ୍ତୁତଃ ଶାମବାବୁଙ୍କ ଦୋଷୀ କରି ନାହାନ୍ତି ସେ କହନ୍ତି ଜାମିନ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଆସାମୀକୁ ଅଟକାଇ ରଖିବାର ପୁଲିସର ଅଧିକାର ଅଛି । ଏ କଥା ଠିକ ବୋଧ ହେଉଅଛି ମାତ୍ର ମାରପିଟର ଯେ ଗୋ-ଟିଏ କାରଣ ଉପୋକ୍ତ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରି ଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଐକ୍ୟ ହୋଇ ପାରୁନାହୁଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ପ୍ରଥମୋକ୍ତ କାରଣଟି ଅଧିକ ବଳବତ୍ତର ବୋଧ ହେଉଅଛି କମ୍ବା ଉଭୟ କାରଣରେ ଶାମବାବୁଙ୍କର ରାଗ ହୋଇଅଛି । ଯେଉଁ କାରଣରୁ ହେଉ ତାଙ୍କର ଆଚରଣ ବଡ ଦୋଷଯୁକ୍ତ ଓ ନିନ୍ଦନୀୟ ହୋ-ଇଅଛି । ସେ ପୁଲିସର ଜଣେ ପ୍ରଧାନ କର୍ମଚାରୀ ଓ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ତାଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଧର୍ମ ମଟେ ମାନ ଯେଉଁସ୍ଥଂ ଶାନ୍ତିଭଙ୍ଗ କରିଅଛନ୍ତି ଏ ଅଶୋଭ୍ୟ । ବିଶେଷତଃ ଆଇନସଙ୍ଗତ ଅଧିକାର ଅଥବା ସ୍ଥଳରେ କାହାରିକୁ ଧରି ମାରପିଟ କରିବା ପୁଲିସ ପ୍ରତି ନିତାନ୍ତ ବଦ୍ନାମର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଏହାଙ୍କର ଏ ଦେଶ ଏଥିପୂର୍ବେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି । ଅତଏବ ଏ ମୋକଦମାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଦଣ୍ଡ ହୋଇ ନ ଥିବାର ମଧ୍ୟ ବୋଲିପାର ପାରେ ।

ଏହି ମାମଲା ହେବାରୁ ନଗରୁ ଶୁଣିଲୁ ପଞ୍ଚ ନାମକ ଏ ନଗରବାସୀ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଫୌଜ-ଦାରୀ କୋର୍ଟ ସମ୍ମୁଖରେ ନାଲିସ କଲା କି ବାବୁ ଶାମସୁନ୍ଦର ଦତ୍ତ ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ପୂର୍ବ ସମୁ

ଶେଷ ଘ ୩ ଣ୍ଟା ସମୟରେ ବଳପୂର୍ବକ ତାହା ଦୋକାନରେ ପଶି ତାହା ଚାକରକୁ ଧରି ନେଇ ଗଲେ ଏବଂ ସେ ପରେ ଦେଖିଲା ଯେ ୪୮୮ଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଦ୍ରବ୍ୟ ହଜି ଯାଇଅଛି । ବେଞ୍ଚ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସମନଜାରି ପୂର୍ବେ ଇନ୍ସପେକ୍ଟରଙ୍କଠାରୁ କୈଫିୟତ ତଲବ କଲେ ଏବଂ ସେ ଏହିପରି କୈଫିୟତ ଦେଲେ କି ଉକ୍ତ ଚାକର ଅବଦୁଲ୍ଲା ଜଣେ ଖାଜଗି ଓ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ତିନି ଲୋକ ଝିଙ୍ଗରସ୍ତ୍ରୀ ପୁଷ୍କରଣୀ ନିକଟରେ ଚଳାଚଳ କରୁଥିଲେ ଓ ସେ ବାରଣ କରିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଅବଦୁଲ୍ଲା ନ ଶୁଣି ଗର୍ବାନ୍ୱିତ ହୋଇ ତାହାଙ୍କୁ ପ୍ରହାର କରିବାରୁ ସେ ତାହାକୁ ଗିରଫ୍ତାର କରି ଯାମିନ ତଲପ କଲେ ଏବଂ ଯାମିନ ନ ଦେବାରୁ ଥାନାକୁ ଧରି ନେଇଗଲେ । ବେଞ୍ଚ ଡେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଏହି କୈଫିୟତକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଜ୍ଞାନ କରି ମୋକଦ୍ଦମା ଏହି ରାୟରେ ଡିସମିସ କଲେ କି ଫରିୟାଦିର କୌଣସି କ୍ଷତି ହୋଇ ଥିଲେ ତାହା ଇନ୍ସପେକ୍ଟରର ଇଚ୍ଛା ପୂର୍ବକ ଘଟାଇ ନାହାନ୍ତି ଓ ଯେ ସ୍ଥଳେ କୌଣସି କଗ୍ନିଜେବଲ ଅପରାଧ ନିମିତ୍ତ ଅବଦୁଲ୍ଲାକୁ ଗିରଫ୍ତାର କରିବାର ତାହାଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ଥିଲା ସେ ସ୍ଥଳେ କୌଣସି ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ଘଟିଥିବାର ବୋଧ ହେଉ ନାହିଁ ।

ଏ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ସୁଦ୍ଧା ସର୍ବସାଧାରଣ ତୃପ୍ତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ଅତେବ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାହସୀ ନ ହେଲେ ପୁଲିସ ବିରୁଦ୍ଧରେ କେହି ନାଲିଶ କରଇ ନାହିଁ ତହିଁରେ ପୁଣି ଯେଉଁ ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀ ନାମରେ ନାଲିଶ ହେଲା ସେ ଫଉଜଦାରି ଅଦାଲତର ନିତାନ୍ତ ଅପରିଚିତ ନ ଥାଇ ଶାନ୍ତି ଭଙ୍ଗ ଅପରାଧରେ ଥରକରୁ ଅଧିକ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ପୁଣି ମୋକଦ୍ଦମା ଘଟଣାର ସ୍ଥଳ ଏହି ନଗରମଧ୍ୟସ୍ଥ ପ୍ରଧାନ ସଡ଼କ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅଟଇ ଏଥିରେ ଯେବେ ମୁଦେଇର ନାଲିଶ ପ୍ରତି ହାକମଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ହେଲା ତେବେ ସ୍ୱୟଂ ସରଜମିନ ତଦନ୍ତ କରି ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବାର ଉଚିତ ଥିଲା ତାହା ନ କରି ଆସାମିର କଇଫିୟତରେ ମୋକଦ୍ଦମା ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବାରୁ ସେପରି ହୁକୁମ ଯଥାର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଯେ ତହିଁରେ ଲୋକଙ୍କ ମନ ମାନିବ ନାହିଁ ଏହା ଅନାୟାସରେ ବୁଝା ଯାଇ ପାରେ ।

ପୁରୀର ଦୌରା ମୋକଦ୍ଦମା ।

ପୁରୀ ଏଲାକାର ଜଣେ ସବଇନସ୍ପେକ୍ଟର ବାବୁ ଗିରିଧାରୀଲାଲ ଦାସ ଦୌରା ସୁପର୍ଦ୍ଦ ହେବାର ସମ୍ବାଦ ପାଠକମାନେ ଜାଣନ୍ତି । ପୁରୀର ପୂର୍ବ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଗ୍ରାଣ୍ଟ ସାହେବ ସ୍ୱୟଂ ସରଜମିନ ତଦନ୍ତ ପୂର୍ବକ ମୋକଦ୍ଦମାର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଗିରିଧାରୀ ବାବୁଙ୍କୁ ଏହି ଅଭିଯୋଗରେ ଦୌରା ସୁପର୍ଦ୍ଦ କରିଥିଲେ କି ସେ ଏକ ଖୁନ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ନିଧିପୁଷ୍ଟି ନାମକ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ବଳପୂର୍ବକ ଅପରାଧ ସ୍ୱୀକାର କରାଇବା ନିମିତ୍ତ ବେଆଇନ ପୂର୍ବକ କୟେଦ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ତାହାକୁ ଶାରୀରିକ ପୀଡ଼ା ଦେଇଥିଲେ ଓ ତାହାର ସ୍ତ୍ରୀକୁ ମଧ୍ୟ ଅପମାନ କରିଥିଲେ ଉକ୍ତ ନିଧି ପୁଲିସ ହାତରେ ଥାଇ ମରିଗଲା ଏବଂ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ଅନୁମାନ କରିଥିଲେ କି ସେ ଉକ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଓ ଅପମାନ ହେତୁ କୌଣସିରୂପେ ବିଷ ଖାଇ ମଲା । ଦୌରାର ବିଚାର ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚଦିନ ଲାଗିଲା ଏବଂ ଅନେକ ସାକ୍ଷିଙ୍କ ଯୋବାନବନ୍ଦି ହେଲା ପରଶେଷରେ ସେସନ ଜଜ ସାହେବ ଆସାମିଠାରୁ ସଫାଇ କମ୍ବା ଅସେସରଙ୍କ ରାୟ ନ ନେଇ କେବଳ ମୁଦେଇ ପକ୍ଷର ପ୍ରମାଣ ଅଭାବରୁ ଆସାମୀକୁ ଖଲାସ ଦେଲେ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ସାକ୍ଷିମାନଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ ନ କରିବାର ବାହୁଲ୍ୟ କାରଣମାନ ଆପଣାର ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁର ସାର ମର୍ମ ଏହି କି ମୃତବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଅନ୍ୟାୟ କୟେଦ ରଖିବା କିମ୍ବା ତାହାକୁ ମାରପିଟ କରିବାର ପ୍ରମାଣ ହୋଇ ନାହିଁ କାରଣ ଗୁହାମାନେ ଏପରି ଭାବରେ ସାକ୍ଷ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି କି ଯେମନ୍ତ ସେମାନେ କେତେକ ବିଷୟ ଗୋପନ ରଖିଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେତେ କଥା ମିଥ୍ୟା କହିଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଆଲୋଚନା କରି ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ପରଶେଷରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ସବଇନସ୍ପେକ୍ଟର ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର ତଦାରଖରେ ଆଇନର ସୀମା ଅତିକ୍ରମ କରିଅଛି କି ଯାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆପତ୍ତିଜନକ ଅଟଇ ଏବଂ ପୂର୍ବେ ଆଉ ଏକ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ସେ ଏହିପରି କରିଥିଲା ଆଉ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ଉତ୍ତମ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଏ ମୋକଦ୍ଦମାକୁ ପଠାଇ ଥିଲେ ଏବଂ ଦୌରାରେ ଏ ମୋକଦ୍ଦମା ଠିକଲା ନାହିଁ ବୋଲି ତାହାଙ୍କର ଦୋଷ ଦିଆଯାଇ ନ ପାରେ ଏହିପରି ମୋକଦ୍ଦମା ଶେଷ ହେଲା ।

ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ଗୋଟିଏ ଖୁନ ମୋକଦ୍ଦମାର ତଦାରଖ ହେଉଁ୨ ଆଉ ଜଣେ ମନୁଷ୍ୟର ପ୍ରାଣ ଗଲା ଅଥଚ ପ୍ରକୃତ କଥା କିଛି ଜଣାଗଲା ନାହିଁ ।

—*—

ଉତ୍କଳସଭା ।

ଇଲବର୍ଟ ସାହେବଙ୍କ ଫଉଜଦାରି ବିଚାର ସଂକ୍ରାନ୍ତ ଆଇନ ସଂଶୋଧନ ବିଷୟକ ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ବିରୁଦ୍ଧ ଏବଂ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତ ଦୁଃଖରେ ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରକାଶ କରିବା କାରଣ ଗତ ସୋମବାର ରାତ୍ରି ଘ ୮ ଣ୍ଟା ସମୟରେ ଉତ୍କଳ ସଭାର ଏକ ବିଶେଷ ଅଧିବେଶନ ହୋଇ ଥିଲା । ଏ ସଭାରେ ଅନେକ ସଭ୍ୟ ଏବଂ ଦର୍ଶକ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ସଭା ଗୃହକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥିଲେ । ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦରରୂପେ ନିର୍ବାହିତ ହେଲା । ସଭାପତି ଏବଂ ସହକାରୀ ସଭାପତିମାନେ ଅନୁପସ୍ଥିତ ଥିବାରୁ ବାବୁ ହରବଲ୍ଲଭ ବୋଷ ସଭାପତିର ଆସନରେ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ବାବୁ ଯୋଗେଶ୍ୱରଚନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ହରିଚରଣ ବାନାର୍ଜ୍ଜୀ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ରାଓ ଏବଂ ରାମଦାସ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଇଂରାଜୀରେ ଏବଂ ବାବୁ ଜଗନ୍ମୋହନ ଲାଲ ଓ ବାବୁ ରାମଶଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଭୃତି ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଉପସ୍ଥିତ ପ୍ରସଙ୍ଗମାନଙ୍କରେ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ବାବୁ ରାମଦାସ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ଗୁଣାବଳୀ ଯେମନ୍ତ ତେଜସ୍କର ରୂପେ ବାବୁ ଜଗନ୍ମୋହନ ଲାଲ ତାହାଙ୍କ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟକୁ ତେମନ୍ତ ରସପୂର୍ଣ୍ଣ ବାକ୍ୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଦର୍ଶକଙ୍କ ମନ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ । ଇଲବର୍ଟ ସାହେବଙ୍କ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ସମ୍ପର୍କରେ ସଭା ଏକମତ ହୋଇ ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ କି ଦେଶୀୟ ସିବିଲିୟାନଙ୍କୁ ଇଂରାଜ ଅପରାଧୀଙ୍କର ବିଚାର ଅଧିକାର ନ ଦେବା ଦୂଷ୍ୟ ଅଟଇ ଏଥିରେ ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟର ଅସୁବିଧା ଘଟିବାର ସମ୍ଭାବନା ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କର ଆନ୍ତରିକ ଇଚ୍ଛା ଯେ ଏହି ପ୍ରଭେଦ ଶୀଘ୍ର ଉଠି ଯାଉ ଅତଏବ ଏହି ପାଣ୍ଡୁଲିପି ବିଧିବଦ୍ଧ କରିବା ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ସଭାରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଆବେଦନପତ୍ର ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରାଲଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠା ଯିବ । ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ସ୍ୱଦେଶର ଉପକାର ଓ ଉନ୍ନତି ନିମିତ୍ତ ସେ ଅତି ମୂଲ୍ୟବାନ୍ କାର୍ଯ୍ୟମାନ କରିବାର ସଭା ସ୍ୱୀକାର କରି ତାହାଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତ ଦୁଃଖରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖିତ ଥିବାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ଏବଂ ଏହି ବିଷୟ ତାହାଙ୍କୁ ଜଣାଇ

Split by PDF Splitter
Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

ହେବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ଯଦ୍ୟପି କ କାର୍ଯ୍ୟତଃ ଏହି ସଭାକୁ ଅତ୍ରତ୍ୟ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କର ସାଧାରଣ ସଭା ବୋଲା ଯାଇ ପାରେ ତଥାଚ ଆମ୍ଭେମାନେ ବିବେଚନା କରୁଁ କି ଉକ୍ତ ସଭା ଏ ବିଷୟରେ ସାଧାରଣ ସଭା ଡକାଇ ଥିଲେ ଆହୁରି ଭଲ ହୋଇ ଥାନ୍ତା । ଏପରି ପ୍ରିଭିକୌଂସଲରେ ଯେଉଁ ମାମଲା ହେବାର କଥା ହେଉଅଛି ତହିଁର ବ୍ୟୟପ୍ରତି ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର କିଛି କଥା ଏହି ସଭାରେ ନ ହେବାରୁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ତୃପ୍ତି ହୋଇ ନାହିଁ ।

ବେଗରେ ବଗି ଚଳାଇବା ।

ଏକଙ୍କାଳି ଏ ନଗରରେ ବଗି ଅଥବା ଘୋଡ଼ାଗାଡିର ସଂଖ୍ୟା ଅନେକ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଏବଂ ପ୍ରଧାନ ସଡ଼କମାନଙ୍କରେ ସର୍ବଦା ବିଶେଷରେ ସାୟଂକାଳରେ ବାୟୁ ସେବନ ଉପଲକ୍ଷରେ ଅନେକ ବଗି ଯିବା ଆସିବା କରଇ । ଏହିପରି ବଗି ଯତାୟାତରେ ଲୋକଙ୍କର ବିପଦ ଘଟି ନ ପାରେ ଏଥିପାଇଁ ଦଣ୍ଡବିଧି ଆଇନରେ ଅବିବେକ ତମ୍ଭା ଅସାବଧାନ ଭାବରେ ବଗି ଚଳାଇବା ଦଣ୍ଡନୀୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ପୋଲିସଡ଼ା ସାହାଙ୍କ କୋଚମାନ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ପୁଲିସ ଚାଲାନ କରିଥିବା ଏବଂ ତହିଁରେ କୋଚମାନ ପ୍ରତି ଟ ୨୦ ଙ୍କା ଦଣ୍ଡ ହୋଇଥିବାର ଏଥିପୂର୍ବେ ଲେଖିଥିଲୁଁ । ନଗରବାସିଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର ଆଲୋଚନା କରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଅତ-ଏବ ଆମ୍ଭେମାନେ ତହିଁର ନଥିରୁ ଅବିକଳ ଇଂରାଜରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ କରି ତହିଁ ପ୍ରତି ପାଠକମାନଙ୍କୁ ବିବେଚନା କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁଁ ।

ନଥିରୀ ଅନୁସାରେ କୋଚମାନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏତିକି ପ୍ରମାଣ ଅଛି ଯେ ସେ ଅତି ବେଗରେ ବଗି ଚଳାଉଥିଲା ମାତ୍ର କୋଚମାନ କହିଲା ଯେ ସେ ସବୁବେଳେ ଯେମନ୍ତ ବେଗରେ ବଗି ଚଳାଏ ସେହିପରି ଚଳାଉଥିଲା ଏବଂ ଘୋଡ଼ାମାନଙ୍କୁ ଆପଣା ଆୟତ୍ତରେ ରଖିଥିଲା । ଅଦାଲତ କୋଚମାନର ଏ କଥାକୁ ଅବିଶ୍ୱାସ କରିବାର ସ୍ପଷ୍ଟରେ ଲେଖି ନାହାନ୍ତି । ସେ କେବଳ କହୁଅଛନ୍ତି କି ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ପଲଟଣ ବଜାରରେ ବହୁତ ଜନତା ହୁଅଇ ଏବଂ ସେ ସମୟରେ ସେଠାରେ ବଗି ଚଳାଇବାକୁ ସାଧାରଣ ସମୟ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ସାବଧାନ ହେବାର ଆବଶ୍ୟକ । ଅତଏବ ଅଦାଲତଙ୍କ ବିବେଚନାରେ କୋଚମାନ ଅସାବଧାନଭାବରୂପେ ବଗି ଚଳାଇଥିଲା । ଆମ୍ଭେମାନେ ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିବୁଁ ଯେ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ପଢ଼ି ଆମ୍ଭେମାନଙ୍କର ତୃପ୍ତି ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ଏହି ଏକ ପ୍ରକାର ଅଭିନବ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ କୌଣସି ବହୁଦର୍ଶୀ ହାକିମଙ୍କ ସୁପର୍ଦ୍ଦ ନ କରି ନୂଆ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିଖୁଥିବା ଅର୍ନ୍ଦ ସାହେବ ଅଫିସ୍ଙ୍କୁ ଏଥିର ନିଷ୍ପତ୍ତିର ଭାର ଦେଲେ । କେତେ ବେଗରେ କୋଚମାନ ବଗି ଚଳାଉଥିଲା ତହିଁର ନିଶ୍ଚୟତା କିଛି ନାହିଁ କିମ୍ବା କେଉଁ ଅଂଶରେ କୋଚମାନ ଅସତର୍କ ଥିଲା ତାହା କିଛି ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ନାହିଁ । କୋଚମାନ ପ୍ରତିଦିନ ସେହି ବାଟେ ସେହିପରି ବେଗରେ ବଗି ନେଇ ଯିବା ନ ଯିବାର କିଛି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ ବରଂ କୋଚମାନ ଘୋଡ଼ାମାନଙ୍କୁ ଆୟତ୍ତରେ ରଖିବାର କହୁଅଛି ଏବଂ ତହିଁର ବିପରୀତ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ହାକିମ ମଧ୍ୟ ନିଶ୍ଚୟ କରି କହି ପାରି ନାହାନ୍ତି ଯେ କୋଚମାନ ଅସାବଧାନତା ପୂର୍ବକ ବଗି ହାଙ୍କୁଥିଲା । କେବଳ କୋଚମାନ ଅତିରିକ୍ତ ସାବଧାନତା ଅବଲମ୍ବନ କରି ପାରି ନାହିଁ ବୋଲି ସେ ଦଣ୍ଡ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏପରି ବିଷୟରେ ଯେବେ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଏ ତେବେ କାହାର ରକ୍ଷା ନାହିଁ ଏବଂ ଦଣ୍ଡ ବିଧିର ଏପରି ଅର୍ଥରେ ଅନେକ ସମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ଦଣ୍ଡ ପାଇପାରେ । ବାସ୍ତବରେ ଏ ସ୍ଥଳେ ହାକିମଙ୍କ ସ୍ୱଦୃଷ୍ଟରୁ ଆସାମୀର ଅପରାଧ ପ୍ରତି ସନ୍ଦେହ ହେଉଅଛି ଏବଂ ତହିଁର ଫଳ ସେ ପାଇବାର ଉଚିତ ଥିଲା । ଅନ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ କାରଣରୁ ପୁଲିସ ହାତରେ ବହୁତ କ୍ଷମତା ହେବାର ଆଇନକର୍ତ୍ତାମାନେ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଧ କରିଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ବିଚାର କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ଏପରି ସ୍ଥଳେ ଅଧିକ ସତର୍କତା ପୂର୍ବକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ ତାହା ନ ହେଲେ ପୁଲିସ ଯେତେବେଳେ ଯାହାକୁ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଇବାର ଇଚ୍ଛା କରିବ ତାହା କରି ପାରିବ । ସତରାଂ ବଗିମାନ ବେଗରେ ଚଳନ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ଉପରେ ଲିଖିତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଦେଲେ କିଏ ଦଣ୍ଡରୁ ବର୍ତ୍ତିପାରିବ କି ?

ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ମୋକଦ୍ଦମା ।

ଅନ କାଲି ଭାରତବର୍ଷର ଏକ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ମୋକଦ୍ଦମାର ଚର୍ଚ୍ଚା ଯେମନ୍ତ ଲାଗିଅଛି ଏମନ୍ତ କୌଣସି ବିଷୟ ଅନେକବର ହେଲା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ [illegible] ଆକର୍ଷଣ କରିବାର ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ । [illegible] ମାନେ ସାଧାରଣ ହିତକାର୍ଯ୍ୟରେ ବିବ୍ରତ ହେବାରୁ ଏତେ କାଳ ଅନାସ୍ଥାର ବିଷୟ [illegible] ମନେ କରୁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଆନ୍ଦୋଳନ ଦେଖି ଅବଶ୍ୟ ମନରେ ଦମ୍ଭ ଜନ୍ମାଶ ପାଇବ ଏବଂ ଗ୍ରାମବାସିଙ୍କ [illegible] ଏକତା ନାହିଁ ବୋଲି ଯାହାଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବେ । ବସ୍ତୁତଃ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ମୋକଦ୍ଦମା ଘଟଣରେ ଯେପରି ସାଧାରଣ ଭାବ ହୋଇଅଛି ତାହା ଦେଖି ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ଏକତାର ବୀଜ ଗ୍ରାମବାସିଙ୍କ ମନରେ ଅଙ୍କୁରିତ ହେଲାଣି ଏବଂ ଏହା ଶୋଭନୀୟ ଆନନ୍ଦପ୍ରଦ ସମ୍ବାଦ ଅଟଇ । ଉପସ୍ଥିତ ଘଟଣା ସମ୍ପର୍କରେ ସାଧାରଣ ଭାବ ଉପଯୁକ୍ତ ମାର୍ଗରେ ଧାବିତ ହେଉଅଛି ଯଥା;—ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ [illegible] ହାଇକୋର୍ଟର ସହାନୁଭୂତି ଏବଂ [illegible] ବିଗ୍ରହର ଆଇନ ଥିବାଠା । ସାଧାରଣ ନିକଟସ୍ଥମାନରେ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଯେପରି [illegible] ଲବ କର ଅନ୍ତର୍ଗତ ତହିଁର ପରତନ୍ତ୍ର [illegible] ଅନାବଶ୍ୟକ କାରଣ ଯେଉଁମାନେ ଏଥି [illegible] ଜାଣି ନ ଥିଲେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତ[illegible] ଅବଗତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ସାଧାରଣ ହିତାନୁଷ୍ଠାନ ସକାଶେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ [illegible] ସନ୍ତୁ ମାଲଅଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କର ନଜର [illegible] ସକାଶେ ନୁହଇ । ଏତଏବ ସେ ଅବ[illegible] ସାରେ ଦୋଷୀ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସର୍ବସାଧାରଣ ତାହାଙ୍କ ସକାଶେ ଦୁଃଖିତ ହେବେ ଏବଂ [illegible] ସାଧ ତାହାଙ୍କ ଦୁଃଖ ଲାଘବ କରିବାକୁ [illegible] କରିବେ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ କ ଅଛି ? ବାସ୍ତବରେ ଏ ସମୟରେ ସର୍ବସାଧାରଣ ତାହାଙ୍କ [illegible] ଅନାସ୍ଥା ଦେଖାଇ ଥିଲେ ଅଦ୍ଭୁତଙ୍କ [illegible] ଜଗତରେ ସହିତ ହୁଅନ୍ତେ । ଅଧ [illegible] ଲୋକର ବିପଦରେ ମନ ଗାଣ୍ଡି ନ ହେବ [illegible] ମନୁଷ୍ୟ କିଏ ଅଛି ? ଯେଉଁ ଲୋକ [illegible] ଗୋଷ୍ଠୀଏ ଦୃମ ସକାଶେ କଷ୍ଟ ପାଇବାର [illegible] ଥିଲେ ତାହାର ଶତ [illegible] ତହିଁରେ ଅନାସ୍ଥା ପ୍ରକାଶ କଲେ ତାହାର [illegible] କେମନ୍ତ ଆମ୍ଭେମାନେ ସ୍ଥିର କରି ପାରୁ [illegible] ଫଳତଃ ଏଣିକି ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ସ[illegible] ଅଧିକ ଲେଖିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ତାହାଙ୍କ[illegible] ଯେପରି ଦମ୍ଭ ମନ କାସ୍ତବାସ ଦଣ୍ଡ [illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

[illegible] ଅନାୟତ୍ତ କରି ନ ପାରେ ଏବଂ ସମ୍ବା-
ଦପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ପାଠକଙ୍କୁ କି ସେ କାରା-
ଗାରରେ ସୁଖରେ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି
ଜେଲର ହୋମହଲରେ ଗୋଟିଏ କୋଠରି ଓ
[illegible] ତାହାଙ୍କୁ ଦିଆ ଯାଇଅଛି କୋଠ-
[illegible] ଚନ୍ଦ୍ରପୋଷ ବିଛଣା ମେଜ ଇତ୍ୟାଦି
[illegible] ଏବଂ ପୁସ୍ତକ ଓ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ପଢିବା ସ-
[illegible] ଯଥେଷ୍ଟ ରହିଅଛି । ସୁଖରେ ସେଠାରେ
[illegible] ଲେଖାପଢ଼ି କରୁଅଛନ୍ତି । ଖାଦ୍ୟର ଅଭାବ
ନାହିଁ । ଧୋତି ଚଦର ପିନ୍ଧିଅଛନ୍ତି । ବନ୍ଧୁଙ୍କ
[illegible] ଶତ ନାହିଁ ଯାହାର ଇଚ୍ଛା ସେ ପାସ
ନେଇ ଦେଖା କରି ଆସୁଅଛନ୍ତି ଏପରି ପ୍ରତିଦିନ
[illegible] ଶତ ସହାନୁଭୂତିପତ୍ର ପାଉଅଛନ୍ତି ।
ଏହିପରି ସେ ଦୁଇମାସ ଅକ୍ଳେଶରେ କଟାଇ
ଦେଇ ଆସିବେ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
ସୁତରାଂ ତାହାଙ୍କ ଦୁଃଖର କଥା ନ ଭାବିଲେ
[illegible] କ୍ଷତି ନାହିଁ ।

[illegible] ଉପରେ ଅପର କଥା ଅର୍ଥାତ ହାଇକୋ-
[illegible] ବିଚାରର ଆଇନ ସିଦ୍ଧତା ଭାରି ଭାବନାର
ବିଷୟ ହୋଇଅଛି । ଏହି ବିଚାରର ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ
[illegible] ତ ପ୍ରକାର ମତାମତ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି
[illegible] ରୁ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଏହି ସ୍ଥିର
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହୋଇଅଛି ଯେ ଏପରି ମୋକଦ୍ଦମାକୁ
ସଂକ୍ଷେପରୂପେ ବିଚାର କରିବାକୁ ହାଇକୋର୍ଟ-
ଙ୍କର ଅଧିକାର ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଲୋକଙ୍କ ବିଚ-
[illegible] ର କିଛି ଫଳ ନାହିଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଦାଲତ-
ଦ୍ୱାରା ଏଥିର ବିଚାର କରାଇ ଭବିଷ୍ୟତ ସକାଶେ
ଗୋଟିଏ ନିଦର୍ଶନ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ନିତାନ୍ତ ପ୍ର-
ୟୋଜନ ହୋଇଅଛି । ମୋଫସଲର ସମ୍ବାଦ-
[illegible] ସମ୍ପାଦକଙ୍କଠାରୁ ରାଜଧାନୀର ସମ୍ପାଦକମାନେ
ଏତେକାଳ ଅଧିକ ରକ୍ଷା ପାଇ ଆସୁଥିଲେ ସୁ-
[illegible] ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାଧୀନତା ଆଶାନୁରୂପ ହୋଇ
[illegible] । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ପ୍ରତି ବିଚାର ଦେଖି ସେ-
ମାନଙ୍କ ମନରେ ଭୟ ଜାତ ହୋଇଅଛି ଓ
[illegible] ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାଧୀନତା ଅଛି ତାହା
ସ୍ଥିର କରି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ସମ୍ବାଦପତ୍ରର
ସ୍ୱାଧୀନତା ସମାଜ ଉନ୍ନତିର ପ୍ରଧାନ ଉପାୟ
ଏକଥା କହିବା ଅଧିକ । ଅତଏବ ହାଇ
କୋର୍ଟଙ୍କର ଉକ୍ତ କ୍ଷମତା ଅଛି କି ନାହିଁ ତାହା
ସ୍ଥିର କରିବା ନିତାନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଆମ୍ଭେମାନେ
[illegible] ସହିତ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଏଥି
[illegible] ରେ କଲିକତାବାସିମାନେ ଏକ ବୃହତ୍ସଭା
[illegible] ଏ ବିଷୟର ଆନ୍ଦୋଳନ କରିବାରେ
ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ସଭା କଲିକତା
ହଡନ ଷ୍ଟ୍ରିଟରେ ଏକାବେଳକେ ତିନି ଥିଏ-
ଟର ଘରରେ ହୋଇଥିଲା କାରଣ ବିସ୍ତର
ଲୋକର ସ୍ଥାନ ଗୋଟିଏ ଗୃହରେ ହୋଇ ପାର
ନ ଥିଲା । ପ୍ରାୟ ୧୫୦୦୦ ସମସ୍ତ ଜାତୀୟ
ଓ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଦେଶୀୟ ଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ
ହୋଇ ଥିଲେ ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ ବଙ୍ଗଳାର
ପ୍ରଧାନ ୨ ଲୋକ ଏବଂ ବିଖ୍ୟାତ ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କ-
ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାହିତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଧାନ ସଭାର
ସଭାପତି ପାଇକପଡାର ରାଜା କୁମାର ଇନ୍ଦ୍ର-
ଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହ ହୋଇଥିଲେ । ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରସ୍ତା-
ବଟି ଏକ କାଳରେ ସମସ୍ତ ସଭାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ହେଲା ଯଥା;—

"ଅଦାଲତର ଅବମାନନା ଅପରାଧର
ମୋକଦ୍ଦମାରେ ହାଇକୋର୍ଟର ସମ୍ପ୍ରତି ବିଚାର
କ୍ଷମତାର ପ୍ରଶ୍ନ ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବନ୍ଦ୍ୟୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ
ବିଚାରରେ ଅମୀମାଂସିତ ରହି ଯିବାରୁ ତହିଁର
ପ୍ରାମାଣିକ ମୀମାଂସା ଲାଭ କରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆ
ବଶ୍ୟକ ଏବଂ ତହିଁର ଉପଯୁକ୍ତ ଉପାୟ
ଅବଲମ୍ବନ କରିବା କାରଣ ଗୋଟିଏ କମିଟି
ନିଯୁକ୍ତ ହେଉ" ।

ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବାନୁସାରେ ଗୋଟିଏ କମିଟି
ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ କୁମାର ଇନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର
ସିଂହ, ରେବରେଣ୍ଡ କୃଷ୍ଣମୋହନ ବାନର୍ଜ୍ଜୀ ଏଲ,
ଏଲ, ଡି, ବାବୁ ମହେନ୍ଦ୍ରଲାଲ ସରକାର ଏମ,
ଡି, ବାବୁ ଯଦୁଲାଲ ମଲ୍ଲିକ ବାବୁ ଆନନ୍ଦମୋହ-
ନ ବସୁ ବାବୁ ନରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ସେନ, ବାବୁ
କାଳୀଚରଣ ବାନର୍ଜ୍ଜୀ ଏମ, ଏ, ପ୍ରଭୃତି ତହିଁର
ସଭ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏହିମାନେ ମୋକଦ୍ଦମାର
ବ୍ୟୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ଏବଂ ବିଲାତର ପ୍ରିଭି
କୌନସିଲରେ ମୋକଦ୍ଦମା ଚଳାଇବାର ବିହିତ
ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ । ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ଯେ
ଏ ସଭାରେ ଏତେ ଅଧିକ ଜନତା ହୋଇଥି-
ଲେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଗୋଳମାଳ ହୋଇ ନାହିଁ
ଏବଂ ଏ ପକ୍ଷରେ ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ
ଇଂରାଜଙ୍କୁ ସୁଦ୍ଧା ଜିଣିଅଛନ୍ତି ।

ବାବୁ ଲାଲମୋହନ ଘୋଷ ଏହି ମୋକଦ୍-
ଦମା ଉପଲକ୍ଷରେ ଶୀଘ୍ର ବିଲାତକୁ ଯିବେ ଏବଂ ଏ
ମୋକଦ୍ଦମା ଚଳାଇବାରେ ଯେ ବିସ୍ତର ବ୍ୟୟ
ପଡିବ ସେ କଥା କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ । ଏଥର
ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ଦେଶୀୟ
ଲୋକମାନେ ସହାନୁଭୂତି ଦେଖାଇବାରେ
ଯେମନ୍ତ ତତ୍ପର ହୋଇଅଛନ୍ତି ଉପଯୁକ୍ତ ଚାନ୍ଦା
ପ୍ରଦାନ ଦ୍ୱାରା ତାହାକୁ ସର୍ବତୋଭାବେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
କରନ୍ତୁ । ଭାରତବାସୀ ଧନୀ ଓ ଦରିଦ୍ର ସମସ୍ତଙ୍କ-
ର ଏଥିରେ ଚାନ୍ଦା ଦେବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅଗ୍ରସର ହେବା ନିମିତ୍ତ ଆମ୍ଭେମାନେ
ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏସପ୍ତାହରେ ଏ ନଗରରେ ମେଘ ଦେଖା ଦେଇ ଦୁଇଥର ଅଳ୍ପ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତହିଁରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମର ବଳ ଊଣା ନ ହୋଇ ବରଂ ଉତାପ ଊଣା ପଡିବାରୁ ଅଧିକ ଜଣା ଯାଉଅଛି । ଆକାଶର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖି ଅନୁମାନ ହୁଏଇ ଯେ ଏ ବର୍ଷ ବର୍ଷାକାଳ ଶୀଘ୍ର ଆରମ୍ଭ ହେବ ।

ଗତ ତା ୧୭ ରିଖ ଦିନ ପାମୁଣ୍ଡାଇ ନଗରରେ ୧୧୬ ବର୍ଷର ତେଲଙ୍ଗା ସ୍ତ୍ରୀକୁ କୁମ୍ଭୀର ନେଇଗଲା ତାକୁ ଅନେକ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ଧରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଗତ ତା ୨୨ ରିଖ କେନ୍ଦ୍ରା-ପଡ଼ା ସ୍କୁଲର କମିଟୀ ହୋଇଥିଲା ସେଥିରେ ହେଡ଼ ମାଷ୍ଟର ଦର୍ମ୍ମା ଅଳ୍ପତା ସକାଶେ ଇସ୍ତଫା ଦେଇଥିଲେ କମିଟୀରେ ବିଚାର ହୋଇ ତାଙ୍କ ଦର୍ମ୍ମା ଆଉ ଟ ୧୫ ଙ୍କା ଏବଂ ସେକେଣ୍ଡ ମାଷ୍ଟରଙ୍କର ଆଉ ଟ ୫ ଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ହେଲା । କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ମୁକା ମରେ ଗତ ସମବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ତୋଫାନ ଖୁବ ବର୍ଷା ହୋଇଥିଲା ।

କାଶ୍ମୀରରେ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଭୟାନକ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା କ୍ରମାଗତ ଦଶଦିନ ବୃଷ୍ଟିରେ ୪୦ ଇଞ୍ଚ ଜଳ ବର୍ଷିଥିଲା ଏବଂ ତତ୍ରାସ୍ଥ ନଦୀମାନ ଉଛୁଳି ପଡି ଲୋକଙ୍କ ଘରଦ୍ୱାର ଓ ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ଭସାଇ ନେଇ ଯାଇଅଛି । ଅନେକ ଲୋକ ଘର ଉପରରେ ପଡିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମାହମ୍ମେଦ ସାହେବ ଜହାଜରେ ଗ୍ରଣ୍ଡଲ ବୁହାଇ ନେଇ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରିଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଭାରତ ଶିକ୍ଷାସଚିବଙ୍କର ବେତନ ବାର୍ଷିକ ଟ ୩୨୦୦୦ ଙ୍କା ହେବାର କଥିତ ହୁଏ ଏବଂ ଉକ୍ତ କର୍ମରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଡାଇରେକ୍ଟର କ୍ରଫ୍ଟ ସାହେବ ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ ବୋଲି ଶୁଣାଯାଏ ।

ଗମ୍ଭୀର ସମାଲୋଚନା କାଳରେ କେତେ ୨ ହାସ୍ୟ ସୂଚକ କଥା ଅତି ମନୋରମ ଶୁଭଇ । ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଏକ ସମ୍ବା-ଦପତ୍ର ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଯେ "ଜଜ କରନାନ ସାହେବଙ୍କ ପଦ-ବର୍ତ୍ତରେ ତୋଇସ ସାହେବଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଅତି ଆନନ୍ଦିତ ହେବ । ମାତ୍ର କଲିକତାର ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନେ ଏହା ଶୁଣି କ ବୋଲିବେ ଏତଦ୍ଦରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଆନ୍ତରିକ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁଁ ।" ଆଉ ଅଧିକ କଅଣ କହିବା ?

ଏଥର ମୌସୁମ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଆଗମନ କରି-ବାର ସମ୍ଭବ ବୋଧ ହେଉଅଛି । ଲଙ୍କାଦ୍ୱୀପ କଲମ୍ବୋଠାରେ ମୌସୁମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବାର ମାନ୍ଦ୍ରାଜମେଲ ତାରସମ୍ବାଦ ପାଇଅଛନ୍ତି । ମଧ୍ୟ ଭାରତରେ ଘୋରବୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବାର ଜଣେ ସମ୍ବାଦଦାତା ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକାକୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ମାସ ତା ୮ ରିଖରେ ସୈନବାଗ ନାମକ ପାଞ୍ଚଜଣ ଏକ ଜାତିର ସହିତରେ କାବୁଲର ଅମୀରଙ୍କର ଘୋରଯୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଯାଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ଆସିଅଛି । ଏଥିରେ ଅମୀର ଉତ୍ତମ ଜୟଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଆପଣା ପକ୍ଷରୁ କ ୮୪ ଣ ହତ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ଶତ୍ରୁ ପକ୍ଷୀୟ ଶତ ୨ ଲୋକ ବିନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଶତ୍ରୁପକ୍ଷୀୟ ମୃତସୈନ୍ୟଙ୍କର ମୁଣ୍ଡମାନ ଗାଡ଼ି-ରେ ଲଦା ହୋଇ ଅମୀରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା—

Split by PDF Splitter
Digitized by srujanika@gmail.com

ମନୁଷ୍ୟ ଉଦ୍ଧରେ ମନୁଷ୍ୟର ସୁଖାସ୍ୱାଦନ କରିବା ଓ ପୃଥିବୀର ମହାଘାଇତ ଅଟଇ ଅଥବା ଏହା ଜାଗରୂ ମନୁଷ୍ୟର ଧର୍ମ ହୋଇଅଛି ।

ଏହି ନଗରର ଗବର୍ଣ୍ଣର ସେଠାରେ ସ୍ୱୟଂ ଅଠ ଘଣ୍ଟାଠାରୁ ସକାଳ ୫ ୭ ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଙ୍ଗୀତ ହେବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଅଛନ୍ତି ।——ଧୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷୀ ଛୁଟୁମ ।

ଇଂରାଜ ଗୃହର କେତେକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନେ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କର ଘୃଣ ଭଦ୍ର ସମାଲୋଚନା କରିବାକୁ ବସି ଯେ ପରି କୁତ୍ସା କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ମନରେ ଘୋର ଦୁଃଖ ଏବଂ କ୍ଷୋଭ ଜାତ ହେଉଅଛି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଇଂଲିସମ୍ୟାନ ବିଶେଷ ପଟୁତ । ଯେତେବେଳେ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ବନ୍ଦୀଶାଳକୁ ଯାଉଥିଲେ ସେତେବେଳେ ସେ କେଉଁଠି "ଭାରତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଭିତ୍ତି ହଲି ଯିବ" ବୋଲି କହିଥିବାର ଜଣେ ପତ୍ରପ୍ରେରକ ଉକ୍ତ ସମ୍ବାଦପତ୍ରକୁ ଲେଖିଥିଲେ । ସମ୍ପାଦକ ତହିଁ ତଳେ "ବନ୍ଦୀରୁ ମୁକ୍ତି ସଭ ଜଳେ ସରଜର ଧରି ଛିନ୍ନ କରିବା ମର୍ମରେ ବେଶ କଷାହିତ କରନ୍ତୁ" ବୋଲି କହିବାର ସମ୍ବାଦ ପାଇଥିବାର ଟୀକା ସ୍ୱରୂପ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଏଭଳି ଦୁଷ୍ଟମାନ କପଟ ବିଶ୍ୱାସ କର ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ଦେବାଦ୍ୱାରା ତହିଁର ଗୌରବ ରକ୍ଷା କରିପାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ତାହା ବୁଝି ପାରୁ ନାହୁଁ ।

ବମ୍ବାଇଠାରେ ଓଲାଉଠା ରୋଗର ବିଶେଷ ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ହେବାର ସମ୍ବାଦ ଆସିଅଛି । ଏବଂ ସେଠାରୁ ଛାଡ଼ିବା ଜାହାଜମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦଣ୍ଡଧାରୀ (କାରେଣ୍ଟିନ) ଜାରି ହୋଇଅଛି ।

ପୁଲିସର ଅତ୍ୟାଚାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଏକ ଅପୂର୍ବ ପ୍ରକାର ମକଦ୍ଦମାର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଟେଲିଗ୍ରାଫରେ ଲେଖା ଅଛି । କଲିକତାର ପ୍ରଧାନ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମାର୍ଶଲ ସାହେବ ଇନସ୍ପେକ୍ଟରଙ୍କୁ ବାଦେ କନଷ୍ଟେବଲମାନଙ୍କୁ ବାହାର କରଦେବା ମର୍ମରେ ଏକ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କରୁଣାମୟ ଭାଗ୍ୟ ନାମକ ଜଣକର ନାମ ଥିଲା । ସେହି ନାମର ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଲୋକ ଗତ ଅପ୍ରେଲ ମାସ ତା ୨୭ ରିଖରେ ମୁନସଫଙ୍କ ଅଦାଲତରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ଜାଣିକି ସବ୍ ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ତାହାକୁ ନିଜର ଉପରୁ ଆଣି ଆଣି ବାହାର କରିଦେଲା ଏବଂ ଏପରି କରିବାରେ ଅନ୍ୟାୟ ବଳ ପ୍ରକାଶ (ମରାମରି) ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ସବ୍ ଇନ୍ସପେକ୍ଟରର ନାମରେ ନାଲିସ ହେବାରୁ ତାହାକୁ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ ସହିତ ଦେଢ଼ମାସ କାରାବାସ ଦଣ୍ଡ ହୋଇଅଛି । ଅପୂର୍ବ ବିଷୟ ଏହି ଯେ ସବ୍ ଇନ୍ସପେକ୍ଟରର ସେ ଲୋକକୁ ଜାଣୁ ଥିଲା ଏବଂ ଥାନ୍ତା ପରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଲୋକ ପର ପରିଚୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହି ପ୍ରକାରେ ତାହା ସାଥି ଅପଣା ଗୌରବ ଦେଖାଇବାକୁ ଯାଇଥିଲା । ହାକିମ କାର୍ଯ୍ୟ କର ଦେଲେ ଅପଣା ଭାବ ବୁଝାଇ ବନ୍ଦ ବୋଲି ତାହାର ପ୍ରତି ଅନୁଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ ନ କରିବାର ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଏହାକୁ ପାଠକେ ଦେଖନ୍ତୁ ତ ?

ଉଦାର ସମ୍ପାଦିତ ଅଧିକାର କରିବାର ଉପଯୁକ୍ତଥିବା ଦିଅଁଠା ବାହାରେ ଅବାଧ ଗ୍ରାମର ବାହାଲବାର ପଡ଼ି ବଲନ୍ଦୁକ ପ୍ରବେଶ ବନ୍ଦ ନ ପାଇବାର ଦେବାର କାର୍ଯ୍ୟବିଧିର ଧା ୨୬୧ ଏବେ ଘଟିଥି ଅଛି । ସହଜ ବୁଦ୍ଧିରେ ବୋଧ ହେଉଅଛି ଯେ ଦୋକାନଘର ମଧ୍ୟ ଅବାଧସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ୟ ହେବ ଓ କେହି ତହିଁରୁ ବାହାର ବନ୍ଦୁକ ଲାଇସାନ୍ସ ନ ପାଇବେ ନାହିଁ ମାତ୍ର ବମ୍ବେଗେଜେଟ୍ ଅନୁଯାୟୀ ବାହାର ଅଧିନ ସମ୍ବାଦ କାହୁକର ୮୯ ପୃଷ୍ଠାରେ ଲୋକିକ କରିବା କାରଣ ତୋବା ନ ସରକାରର ବନ୍ଦୁକ ଉପ୍ଯୁକ୍ତ କରିବା ଜମିକୁ ନ ରହି ବା କେଉଁଠ ଶାସନାପତ୍ର ଥିବାର ଲେଖା ଅଛି ।

ଯେହେତୁ ଏଥି କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନେକ ଉପଯୋଗୀ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଅଇନରେ କୌଣସି ତାଥିରୁ ଏପରି ମର୍ମ ଉପଲବ୍ଧ ହେଉ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅବାଧ ସ୍ଥାନର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ତହିଁରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ । ଅନେକ ସ୍ଥଳେ ଦୋକାନଘରମାନ ମଧ୍ୟ ଅବାଧ ସ୍ଥାନ ବୋଲି ଦେଖାଇ ଅଦାଲତ କର୍ତ୍ତୃକ କର ଥାନ୍ତି ଓ ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଉଦ୍ଦୀପକକୁ ଅକାରଣ କ୍ଳେଶ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ହୁଏ ମାତ୍ର ଅଦାଲତରେ ଦୃଷ୍ଟି ଲେଖା ନ ଥିବା ସ୍ଥଳେ କେବଳ ଏକ ଜଜର ବର୍ତ୍ତମାନରେ ଏ ଭଳି ଅସୁବିଧା ଜାତ ହେବା ଅପୂର୍ବ ନୁହଇ ।

କାଶ୍ମୀରର ରେସିଡେଣ୍ଟ କାର୍ଟର୍ଡା ସାହେବ ଅଦାଲତ ଅବମାନନା ମକଦ୍ଦମାରେ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପଯୋଗୀ ଯେଉଁ ହାଇକୋର୍ଟରେ ଯାଇ ହେବ ସମ୍ବାଦରେ ଯଥାର୍ଥରୂପେ ଅପଣା ପକ୍ଷ ସମର୍ଥନ କରି ବାଧ୍ୟତା ଅଦାଲତ କାରଣ ହୋଇଥିବାର ହେତୁ କରିବାର ଦରଖାସ୍ତ ଭଳି ଓ ଅନ୍ୟ ଲୋକେ ମନବେଦ ହୋଇ ତାଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତ କୃତଜ୍ଞ ହେଉଅଛନ୍ତି ।

ଜାଗର ଗତ ଗଲ ହୋଇଅଛି । ଡବକାର୍ଷ ସାହେବ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂଶୋଧନ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରେ ଅପର ତଦ୍ ବିଷୟ ଯେ ଜାଣେ କେଉଁ ସ୍ଥଳରେ ଗୃହ ମୋଇ ବିଅଯ ଉଅଛି ତାହା ଅନୁମାନରେ ଧାରଣା ହେଉ ନାହିଁ । ସେହି ସମୟରୁ ଇଂରାଜମାନେ ଦେଶୀୟଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ଓ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରତି ଯେଉଁ କଠୋର ସମାଲୋଚନା କରି ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରୁ ବହୁବିଧ ଦୃଢ଼ ଅଛି ଅଛନ୍ତି ତାହା ଦେଶୀୟ ଲୋକେ ଯେ କେବେ ବିସ୍ମୃତ ହେବେ ବୁଝାଯାଇ ପାରୁ ନାହିଁ ପୁଣି ତହିଁ ଉପରେ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ପ୍ରତି କଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟି । ଏପରି ସ୍ଥଳେ ହଠାତ୍ କାହିଁକି କଟେ ହୋଷ୍ଟେଲ୍ଥୁଣ୍ଡ ସାହେବ ବସିଲେ ପାଇଥିବା ସମୟରେ ତାହା ପ୍ରତି ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ଜଣେସଭାରେ ତାହାଙ୍କ ଅଦୃଷ୍ଟ ଦିଅଥିବା ଓ ଜଣେ ସିଭିଲି ପ୍ରତି କଠୋର ପ୍ରହାର ହେବାର ବିଷୟ ଶୁଣି କା ଅପୂର୍ବର କଥା ହୁଏ । ସବୁଠାରେ ଏ ସବୁ ଦେଖି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ମର୍ମାନ୍ତିକ ଦୁଃଖ ଜାତ ହୋଇଅଛି । ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ଏମାନ ଏହାବେଳେ ଚମ୍ବୁରି ଯାଇପାଏ ତେତେ ଭଲ ।

ଏକ ପତ୍ରିକାରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ ଯେଉଁ ଲୋକ ଅଧିକ ଛନ୍ଦନ ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ସୁଖଭାବ । ଇଚ୍ଛିବାହାର ଷଡ଼ରସ ଖାଦ୍ୟ ଭକ୍ଷି ତୃପ୍ତି ହୁଏ ଏବଂ ଉତ୍ତେଜନା ହୃଦୟରୁ ଚେଷ୍ଟାର ସ୍ଥଗିତ ଜାତ ହୁଏ ।—ତେବେ ଆଜ ଯେତେ ତୃପ୍ତି କାଳେ ମଧ୍ୟ ଭଲି ଅଛି ?

ଏକପ୍ରକାର ଦ୍ରାକ୍ଷା ବୃକ୍ଷ ଅଛି ଯେ ଓ ହାଠରୁ ଦୁଇହାଣ ଅନ୍ତରରେ ଜଡ଼ାଇ ଜାଇଲେ ତାହାରଏ ପାଣି ୧୦ ଦିନରେ ଅରବର ସକାଳରୁ ବୃକ୍ଷ ଜାତ କରିବେ ଲାଗୁଥିବାର ଦେଖାଯିବ ।—ଏପ୍ରକାର ଅନେକ ବୃକ୍ଷ ଅଛି ଯେ ଯେଉଁଥା ଜନ୍ମର ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଅଢ଼ାଇଣ ବେଶି ସମସ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପୂର୍ବକୃତ ହେବାକୁ ହୁଏ ।

ବାଙ୍କିପୁର ସୈନିକ ସମାଚାର ଲେଖେ ଜଣ ଘୋଡ଼ାବାଲ କାହାର ବସ୍ତୁ ଦେଇ ଅନ୍ୟ ଲୋକ ଉଠା ଦିବାରୁ ପୁଲିସ ଘୋଡ଼ାବାଲାମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ବଡ଼ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଦୋଷ ଦେଇ ବହୁ ପ୍ରଶଂସା ସାଧନ କରିବାରେ ରତ ହେଲେ । କିନ୍ତୁ ମାତ୍ର ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଜଣ ଅଦ୍ୟାପି ସାଲରେ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପଦାଧିକାରୀ ଉଚିତ୍ ଦୋଷ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଦଣ୍ଡବଲ ଜବରର ପଠା ଯାଇଅଛି ।

ଅଲୁକେନ ଉଠେ ଟିଏର ଦେଶର ସୃଷ୍ଟ କାଶ୍ମୀର ଜମ୍ବୁଠ ଦରବାର ଦେବାକୁ ପଠା ସମ୍ପତ୍ତି ଦେଶପ୍ରେମ ପାଇଁ ଏକ

ମହାଶୟଙ୍କରେ ଅଲଗା ହୋଇଥିବା ମାତ୍ର ଯେ ତେଣ କୌଣସି କିଛି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ନ ହୋଇ ସମସ୍ତ ଅନ୍ୟ ଜନ ଜମିର ସ୍ୱତ୍ୱ ହେବ । ଯେଉଁ କାରଣ ହେଲେ କ୍ଷୁଦ୍ରାୟ ଦେଶୀୟ ପାଠକେ ଜାଣି ପାରିବେ ।

ଏହିପ୍ରକାର ନୂତନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଦେଖା ଯାଉଅଛି, ଏହାକୁ ଅର୍ଥନୀତି କା ଗଭର୍ଣ୍ଣର ନାହିଁ କହନ୍ତି । ଲୋକର ସ୍ୱାଧୀନ ଯେଉଁ ଅଂଶରେ ପ୍ରକାଶିତ ଅଛି, ଏହି କାରଣ ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ଘଟେଣ୍ଟ । ଏମାନଙ୍କର ଘରଠାରୁ ଜଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସକଳ, ଗଡ ଖାଦ୍ୟ, ମସ୍ତକ ପାଞ୍ଚ ଥିଲା । ପ୍ରକାଶିତ ଏମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଆଦ୍ୟ । ଏତରେ ଏହି ମାନବ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ଉତ୍କର୍ଷ ହୁଏ । ପୂର୍ବେ ଜାତିମାନଙ୍କର ପୁଣି ଦେଖାଯାଇ ଯେ, ରାଜାଙ୍କ ବଳିର ଜମ୍ବୁ, ପରକୁ ଭୂମି ଦୂରଦୃଷ୍ଟିଯୁକ୍ତ ଯେ ଅନେକ ଉତ୍କର୍ଷ ହୁଅନ୍ତି, ତାହା କୌଣସି ଅଭ୍ୟନ୍ତର ପଦାର୍ଥ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଦେଶ ବୋଲିଅଛି ଯେ ଗଭର୍ଣ୍ଣର ମନ୍ତ୍ରୀ ଏକାଳରେ ପଦାର୍ପଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହେଉ ଯେତେକ ଦେଖା ଯାଏ । ଏହି ବନ୍ଧୁମାନେ ଅପୂର୍ବରୂପେ କାଃ ପଦାର୍ଥ ଠିକାଣ କରନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ସମ୍ପ୍ରତି ମନ୍ତ୍ରଣାରେ କୌଣସି ଭରା ଉପରେ ସ୍ଥାପନ କରି ଆସ ଯେତେବେଳେ ଏହି ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ଅଦ୍ଭୁତରେ ଶାଠ ହାତ ଅନ୍ତରରୁ ମୂର୍ତ୍ତିକୁ ସବେଶେ ଭଲ ଭଳ ଯେ ପଦାର୍ଥର ଅଧିକାର ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କର ଉଦ୍ୟମ ଶୂନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହିପରି ଅପୂର୍ବ କୌଶଳରେ ସେମାନେ କାଃ ପଦାର୍ଥ ଅଧ ଉଣା କରନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ ଭାବ ଅବେ ଏହି ମାନ ପୋଷି ଯାନ୍ତି ଏବଂ ପଦାର୍ଥ ଅଧ ଯେତେ କରନ୍ତି ।—ସମ୍ବାଦ ।

ସମ୍ପ୍ରତି ଭାରତର ଗଭର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରାଲ ଶ୍ରୀମାନ ଲର୍ଡ ରିପନ ଓ ବଡ଼ଲାଟ ଗତ ଚ ୧୮୮୦ ସାଲ ସଙ୍ଗେ ଦେଶ ଶାସନରେ ଯାଇଥିଲେ । ତାହାଙ୍କ ଚତୁରେ ବାଙ୍ଗାଲାରେ ଉପାୟଙ୍କ ବଳ ମହତ୍ତ୍ୱଙ୍କ ଅନେକ ଓ ପ୍ରଜାଗଣଙ୍କ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅପର ଭଣ କରିଅଛନ୍ତି । ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ । ପାଠକମାନେ ଓ ଉପାୟ ସ୍ମରଣ ନ କରୁଅଛନ୍ତି ?

ଅଦାଲତର ସମାଚାର ।

Empress Vs., Sheik Akal 2 Sheik Abdul; case under section 279 Indian Penal Code. In this case Appoya constable charged the two accused persons Sheik Abdul Khalak with negligent driving. It appeared that No. 2 accused was sitting on the box next to Sheikh Akal but was not driving. I accordingly order Sheik Abdul Khalak to be discharged section 245 C. P. C. As to Sheikh Akla the evidence is that he was driving at a great pace in a crowded spot; no injury was done to any person on the road. The accused himself says he was going at his usual pace and had the horses in hand. The question for determination is whether

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

in this particular intance his driving was negligent. The Court considers this entirely depends on the place. The same driving in a clear road may be perfectly innocent, but in this case the place was the Cantonment Bazar where at ordinary times care would be necessary in driving and the time was evening when it appears great numbers of people are passing at that spot and where more than ordinary care would be necessary. The Court considers the driving of the coachman Sheik Akal was negligent so as to come within the meaning of section 279 I. P. C. and finds him guilty and orders him to pay a fine of 20 Rupees or in default to be kept in prison for 15 days simple imprisonment section 279 I. P. C.

30—4—1883. A. EARLE.

ପ୍ରେରିତପତ୍ର ।

ପ୍ରେରିତ ।

ପ୍ରଚାର ବିବରଣ ।

ତା ୭ ରିଖ ଏପ୍ରେଲର ସମ୍ବାଦବାହିକାସ୍ଥ ବିବରଣ ଉତ୍ତାରୁ ।

ତା ୧୩ ରିଖ ଅପ୍ରେଲ—ବୈଶାଖର ପ୍ରଥମ ଦିବସରେ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କଠାରୁ ବିଦାୟ ହୋଇ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ଶିରରେ ଧରି ସେବକମାନେ ହରିଙ୍କି ସ୍ମରଣ କରି ଦକ୍ଷିଣ-ଉତ୍କଳରେ ହରିନାମ ପ୍ରଚାରାର୍ଥ ବାଲେଶ୍ୱର ପରିତ୍ୟାଗ କଲେ । ବାଙ୍ଗଲାରେ ଉପାସନା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପୂର୍ବକ ସେମାନେ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ସୋରୋରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ସୋରୋରେ ଗୋଟିଏ ଶୋକାବହ ଘଟଣା ଘଟିଥିଲା । ସେଠାରେ ସାୟଂକାଳୀନ ଉପାସନା ହୋଇଥିଲା । ତହିଁ ପରଦିନ ଭଦ୍ରକରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ସେହି ଦିନ ଦଶ ଘଣ୍ଟା ସମୟରେ ଏକ ଜଣ ସେବକ ପାଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡି ଷ୍ଟିମରରେ କଟକାଭିମୁଖରେ ଯାତ୍ରା କଲେ । ନାନ୍ଦବଶସ୍ଥ ଜାହାଜ ଉପରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଉପଦେଶ ଓ କୀର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିଲା କେତେକ ଜଣ ଚେଲିଙ୍କ ଓ ଜଣେ ଫିରିଙ୍ଗୀ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସହିତରେ ଉପଦେଶ ଶ୍ରବଣ କଲେ । ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଏକଜଣ ଚେଲିଙ୍କ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ ପ୍ରତିପାଦକ କେତେ ଗୁଡିଏ ପୁସ୍ତକ ଅଧ୍ୟୟନାର୍ଥ ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

ତା ୧୫ ରିଖ ଏପ୍ରେଲ—ଭଦ୍ରଖ ବ୍ରାହ୍ମ-ସମାଜରେ ପ୍ରାତଃକାଳୀନ୍ ଓ ସାୟଂକାଳୀନ୍ ଉପାସନା ଏବଂ ଅପରାହ୍ଣରେ ଭଦ୍ରକ ବଜାର ଛକରେ ଭାଇ କାଳନ୍ଦୀ ଓ ଭାଇ ରାଜବଲ୍ଲଭ ନାୟକଙ୍କ ବକ୍ତୃତା ଓ କୀର୍ତ୍ତନ । ହିନ୍ଦୁ, ମୁସଲମାନ, ଓ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନମାନଙ୍କ ଧର୍ମ ସମନ୍ୱୟ ବିଷୟରେ ବକ୍ତୃତା ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରାୟ ୧୦୦ଶ୍ରୋତା ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସାୟଂ କାଳୀନ୍ ଉପାସନାରେ ଦୁଇଜଣ ମୁସଲମାନ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।

ତା ୧୬ ରିଖ ସୋମବାର—କେତେକ ଗୋଷ୍ଠି ସେବକ ଭ୍ରାତା କଟକାଭିମୁଖୀନ ହୋଇ ଭଦ୍ରକ ପରିତ୍ୟାଗ କରନ୍ତେ ପଥ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ୫୨୦ଣ ଗଙ୍ଗାସ୍ନାନ ଯାତ୍ରିଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସାକ୍ଷାତ ହେଲା । ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସେବକମାନଙ୍କର ଗଙ୍ଗାସ୍ନାନଫଳ, ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର-ବାସଫଳ, ଭଗବତ-ଗୀତା ଓ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ବହୁତ କଥୋପକଥନ ଓ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା । ଯାତ୍ରିମାନେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବିଶେଷତଃ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ ଉକ୍ତ କଥୋପକଥନ ଓ ଆଲୋଚନାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୀତ ହୋଇଥିଲେ । ସାୟଂକାଳରେ ବୈତରଣୀ କୂଳରେ କୀର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିଲା ।

ତା ୧୭ ରିଖ ଅପ୍ରେଲ—ସାୟଂକାଳରେ ନେଉଳପୁର ମୁକାମରେ ଉପାସନା ଓ କୀର୍ତ୍ତନ । ପ୍ରାୟ ଜ ୭ ଣ ବଜାରର ଲୋକ ଉପାସନା ସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଏହି ଦିବସ ଏକଜଣ ବୃଦ୍ଧ ବୈଷ୍ଣବଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ବହୁବିଧ ଧର୍ମ-ବିଷୟକ କଥୋପକଥନ ହୋଇଥିଲା ।

ତା ୧୭ ରିଖ ଅପ୍ରେଲ ପ୍ରାତଃକାଳରେ ଝାଙ୍ଗିରେ ଉପାସନା ଏବଂ ସାୟଂକାଳରେ ଚଉଦ୍ୱାରରେ କୀର୍ତ୍ତନ । ଚଉଦ୍ୱାର ମୋକାମରେ ପ୍ରାୟ ଜ ୨୫ ଣ ଗ୍ରାମବାସିଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ବହୁ ପ୍ରକାର ଯୁକ୍ତି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ଜ ୩୨ ଣ ଭକ୍ତି ସହିତରେ କୀର୍ତ୍ତନାଦି ଶ୍ରବଣ କରିଥିଲେ ।

ତା ୧୮ ରିଖ ଅପ୍ରେଲ—ମହାନଦୀ ବକ୍ଷସ୍ଥ ବୋଟ ଉପରେ ପଥିକମାନଙ୍କ ସହିତରେ ଧର୍ମ ବିଷୟକ କଥୋପକଥନ । ସାୟଂକାଳରେ କଟକସ୍ଥିତ ସାଧନକାନନରେ ଧ୍ୟାନ ଓ କୀର୍ତ୍ତନ ।

ତା ୨୦।୨୧—ସେବକାଶ୍ରମରେ ଦୁଇଓଳ ଉପାସନା ଓ କୀର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ତା ୨୧ ରିଖ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ସମୟରେ ଦୁଃଖିସେବା ।

ତା ୨୨ ରିଖ ଅପ୍ରେଲ—କଟକ ବ୍ରାହ୍ମ-ମନ୍ଦିରରେ ପ୍ରାତଃକାଳୀନ ଉପାସନା ଏବଂ "କଟକ ବ୍ରାହ୍ମସମାଜ ପ୍ରତି ବାଲେଶ୍ୱର ବ୍ରାହ୍ମ-ସମାଜର ନିବେଦନ" ବିଷୟରେ ଉପଦେଶ ହୋଇଥିଲା । ଭାଇ ସେବକ ଦାସ କହିଲେ—(ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ) କନିଷ୍ଠା ଭଗ୍ନୀ ବାଲେଶ୍ୱର ସମାଜ ଜ୍ୟେଷ୍ଠା ଭଗ୍ନୀ କଟକ ବ୍ରାହ୍ମସମାଜକୁ ଆହାରାର୍ଥ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ନିର୍ଭର ନାମରେ ଦୁଇ ଗୋଟି ଲଡୁ ଉପହାର ଦେଇ ବିନୀତ ଓ ଭକ୍ତି ଭାବରେ ଏବଂ ବହୁ ପ୍ରଣାମ ପୁରଃସର ନିବେଦନ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଆଜକୁ ପ୍ରାୟ ତିରିଶବର୍ଷ ହେବ ବ୍ରହ୍ମ ଉତ୍କଳରେ ତାହାଙ୍କ ଲୀଳା ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ନୂତନ ମାଗୋଷ୍ଠୀବରେ ତାହାଙ୍କ ଲୀଳାର ଦ୍ୱିତୀୟୋଲ୍ଲାସ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ଦିନକରେ ବାଲେଶ୍ୱର ବ୍ରହ୍ମମନ୍ଦିରରେ ବ୍ରହ୍ମ ସ୍ୱୟଂ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଆଜ୍ଞା କଲେ ଯେ ଉତ୍କଳର ଘରେ ଘରେ ସତ୍ୟପ୍ରେମ ଓ ପୁଣ୍ୟର ଅଗ୍ନି ଜାଳିଲେ ସ୍ୱର୍ଗରୁ ଆଉ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ବସ୍ତୁ ବିତରିତ ହେବ ନାହିଁ ଏହି ଆଦେଶ ପ୍ରଚାରିତ ହୁଅନ୍ତେ କେତେ ଗୋଷ୍ଠି ଦୀନହୀନ ଭାଇ ଉତ୍କଳ ସେବାର ବ୍ରତ ଧାରଣ କଲେ । ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମ୍ଭ ପଦସେବା ନିମନ୍ତେ ଏଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ । ତୁମ୍ଭେମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱୀକାର କର ଅବା ନ କର ସେବା ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନର ବ୍ରତ । ଆସ ଭାଇ ସର୍ବେ ମିଳି ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନାମ ଗାଇଅଙ୍ଗେ ଗାଇବା; ଆସ ସର୍ବେ ମିଳି ପରତ୍ରାତା ହରିଙ୍କ ପଦତଳକୁ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳୀୟ ନର ନାରୀମାନଙ୍କୁ ଡାକିଆଣିବା । କ୍ରମଶଃ ।

ପ୍ରେରିତ ।

ସେବକ ସଭା ।

ଏପ୍ରେଲ ମାସର ଆୟ ବ୍ୟୟର ବିବରଣ ।

ଆୟ

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଶୀତଳନାଥ ବୋଷ
ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ବାବତ ଟ ୨୧
" ଗୋପୀବଲ୍ଲଭ ରାୟ ମହାଶୟ ଟ ୫୧
କୌଣସି କେଷ୍ଟାନଙ୍କଠାରୁ ଦାନ
ସ୍ୱଥରେ ହରକ ଟ ୧୯୧
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ କୁମାର ଶ୍ରୀ ବୈକୁଣ୍ଠ
ନାଥ ଦେ ଟ ୨।
" ରମାନାଥ ଦାସ ଟ ୧୧
କୌଣସି ବନ୍ଧୁଙ୍କଠାରୁ ଉଧାର ଟ ୫୧
ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟ ଟ ୦୫/୫

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter 168

କୌଣସି ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଦାନ	ଟ ୧୬୯
ଗତମାସର ବାକି	ଟ ୬/
	ଟ ୭।୶/୧୦

ବ୍ୟୟ

ସମ୍ବାଦ ମସ୍ତଲ	ଟ ୦ ୶/
ଖୋରାକ ପୋଷାକ ଓ ପାଥେୟ	ଟ ୨୩୷/୨୫
କୌଣସି ଦୁଃସ୍ଥ ପରିବାରକୁ ଦାନ	ଟ ୭୶/
ଡାକଟିକଟ ଓ ସ୍ଥଳି	ଟ ୦୶/୫
ଛନ୍ଦମାଳା ଛପାଇବା ଖରଚ	ଟ ୧୯/
ବିଜ୍ଞାପନ ଛପାଇବାରେ	ଟ ୧୫/
ନୂତନ ସଙ୍ଗୀତ ଓ ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ଛପାଇବାରେ	ଟ ୦ ୫୶/
ଔଷଧ	ଟ ୦।୧୫
	ଟ ୫୩୫ ୨୫
ବାକି	ଟ ୩୫୷/୨୫

ଶ୍ରୀ ଗୌରହରି ଦାସ ।
ପରଗୃହର ସେବକ ସଭା ।

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ସମୀପେଷୁ ।

ମହାଶୟ ! ଅନ୍ୟୂନ ପ୍ରାୟ ୫ ୮ ବର୍ଷ ହେଲା ମୁଁ ଗଳେ ରକ୍ତବାତ ବ୍ୟାଧିରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥିଲି ଆପଣଙ୍କ ଉତ୍କଳଦୀପିକାରୁ ଅବଗତ ହୋଇ ପ୍ରାୟ ବ ୩ ବର୍ଷ ଗର୍ଜନତେଲ ବ୍ୟବହାର କରି ଉକ୍ତ ରୋଗରୁ ମୁକ୍ତ ହେଲି, ତଦ୍‌ବାଦ ମୁଁ ଉକ୍ତ ତେଲରେ ଜ ୨ ଣ ଲୋକଙ୍କୁ ଭଲ କରିଥିଲି ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ୍ଭ ଗ୍ରାମରେ ନନ୍ଦି ସେଠି ବୋଲି ଜଣେ ଧୋବା କୁଷ୍ଠବ୍ୟାଧିରେ ଏପରି ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ତାହାର ହାତଗୋଡର ଦଶ ପାଞ୍ଚମାନ ଅତିଶୟ ଫୁଲିଯାଇ ଦକ୍ଷିଣ ଗୋଡର ବୁଢାଆଙ୍ଗୁଠି ଓ ବାମ ହାତର ମଝିଆଙ୍ଗୁଠି ଅଗ୍ରଭାଗ ଛିଣ୍ଡି ଯାଇଥିଲା ଆଉ ସମୁଦାୟ ସ୍ଥାନରେ ଘା ହୋଇ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ କରୁଥିଲା ନାକ କାନ ଫୁଲି ରଙ୍ଗା ହୋଇ ଝୁଲି ପଡ଼ିଥିଲା ଓ ସମୁଦାୟ ଶରୀରରେ ରଙ୍ଗା ଚକ୍ତି ହୋଇ ଫୁଲିଥିଲା ଚଳତ୍ଶକ୍ତି ରହିତ ହୋଇ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ହୋଇ ପଡିଥିଲା ମୁଁ ତାହାକୁ ସ୍ୱହସ୍ତରେ ଚୂନପାଣିରେ ଗର୍ଜନ ତେଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ବ୍ୟବହାର କରାଇ ଆଜକୁ ମା ୩ ସ ମଧ୍ୟରେ ଚୌଦପଣରେ ଭଲ କରିଅଛି ବୋଧହୁଏ ଆଉ ଏକ ମାସରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଭଲ ହେବ ତାହାର ବ୍ୟାଧି ଶେଷ ଏତବ ଯେ ଗୋଡର ଫୁଲ ଓ ବଦର ଛୋଟ ଗୁରୁପଣରେ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଗର୍ଜନତେଲରେ ଚୂନପାଣି ମିଶାଇ ଫେଣ୍ଟି ଔଷଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଓ ଉପର ରୋଗିକୁ ଛ ପରିମାଣରେ କେତେ ଦିନ ସେବନ କରାଇବା ଏବଂ ନାଡ଼ି ଦେଖି ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର ଦେବା ବିଷୟରେ କେତେକଗୁଡ଼ିଏ କୌଶଳ ଅଛି ଆମ୍ଭେ ତାହା ଅବଗତ ଅଛୁଁ । ଅତଏବ ଆମ୍ଭେ ଯେବେ ସ୍ୱୟଂ ଆସିଁ ଏ ଔଷଧ ବ୍ୟବହାର କରାଉଁ ତେବେ ନିଶ୍ଚୟ ମା ୩।୬ ସରେ ମନୁଷ୍ୟକୁ କୁଷ୍ଠବ୍ୟାଧିରୁ ମୁକ୍ତ କରାଇ ଦେଉଁ ଏ ବିଷୟରେ ଆମ୍ଭେ ତାହାଠାରୁ ପଇସା ନେଉଁ ନାହିଁ; କିନ୍ତୁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କେହି ଏ ବିଷୟରେ ଏଠାରେ ଅଟକାଇ ରଖିଲେ ବା କୌଣସିଠାକୁ ଯେନି ଗଲେ ବସାଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ରାସ୍ତାଖର୍ଚ୍ଚ ଦେବାକୁ ହେବ ଅତଏବ ଜଣାଉଅଛୁଁ ଯେ ଆପଣଙ୍କ ଜଗଦ୍ବିଖ୍ୟାତ ପତ୍ରିକାରେ ଏ ବିଷୟଟି ଲେଖିଲେ ଅନେକ ପୀଡ଼ିତ ଲୋକେ ଆରୋଗ୍ୟ ଲାଭ କରିବେ ।

୧୬।୫।୮୩ ଶ୍ରୀ ନମାଇଚନ୍ଦ୍ର ଭଟ୍ଟାଚାର୍ଯ୍ୟ
। ସା । ଯୁନଙ୍ଗ ଆଲା ଜଗତ୍‌ସିଂହ ପୁର

ବିଜ୍ଞାପନ ।

The power of attorney granted by the undersigned to Mr. A. W. Bellis is cancelled from this date.

Cuttack, 28th Feby. 1883. J. Bulloch & Co.

By order of the Road Cess Committee will be sold by public auction at an upset price at 7 A. M. on Wednesday the 6th June 1883 at the Road Cess Office Cuttack, the following articles:—

2 Pumps
1 Bull's Excavator
1 Lawn mower
1 Truck

These articles can be inspected and any further particulars afforded on application at the Road Cess Office.

ଏତଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇଦିଅ ଯାଉଅଛି ଯେ ରୋଡ଼ସେସ୍ କମିଟୀର ଆଦେଶାନୁସାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଜିନିଷମାନ କଟକ ରୋଡ଼ସେସ୍ ଅଫିସରେ ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା ଜୁନମାସ ତା ୬ ରିଖ-ବୁଧବାର ଦିବା ଘ ୭ ଟା ସମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟରେ ନିଲାମ ହେବ ।—

ଜଳସେଚନର କଳ	୨ ଯୋଡ଼ା
କୂଅ ଖୋଳିବାର କଳ	୧ „
ଘାସ କାଟିବାର କଳ	୧ „
ଗଡୁ ବୋହିବାର ଗାଡ଼ି	୧ „

ରୋଡ଼ସେସ୍ ଅଫିସରେ ଉକ୍ତ କଳେ ଉପରୋକ୍ତ ଜିନିଷମାନ ଦେଖି ପାରିବେ ଓ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଜାଣି ପାରିବେ ।

Cuttack Road Cess Office The 16th May 83. (Sd.) F. Jones Chairman R. Cess Committee.

ବ୍ରାହ୍ମଣ କ୍ଷତ୍ରିୟ ବୈଶ୍ୟ କରଣ
ପ୍ରତିଷ୍ଠାର୍ଥ ଉତ୍କଳ ମୁଦ୍ରିତ ହୟନ ।

ବିଧବା ବିବାହ

ଉଦ୍ଦୀପକ ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/ ଡାକମାସୁଲ ଟ ୦ ୧୨

ତ୍ରିବିଧ ଜମ୍ପାନଙ୍କ ସନ୍ନିକଟରେ ଏବଂ କଟକ ଜଜକୋର୍ଟର ଉଖିଲ ବାବୁ ଶ୍ରୀ ରାମପ୍ରସାଦ ମୁକୁନ୍ଦଙ୍କ ନିକଟରେ ମିଳି ପାରୁଅଛି ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ରିପୋର୍ଟ ଫେବ୍ରୁଆରୀ ।

ଏହା କୃଷିବେଦକେ ନୂତନ ଆବିଷ୍କାର ପ୍ରବର୍ତ୍ତକରେ ... ଔଷଧ ବୋଲି ... । ... ଭାରତୀୟ ଓ ଦେଶୀୟ ଔଷଧାଳୟରେ ... ଟୋଟାକଲ୍ ଗାର୍ଡ଼ନର ... ନିକଟରେ ... ମିଳି ପାରିବ ଯଥା,—

ଡାକମାସୁଲ ସହିତ ୪ ଆଉନସର ଟଙ୍କା । ୮ ଅଉନସର ଟ ୧୧ ଟା । ୧୬ ଅଉନସର ଟ ୨୦ ମୂଲ୍ୟ ଜଣଦ ।

ଉତ୍କଳଦୀପିକାରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଛପାଇବାର ଶର୍ତ୍ତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଯଥା ।—

ପ୍ରଥମଥର ସକାଶେ

ଆଠ ଧାଡ଼ି	ଟ ୦/
ଅର୍ଦ୍ଧ ସ୍ତମ୍ଭକୁ	ଟ ୨୧
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ସ୍ତମ୍ଭକୁ	ଟ ୩୮

ମାତ୍ର କୌଣସି ବିଜ୍ଞାପନ ଯେତେ କ୍ଷୁଦ୍ର ହେଲେହେଁ ତହିଁର ଶର୍ତ୍ତ ଟ ୦ ରୁ ଉଣା ହେବ ନାହିଁ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟଥର ସକାଶେ ଶର୍ତ୍ତ ପ୍ରଥମ ... ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଓ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଯଥାକ୍ରମେ ହେବ ।

ଅଧିକ ଥର ସକାଶେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇ ପାରିବ ।

ବିଜ୍ଞାପନର ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ ସଙ୍ଗେ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରାଜା ଚନ୍ଦ୍ର ...	...	...
ବାବୁ ହରମୋହନ ମିଶ୍ର କଟକ	...	...
„ ...		...
„ ...		...

ଶ୍ରୀ ଏହି ଉତ୍କଳଦୀପିକା ସହର କଟକ ... ତ୍ରିବିଧ ଜମ୍ପାନଙ୍କ ସନ୍ନିକଟରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ।

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

REGISTERED NO. 1

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଭା ୧୮ ଗ
ସଂ ୨୨ ଖ୍ୟା

ତା ୨ ଋଣ ମାହେ ଜୁନ ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା । ମୁ । ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ତ ୨୧ ଜ ସନ ୧୨୯୦ ସାଲ ଶନିବାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରିମ	ବକାୟା
ବାର୍ଷିକ	ଟ ୫ ୧	ଟ ୬୧
ଡାକମାସୁଲ	ଟ ୦ ୪	ଟ ୧

...କଲିକତାର କୃଷିବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବାକୁ ଯେଉଁମାନେ ଏଠାରୁ ସନ ୧୮୮୧ ଓ ୮୨ ମସିହାରେ ଯାଇଥିଲେ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଅପଣା୨ ପରୀକ୍ଷାରେ ବିଶେଷ ପାରଦର୍ଶିତା ଦେଖାଇ ଖ୍ୟାତିଲାଭ କରିଥିବାରୁ ଶୁଣି ଆମ୍ଭେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇଅଛୁଁ । ଯେଉଁମାନେ ... ପରୀକ୍ଷୋତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଉପାଧି ପାଇ ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅମ୍ବିକାଚରଣ ସେନ ସର୍ବାଧିକ ନମ୍ବର ରଖିଥିଲେ ଏମନ୍ତ କି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏତେ ନମ୍ବର ଆଉ କେବେ କେହି ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ଉତ୍କଳବାସୀ ବାଳକରେ ଏପରି ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରିବାର ଶୁଣି ମନରେ କେତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସନ୍ତୋଷ ଜାତ ହେଉ ନାହିଁ ।

—*—

ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ଚନ୍ଦନଯାତ୍ରା ଶେଷ ହେଲା ଏ ନଗରରେ ଏ ବର୍ଷ ଏ ପର୍ବ ଅତି ସାମାନ୍ୟରେ ରକ୍ଷା ପାଇ ଅଛି । ହେଓଗିର ମଠର ଚନ୍ଦନଯାତ୍ରା ଏ ନଗରରେ ପ୍ରଧାନ ଏବଂ ପୂର୍ବେ ବା୨୨ ... ହେଉଥିଲା ସେ ଯାତ୍ରା ସ୍ଥିତା ଏ ନଗରସ୍ଥ ବକସିବଜାର ଏବଂ ବିନୋଦବିହାରଙ୍କ ଯାତ୍ରା... ଦି ୫ ଦିନରେ ଶେଷ ହେଲା । ମଠର ଦୁରବସ୍ଥା ଏଥିର କାରଣ ଅଟଇ ଧର୍ମାର୍ଥ ସମ୍ପତ୍ତି ...ମାନଙ୍କ ଅଭୁବାଦ ଅଥବା ଭୋଗବିଳାସରେ ଏହିପରି ନଷ୍ଟ ହେଉଅଛି ଅଥଚ ତହିଁର ରକ୍ଷାର କୌଣସି ଉପାୟ ହେଉ ନାହିଁ ସାମାନ୍ୟ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ନୁହଇ । ଏହି ସବୁ ସମ୍ପତ୍ତିର ସଦ୍ବ୍ୟୟ ହେଉ ଥିଲେ କେତେ ସାଧାରଣ ଉପକାରରେ ଆସୁଥାନ୍ତା । ବିନୋଦବିହାରଙ୍କ ଯାତ୍ରା ମଧ୍ୟ କେବଳ ଦି ୪ ଦିନ ସାମାନ୍ୟରୂପେ ନିୟମରକ୍ଷାପର ହୋଇଥିଲା । ବକସିବଜାର ବାସିଙ୍କ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଉତ୍ସାହ ହେବାରୁ କିଛି ଭଲ ହୋଇଥିଲା ।

———

ଗତ ରବିବାର ଅପରାହ୍ଣ କାଳରେ ଏ ନଗରରେ ପ୍ରାୟ ଏକଘଣ୍ଟାକାଳ ଅଳ୍ପବାତାସ ସହିତ ପ୍ରଚୁର ବୃଷ୍ଟି ହେଲା ଏବଂ ତହିଁରେ ଖାଲ ଗଡିଆ ପ୍ରଭୃତିରେ ଜଳ ଜମା ହୋଇଗଲା । ତହିଁ ଉତ୍ତାରୁ ଏ ସପ୍ତାହରେ ଦୁଇତିନିଥର ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଯଦ୍ୟପି କି ଲଗାଣ ଲମ୍ବା ଅଧିକ ଜଳ ବର୍ଷାଦ୍ୱାରା ବର୍ଷାକାଳ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାର ପ୍ରକୃତ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଆକାଶର ଯେପରି ଗତି ଦେଖାଯାଏ ତହିଁରେ ମୌସୁମୀ ବୃଷ୍ଟି ଆରମ୍ଭ ହେବାର ବଡ଼ ବିଳମ୍ବ ନାହିଁ । କଲମ୍ବୋଠାରେ ମୌସୁମ ଆରମ୍ଭ ହେବାର ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଲେଖିଥିଲୁଁ ମାତ୍ର ବର୍ଷା ଛାଡିଯିବାରୁ ଲୋକଙ୍କର ତହିଁରେ ସନ୍ଦେହ ହୋଇଅଛି ଏଣେ ବମ୍ବେଇଠାରେ ପ୍ରଚୁର ବୃଷ୍ଟି ସହିତ ମୌସୁମର ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହେବାର ତାରସମ୍ବାଦ ଆସିଅଛି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନଗରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଚୁର ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି ଏଥିରୁ ଅନୁମାନ ହେଉଅଛି ଯେ ଏବର୍ଷ ବର୍ଷାକାଳ ଶୀଘ୍ର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅଳ୍ପଦିନରେ ପ୍ରକୃତ ନଈ ଓ ନଦୀରେ ଜଳ ଆସିବାର ଦେଖାଯିବ । ସମ୍ପ୍ରତି ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ ଲାଗିଅଛି । କୃଷିମାନଙ୍କୁ ଅବସର ନାହିଁ ।

—*—

ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ହାଇକୋର୍ଟ ଯେଉଁ ଦଣ୍ଡବିଧାନ କରିଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ କେବଳ ବଙ୍ଗାଳିମାନେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏମନ୍ତ ନୁହେ । କଲିକତା ନଗରରେ ବାସ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶୀୟ ହିନ୍ଦୁମାନେ ଏହିପରି ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଥିବାର ସଭାଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଳ୍ପଦିନ ତଳେ ଉକ୍ତ ନଗର ବଡବଜାର ନିବାସୀ ମାରବାଡି ଏବଂ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନିମାନେ ଏକ ବୃହତ ସଭା କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପଣ୍ଡିତମାନେ ଉକ୍ତ ସଭାରେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରକାଶ କଲେ କି ହିନ୍ଦୁଙ୍କର ଆରାଧ୍ୟ ଦେବତା ଶାଳଗ୍ରାମ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଅଦାଲତକୁ ନେଇ ଯିବା ଶାସ୍ତ୍ରବିରୁଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟଇ ଏବଂ ତହିଁରେ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ହାନି ହେବାରୁ ସର୍ବସାଧାରଣ ଦୁଃଖିତ ଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପ୍ରତି ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ପାଠକଲୁଁ କି ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଉକ୍ତ ନଗରରେ ବାସ କରୁଥିବା ଓଡିଆମାନେ କମ୍ଲିଟୋଲା ଓଡିଆ ପଡ଼ାରେ ଏକ ସଭା କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ହଜାର ଲୋକ ଏ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ଶ୍ରୀ ହରପଣ୍ଡା ଏ ସଭାର ସଭାପତି ହୋଇଥିଲେ ମାଣିକ ସରଦାର ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଂକ୍ଷେପରେ ଉପସ୍ଥିତ

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେଲେ ତହିଁ ଉତ୍ତାରୁ ଆନନ୍ଦ ସରଦାର ଏବଂ ମାଲା ସରଦାରଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ମତେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଯେ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ପ୍ରତି ହାଇକୋର୍ଟଙ୍କର ବ୍ୟବହାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନିଷ୍ଟକର ହୋଇଅଛି ଏବଂ ବାବୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତ ଦୁଃଖରେ ସମସ୍ତ ଲୋକ କାତର ଅଛନ୍ତି ଅତଏବ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ରକ୍ଷା ସକାଶେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣରଜେନରଲ ବାହାଦୁରଙ୍କ ନିକଟକୁ ଏକ ଆବେଦନପତ୍ର ପଠାଯିବ । ସଭା ଭାଙ୍ଗିଲା ଉତ୍ତାରୁ ସବଳେ ଗୋଟିଏ ଯାତ୍ରା ହେଲା ଏ ସଭାର ନାମ ମହାପଞ୍ଚାଏତ ବୋଲି ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରରେ ଲେଖା ଅଛି । ଏଥିପୂର୍ବେ କଲିକତାବାସୀ ଓଡ଼ିଆମାନେ କେବଳ ସାମାଜିକ ବିଷୟରେ ପଞ୍ଚାଏତ ବସାଉଥିଲେ ରାଜକୀୟ ବ୍ୟାପାର ସେମାନେ ଚିନ୍ତା କରିବାର ଏହି ନୂତନ ଉଦାହରଣ ଦେଖାଗଲା । ମହାପଞ୍ଚାଏତ ଦୃଶ୍ୟଟି ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥିବ ।

ପୁରୀଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲ୍ ।

ଗତ ଓଡ଼ିଆ ଗଜେଟରେ ପୁରୀ ଶିକ୍ଷାକମିଟୀର ଯେଉଁ ଅଧିବେଶନର ବିବରଣ ଛପା ହୋଇଅଛି ତହିଁରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ପୁରୀଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲ ଅବସ୍ଥା କ୍ରମଶଃ ଉନ୍ନତ ହେଉଅଛି ଗତବର୍ଷରେ ଛାତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ୧୬୩ ଠାରୁ ୧୯୧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଏବଂ କ୍ରମଶଃ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଓଡ଼ିଆ ଓ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷା ପଢାଇବା କାରଣ ଏଠାରେ ଜଣେମାତ୍ର ପଣ୍ଡିତ ନିଯୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାକୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଷା ସ୍ୱରୂପ ପଢିବା ପାଇଁ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି ଏକଜଣ ପଣ୍ଡିତ ଦ୍ୱାରା ଦୁଇଭାଷା ପ୍ରୟୋଜନ ମତେ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ପଢାଇବା କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଚାରୁରୂପେ ନିର୍ବାହ ହେବା ସହଜ କଥା ନୁହଇ । ଏଣୁକରି ଶିକ୍ଷା କମିଟୀ ଟ ୧୫ ଙ୍କା ବେତନରେ ଆଉ ଜଣେ ପଣ୍ଡିତ ନିଯୋଗ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବଙ୍ଗାଳୀ ଛାତ୍ରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ନିତାନ୍ତ ଊଣା ଥିବାରୁ କମିଟୀ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି କି ଆଉ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବଙ୍ଗଳା ପଢାଇବେ ନାହିଁ ।

ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ବ୍ୟାୟାମ ଶିକ୍ଷାର ସୁବିଧା ନିମିତ୍ତ ସ୍ଥାନୀୟ କୁସ୍ତିଗିରଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କାହାକୁ ଶିକ୍ଷକସ୍ୱରୂପ ନିଯୁକ୍ତ କରିବା କାରଣ ଜଏଣ୍ଟ ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ମହାଶୟ ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ମାତ୍ର କମିଟୀ ଯଥାର୍ଥ ବିଚାର କରିଅଛନ୍ତି କି ସେ ପ୍ରକାର କୁସ୍ତିଗିରଙ୍କ ସହବାସ ବାଳକମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବାଞ୍ଛନୀୟ ନୁହଇ ଏବଂ ସ୍କୁଲ ଫଣ୍ଡରେ ଏତେ ଟଙ୍କା ନାହିଁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପଯୁକ୍ତ ବେତନରେ ଜଣେ ଯୋଗ୍ୟ ଶିକ୍ଷକ ରଖି ପାରିବେ । ତଥାଚ କମିଟୀ ଏ ପକ୍ଷେ ଏ ବିଷୟ ଉତ୍ତମରୂପେ ବିଚାର କରିବାକୁ ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଶିକ୍ଷା କମିଟୀର ଉପର ଲିଖିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନଙ୍କରୁ ବିଲକ୍ଷଣ ଜଣାଯାଏ ଯେ କମିଟୀ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲର ଉନ୍ନତି ସକାଶେ ବିଶେଷ ଯତ୍ନ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁରୁ ଆଶାନୁରୂପ ଫଳ ଫଳିବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । କେବଳ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ପୁନଃ ପ୍ରବେଶର ଫିସ ଓ ଜରିମାନା ଆଦାୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେଉଁ କଠିନ ନିୟମମାନ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ଡାଇରେକ୍ଟର ସାହେବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯହିଁର ବିବରଣ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏଥିପୂର୍ବେ ଲେଖିଥିଲୁଁ ସେ ତହିଁର କିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ଏଥିରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଦୁଃଖିତ ଅଟୁଁ । ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଉକ୍ତ ନିୟମକୁ ଶିଥିଳ କରିବା ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏ ପକ୍ଷରେ ମନୋଯୋଗୀ ହେବା କାରଣ ଆମ୍ଭେମାନେ କମିଟିଙ୍କୁ ପୁନର୍ବାର ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁଁ ।

ଇଲବର୍ଟ ସାହେବଙ୍କ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ।

ଇଣ୍ଡିଆନ ଡେଲିନିଉସରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ କି ବଙ୍ଗଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଅଧୀନ ସମସ୍ତ ଜଜ କଲେକ୍ଟର ଏବଂ ବିଭାଗୀୟ କମିଶନରମାନେ ଏକମତ ହୋଇ ଏହି ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ବିରୁଦ୍ଧ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ କଲିକତାର ହାଇକୋର୍ଟ ମଧ୍ୟ ସେହି ପର ମତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । କେବଳ ହାଇକୋର୍ଟର ଦେଶୀୟ ଜଜ ମାନ୍ୟବର ମିତ୍ର ମହାଶୟ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ସପକ୍ଷରେ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିବାରୁ ତାହା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରୂପେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ପ୍ରେରିତ ହୋଇଅଛି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏପରି ସମ୍ବାଦରେ ଅଦୌ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନାହୁଁ । ସ୍ଥାନୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ମତ ଯେତେବେଳେ ଇଣ୍ଡିଆ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଲୋଡ଼ିଲେ ସେତିକି ବେଳେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି ଫଳ ନିଦୂର ଅନୁମାନ କରିଥିଲୁଁ । ବାସ୍ତବରେ ଏହି ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଯୋଗ ଇଂରାଜ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଯେ ପ୍ରକାର ମାତି ଉଠିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେମନ୍ତ ଉଗ୍ରଭାବରେ ଜାତୀୟ ବିଦ୍ୱେଷ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଅନ୍ୟ ଫଳର ଆଶା କରିବା ଦୁରାଶା ଥିଲା । ବିଶେଷତଃ ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶର ବର୍ତ୍ତମାନ ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଟାମସନ ସାହେବ ସ୍ୱୟଂ ଏହି ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ବିରୋଧୀ ହେବାରୁ ଅଧୀନସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ଚକ୍ଷୁ ଲଜ୍ଜା ଅବା ଯାହା କିଛି ଥିଲା ତାହା ସୁଦ୍ଧା ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଅଛି । ଲୁଇଡ଼ୁକ୍ ଲେଫ୍ଟେନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଇଡେନ ସାହେବ ଏହି ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ଉଦ୍ଭବକର୍ତ୍ତା ଥିଲେ ସେ ଥିଲେ କେଜାଣି କେହି ୨ ଭିନ୍ନ ମତ ଦେବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇ ଆନ୍ତେ । ଯେ ଯାହା ହେଉ ମୂଳକଥା ଏହି କି ବଙ୍ଗଳାର ସମସ୍ତ ଇଂରାଜ ହାକିମ ଏଥିର ବିରୋଧୀ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶୀୟ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଯେ ଏହିପରି ମତ ଦେବେ ତହିଁର ବିଲକ୍ଷଣ ସମ୍ଭାବନା ଦିଶୁଅଛି । ଯେବେ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହି ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ବିରୋଧରେ ମତ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ତେବେ ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ପରିଣାମ କିପରି ହେବ ତାହା ଅନାୟାସରେ ଅନୁମିତ ହେଉଅଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସାଧାରଣ ମତ ଘେନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ଏଣୁକେ ଦେଶୀୟ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ଏକମତ ଏବଂ ଇଂରାଜମାନଙ୍କର ଏକମତ । କେଉଁ ମତକୁ ମାନ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ତାହା କଥାଦ୍ୱାରା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସ୍ଥିର କରିବେ ଏହା ଦେଖିବା ବଡ଼ କୌତୁକର ବିଷୟ ହେବ । ଶ୍ରୀମତୀ ଇଂଲଣ୍ଡେଶ୍ୱରୀ ଭାରତବର୍ଷର ଶାସନ ଭାର ସାକ୍ଷାତ ଭାବରେ ଆପଣା ହସ୍ତରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମୟରେ ଘୋଷଣାପତ୍ରରେ କହିଅଛନ୍ତି କି ସରକାରୀ ଚାକିରି ଏବଂ ବିଚାର ବିତରଣରେ ଜାତି ଜନ୍ମସ୍ଥାନ ଏବଂ ବର୍ଣ୍ଣର ବିଭିନ୍ନତା ଆଦୌ ଘେନିବେ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ସେହି କଥା ପରୀକ୍ଷାର ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । ଇଲବର୍ଟ ବିଲର ମୂଳ କାରଣ ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ତର୍କରେ ଦ୍ୱିରୁକ୍ତି ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଆପତ୍ତିମାନ ଏଥିରେ ଉଠିଅଛି ତାହା କେବଳ ଜାତୀୟ ବିଦ୍ୱେଷ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରଇ । ଲୋକେ କହୁଥିଲେ ଯେ ଇଂରାଜ ଓ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏଣିକି କୌଣସି ବିଦ୍ୱେଷଭାବ ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ । ଏହି କଥାର ନିଶ୍ଚୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଏଥର ହେବ । ମହାତ୍ମା ଲର୍ଡ ରିପନ ଏହି ବିଷୟର ଅବତାରଣା କରି ଭାରତବର୍ଷର ପରମ ଉପକାର ସାଧନ କରିଅଛନ୍ତି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅ-

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

ଇନ ପାସ ହେଲେ ଇଂରାଜମାନଙ୍କର ନିସ୍ୱାର୍ଥତା ନ୍ୟାୟପରାୟଣତା ଏବଂ ଉଦାରତା ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ଏବଂ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥ ସେମାନେ ଭାରତବାସିଙ୍କ ମନୋ ରାଜ୍ୟରେ ସମଧିକ ପରିମାଣରେ ରାଜତ୍ୱ କରିବେ । ଯେବେ ପାସ ନ ହେବ ତେବେ ମଧ୍ୟ ଇଂରାଜମାନେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ସୁଖସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦତା ଓ ଉନ୍ନତି ନିମିତ୍ତ ଯେତେ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ପାସୋରିବୁଁ ନାହିଁ କ୍ଷମା ତହିଁ ସକାଶେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର କୃତଜ୍ଞତା ଋଣ ମାତ୍ର ଊଣା ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । କେବଳ ଜାଣି ପାରିବୁଁ ଯେ ଉକ୍ତ ଇଂରାଜ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ କେମନ୍ତ ଭାବରେ ଦେଖନ୍ତି । ପୂର୍ବେ ଯେମନ୍ତ ସ୍ଥାନୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟ ଗେଜେଟରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା ଯେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହିପରି ମନ୍ତବ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ତାହା ହେଲେ ବଡ଼ କୌତୁକର ବିଷୟ ହେବ ।

ରାଜା ଶିବପ୍ରସାଦ ।

କାଶୀର ରାଜା ଏବଂ ବଡ଼ଲାଟଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ଜଣେ ଦେଶୀୟ ସଭ୍ୟ ମାନ୍ୟବର ରାଜା ଶିବପ୍ରସାଦ ଫଉଜଦାରୀ ସଂଶୋଧନ ବିଷୟକ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ବିରୁଦ୍ଧରେ ମତ ପ୍ରଦାନ କରିବାଦ୍ୱାରା ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କଠାରେ ଯେମନ୍ତ ନିନ୍ଦାସ୍ପଦ ହୋଇଥିଲେ ତାହା ଏ ପତ୍ରିକାର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଅବିଦିତ ନାହିଁ । ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ ତାହାଙ୍କ ଉକ୍ତ ମତ ସକାଶେ ତାହାଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସଘାତକ ମନେ କରି କେବଳ ବାକ୍ୟରେ ତାହାଙ୍କର ନିନ୍ଦାକଲେ ଏମନ୍ତ ନୁହେ କାହାରି ଠାରେ ସେ ଏପ୍ରକାର ଘୃଣାସ୍ପଦ ହେଲେ ଯେ ସେମାନେ ତାହାଙ୍କର କୁଶପିତୁଳା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଗଳାରେ ଯୋତାର ମାଳା ପିନ୍ଧାଇ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ତାହାର ଦାହକ୍ରିୟା କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ରାଜା ସେହି ପାଣ୍ଡୁଲିପି ସମ୍ପର୍କରେ ଯେତେ ଘୃଣିତ ହୋଇଥିଲେ ବଙ୍ଗଳାର ପ୍ରଜା ସତ୍ୱବିଷୟକ ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ତର୍କ ବିତର୍କ ସମୟରେ ସେ ଭାରତବର୍ଷୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରେ ଯେଉଁ ବକ୍ତୃତାଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ପ୍ରତିବାଦ କରି ଜମିଦାର ସମ୍ପ୍ରଦାୟଙ୍କର ତହୁଁ ଅଧିକ ଶ୍ରଦ୍ଧାସ୍ପଦ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ରାଜା ଯେ ସମସ୍ତ ଯୁକ୍ତିମାନ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେପ୍ରକାର ବାକ୍ୟଦ୍ୱାରା ତାହା ପ୍ରବଳରୂପେ ଅଥଚ ରାଜଭକ୍ତି ସହକାରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ତାହାଙ୍କର ବିଶେଷ ଯୋଗ୍ୟତା ଓ ବହୁଦର୍ଶିତା ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି । ତାହାଙ୍କର ବକ୍ତୃତାରେ ହିନ୍ଦୁପେଟ୍ରିଅଟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମୋହିତ ହୋଇ ତହିଁର ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରଶଂସା କରିଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସେ ସମସ୍ତରେ ଯେ ସର୍ବସାଧାରଣ ଐକ୍ୟ ହେବେ ଏହା ବୋଲାଯାଇ ନପାରେ । ଅମ୍ଭେମାନେ ତାହାଙ୍କର ଉକ୍ତ ବକ୍ତୃତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ମତାମତ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନୋହୁଁ ଏବଂ ଦୃଷ୍ଟିମାତ୍ରକେ ଏମନ୍ତ ବୋଧ ହେଉଅଛି କି ସେ ଯେପରି ଇଂରାଜମାନଙ୍କ ମନ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ସ୍ୱାର୍ଥ ବୁଝି ଫଉଜଦାରି ସଂଶୋଧନ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ବିରୁଦ୍ଧରେ ମତ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ସେହିପରି ସ୍ୱୟଂ ଜମିଦାର ଥିବାରୁ ଆପଣା ସ୍ୱାର୍ଥ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରଜାସତ୍ୱ ବିଷୟକ ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ପ୍ରତିବାଦ କରିବା ବିଚିତ୍ର ନୁହଇ । ବାସ୍ତବରେ ତାହାଙ୍କର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାଗତ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଆଲୋଚନା କଲେ ଏମନ୍ତ ପ୍ରତୀୟମାନ ହୋଇପାରେ ଯେ ସେ ଆପଣା ସତ୍ୱ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ବଡ଼ ତତ୍ପର ଅଟନ୍ତି । ଫଳତଃ ଏପରି ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଆପଣା ସଙ୍ଗେ ଏ ବିଷୟରେ ସମାନ କରିଦେଇ ବଡ଼ ଚତୁରତା ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି । ଜମିଦାରମାନେ ଆପଣା ଲାଭ ସକାଶେ ପ୍ରଜାଙ୍କ ସତ୍ୱପ୍ରତି ବାଧା ଦଅନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କି ସେପରି କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଏକାବେଳକେ ମୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି ? ସେ କହୁଅଛନ୍ତି କି "ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଠିନ କର ଧାର୍ଯ୍ୟଦାୟରୁ ଏକ ସ୍ଥଳରେ ମୁକ୍ତ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିବା ସ୍ଥଳେ ଅନ୍ୟସ୍ଥାନରେ ସ୍ୱୟଂ ସେପ୍ରକାର କର ବସାଇବା କଥାଟା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ମିୟାଦି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ରାଜସ୍ୱ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ନୂତନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ସେକଥା ବିଲକ୍ଷଣରୂପେ ଜଣା ଅଛି ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ତାହା ଦେଖିନାହାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଜାଣିବା କାରଣ ଦୁଇ ଏକ ଉଦାହରଣ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଧ ହେଉଅଛି । ଗୋରକ୍ଷପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ଗଙ୍ଗାସ୍ତମ୍ଭନ ନାମରେ ଆମ୍ଭର ଗୋଟିଏ ମୌଜା ଅଛି । ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କର୍ତ୍ତା ସ୍ୱେଚ୍ଛାମତେ ତହିଁର କର ଧାର୍ଯ୍ୟକଲେ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହା ମଞ୍ଜୁର କଲେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେଲାରୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କର୍ତ୍ତା ହାକିମ ଚାଲିଗଲେ ତନ୍ତୁ ପ୍ରଜାମାନେ ସେହି ନିୟମରେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଖଜଣା ଦେବାକୁ ସମ୍ମତ ହେଲେ ନାହିଁ. ସେମାନେ ବହୁତ ଟଙ୍କାର ବାକିଦାର ହୋଇ ଜମି ଛାଡ଼ିଦେଇ ପଳାଇଲେ । କେତେବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଗ୍ରାମ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରାୟ ୩।୨ ଶତମାଣ ଭୂମି ପଡ଼ିଆ ରହିଲା ପରିଶେଷରେ ଅମ୍ଭେ ଖଜଣା ଊଣା କରିଦେବାରୁ ପ୍ରଜାମାନେ ଗ୍ରାମକୁ ବାହୁଡ଼ି ଆସି ଚାଷ କରୁଅଛନ୍ତି ଅଥଚ ଅମ୍ଭେ ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାର୍ଯ୍ୟ ରାଜସ୍ୱ ଅଦାୟ କରୁଅଛୁଁ । ଏହି ସମସ୍ତ ଦେଖି ଆମ୍ଭେ କହୁଅଛୁଁ କି ଆଗେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମିୟାଦି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପ୍ରଚଳିତ ଥିବା ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କରେ ଏହିପରି ନିୟମ କରି ଦେଉନ୍ତୁ ଯେ କୌଣସି ଜମିର ଉତ୍ପନ୍ନର ଅର୍ଦ୍ଧେକରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ତହିଁର ପ୍ରଜାଠାରୁ ଜମିଦାର ଖଜଣା ସ୍ୱରୂପ ନେଇ ପାରିବ ନାହିଁ ଓ ମୋଟ ଖଜଣାର ଯେଉଁ ଅଂଶ ଜମିଦାର ମାଲିକାନା ସ୍ୱରୂପ ପାଇବ ତାହା ସ୍ଥିର କରିଦେଉନ୍ତୁ ପଛେ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ମହାଲର ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେହିପରି ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ କହିଲେ ଶୋଭା ପାଇବ" । ରାଜା ଶିବପ୍ରସାଦଙ୍କର ଏ କଥାଟି କେମନ୍ତ ଯୁକ୍ତି ଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛି ଏ ପ୍ରଦେଶର ଖାସମହାଲ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସମ୍ପର୍କୀୟ ନୂତନ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରୁଅଛୁଁ ଏବଂ ଆପଣା ଘର ନ ସଜାଡ଼ି ଦାଣ୍ଡକୁ ବାହାରିବା କଥା ଭଲ ନୁହଇ ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହେବ । ଅମ୍ଭେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁଁ ଯେ ରାଜା ଶିବପ୍ରସାଦଙ୍କର ଏହି କଥାକୁ ଯଥାର୍ଥରୂପେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରି କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ଜମିଦାରଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ ଶିକ୍ଷା ଦେବେ । ଶୁଷ୍କ ମୁହଁରେ କହିଲେ ତାହାର ମନକୁ ତାହା ଘେନିବ ନାହିଁ ବାସ୍ତବରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେଉଁ ଆଦର୍ଶ ଦେଖାଉଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଜମିଦାରଙ୍କର କୌଣସି ଦୋଷ ଦିଆ ନଯାଇ ବରଂ ପ୍ରଶଂସା କରାଯାଇ ପାରେ ଯେ ସେମାନେ ଏତେ କଠିନ କର ବସାଇବାକୁ ସାହାସୀ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ।

ବଙ୍ଗଦେଶର ପ୍ରଜା ସତ୍ୱ ବିଷୟକ ଆଇନ ।

ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଆଇନର ପ୍ରଥମ ଧାରାରେ କେବଳ ଉପକ୍ରମଣିକା ଏବଂ ଅର୍ଥର କଥା ଅଛି । ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ 'ରଇତ' ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଆମ୍ଭେମାନେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁଁ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଖମାର ଅର୍ଥାତ୍

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭୂସ୍ୱାମୀର ନିଜ ଗୃଷ ଏବଂ ରଇତି ଜମିର ପ୍ରଭେଦ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଅଛି । ଏପରି ହିବା-ର କାରଣ ଏହି କି ରଇତି ଜମି ରଇତର ଷମତା ଅପେକ୍ଷା ନିଜ ଗୃଷ ଜମିର ରଇତର ଷମତା ଅନେକ ଊଣା ଅର୍ଥାତ୍ ନିଜ ଗୃଷ ଜମିର ରଇତ ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ ଆଦୌ ଅର୍ଜି ପା-ରିବ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ନିଜ ଗୃଷ ଜମି ଉପରେ ଜମିଦାରର ଅଧିକତର କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ରହିଅଛି । ଏଥିରୁ ଜେଉଁ ସ୍ଥାନ ବିଶେଷ ବେହାର ପ୍ରଦେଶରେ ଜମିଦାରମାନେ ରଇତଙ୍କୁ ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବା କାରଣ ରଇତି ଜମିମାନ ନିଜ ଗୃଷ ଜମି ମଧ୍ୟରେ କ୍ରମଶଃ ଭର୍ତ୍ତି କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଜାଙ୍କର ଅନିଷ୍ଟ ହେଉଅଛି । ଏହି ଅନିଷ୍ଟ ନିବାରଣ ଉଦ୍ଦେଶରେ ଆଇନରେ ବିଧି ହୋଇଅଛି କି ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେତେ ଖମାର ବା ନିଜ ଗୃଷଜମି ଅଛି ତାହା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଖମାର ଜମି ଛଡ଼ା ଅବଶିଷ୍ଟ ସମସ୍ତ ଜମିକୁ ରଇତି ଜମି ବୋଲି ଜ୍ଞାନ କରିବାକୁ ହେବ ଓ ବିପରୀତ ପ୍ରମାଣ ନ ହେଲେ ସମସ୍ତ ଜମିକୁ ରଇତି ଜମି ବୋଲି ଅନୁମାନ କରିବାକୁ ହେବ । ଏଥି ଉତ୍ତାରୁ ଆଜ୍ଞାର ଏକ ନିୟମ ହୋଇଅଛି କି କୌଣସି ସ୍ଥଳେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ କଲେକ୍ଟର ଖମାର ଓ ରଇତି ଜମି ପୃଥକ୍ ଚିହ୍ନିତ କରି ଦେଇପାରିବେ ଏବଂ ତାହାଁର ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରେଜେଷ୍ଟରି ରହିବ ଯେ ଆଉ କେବେହେଁ ତାହାଁକୁ ଅଧିକ ଖମାର ଜମିର ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି ହେବ ନାହିଁ । ବଙ୍ଗଳାର ଜମିଦାରମାନେ ଏ ନିୟମମାନଙ୍କୁ କଷ୍ଟକର ମନେ କରୁଅଛନ୍ତି ଭୂସ୍ୱାମୀ ଆପଣା ପ୍ରୟୋଜନମତେ ଆପଣା ଜମି ନିଜ ଗୃଷରେ ରଖିବାର ଅଧିକାର ପାଇବ ନାହିଁ ଶୁଣିବା ମାତ୍ରକେ ଅନ୍ୟାୟ ବୋଧ ହେଉଅଛି । ମାତ୍ର ପକ୍ଷାନ୍ତରେ ପ୍ରଜାଙ୍କ ସଂରକ୍ଷଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ ଅଟଇ ସୁତରାଂ ଯେ ସ୍ଥଳେ ଆଇନ ଅନୁସାରେ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ସ୍ୱତ୍ୱ ଦିଆ ଯାଇଅଛି ସେ ସ୍ୱତ୍ୱର ହାନି କରିବାକୁ ଭୂସ୍ୱାମୀ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେବ ସେ ସ୍ଥଳେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ବିଧାନ କରିବା ଅବଶ୍ୟ କର୍ତ୍ତ-ବ୍ୟ ଅଟଇ । ଭୂସ୍ୱାମୀ ଯେତେ ଜମି ଗୃଷ କରୁଅଛି ତହିଁରେ କେହି ହାତ ଦେଉ ନାହିଁ କେବଳ ଅନ୍ୟାୟରୂପେ ବୃଦ୍ଧି କରିବାଦ୍ୱାରା ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ବିରକ୍ତ କରି ନ ପାରେ ଆଇନର ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟଇ । ଭୂସ୍ୱାମୀ ବାସ୍ତବରେ ଗୃଷ କଲେ ସେ ଭୂମି ଜେତେକଲେ ତାହା ଅନାୟାସରେ ପାଇ ପାରିବ ଏବଂ ଯେତେଦିନ ସେ ଗୃଷ କରିବ ସେତେଦିନ ତହିଁରେ କାହାର ଆପତ୍ତି ନାହିଁ । ଫଳତଃ ଓଡ଼ିଶା ସଙ୍ଗେ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟର ବିଶେଷ ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ କାରଣ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସମୟରୁ ଜମିଦାରର ନିଜ ଗୃଷ ଜମି ପୃଥକ ହୋଇ ରହିଅଛି ତହିଁରେ କୌଣସି ଗୋଳମାଳ ହେବାର କଥା ନାହିଁ ।

ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ ତାଲୁକଦାର ଅର୍ଥାତ୍ ସିକମି ହକିୟତଦାରଙ୍କ କଥା ଲେଖା ଅଛି । ତାଲୁକଦାରର ଯେପରି ଅର୍ଥ ହୋଇଅଛି ତହିଁ-ରେ ଥାନୀ ରଇତକୁ ମଧ୍ୟ ତାଲୁକଦାର ବୋଲାଯାଇ ପାରେ ଫଳତଃ ମିଆଦୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ଏ ଅଧ୍ୟାୟରୁ ବର୍ଜିତ ଥିବାରୁ ଆମ୍ଭମାନ-ଙ୍କର ଏହାଦ୍ୱାରା କିଛି କ୍ଷତି ବୃଦ୍ଧି ନାହିଁ ଏଠାରେ ମୋକଦ୍ଦମ ସରବରାକାର ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ଖଜଣା ଓ ମାଲଜାମିନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର ହୋଇଅ-ଛି ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସମୟରେ ତହିଁର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଷମତା ଅଛି । ଏପରି ଏହି ଆଇନରେ ଏମନ୍ତ ମଧ୍ୟ ବିଧାନ ହୋଇ-ଅଛି କି ଯଦ୍ୟପି ମିୟାଦୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୀ ମହାଲ-ରେ କୌଣସି ଜମିଦାର ଆପଣା ଅଧୀନ ତାଲୁକଦାର ସଙ୍ଗେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ମିୟାଦର ଅଧିକ କାଳ ସକାଶେ କୌଣସି ଚୁକ୍ତି କରିଥାଏ ତେବେ ତହିଁର ଫଳ ଏହିପରି ହେବ କି ନୂତନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ଯେତେ ଜମା ବୃଦ୍ଧି ହେବ ଜମିଦାର ତାହା ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବ ଅଥଚ ପ୍ରଜାଠାରୁ ତାହା ଆଦାୟ କରି ପାରି-ବ ନାହିଁ । ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୀ ମହାଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସିକମି ହକିୟତଦାରଙ୍କ ଖଜଣା ଯେଉଁ ସ୍ଥଳେ ଜମିଦାର ବୃଦ୍ଧି କରିପାରେ ତାହା କରି ପାରିବ ମାତ୍ର ଜମା ବୃଦ୍ଧିର ସୀମା ଏହିପରି ନିରୂପିତ ହୋଇଅଛି କି ସିକମିଦାର ସକାଶେ ତଦସିଲ ଖର୍ଚ୍ଚା ଛଡ଼ା ଶତକରା ୧୦ଟଙ୍କା ମାଲକାନା ରଖିବାକୁ ହେବ ଏବଂ କୌଣସି ସିକମି ହକିୟତର ଖଜଣା ଦ୍ୱିଗୁଣରୁ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ଦ୍ୱିଗୁଣ ମଧ୍ୟ ଏକାବେଳ-କେ ଆଦାୟ ନ ହୋଇ କ୍ରମଶଃ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୃଦ୍ଧି ଆଦାୟ ହେବ । ଏପରି ଏକଥର ଜମା ବୃଦ୍ଧି ହେଲେ ଦଶ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆଉ ବୃଦ୍ଧି ହେବ ନାହିଁ । ଅପାତତଃ ଏଥି ସଙ୍ଗେ ଓଡ଼ିଶାବାସିଙ୍କର କିଛି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଭବିଷ୍ୟତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ କି ପରିମାଣ ଜମା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ପାରିବ ତାହା ଏଥିରୁ କଳ-ଣା କରାଯାଇ ପାରେ ଏହି ନିମିତ୍ତ ଆମ୍ଭେମାନେ ସେ ବିଧିମାନ ସ୍ପଷ୍ଟ କରି ଲେଖିଦେଲୁଁ ।

ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟରେ ପତ୍ତନି ତାଲୁକର କଥା ଅଛି । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରଚଳିତ ଆଇନମାନ ସଂରକ୍ଷିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ପତ୍ତନି ତାଲୁକ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ନ ଥିବାରୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏ ଅଧ୍ୟାୟର କଥା କିଛି ଲେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ଜ୍ଞାନ କରୁ ନାହୁଁ ।

ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱବିଶିଷ୍ଟ ର-ଇତ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସାଧାରଣ ବିଧିମାନ ନିରୂପିତ ହୋଇଅଛି । ଆଇନର ଏହି ଅଧ୍ୟାୟଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଏବଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଟଇ । ସନ ୧୮୫୯ ସାଲର ଦଶ ଆଇନଦ୍ୱାରା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ ଦିଆ ଯାଇଅଛି । ଉକ୍ତ ଆଇନର ନିୟମ ଏହି କି କୌଣସି ଭୂମି ବାର ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କାଳ ଏକ ରଇତ ହାତରେ ରହିଲେ ଉକ୍ତ ଭୂମିରେ ସେ ରଇତ ଦଖଲ ସ୍ୱତ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ଏଥିରୁ ଏପରି ଉଦାହରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଗୋଚରରେ ଆସିଅଛି କି ପ୍ରଜାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏପରି ଦଖଲଦାରୀ ପ୍ରମାଣ କରିବା ସକଳ ସ୍ଥଳରେ ସହଜ ନୁହଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଜମିଦାରମାନେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଏହି ସ୍ୱତ୍ୱ ଅର୍ଜିବାରୁ ଅନ୍ତର ରଖିବା କାରଣ ବାରବର୍ଷ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ତାହାର ଜମି ବଦଳାଇ ଦେଉଅଛନ୍ତି ସୁତରାଂ ସେ ଦଖଲୀସ୍ୱତ୍ୱ ଲାଭ କରି ପାରୁ ନାହିଁ । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ କମିଶ୍ନରମାନେ ଏହି ଅନିଷ୍ଟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରି ତହିଁର ପ୍ରତିବିଧାନ ନିମିତ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସାଧାରଣ ପ୍ରଜାଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ଉଦ୍ଦେଶରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମଧ୍ୟ କୋଦଣ୍ଡାସ୍ତ୍ର ଅର୍ଥାତ୍ ବାସୋବାସୀ ପ୍ରଜାଙ୍କର ସ୍ୱତ୍ୱ ରକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ବିଶେଷ ନିୟମ କରିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଜ୍ଞାନ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହି ହେତୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଆଇନରେ ବିଧାନ ହୋ-ଇଅଛି କି ଯେ କେହି ରଇତ ଆପଣା ବାସ କରିଥିବା ଗ୍ରାମ କିମ୍ବା ମହାଲରେ ଏକ ଭୂମି-ଖଣ୍ଡକୁ ଉଚିତରୂପେ କ୍ରମାଗତ ବାରବର୍ଷକାଳ ଦଖଲ କଲେ ସେହି ଭୂମିରେ ସେ ଯେମନ୍ତ ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ ଲାଭ କରିବ ସେହିପରି ସେହି ଗ୍ରାମ ବା ମହାଲ ମଧ୍ୟରେ କ୍ରମାଗତ ବାରବର୍ଷକାଳ କୌଣସି ଭୂମି ଗୃଷ କରିଥିଲେ ଶେଷରେ ଯେଉଁ ଭୂମିଖଣ୍ଡ ତାହା ହାତରେ ଥିବ ତହିଁରେ ସେ ଦଖଲୀସ୍ୱତ୍ୱ ପାଇବ । କେବଳ ଯେଉଁ

Split by PDF Splitter

ରଇୟତ ଜମା ଗତ ବାରବର୍ଷକାଳ ଜମି ଧରି ନ ଥିବ ଅର୍ଥାତ୍ ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇ ଏକ ବର୍ଷ ଆଦୌ କୌଣସି ଜମି ଧରି ନ ଥିବ ସେହି ରଇୟତ ଉକ୍ତ ସ୍ୱତ୍ୱ ଲାଭ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଯେବେ ଅବିଚ୍ଛେଦରୂପେ ବାରବର୍ଷକାଳ ଜମି ଧରିଥିବ ତେବେ ଯେ କେଉଁଣସି ଚୁକ୍ତିଦ୍ୱାରା ସେ ଜମି ଭୋଗ କଲେହେଁ ତାହାର ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ ଲାଭ ହେବ ଏବଂ ଏପରି ରଇୟତ ପକ୍ଷରେ ବିଶେଷ ଚୁକ୍ତି ଆଦୌ କାର୍ଯ୍ୟକର ନ ହୋଇ ଏହି ଆଇନାନୁସାରେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ହେବ । କୌଣସିସ୍ଥଳେ ଏମନ୍ତ ଘଟଣା ହୋଇପାରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଆଇନାନୁସାରେ ମାହାଲ ବିଭାଗ ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ହୋଇଯିବାରୁ ଏକ ରଇତ ଯେଉଁ ମାହାଲରେ ବାସ କରଇ ତାହାର ଯୋତଭୂମି ଅନ୍ୟ ମାହାଲଭୁକ୍ତ ହୋଇଯିବ ସୁତରାଂ ସେସ୍ଥଳେ ସେ ଉପଲକ୍ଷିତ ନିୟମନୁରେ ଦଖଲୀସ୍ୱତ୍ୱ ପାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଏଥିପାଇଁ ଆଇନରେ ଏପରିବିଧି ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି କି ଏହି ଅଧ୍ୟାୟର କାର୍ଯ୍ୟ ପକ୍ଷେ ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା ଜନୋୟାରିମାସ ତା ୧ ରଖ ଠାରୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ କୌଣସି ମାହାଲ ଯେପରି ଭାବରେ ଥାନ୍ତା ସେହି ଭାବରେ ଅଛି ବୋଲି ବୁଝିବାକୁ ହେବ ଅର୍ଥାତ୍ ପରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେଲେ ପ୍ରଜାର ଦଖଲୀସ୍ୱତ୍ୱ ନଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ କେବଳ ଜମିଦାରଙ୍କ ଭୂମି ପକ୍ଷରେ ଏ ବିଧିମତେ ଖଟିବ ଖମାର ବା ନିଜଚାଷ ଜମିରେ ଦଖଲୀସ୍ୱତ୍ୱ ଲାଭ ବିଷୟରେ ପ୍ରଚଳିତ ଆଇନରେ ଯେପରି ବିଧି ଅଛି ସେହିପରି ରହିଲା । ପରନ୍ତୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ବଥାନ ହୋଇଅଛି କି ଏହି ଆଇନ ପ୍ରଚଳିତ ହେବାର ଅବ୍ୟବହିତ ପୂର୍ବେ ଆଇନର ବଳରେ ବା ଦେଶାଚାର ବା ଅନ୍ୟପ୍ରକାରରେ କୌଣସି ଭୂମିରେ ଯେଉଁ ରଇତର ଦଖଲୀସ୍ୱତ୍ୱ ଥିବ ସେ ରଇତ ଏହି ଆଇନ ପ୍ରଚଳିତ ହେଲାଠାରୁ ଏହି ଆଇନାନୁସାରେ ଦଖଲୀସ୍ୱତ୍ୱବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରଜା ହେବ ଏବଂ ଭୂମ୍ୟଧିକାରୀର ଦେବା ଅନୁସାରେ ତା ଦଖଲୀସ୍ୱତ୍ୱ ଲାଭ ହୋଇ ପାରିବ ।

ବ୍ୟବସ୍ଥାକାରମାନେ କହୁଅଛନ୍ତି କି ଏପ୍ରକାର ଦଖଲୀସ୍ୱତ୍ୱ ଦେବାରେ ଯେ ଦଖଲୀସ୍ୱତ୍ୱ ଭୂମିର ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି ହେବ ଏମନ୍ତ ଆଶା ହେଉ ନାହିଁ କାରଣ ଅନେକ ଉଚ୍ଚପଦସ୍ଥ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କ କଥା ଯଥାର୍ଥ ହେଲେ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଜାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଶତକରା ଜ ୯୦ ଣ ଦଖଲୀସ୍ୱତ୍ୱ ଭୋଗ କରୁଅଛନ୍ତି କେବଳ ଏହାଦ୍ୱାରା କେହି କେହି ଜମିଦାର ଯେ ଦଖଲୀସ୍ୱତ୍ୱର କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଭୂମିକୁ ମୁକ୍ତ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦଖଲୀସ୍ୱତ୍ୱ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପ୍ରଜାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଯେପରି କଷ୍ଟକର ହୋଇଅଛି ତାହା ହେବ ନାହିଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏଠାର ଏକଟିଂ ଜଏଣ୍ଟମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରୀ ଜି, ଇ, ମାନଷ୍ଟି ସାହେବ ମାଇମନସିଂହ ଜିଲ୍ଲାକୁ ବଦଳି ହୋଇ ସେଠାର ସଦର ମୁକାମରେ ସ୍ଥାପିତ ହେଲେ ।

କଥିତ ହୁଅଇ ଯେ ଜଏଣ୍ଟମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଫିଲପସ୍ ସାହେବ ଏଠାକୁ ବଦଳି ହୋଇ ଆସୁ ଅଛନ୍ତି । ଏ ମହାଶୟ ପୂର୍ବେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଏବଂ ଖୋରଧାରେ ଥାଇ ଯେପରି ପରିଚିତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ତାହା ବଡ଼ ଶୁଭ ଆଶାପ୍ରଦ ନୁହଇ ।

ଖୋରଧାର ଏକଟିଂ ଜଏଣ୍ଟମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରୀ ଗଡଫ୍ରେ ସାହେବ ବର୍ଦ୍ଧମାନର ଏକଟିଂ କଲେକ୍ଟର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ।

ଖୋରଧାର ସହକାରୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହାକିମ ଶ୍ରୀ ବ୍ରାଉନଫିଲଡ୍ ସାହେବ ଜଳପାଇଗୁଡ଼ିକୁ ବଦଳି ହେଲେ ।

ପାଟନାରେ ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ଥିବା ଶ୍ରୀ ଏ, ଯେ, ଫ୍ରେଜର ଡେପୁଟୀ କଲେକ୍ଟର କଟକ ଜିଲ୍ଲାକୁ ବଦଳି ହୋଇ ଉକ୍ତ ଜିଲାର ସଦର ମୁକାମରେ ସ୍ଥାପିତ ହେଲେ ।

ବାଲେଶ୍ୱରର କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀ ବିଡନ ସାହେବ ଗତମାସ ତା ୪ ରଖରେ ଭାରତବର୍ଷରୁ ବିଲାତକୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ ।

ବାଲେଶ୍ୱରର କଲେକ୍ଟର ଏହି ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳରେ ସକାଳୁଆ କଚେରି କରିବେ କି ଦୁଇପହରଯାଏ କରିବେ ସ୍ଥିର କରି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଥର କଚେରିର ସମୟ ଫେର ବଦଳ ହେଲାଣି । ବର୍ଷାକାଳ ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ପ୍ରାୟ ।—

ସିଲଟିକର ରୋଗମାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ନିବାରଣ ହେବାର ଅବଧି ଜଣା ପାଉ ନାହିଁ । ଗଡ଼ଜାତ ସୁପ୍ରିଣ୍ଟେଣ୍ଡଙ୍କୁ କିଛି ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ହେବ କି ?

ଶ୍ରୀସୀତାରାମସ୍ୱାମୀ ନାମକ ଗଣ୍ଡେ ପଲଟାଣ ସ୍କୁନର୍ ଜାହାଜ ଗୋ ୨୧୦୦ ଟ ଚାଉଳ ବସ୍ତା ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ମ ୨ ହଣ ଲେଖାଏ ବୋଝାଇ କରି ବଡ଼ପଡ଼ାଠାରୁ ଗତଅପ୍ରେଲ ମାସ ତା ୧୬ ରଖରେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଯାଉଥିଲା ପଣ୍ଡି ଚେରି ନିକଟରେ ଝଡ଼ ତୋଫାନ ହେବାରୁ ସେଠାରେ ଲଙ୍ଗର କରି ନ ପାରି କ୍ରମଶଃ ଦକ୍ଷିଣମୁଖେ ଆସୁ ଆସୁ ବାଟରେ ଛିଦ୍ର ହୋଇ ପାଣି ଭରିତ ହୋଇଗଲା ପରେ ଗତମାସ ତା ୧୮ ରଖରେ କଣାରଖ ଉପକୂଳରେ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲା । ତନ୍ମଧ୍ୟରେ ଜ ୧୯ ଣ ମନୁଷ୍ୟ ଥିଲେ ଯେ କେବଳ ଏକଜଣ ପୀଡ଼ିତ ହେବା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ପେଲାସଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରି ଅଛନ୍ତି ।

ଯାଜପୁରର ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ତରଫରେ ଏତଦିବସ ଛଡ଼ା ଏକଦିନ ବୃଷ୍ଟି ହେଉଅଛି ଓ ବୃଷ୍ଟି ପୂର୍ବରୁ ବିଶେଷ ବତାସ ହେଉଥିବାରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷତ ହେଉଅଛି ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କ ଗୃହର ଛପର ଓଲଟାଇ ପକାଇ ଅଛି । ବୃଷ୍ଟିଦ୍ୱାରା ଗୃହକର୍ମ ଉତ୍ତମରୂପେ ଚଳୁଅଛି ! ଏ ନଗର ନିକଟସ୍ଥ ପାହାଡ଼ପୁର ନାମକ ଗ୍ରାମରେ ତନ୍ତ୍ରୀର ଗୃହ ଭୂମିରେ ହଳକଟ କରୁଥିଲେ ଦୁର୍ଘଟଣାକ୍ରମେ ଉକ୍ତ ସମୟରେ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ବଜ୍ର ପତନ ହେବାରୁ ଏକଜଣର ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ମୃତ୍ୟୁ ଓ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ବେହୋସ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜୀବିତରେ ଅଛନ୍ତି । ବ୍ରହ୍ମାକୁଣ୍ଡ ନାମକ ପୁଷ୍କରିଣୀର ପଙ୍କୋଦ୍ଧାର ବିଷୟରେ ଚେଷ୍ଟା ହେଉଥିବାର ଏଥିପୂର୍ବେ ଲେଖା ଯାଇଥିଲା ମାତ୍ର ବିଶେଷ ବୃଷ୍ଟିଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ପୁଷ୍କରିଣୀ ଶୁଷ୍କ ହୋଇ ନ ପାରିବାରୁ ଏକଶତ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ବୃଥା ହେଲା । ଗତମାସ ପ୍ରଥମ ହପ୍ତାରେ କଟକର ବାରିଷ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉଇଲକିନ୍ସ ସାହେବ ଏକ ପଞ୍ଚଦାଗ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଆସାମୀ ପକ୍ଷରୁ କ୍ଷମତା ଗ୍ରହଣକରି ଏ ନଗରକୁ ଆସିଥିଲେ ସାହେବ ଏଠାରେ ଦୁଇଦିନ ରହି ଏକଦିନ ମୁଦେଇ ଓ ସାକ୍ଷିଙ୍କ ଉପରେ ଯେଉଁ ଜେରା କରିଥିଲେ ଓ ଅନ୍ୟଦିନ ମୁହାଲମାନେ ମୁକ୍ତି ଯୋଗ୍ୟଥିବା ବିଷୟର ବକ୍ତୃତା କରି କଟକ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ ତାଙ୍କ ବକ୍ତୃତା ଶୁଣିବା ସକାଶେ ସେଦିନ ଏଠାର ସବଡିଭିଜନ କଚେରିରେ ଅନେକ ମନୁଷ୍ୟ ଜମା ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ପ୍ରଶଂସିତ ବାରିଷ୍ଟରସାହେବ ମୁଦେଇ ପକ୍ଷର ପ୍ରମାଣ ପ୍ରବଳ ହେବାରୁ ଜୟଲାଭ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ ଆସାମୀମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ହୋଇଅଛି । ଅସ୍ମାକଙ୍କ ସବଡିଭିଜନର ଅଫିସର ଶ୍ରୀଯୁତ ବାବୁ କମଲନାଥ ଘୋଷ ଗତ କାଲିଠାରୁ ବାର୍ଷିକ ମଫସଲ ଭ୍ରମଣ ଆରମ୍ଭ କରି ଧର୍ମଶାଳା ମୁକାମରେ କଚେରି କରୁଅଛନ୍ତି । କେଦାର ବାବୁ ଦପୋଷ୍ଟଙ୍କ ସମୟରେ ଅନେକ ମାମଲା ମୁଲତବି ପଡ଼ି ରହିଥିଲା କମଲନାଥ ବାବୁ ଯଥାସାଧ୍ୟ ବିଶେଷ ପରିଶ୍ରମ କରି ଅଧିକାଂଶ ମାମଲା ନିଷ୍ପତ୍ତି କରି ଅଛନ୍ତି ।

ଏ ନଗରରେ ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁଣସି ରୋଗର ବିଶେଷ ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ନାହିଁ । ବିଶେଷ ଆମ୍ବ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଥିବାରୁ ଲୋକମାନେ ଏକ ପ୍ରକାର ଆନନ୍ଦରେ ଅଛନ୍ତି ।

ନରସିଂହପୁର ରାଜାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ରେଟ ସେଠାର ଛ ସାତଶତ ପ୍ରଜା ଏଠାକୁ ଗୁହାରି କରିବାକୁ ଆସି ଥିଲେ । ଏମାନେ ପୁଣି ଦୁଇଦଳରେ ବିଭକ୍ତ—କେତେକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ସପକ୍ଷ ଓ କେତେକ ତହିଁର ବିପକ୍ଷ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଗୁହାରି କରିବାର ପ୍ରକୃତ ହେତୁ ଅବଧି ପ୍ରକାଶ ପାଇ ନାହିଁ । ଗଡ଼ଜାତ ମହକୁମାକୁ ନରସିଂହପୁରର ତଦନ୍ତ କୌଣସି କାଳେ ଘଟିବ ନାହିଁ କି ?

ଗତ ସଂସ୍କୃତ ଉପାଧି ପରୀକ୍ଷାରେ ସର୍ବସୁଦ୍ଧା ଜ ୭୩ ଣ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଜ ୧୬ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବାର ହୃଦ୍‌ପ୍ରେଷ୍ଟ ଅଟେ ଶୁଣି ଅଛୁ । ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ନ୍ୟାୟଶାସ୍ତ୍ର, ଜ ୨ ଣ ସର୍ବଦର୍ଶନ ସଂଗ୍ରହ । ଜ ୩ ଣ ବେଦାନ୍ତ । ଜ ୪ ଣ ସାଂଖ୍ୟ ଏବଂ ଯୋଗଦର୍ଶନ, ଜ ୫ ଣ ସ୍ମୃତି ଏବଂ ଜ ୭ ଣ କାବ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି ।

ସ୍ତ୍ରୀଏଜ ଖାଲର ପାଖେ ପାଖେ ସେହିରୂପ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଖାଲ କାଟିବାର ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନେକ ଦିନରୁ ଶୁଣୁଅଛୁଁ । ସମ୍ପ୍ରତି ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଲଣ୍ଡନରେ ଜାହାଜର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ସଭା ହୋଇଥିଲା । ସେହି ସଭାରେ ଏଥିପାଇଁ ଗୋଟିଏ କମିଟୀ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛି କମିଟୀ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସନ୍ଧିଗତ ସଙ୍କଟ କୌଣସି ବାଧା ଅଛି କି ନାହିଁ, ତାହା ଅଗ୍ରେ ଲର୍ଡ ଗ୍ରାନ୍‌ଭିଲଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥିଲେ । ଏହିରୂପ ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ମିଉନିସିପାଲିଟିର ଆୟ ୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଉପର ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଟେକ୍ସ ପ୍ରାୟ ୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉଠେ । ମତର ଟେକ୍ସ ୧୩ ହଜାର ଟଙ୍କା ବ୍ୟତୀତ ଅଧିକ ନୁହେ । କଲିକତା ଅପେକ୍ଷା ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ଟେକେ ମରୁଥିଲା କମ ବୋଧ ହେଉଅଛନ୍ତି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅହମ୍ମଦବାଦର ଜଣେ ଫକୀର ଅତି ଅଦ୍ଭୁତ, ତାହାଙ୍କ ଶରୀରରେ ୧୩ ମହଣ ଓଜନର ଲୌହ ଶୃଙ୍ଖଳ ଜଡ଼ିତ ହୋଇଅଛି । ସେ କହନ୍ତି ୧୩ ବର୍ଷ ସେହି ଶୃଙ୍ଖଳ ତାହାଙ୍କୁ ଧାରଣ କରିବାକୁ ହେବ । ସେଥିରୁ ପଞ୍ଚବର୍ଷ ଗତ ହେଲଣି ।

ଆରବୀପାଶାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ବାଦ ଆସିଅଛି କି ସେ ପ୍ରଥମରେ ସ୍ୱଜାତିକ ଭାଷାର ଆଲୋଚନା କରିବାରେ ଅନାସ୍ଥା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ଏଣିକି ଅନ୍ୟ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ସମାଲୋଚନା କରି କହିଲେ ଯେ ମିଶର ଦେଶରେ ଆଉ ସେ ଯାହା କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହୋଇଥିଲେ ତାହା କେବଳ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ ନିମିତ୍ତ ମାତ୍ର ପୈତୃ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ କ୍ରମରୁ ସେ ନିର୍ବାସିତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବାର୍ଷିକ ପେନସନ ପାଂ ୨୦୦୦ ଣ୍ଡ ପରିବର୍ତ୍ତରେ କେବଳ ମାସିକ ୫୦ ପାଉଣ୍ଡ ପାଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହାର ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଚଳିବାର କଠିନ ହୋଇଅଛି । ତାଙ୍କ ମତରେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଯେଉଁରୂପ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛି ତହିଁ ରେ ତାହାର ନିଜ ସମ୍ମାନ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଗଲେ ଭବିଷ୍ୟ ମିଶର କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ସୃଷ୍ଟି ର କରି ପୂର୍ବକୁ ଦେଶ ଛାଡ଼ିବାର ଯୁକ୍ତି ସିଦ୍ଧ ନୁହଇ । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଇଂରାଜୀ ଲେଖାପଢ଼ା ଅଭ୍ୟାସ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଇତିମଧ୍ୟରେ ଅଳ୍ପ ଇଂରାଜୀ କହିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେଲେଣି । ପ୍ରାୟ ସାହେବୀ ପରିଚ୍ଛଦ ଟସି ବ୍ୟବହାର କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅଲ୍ପଦିନ ତଳେ ଅପଣା ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସହିତ ସିଂହଳଦ୍ୱୀପର ଗବର୍ଣ୍ଣରଙ୍କ ଘରେ ଭୋଜନ କରିଥିଲେ ।

ହାଇଦରାବାଦ ରେଲବେ ମ୍ୟାନେଜରଙ୍କ ଘରଠାରେ କେତେକଜଣ ସାହେବ ମିଶି ନକ୍ସା ଦେଖୁଥିଲେ । ସେମାନେ ସେଠାରୁ ବାହାରି ଯାଇଅଛନ୍ତି ପ୍ରାୟ ଦୁଇମିନଟ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ଘରର ଛାତ ଏକକାଳୀନ ଭୂମିସାତ ହୋଇ ଗଲା ।—କୋଠାଘରେ ଯେଉଁମାନେ ରହିବାର ଅଭିଳାଷ କରନ୍ତି ଏ ପକ୍ଷରେ ସେମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ସାବଧାନତା ସହିତରେ ରହିବା ଉଚିତ ।

ବଙ୍ଗାଲୋରର ଏକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ସେଠାର ଏକ ଇଣ୍ଡାସ କଣେ ସାହେବଙ୍କୁ ଛୁରି ଭୁସ ଦେଲେ ରୁଷୀୟମାନେ ଭାରତ ଅଧିକାର କଲେ ଇଣ୍ଡାସର କ୍ଷତି ପ୍ରାୟ କହିବି ନାହିଁ ଏ କଥା ସାହେବ ପଚାରିଲେ । ଇଣ୍ଡାସ ଇଂରାଜମାନେ ରୁଷୀୟଙ୍କଠାରୁ ବଳୀୟାନ ବୋଲି କହି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାରେ ନାହିଁ କଲା । ସାହେବ କହିଲେ ଯେ ରୁଷୀୟମାନେ ଭାରତ ଅଧିକାର କରିବା ପରି ଅନୁମାନ କରଯାଏ ନାହିଁ କି ସେ (ଇଣ୍ଡାସ) ତାଙ୍କୁ (ରୁଷୀୟଙ୍କୁ) ଛୁରି ଦେବ ନାହିଁ । ଇଣ୍ଡାସ ଏହା ଶୁଣିବା ମାତ୍ର ଛୁରି ପକେଟରୁ କାଢ଼ି ତତ୍ପରେ ପଶି ଅବଶେଷ ତାଙ୍କ ଛୁରି ଦେଇ ପରେ ତାଙ୍କର ଚୋଟ ନାହିଁ ଦେବାର କହିଲା ।—ଜଣେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଜ୍ଞାର ଏବମ୍ଭୂତ ଉକ୍ତି ଶୁଣି କ ଇଂରାଜମାନେ ସ୍ୱଭାବସିଦ୍ଧ ସ୍ୱଜାତୀୟ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ନାହିଁ ?

ଦାର୍ଜିଲିଂଠାରେ ପ୍ରବଳ ବାତ ଯୋଗ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇ ସେଠା ରେଲବାଟ ନିକଟରୁ ଏକ ପର୍ବତାଂଶ ଭଗ୍ନ ହୋଇ ଯାଇଅଛି ଏବଂ ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ଗମନାଗମନ ପକ୍ଷେ ଅସୁବିଧା ଘଟିଅଛି ।

ଉକ୍ତ କାରଣ ପର ସଂଯୋଗରେ ରେଲଗାଡ଼ି ଚଳାଚଳ ସେଠାରେ ଅଟକ ହୋଇଅଛି । ଶିଳିଗୁଡ଼ି ରେଲ ବାଟରେ ଦାର୍ଜିଲିଂଠାରୁ ଗତମାସ ତା ୧୩ ରିଖରେ ଏହି ପ୍ରକାର ଘଟଣା ଦେଶରେ ରେଲଗାଡ଼ି ଛଡ଼ା ହୋଇ ଥିବାର ସମ୍ବାଦ ଆସିଅଛି ।—ଭାରତ ପକ୍ଷରେ ଏହା ନୂତନ ପଦାର୍ଥ ।

ସଙ୍ଗୀତଶାସ୍ତ୍ରବିଶାରଦ ବଙ୍ଗୀୟ ରାଜା ଶୌରୀନ୍ଦ୍ରମୋହନ ଠାକୁର ୟୁରୋପୀୟ ହଲଣ୍ଡ ଦେଶର ରାଜାଙ୍କଠାରୁ "ଓକ କ୍ରାଉ ଅର୍ଡରର ସିଭିଲିୟର" ବୋଲି ଏକ ନୂଆ ଉପାଧି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ରାଜା ମହାଶୟଙ୍କର ଏ ନୂତନ ଉପାଧି ପ୍ରାପ୍ତିରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଆନ୍ତରିକ ଆହ୍ଲାଦ ଲାଭ କରୁଅଛୁଁ ।

ଗତ ମଇମାସ ତା ୧୮ ରିଖରେ କୁଇନଙ୍କ ଦେଶୀୟ ପ୍ଲେଜ ହାଇକୋର୍ଟର ଛାତରେ ଚଢ଼ି ଜୁବିଲି ଗୀତ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଜଜ ପିଲଟ ସାହେବ ଯେତେବେଳେ କଚେରି କରୁଥିଲେ । ସେ ଏହା ଶୁଣି ତାଙ୍କୁ ଧରାଇ ଆଣି କଚେରି ଭାଙ୍ଗିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଟକାଇ ରଖିଥିଲେ ।—ଅଦାଲତ ଅବଜ୍ଞାର ଏକକାଣ୍ଡ ।

ଗତମାସ ତା ୧୮ ରିଖ ଅପରାହ୍ନ କାଳରେ ସିମଲାଠାରେ ଆସୁମାନଙ୍କ କଣ୍ଡକଟର ସାହେବଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଗାଡ଼ିରେ ଚଢ଼ିବା ବେଳକୁ ଘୋଡ଼ାମାନେ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ଦୌଡ଼ ଆରମ୍ଭ କଲେ ଓ ଗାଡ଼ି ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା । ସୌଭାଗ୍ୟ ବଶରୁ ତାହାଙ୍କ କଷ୍ଟ ଅନିଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଅଗରତଳାରେ ଓଲାଉଠା ରୋଗର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ହୋଇ ଥିବାର ବାର୍ତ୍ତା ଆସିଅଛି ।

ଗତ ମାସ ତା ୨୪ ରିଖରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଗଭର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରାଲ ଜନ୍ମଦିନ ପଡ଼ିଥିଲା । ହରଂସାଲ୍ଲୋକେଶର ଯେତନକୁ ଜାକଜମକାର ପଞ୍ଚଷଷ୍ଟି ବର୍ଷୀୟ ସ୍ମ ସମାପନ କଲେ ।

ଗତ ମଇମାସ ତା ୧୮ ରିଖ ରାତ୍ର କଣେ ମୁସଲମାନ ମ୍ୟୋଥାରେ ଅପଣାକୁ ମିଉନିସିପଲ ପିଅନ ବୋଲି କହି କଲିକତାର ଭଗବତୀଠାରେ ବାସ କରୁଥିବା ଏକଲୋକ ମିଉନିସିପଲ ଟିକସକୁ ନଦେବାରୁ ଗାଉଣ୍ଡା ଘର ସକାଶେ ମର୍ଦ୍ଦିକେ ଅବୈଧ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଥିବାର ପ୍ରକାଶ କରି ଏବଂ ତାକୁ ତଳି ନୂଆ ଚଢ଼ିବାରେ ୫ ୨।୧୫ ଟଙ୍କା ଫଡ଼ ହେବାର କହି ନଗଦ ୫ ୧୦ ଟଙ୍କା ପାଇଲେ ସଅଷା ମୀମାଂସା କରି ଦେବା କାରଣ ମାଗିଲା । ଗୃହପତିଙ୍କରେ ଏହା ଗୃହଟଙ୍କାରେ ରାଜୀ ହୋଇ ତତ୍କ୍ଷଣାତ ଦୁଇଟଙ୍କା ଦେଇ ଘର ଓ ବାକି ଦୁଇଟଙ୍କା ଅପରାହ୍ନ ଆସି ନେବାକୁ କହି ଗଲା । ଅପରାହ୍ନ ସେ ଟଙ୍କା ନେବାକୁ ଆସିବା ସମୟରେ ଧରାଇ ଦିଆ ଗଲା । ସେ ସବିଶେଷ ଅବଗତ ହୋଇ ପୁଲିସରେ ଏତଲା ଦେବାରୁ ମାମଲା ଚଳିଲା ଏବଂ ବିଚାରରେ ତାହାପ୍ରତି କଠିନ ପରିଶ୍ରମ ସହ ଦୁଇମାସ କାରାବାସର ଦଣ୍ଡାଜ୍ଞା ହେଲା ।—ମୁଖଟଙ୍କାରୁ ଦୁଇମାସ ଜଳୀସର ତଥାପି ଲୋକେ ଶିକ୍ଷା କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ପ୍ରେରିତପତ୍ର ।

କନିକା ସମ୍ବାଦ ।

ଏହି ଭୂମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟରେ ଯେତେ ଯେତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଘଟଣା ଶୁଣାଯାଏ ତାହାର କୌଣସି ଅଂଶ ମିଥ୍ୟା ବୋଲି ବୋଧହୁଏ ନାହିଁ ଜଗଦୀଶ୍ୱରଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ସମସ୍ତ ହେବାର ସମ୍ଭବ । ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଯେତେ୨ ଅଦ୍ଭୁତ ଘଟଣା ଦୃଷ୍ଟ ହୁଏ ତାହା କେତେକ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚରରେ ଆସି ଲୁପ୍ତ ହେବାରୁ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକେ ଜାଣିବାକୁ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଏହି କନିକା କିଲ୍ଲା ମଧ୍ୟରେ କେତେ ସ୍ଥାନରେ ଯେ କେତେ ପ୍ରକାର ଅଦ୍ଭୁତ ପଦାର୍ଥ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ତାହା ଏହି କିଲ୍ଲା ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କର ଅସଭ୍ୟତା ପ୍ରଯୁକ୍ତ ଆମ୍ଭ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇ ପାରେ ନାହିଁ । ଗତ କଲ୍ୟ ବୋଟସାହି ନାମ ମୌଜାରେ ଜଣେ କଣ୍ଡରର ଗୋଟିଏ ପୁତ୍ର ଜନ୍ମ ହେଲା ତାହାର ସମସ୍ତ ଅଙ୍ଗ-ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ସୁସ୍ଥରୂପେ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା କେବଳମାତ୍ର ଗୁହ୍ୟଦ୍ୱାରର କୌଣସି ଚିହ୍ନ ନ ଥିଲା ବୋଲି ଜଳଦ୍ୱାର ନ ଥିବାରୁ ମଳ ନିର୍ଗତ ବନ୍ଦ ଥିବା ପ୍ରଯୁକ୍ତ ଶିଶୁ ସନ୍ତାନଟିର ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ ହେବାର ଉପକ୍ରମ ହୋଇଥିଲା ଓ ମଧ୍ୟ ତାହାର ଉଦର ସ୍ଫୀତ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହି କନିକା କିଲ୍ଲାର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଉପକାର ନିମନ୍ତେ ଯେ ସ୍କୁଲ ଓ ଡାକ୍ତରଖାନା ସ୍ଥାପିତ ଅଛି ତାହା ଏହି ଅସଭ୍ୟ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଧନ୍ୟବାଦର ପାତ୍ର ହେବା ଦୂରେ ଥାଉ ବରଂ ହାସ୍ୟାସ୍ପଦର ପାତ୍ର ହୋଇଅଛି । ପ୍ରଜାମାନେ ଡାକ୍ତରଙ୍କର ଔଷଧ ସେବନ କରିବା ପକ୍ଷେ ଅବହେଳା କରନ୍ତି ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ରୋଗ ଉତ୍ପାତ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ ସେତେବେଳେ ଓଝା ତାନ୍ତ୍ରିକ ମନ୍ତ୍ରଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିକାର ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି କାରଣ ଉକ୍ତ ପ୍ରତିକାର କଳ୍ପିତ ଥିବାରୁ ନିଷ୍ଫଳ ହୁଏ । ପଶ୍ଚାତ୍ ସେମାନେ ହାହାକାର କରନ୍ତି ଓଝାମାନେ କହନ୍ତି ଯେ ପୂର୍ବରୁ ରୋଗୀର ପ୍ରାଣ ଭୂତ ଓ ସମ୍ମୁଖାନମାନେ ହରଣ କରି ନେଇଥିଲେ ତହିଁ ଉତ୍ତାରେ ଆମ୍ଭେ କଣ କରନ୍ତୁ ଉପରୋକ୍ତ ଶିଶୁର ଉକ୍ତ ମତ ଅବସ୍ଥା ହେବାର ଆମ୍ଭେ ଶୁଣି ଏହି କନିକା କିଲ୍ଲାର ଡାକ୍ତର ବାବୁ ଜଗନ୍ମୋହନ ସାହୁଙ୍କୁ ପଠାଇଥିଲୁଁ ଡାକ୍ତର ବାବୁ ଉକ୍ତ ବୋଟସାହି ମଉଜାକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲେ କି ଯେ ଅତି ଶୀଘ୍ର ମିନଟ ଗତ ହେଲେ ଶିଶୁଟିର ପ୍ରାଣ ସଂଶୟ ହେବ ସୁତରାଂ ଡାକ୍ତର ବାବୁ ପିଲାର ଯଥା ଗୁହ୍ୟଦ୍ୱାର ସ୍ଥାନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପୂର୍ବକ ଅସ୍ତ୍ରଦ୍ୱାରା ସେହି ସ୍ଥାନ ସୁବିବେଚନା ମତେ କାଟି ଦେବାରୁ ପିଲାର ଉତ୍ତମରୂପେ ମଳତ୍ୟାଗର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ହେଲା ଓ ତାହାର ସ୍ଫୀତ ଉଦର କମି ଯିବାରୁ ପିଲା ଉତ୍ତମରୂପେ ଆରୋଗ୍ୟ ହେଲା । ଏ ବ୍ୟାଧିରେ ତାହାର ମୃତ୍ୟୁ ହେବାର ଆଉ କଣ ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ଓଝାମାନେ ଏହା ଦେଖି ପାଇଲା ଲୋକେ ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ନ ଦେଇ ଓଝାଙ୍କୁ ଦେଇ ପରିବାର କେଡ଼େ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ? କେବେ ଲୋକଙ୍କର ଏପରି ମୂଢ଼ତା ଯିବ !

Split by PDF Splitter

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

କୃଷି ।

(ହରପାର୍ବତୀ ସମ୍ବାଦ)

୧

ସୁଶୋଭ ଶସ୍ତ୍ର ହେମେ ଗଗନ ପରଶୀ
କୈଳାସ ଶିଖରୀ ଶିରେ କୈଳାସ-ଈଶ୍ୱର
ବିଭୂତି ଭୂଷିତ ଅଙ୍ଗ, ଶିରେ ଶୁଭ୍ର ଶଶୀ,
ପ୍ରସନ୍ନ ନିର୍ମଳ ମନ ଚିତ୍ତଙ୍କ, ଶଙ୍କର
ଉପବିଷ୍ଟ ଯୋଗାସନେ । ବାମ ଗଜାନନ
(ତରୁଣ ଅରୁଣ କାନ୍ତି) ସୁଶୋଭେ ଦକ୍ଷିଣ,
ନଗେଶ-ନନ୍ଦିନୀ ସହ ପୁତ୍ର ଷଡ଼ାନନ
ଭଗବନ୍ତ ବାମେ । ନନ୍ଦୀ ପ୍ରମଥ ଭୃଙ୍ଗୀଶ
ସମ୍ମୁଖେ, ପ୍ରମଥେ ସ୍ଥିତ ବେଢି ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ।
ରୋହିଣୀ ଶୀତାଂଶୁ ଯଥା ତାରକା ବେଷ୍ଟିତ ।

୨

କୈଳାସ-ସର୍ବାଙ୍ଗ ପୂର୍ତ୍ତି ସ୍ୱର୍ଗେ ସ୍ୱର୍ଗ ଶାନ୍ତି ।
ସଦାଶିବ ଗୂଢ଼ତତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଅନ୍ତରେ
ଭଜନ୍ତି ।—ମୁକତି-ମାର୍ଗ ବନ୍ଧ ମାୟା ଭ୍ରାନ୍ତି,
ଜୀବଗଣଙ୍କର, ଦୁଃଖ ନରକ ଭୋଗରେ,
ଧାର୍ମିକର ସ୍ୱର୍ଗ-ସୁଖ, ଦୁଷ୍ଟେ ଇତିହାସେ,
ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ମୋହିନୀ ମୂର୍ତ୍ତି ସମୁଦ୍ର-ମନ୍ଥନେ,
ଜଗନ୍ନାଥ-ଅବତାର ଦୁଷ୍ଟ ଦୈତ୍ୟ-ନାଶେ
ଯମର ପ୍ରବୃତ୍ତ ଦଣ୍ଡ, ପ୍ରଳୟ-କାରଣେ,
ଈଶ୍ୱର-ସେବାଅର୍ଥ । ଶୁଣିଣ ସକଳେ
ମା । (କେବା ତୁଷ୍ଟ ନୁହେଁ ସନ୍ଦେହ ଭଞ୍ଜିଲେ ।)

୩

ଆନନ୍ଦର ବୃତ୍ତିବାଣୀ ସମ୍ବୋଧି ଭାଷିଲେ
ଏ ଦେବ ଯୋଗୀର ବେଶ ନନ୍ଦୀ ପ୍ରିୟବର !
ଭିକ୍ଷା ସମୟ ପ୍ରବିଷ୍ଟ । ପ୍ରମଥେ ଚଳନ୍ତେ
ଅବାସେ, ଭୃଙ୍ଗୀଳ ସଙ୍ଗ ଶାନ୍ତ-କଳେବର ।
କହିଲେ ଅମ୍ବିକା, ଉଠି ବିନୟ ବଚନେ
ପ୍ରିୟକାନ୍ତ ଉମାକାନ୍ତ ! ବୁଝାଅ ଜଗତେ
ସକଳର ଅଗମ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱ । କେ କ୍ଷମ ଭୁବନେ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ବୁଝାଏ; କିନ୍ତୁ ବୃତ୍ତିଶ୍ରୀ ଜନମନେ
କାର୍ଯ୍ୟ କର । ଅବଳାର ଚିନ୍ତିତ ଉପାୟ
ସୁହିତ କି ? (ସୁଖ ବାଞ୍ଛେ ରମଣୀ-ହୃଦୟ ।)

୪

ଭିକ୍ଷାବୃତ୍ତି ନ୍ୟାଯ୍ୟ କି ହେ ଆଶ୍ରୟ ତୁମ୍ଭର ?
"ମେଦିନୀ-ଅଧୀଶ ଲକ୍ଷ୍ମୀ-କାନ୍ତ ବିଷ୍ଣୁ ଦେବେ
ଅତ୍ରିଏ ଉର୍ବରଭୂମି ପ୍ରାର୍ଥି, ଧନେଶ୍ୱର
ତୁମ୍ଭର ପ୍ରାର୍ଥନା ଶୁଣି ଶୀଘ୍ର ଆଜ୍ଞା ଦେବେ,
ଆକାଶ ମହିଷ ଦାନେ ଦେବେ କି କୁଣ୍ଠିତ ?
ନନ୍ଦୀର ବୃଷଭ ସଙ୍ଗେ ସଂଯୋଜିବ, ପରେ
ଅଭିନବ ଦାନୀଙ୍କଠାରୁ ହଳ ପ୍ରଶଂସିତ,
ଶୂଳ-ଲୌହେ ଫାଳ ସେଥି ଲଗାଇ ସୁଖରେ
କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ କର । ଧନ ଆନନ୍ଦେ ଗନ୍ଧିବ ।
ନ ଭାବ, ଗୋରୁଙ୍କୁ ସ୍କନ୍ଦ କୁମାର ରକ୍ଷିବ ।
ସ୍ନାନେ ପୂତ ଖାଦ୍ୟ ନେବ କ୍ଷେତ୍ରେ ଉପବାସେ ।
କୃଷକ-ରମଣୀ ଯଥା କୃଷକ ସକାଶେ ।

୫

ଅବଳା, ସରଳ ବୁଦ୍ଧି, ପ୍ରିୟେ ଯା କହିଲ
ଭୁଲିବ ନପାରେ ତୁମେ ଏ ପାଗଳ-ମନ ।
ଅଛି କୃଷି ଏଥି ବଳ ମୁହିଁ କୃଷିଶୀଳ ।
ବେଦପାଠେ, ସତ୍ସଙ୍ଗରେ କରନ୍ତେ କର୍ଷଣ
ପରମାତ୍ମା ଜଗଦୀଶ ଶ୍ରୀପଦ କେଦାର
ଲଭିବ ଅନୁପମ ହର୍ଷ ଶସ୍ୟ ନିତ୍ୟଧନେ ।
ଅକ୍ଷମ ପ୍ଲାବନେ ସପ୍ତସିନ୍ଧୁ-ବାଇ-ବାର,
ନ ହେବ ନଷ୍ଟ ସହସ୍ର ତପନ-କିରଣେ ।
ତ୍ୟଜ ଭିଡ ସୁଖପୁତ୍ର ଦୀ ବାଞ୍ଛା ନିତ୍ୟସୁଖେ ।
ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦେ ଭଜ—କି ସୁଖେ କି ଦୁଃଖେ—।

ଶ୍ରୀ ————

ପ୍ରଚାରର ବିବରଣ ।

୨୪ ତାରିଖ ଅପ୍ରେଲ-କଟକ ନଗରସ୍ଥ ଜଣେ ଦୋକାନର ଦ୍ୱାରରେ ଏକତାରା ସାହାଯ୍ୟରେ କୀର୍ତ୍ତନ । ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ ବିଷୟରେ କଥୋପକଥନ । ଶ୍ରୋତା ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ଛଜଣ ।

୨୫ ତାରିଖ—ନଗରସ୍ଥ ଚୌଧୁରୀବଜାରରେ କୀର୍ତ୍ତନ ଓ ବକ୍ତୃତା । ବକ୍ତୃତାର ମର୍ମ ଏହି ଯେ ହୋତା ପଢିଲା ପରି ଅନେକ ଲୋକ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ନାମ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ ଭକ୍ତି ଭାବରେ ଅତି ଅଳ୍ପ ଲୋକ ସାଧନ କରନ୍ତି । ଏଣୁ ପୃଥିବୀର ଦୁର୍ଗତି । ଅତଏବ ପ୍ରକୃତ ଭକ୍ତିଭାବରେ ତାହାଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କର । ଶୀଘ୍ର ପୁଣ୍ୟଧାମରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବ । ବକ୍ତୃତା ସ୍ଥଳରେ ପ୍ରାୟ ଶତାଧିକ ଶ୍ରୋତା ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । କେହି କେହି କୀର୍ତ୍ତନ ଓ ବକ୍ତୃତାରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ବକ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଆପଣା ଆପଣା ଘରଠାରୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲେ ।

ତା ୨୬ ରଖ—ଉକ୍ତ ଚୌଧୁରୀବଜାରର ଅନ୍ୟ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ପୌତ୍ତଳିକତା ଓ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ସେବନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବକ୍ତୃତା ଓ କୀର୍ତ୍ତନ । ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶହ ଜଣ ଶ୍ରୋତା ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । କୀର୍ତ୍ତନ ଶ୍ରବଣରେ ଶ୍ରୋତାମାନେ ଏପରି ମୁଗ୍ଧ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ସେମାନେ ଜଣେ କୁତାର୍କିକ ବାବାଜୀଙ୍କୁ ବହୁକ୍ଷଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତର୍କ କରିବାକୁ ନ ଦେଇ ତଡିଦେଲେ ।

୨୯ ତାରିଖ ରବିବାର—ବ୍ରାହ୍ମମନ୍ଦିରରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଓ କୀର୍ତ୍ତନ ।

ତା ୩୦ ରଖ—ଚୌଧୁରୀବଜାରର ଅନ୍ୟ ଏକ ସ୍ଥଳରେ କୀର୍ତ୍ତନ ଓ ତତ୍ତ୍ୱମାଳା ପୁସ୍ତକ ପଠନ ଏବଂ କେତେକ ଶ୍ରୋତାଙ୍କ ସହିତରେ ଧର୍ମ ବିଷୟ କଥୋପକଥନ ।

ତା ୧ ରଖ ମଇ—କଟକଚଣ୍ଡୀବଜାରରେ ଭାଇ ସାଧୁଦାସଙ୍କର କୀର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ଭାଇ କାଳନ୍ଦୀ ଓ ଦୀନବନ୍ଧୁ ଦାସଙ୍କର ବକ୍ତୃତା । ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ୍ ଉପସ୍ଥିତି ଭାଇ କାଳନ୍ଦୀଙ୍କର ବକ୍ତୃତାର ବିଷୟ ଥିଲା । ପ୍ରାୟ ୮୦ ଜଣ ଶ୍ରୋତା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ।

୨ ତାରିଖ ମଇ—ଗୃନ୍ଦନଚୌକିବଜାର କୂଅ ନିକଟରେ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ ଓ ଜାତିଭେଦର ଅସତ୍ୟତା ବିଷୟରେ ବକ୍ତୃତା ଏବଂ କୀର୍ତ୍ତନ । ବକ୍ତୃତା ସ୍ଥଳରେ ଜ ୪ ଶ ଶ୍ରୋତା ବହୁବିଧ ପ୍ରକାରରେ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ । କୌତୂହଳର ବିଷୟ ଯେ ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମ-ଶ୍ରୋତା ଅତର୍କିତଭାବରେ "ଘର ମଧ୍ୟରେ ଧର୍ମଚର୍ଚ୍ଚା କରିବା ବିହିତ କିନ୍ତୁ ବାହାରରେ ତାହା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ" ଏହି ମର୍ମରେ ଯୁକ୍ତି କରି ପରାସ୍ତ ହେଲେ ଏବଂ ଶେଷରେ ଆପଣାକୁ ଆଦି ସମାଜର ବ୍ରାହ୍ମ ବୋଲି ପରିଚୟ ଦେଇ ବକ୍ତାମାନଙ୍କ ଭାବ ସହିତରେ ମିଳିତ ହୋଇଗଲେ ।—ଉଲ୍ଲିଖିତ ସ୍ଥଳମାନଙ୍କରେ ଭାଇ କାଳନ୍ଦୀ ବକ୍ତୃତା ଓ ଭାଇ [illegible] କୀର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ ।

ସଂଶୋଧନ—ମଇ ତା ୨ ରଖର ଉତ୍କଳଦୀପିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରଚାର ବିବରଣରେ "ସାୟଂକାଳଲୀନ" ସ୍ଥାନରେ ସାୟଂକାଳୀନ ହେବ ଏବଂ ୧୬୭ ପୃଷ୍ଠା ୩ୟ ସ୍ତମ୍ଭରେ "ପୁଣ୍ୟର ଅନ୍ନ ବାଣ୍ଟିଲେ" ସ୍ଥଳରେ "ପୁଣ୍ୟର ଅନ୍ନ ନ ବାଣ୍ଟିଲେ" ଏବଂ "ଗୋପୀବଲ୍ଲଭ ରାୟ ମହାଶୟ" ସ୍ଥଳରେ "ଗୋବିନ୍ଦବଲ୍ଲଭ ରାୟ ମହାଶୟ" ହେବ ।

କ୍ରମଶଃ

ଶ୍ରୀ ଭବଗ୍ରାହୀ ଦାସ
ପ୍ରଚାରକ ସେବକସଙ୍ଘ

To the Editor of the Utkal Dipika
Sir,

These days of Raja Shib Prasad and Justice Norris &c. have opened a vast field for our countrymen and especially raw students to play their respective comic and tragic parts individually and collectively. Yesterday an effigy was burnt and to-day black ribbons are worn and stones are thrown at an Englishman to indicate the signs of bravery, sorrow and patriotism. Mr. Editor! have our

educated and civilized students learnt thus to sympathise with their fellow-men with the outward signs of black ribbons? If so, their so-called education is imperfect and needs maturity. Should these be called the signs of sorrow and patriotism.? These are the mere effects of cowardice antipathy and base imitation. If they have felt any thing really for Babu Surendranath and for their country I advice them to walk barefooted and put on simple Dhoties and Chadders as recently suggested by the *Bangbasi* and make such efforts by which they would be able to do something materially and not to build aerial castles. Let them take such steps calmly against the inconsistent proceedings of their authorities by which they may be in a position to convince them of their errors. And further I say let them argue among themselves serenly and patiently whether Justice Norris deserves their censure or Surendra Babu their merited applause and not to aggravate themselves like (the lion in Hitopdesh) taking the microscopic view of the matter.

Mr. Editor! you and your readers might infer from the above that I am against the general feelings of our countrymen; but God forbid it! that is not my view; for my part I am not for such hasty and rash undertakings. The wearing of black ribbons and burning effigies rather wound the heart of a man of sober thought than please him. As regards nationality I venture to say that wearing of black ribbons is a *base imitation* which instead of indicating the heart-felt sorrow of the wearers, shows that the ocean of sorrow in them is shallow and narrow. I thought the disease of wearing black ribbons raged only in Bengal, but to my utter regret I find it epidemic. Our young Orissas too like the young Bengals have caught the contagion of the black ribbons. Are they not ashamed of *this base imitation*,? Does not mother India suggest to them any sign of sorrow that would stand equivalent to black ribbons? I praise them all for their sympathy with Babu Surendranath in his present sufferings and for their taking troubles of collecting sums by going over the town to release our dear Surendra nath from the jail; but condemn them for their such English imitations.

In conclusion as the iron is hot to be struck, I request the students of Orissa to apply this sort of enthusiastic and disinterested undertakings to their own country whenever she is in need of them and not remain then in apathetic idleness.

28—5—83, Cuttack. } Yours &c. A harmless thunderbolt.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବହୁମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଅପୂର୍ବ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ।
ରାଜା ଜମିଦାର ପ୍ରଭୃତି ଧନାଢ୍ୟ
ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଅତି ଆଦରର ପଦାର୍ଥ ।
ଏକଯୋଡ଼ା କଟକର ବିଖ୍ୟାତ
ତାରକସି ଓ ଜାଲିଦାର ରୁପାର

ଗୋଲାପଗଛ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଛରେ ଗୋଲାପଫୁଲ ଓ ପତ୍ର-ମଣ୍ଡିତ ଡାଳ ଲେଖାଏଁ ଅଛି ଓ ଗୋଟିଏ ଉପରେ ଏକ ଗୋଲାପବାସ ଜଡ଼ିତ ରହିଅଛି । ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଲଗିଥିବା ସୁନ୍ଦର ବୈଠକୀ ତାହା ଉପରେ ଗଛ ରହିଅଛି । ଦେଖିଲେ ମାନବର ମନ ହରଣ କରିବ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଛର ଓଜନ ୭୨୨୫ ତୋଳା ଓ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦୫୮ ଟଙ୍କା ଅଟେ । ଦୁଇଗଛ ଏକତ୍ରେ ଅଥବା ପୃଥକ୍‌ରୂପେ ବିକ୍ରୟ ହୋଇ ପାରେ ।

ଗ୍ରାହକମାନେ ସ୍ୱୟଂ ଅଥବା ପତ୍ରଦ୍ୱାରା ଅମ୍ଭ ନିକଟରେ କିମ୍ବା କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ତତ୍ତ୍ୱ କରିବେ ।

୧।୬।୮୩ } ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ସାହୁ । ଚୌଲଗଞ୍ଜବଜାର ସହର କଟକ ।

ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ କଲିକତା ୟୁନି-ଭର୍ସିଟି ଯୋଗାଇଛି ତାହାଙ୍କ ପ୍ରକାଶିତ ଓଡ଼ିଆ [illegible]

ଅଗ୍ରିମ ଭାଉଥିଲେ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୫ ପରବର୍ତ୍ତୀରେ ଟ [illegible] ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଅଛନ୍ତି ।

ତା ୧ ଜୁଣ ମଇ ସନ ୧୮୮୩

The power of attorney granted by the undersigned to Mr. A. W. Bellis is cancelled from this date.

Cuttack, 28th Feby. 1883. } J. Bulloch & Co.

କାରୁଣ ସହିତ ଦଶବର୍ଷ ଉର୍ଦ୍ଧ [illegible]
ପିଣ୍ଡାର ଚଞ୍ଚଳ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଲା ।

ବିଧବା ବିବାହ

ଉଦ୍ଦୀପନ ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/ ଡାକମାସୁଲ ଟ ୦ ୧୬

ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ଏବଂ କଟକ [illegible] ଘୋଷଣ ବାବୁ ଶ୍ରୀ [illegible] ନିକଟରେ ମିଳିବ [illegible] ହେଉଅଛି ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସଙ୍କୋନା ଫେବ୍ରିଫ୍ୟୁଜ୍ [illegible]

ଏହା ଜ୍ୱରରୋଗରେ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ପରୀକ୍ଷିତ [illegible] ଔଷଧ ବୋଲି ବିଦିତ । ଏଥିର [illegible] ଉପଯୋଗୀ ଓ ବୈଦ୍ୟଙ୍କ ଆସ୍ଥାଳୟରେ [illegible] କରନ୍ତି । [illegible] ଫାର୍ମ [illegible] ନିକଟରେ ଡାକଘରମାନଙ୍କରେ ମିଳିପାରେ ଯଥା,—

ଡାକମାସୁଲ ସହିତ ୪ ଔନ୍ସ ଟ ୧୦ । [illegible] ଟ ୧୧ ଲା । ୧୬ ଔନ୍ସ ଟ ୭୦ [illegible] ।

ଉତ୍କଳଦୀପିକାରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଛପାଇବାର ଦର [illegible] ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଯଥା ।—

ପ୍ରଥମଥର ସକାଶେ

ଧାଡ଼ି ପ୍ରତି	ଟ [illegible]
ଦୁଇ ସପ୍ତାହ	ଟ [illegible]
ତୃତୀୟ ଏବଂ ସପ୍ତାହ	ଟ [illegible]

ମାତ୍ର କୌଣସି ବିଜ୍ଞାପନ ଯେତେ [illegible] ହେଉ ନା କାହିଁକି ଟ ୧୬ ରୁ ଉଣା ହେବ ନାହିଁ ।

ଚତୁର୍ଥ ଓ ତତ୍ପରେ ସକାଶେ ଅର୍ଦ୍ଧ [illegible] ଦେବା ଓ ବିଜ୍ଞାପନ ଯଥାକ୍ରମେ ହେବ ।

ଅଧିକ ଥର ସକାଶେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର [illegible] ହୋଇ ପାରିବ ।

ବିଜ୍ଞାପନର ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ ସଙ୍ଗେ ପଠା [illegible]

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ [illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
ବାବୁ [illegible]		[illegible]
ଚୌଧୁରୀ [illegible]		

[illegible] ଏହି ଉତ୍କଳଦୀପିକା ସହର କଟକ [illegible] ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ ଯନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ [illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

REGISTERED NO. 1

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଭାଗ ୧୮ ଶ | ତା ୧ ଜୁନ ମାହେ ଜୁନ ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା । ମୁ । ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଦ ୨୮ ହ ସନ ୧୨୯୦ ସାଲ ଶନିବାର | ୨୨ ସଂଖ୍ୟା

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରିମ	ବକ୍ଲାୟୁ
ବାର୍ଷିକ	ଟ ୫ ୧	ଟ ୬୧
ଡାକମାସୁଲ	ଟ ୦ ୪	ଟ ୧

ନୀଲଗିରର ଗୋଲମାଲ ଅବଶ୍ୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇ ନାହିଁ ବାଲେଶ୍ୱର ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସେଠା ପ୍ରଜାମାନେ ଦେବାନ ଏବଂ ପେଷ୍କାରଙ୍କୁ ବରଖାସ୍ତ କରିବା ସକାଶେ ରାଜାଙ୍କ ପାରେ ଆବେଦନ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବୋଧ ହୁଏ ତାହା ଦେଖି ଦେବାନ ସେଠାରୁ ବାହାର ଆସି ଅଛନ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେବାନ ଏ ନଗରରେ ଅବସ୍ଥିତି କରୁଅଛନ୍ତି ଆମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁଁ କି ତାହାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯେ ସମସ୍ତ କଥା ଉଠିଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ଅନୁଚିତ ଥିବା ବିଷୟରେ ସେ ସ୍ୱୟଂ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୁପରିଣ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ସାହେବଙ୍କର ହୃଦବୋଧ କରାଇ ପାଇବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ । ଅଳ୍ପକାଳ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଜାମାନେ ଏହାଙ୍କ ପ୍ରତି ଯେପରି ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦେବାନଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ତାହା ଘଟି ନାହିଁ ମାତ୍ର ଏଥିର ପ୍ରକୃତ ଦାୟୀ କିଏ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ତହିଁର ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ ।

ଢାକା କଲେଜର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପୋପ ସାହେବ ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟରେ ସ୍କୁଲ ବାଳକମାନଙ୍କର ଆଚାର ବ୍ୟବହାରରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସନ୍ତୋଷଲାଭ କରିଥିବାର ବ୍ୟକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ବୋଲି ହିନ୍ଦୁ-ପେଟ୍ରିଅଟ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ସେ କହନ୍ତି ଯେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ବୋମ୍ବାଇ ଏବଂ ବଙ୍ଗ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଏକାଦଶ ବର୍ଷ କାଳ ସଂସର୍ଗଦ୍ୱାରା ସେ ଏହିପରି ଅଭିଜ୍ଞତା ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ସବୁଠା ବାଳକମାନେ ଉଦ୍ୟମୀ, ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଏବଂ ଅନୁଗମନୀୟ ଅଟନ୍ତି । ଜଣେ ଜ୍ଞାନୀ, ସହାନୁଭୂତିକ, ସ୍ଥିର ଏବଂ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ସେମାନେ ଆଉ କେହିହିଁ ଗୃହାନ୍ତ ନାହିଁ କମା ସେମାନଙ୍କୁ ଭଲଇ ନେବାରେ କଷ୍ଟ ହୁଏ ନାହିଁ ।—ପୋପ ସାହେବଙ୍କ ଭଳି ବିଜ୍ଞ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଏପରି ସାର୍ଟିଫିକେଟ ପାଇବା ସ୍କୁଲ ବାଳକଙ୍କ ପକ୍ଷେ ପ୍ରଶଂସାର ବିଷୟ ଅଟେ । ଭରସା କରୁଁ କି ସମସ୍ତ ବାଳକ ପୋପ ସାହେବଙ୍କ ଅଭିମତ ସାର୍ଥକ କରିବା ନିମିତ୍ତ ଏକାନ୍ତ ଯତ୍ନଶୀଳ ହେବେ ।

ଉତ୍କଳଦର୍ପଣ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ସମ୍ପ୍ରତି ବାଲେଶ୍ୱର ନଗରରେ ଦେଶୀୟ ଏବଂ ଇଂରାଜଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇ ନମ୍ବର ମୋକଦ୍ଦମା ହୋଇଥିଲା । ମ୍ୟାକମିଲନ ନାମକ ଜଣେ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟର ବିରୁଦ୍ଧରେ ତାହାଙ୍କ ଧୋବା ମାଡ଼ପିଟର ନାଲିଶ କରିଥିଲା ତହିଁରେ ସାହେବଙ୍କୁ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଜରିମାନା ହେଲା ଏବଂ କି ଦୋଷରେ (ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକାକୁ ଜଣା ନାହିଁ) ଏହି ମୋକଦ୍ଦମା ଉପଲକ୍ଷେ ଫୌଜଦାରୀ ପେଷ୍କାରଙ୍କୁ ଟ ୫ ଙ୍କା ଜରିମାନା ହୋଇଅଛି । ଦ୍ୱିତୀୟ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ବିଖ୍ୟାତ ସିମସନ ସାହେବଙ୍କ ପୁତ୍ର ଅଶ୍ୱାରୋହଣ କରି ଯିବା ସମୟରେ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ମାଡ ପକାଇ ଥିବାରୁ ତାହାଙ୍କ ଉପରେ ଟ ୫ ଙ୍କା ଜରିମାନା ହୋଇଅଛି । ଏହାଙ୍କ ନାମରେ ପୂର୍ବେ ଥରେ ମୋକଦ୍ଦମା ହୋଇ ଥିଲା । ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଅତି ଅଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟକ ଇଂରାଜ ବାସ କରୁଥିଲେହେଁ ମୋକଦ୍ଦମାର ଭାଗ ଅଧିକ ଦେଖାଯାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଇଂରାଜ ଅପରାଧିଙ୍କ ବିଚାର ସମ୍ପର୍କରେ ଯେପରି ଭୁମୁଳ ପ୍ରମାଦ ଲାଗିଅଛି ତହିଁରେ ଏପ୍ରକାର ମୋକଦ୍ଦମାମାନଙ୍କର ବିସ୍ତାରିତ ବିବରଣ ଜାଣିବା ଅଧିକ ପ୍ରୟୋଜନ ହୋଇଅଛି । ଏ ସବୁ ମୋକଦ୍ଦମାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଛପା ନ ହେବା ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ଏଠା ପିପୁଲ୍ସ ଏସୋସିଏସନ ନାମକ ସଭା ଅଦାଲତର ଖର୍ଚ୍ଚା ବିଷୟ ର ହ୍ରାସ ନିମିତ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣରଜେନରଲଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥିବା ଆବେଦନପତ୍ର ଓ ତହିଁର ଉତ୍ତରର ପ୍ରତିଲିପିମାନ ବାବୁ ଦୀନାନାଥ ବାନର୍ଯ୍ୟାଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ସ୍ଥାନାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ କଲୁଁ । ଆବେଦନକାରିମାନେ ଯାହା ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି ନକଲ ଓ ତଲସି ଫିସ ଏବଂ ଗୁହା ଯୋବାନବନ୍ଦୀ କରିବାର କମିଶନ ଖର୍ଚ୍ଚା ହାଇକୋର୍ଟ ଯାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚ ହୋଇଥିବାରୁ ମାମଲତକାରଙ୍କୁ ବଡ଼ ବାଧୁଅଛି ଓ କାଗଜ ତଲ୍ଲସ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ନ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ତଲସି ଫିସ ନିଆ ଯିବାର ନିୟମ ହୋଇଅଛି ଏ ସମସ୍ତ ଯଥାର୍ଥ ଅଟଇ ଗରିବ ମାମଲତକାରମାନେ ସୁବିଚାର ପାଇବାର ଏହି ସମସ୍ତ

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

ଖର୍ଚ୍ଚା ଯୋଗାଇବାକୁ ବଡ଼ କ୍ଳେଶ ଭୋଗ କରନ୍ତି ଏବଂ କେବେ୨ ବାକୀଠାରୁ ଖର୍ଚ୍ଚା ଅଧିକ ହୋଇଯାଏ । ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ହାଇକୋର୍ଟଙ୍କ ଆଜ୍ଞାପ୍ରତି ଇଣ୍ଡିଆଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ନାସ୍ତି କରିଅଛନ୍ତି ଏହି ଉତ୍ତର ପ୍ରଚୁର ହୋଇ ନାହିଁ ଏହି ଖର୍ଚ୍ଚାମାନ ପ୍ରକୃତରେ ମାମଲତକାରଙ୍କୁ ବାଧୁଅଛି କି ନାହିଁ ଏବଂ ବାଧୁଥିଲେ ତହିଁର କିପରି ପ୍ରତୀକାର ଆବଶ୍ୟକ ଏ ସମସ୍ତ ଯେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଧାର୍ଯ୍ୟ ନ କରିବେ ତେବେ କିପରି ଚଳିବ ହାଇକୋର୍ଟଙ୍କ ଆଜ୍ଞାପ୍ରତି ହସ୍ତକ୍ଷେପଣ ନ କରନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଆଇନଦ୍ୱାରା ଖର୍ଚ୍ଚା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରି ଦେବା ଅବଶ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଅଧିକାର ଅଟଇ ।

—*—

ଅମ୍ଭେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖର ସହିତ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ରାଜସ୍ୱ ମନ୍ତ୍ରୀ ମେଜର ବେୟାରିଙ୍ଗ ସାହେବ ମିଶର ଦେଶର ବ୍ରିଟିସ ମନ୍ତ୍ରୀ ଲର୍ଡ ଡଫରିନଙ୍କ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁ ପାଇଁ ଭାରତ ତ୍ୟାଗ ପୂର୍ବକ ଆଗାମୀ ମାସରେ ସେଠାକୁ ଯିବାର ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି । କଥିତ ହୁଅଇ ଉକ୍ତ ପଦର ବେତନ ବାର୍ଷିକ ଚାଳିଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ଏବଂ ଏଥି ଉପରେ କେତେ ଟଙ୍କା ଭତ୍ତା ମଧ୍ୟ ଅଛି ଫଳତଃ ବେତନ ତୁଳନାରେ ଯେପରି ହେଉ ଉକ୍ତ ପଦଟି ଅଧିକ ସମ୍ମାନର ପଦ ଅଟଇ ଏବଂ ମେଜର ବେୟାରିଙ୍ଗଙ୍କ ପରି ଯୋଗ୍ୟଲୋକ ଯେ ତହିଁର ନେତା ହେବେ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏହି ନିଯୋଗଦ୍ୱାରା ମିଶର ଦେଶର ରାଜକାର୍ଯ୍ୟର ବିସ୍ତର ସୁଧାର ହେବ ମାତ୍ର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ଆଉ କିଛି ନୁହଇ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ଆଉ କେଉଁ ଯୋଗ୍ୟଲୋକର ଅଭାବ ଏବଂ ଏହାଙ୍କ ବଳକର ଲୋକ ନ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଏହାଙ୍କୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଶାସକ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ନେଇଯିବା ବ୍ରିଟିସ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଉଚିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ମେଜର ବେୟାରିଙ୍ଗ ସାହେବ କେବଳ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସୁଯୋଗ୍ୟ ଶାସକ ଏମନ୍ତ ନୁହେ ସେ ଭାରତବର୍ଷିଙ୍କର ଜଣେ ନିଷ୍ପଟ ବନ୍ଧୁ ଓ ପ୍ରଧାନ ହିତାକାଂକ୍ଷୀ ଅଟନ୍ତି ଭାରତବର୍ଷର ଅସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧ ସୁଖକର ନୁହଇ ମାତ୍ର ଏହାଙ୍କ ହାତରେ ଯେତେକାଳ ତହିଁର କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ରହିଅଛି ସେତେକାଳ ତହିଁର ଉନ୍ନତି ବିନା ଆଉ କିଛି ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ । ବିଶେଷରେ ଏହି ମହାଶୟ ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସଚିବ ଇଲବର୍ଟ ସାହେବ ମହାତ୍ମା ଲର୍ଡ ରିପନଙ୍କର ବାହୁସ୍ୱରୂପ ଅଟନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ଉଦାର ଶାସନ କୌଶଳମାନ ଏମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଦୃଢ଼ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟକର ହେଉଅଛି ଏପରି ଅଙ୍ଗ ବିଗିଡ଼ିବା ସମ୍ବାଦ ଦୁଃଖଜନକ ବିଶେଷରେ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ କି ଯେତେବେଳେ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ହିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଅଭିନବ ଶାସନ ପଦ୍ଧତି ଅଧିକାଂଶ ଇଂରାଜ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିଷଦୃଷ୍ଟିରେ ପଡ଼ିଅଛି ।

ଗୋଟିଏ ସାମାଜିକ କୁରୀତି ସଂଶୋଧନ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଜଣେ ବନ୍ଧୁଙ୍କଠାରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ କି ଏକ ବିବାହ ନିମିତ୍ତ ଉପଲକ୍ଷରେ ସେ ଆପଣା ସ୍ତ୍ରୀ ପୁତ୍ର ସହିତ ଶ୍ୱଶୁରାଳୟକୁ ଯାଇଥିଲେ । ମାତ୍ର ଏ ଦେଶୀୟ କରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଚଳିତ ପରମ୍ପରା ନିୟମାନୁସାରେ ସେ ଦଣ୍ଡବଳି ଟଙ୍କା ଦେଲେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ତହିଁର ଓଲଟା ବେଭାର ଆଣିଲେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଅଡ଼ମ୍ବରରେ ନିଜାନ୍ତ ଆତ୍ମୀୟ ଲୋକପରି ସେଠାରେ ଉତ୍ସବ ରହି ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କଲେ । କରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆପଣା ବିବାହିତା ଦୁହିତା ଓ ଜାମାତାଙ୍କୁ ଘରକୁ ଆଣିବା କେମନ୍ତ ବ୍ୟୟଶୀଳ ବ୍ୟାପାର ଯେଉଁମାନେ ତାହା ନ ଜାଣନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଜାଣିବା କାରଣ ଲେଖୁଅଛୁଁ କି ବିବାହିତା ଦୁହିତାକୁ ଘରକୁ ଆଣିଲେ ବିବାହ ସମୟରେ ଯେମନ୍ତ ସମ୍ଭାରରେ ବିଦାୟ କରିବାକୁ ହୁଅଇ ପ୍ରତି ଥର ପ୍ରାୟ ସେହିପରି ପଠାଇବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଯାମାତା ଯେବେ ଶ୍ୱଶୁରଘରକୁ ଆସିବେ ତେବେ ଯେତେଥର ଭୋଜନ କରିବେ ତେତେ ସାଜ ନୂଆ ବାସନ ଇତ୍ୟାଦି ଦେବ । ବେଭାର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ତହିଁ ଉପରେ ପୁଣି ଯାହା ଦଣ୍ଡବଳି ସ୍ୱରୂପ ଦେଇଥିବେ ତାହା ଦ୍ୱିଗୁଣ କରି ଫେରାଇ ନେବେ । ଏଥିରେ କେତେ ବ୍ୟୟ ପଡ଼ଇ ତାହା ପାଠକମାନେ ଅନାୟାସରେ ଅନୁମାନ କରି ପାରନ୍ତି । କୌଣସି ଗୃହସ୍ଥ ଘରେ ବିବାହ ଇତ୍ୟାଦି ନିମିତ୍ତ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ସେ ଆପଣା ଆତ୍ମୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ନେଉତା ସ୍ୱଭାବିକ ଏବଂ ବିବାହିତା କନ୍ୟା ଓ ଜାମାତାଙ୍କୁ ଘରକୁ ଆଣିବା ସର୍ବାପେକ୍ଷା ସମଧିକ ଆଗ୍ରହ ହୁଅଇ କିନ୍ତୁ ଏହି ଦାରୁଣ ସାମାଜିକ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଅନାୟାସରେ ଦେଇପାରନ୍ତି ଏମନ୍ତ କେତେ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ? ବିଶେଷତଃ ନିମିତ୍ତ ପଡ଼ିଲେ ସେଥିର ନ୍ୟାୟ୍ୟ ବ୍ୟୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୃହସ୍ଥର ଅବସ୍ଥାନୁସାରେ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ତେଣିକି ଅନାୟାସରେ ନିର୍ବାହ କରିବା ଭାର ହୁଅଇ । ଏଥିରେ ଉପସ୍ଥିତ ଯାହାର ଏକ ବା ଅଧିକ କନ୍ୟା ଓ ଜାମାତା ଅଛି ସେ ଯେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ନେଉତା କରିବେ ସେ କାଳରେ ସେମାନଙ୍କର ଉପର ଲିଖିତ ପ୍ରାୟ ବ୍ୟୟ ଯୋଗାଇବା ଅତ୍ୟନ୍ତ କଠିଣ ହେବ । ସୁତରାଂ ସେ ଅଗତ୍ୟା ଆପଣା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆତ୍ମୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରି କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରଇ । ଯେଉଁ କୁଳାଙ୍କୁର କାହାରିକୁ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବାଧ କରଇ ସେ ଯେ କେମନ୍ତ ପୀଡ଼ାଦାୟକ ତାହା ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ । ଅତି ଯୁକ୍ତିହୀନ ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ରୀତିଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ୟାୟ ବୋଧ ହୁଅଇ ଯାହାର ନିମିତ୍ତ ପଡ଼ିବ ତାହାର ଆତ୍ମୀୟ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କର ତାହାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କିନ୍ତୁ ସେ କାଳରେ ତାହାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆତ୍ମୀୟ ଲୋକ ଯେବେ ତାହାର ଭଣ୍ଡାର ହେଲେ ତେବେ ଆତ୍ମୀୟତା ଧର୍ମ କିପରି ରକ୍ଷା ପାଇଲା ? ଏହି ସମସ୍ତ କାରଣରୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଉପରଲିଖିତ ରୀତିର ବିରୁଦ୍ଧରେ କେତେଥର ଲେଖନୀ ଧାରଣ କରିଅଛୁଁ ଏବଂ ଯଦ୍ୟପି କରଣମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଥିର ଅନିଷ୍ଟକାରିତା ଅନେକ ଲୋକ ବୁଝି ପାରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ କେହି ସାହସପୂର୍ବକ ଏ ରୀତିକୁ ଉଠାଇ ଦେବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହେବାର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଗୋଚରରେ ଆସି ନାହିଁ । କୁରୀତି ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବାକୁ ଏବଂ ତହିଁ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲୋକଙ୍କ ଉପଦେଶ ଦେବାକୁ ଅନେକ ଲୋକ ପାରନ୍ତି ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାର ସାହସ ଅତି ଅଳ୍ପ ଲୋକଙ୍କଠାରେ ଅଛି । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହିପ୍ରକାର ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ନାହିଁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଞ୍ଛିତ ଫଳ ଲବ୍ଧ ହୋଇ ନ ପାରେ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁଁ କି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ପରି ଅପର ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସାହସପୂର୍ବକ ଏହି କୁରୀତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହେବେ ଏବଂ ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ପରମ ସାମାଜିକ କଲ୍ୟାଣ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରିବେ ।

ଜଜ ନରିସ ସାହେବ ।

ବଙ୍ଗଦେଶର ପ୍ରଧାନତମ ବିଚାରାଳୟର

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

ଧର୍ମାସନରେ ଉପବିଷ୍ଟ ଜଜ ନରିସ ସାହେବ ପାଠକମାନଙ୍କର ଅପରିଚିତ ନୁହନ୍ତି । ଅତି ଅଳ୍ପ ଦିନ ହେଲା ଏ ମହତ୍ମ ବିଲାତରୁ ଆସି କିଛି କାଳ ମଧ୍ୟରେ ବଙ୍ଗବାସୀ—ଭାରତବାସୀଙ୍କର ହୃଦୟ ଯେପରି ହରଣ କରିଥିଲେ ତାହା ଅଳ୍ପ ଲୋକର ଭାଗ୍ୟରେ ଘଟିଥାଏ । କାରଣ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱର୍ଗ ସ୍ୱରୂପ—ଜଜ ନରିସ ସାହେବ ପ୍ରଥମରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ପାଗଳ ପ୍ରାୟ ଦେଖାଗଲେ । ପାଠକେ ସ୍ମରଣ ରଖିଥିବେ ଯେ ଜଣେ ସାହେବ ବେଗରେ ଗାଡ଼ିଦାଣ୍ଡରେ ବସି ହଙ୍କାଇ ଯାଉଥିବା କାଳୀନ୍ ଦୁର୍ଯୋଗ ବଶତଃ ଏକ ବୃଦ୍ଧା ରମଣୀ ଉପରେ ଗାଡ଼ି ମୁଲିଗଲା ସାହେବ ତହିଁକି କିଛିମାତ୍ର ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ କଲେ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ସେହି ସମୟରେ ସେହି ବାଟେ ନରିସ ସାହେବ ଯାଉଥିଲେ । ବୃଦ୍ଧାର ଏରୂପ ଦୁରବସ୍ଥା ଘଟିବାର ଦେଖି ତାକୁ ହସ୍ପିଟାଲକୁ ନେଇ ଯିବା କାରଣ ସାହେବଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ସାହେବ ତାହା କରିବାକୁ ଏହାବେଳକେ ଅନିଚ୍ଛା ଓ ହତାଦର ପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ନରିସ ସାହେବଙ୍କର ଅନ୍ତରାତ୍ମା ହାହାକ୍ଲିଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା ସେ ସାହେବଙ୍କୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଧିକ୍କାର ଦେଇ ବୃଦ୍ଧା ରମଣୀକି ଆପଣା ଗାଡ଼ି ଉପରକୁ ଉଠାଇ ହସ୍ପିଟାଲକୁ ନେଇଗଲେ ।—ପାଠକେ ! ନରିସ ସାହେବ ସେହିବେଳରୁ ନୂଆ, ନୂଆ ହୋଇ କାହାରି—ସ୍ୱର୍ଗରୁ—ଆସିଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଏସ୍ତାଦୃ ସଦାଚରଣ ଦେଖି ବଙ୍ଗବାସୀ—ଭାରତବାସୀ ସାକ୍ଷାତ ଗନ୍ଧରେ ବିମୋହିତ ହୋଇଥିଲେ । ସେସବୁ ସ୍ଥଳରେ ପ୍ରଶଂସାସ୍ରୋତ ପ୍ରବାହିତ ଏବଂ ଭାରତର କୃତଜ୍ଞତାର ସୂଚକ ଧ୍ୱନି ଚତୁର୍ଦିଗରେ ଜନାଦର ହେଲା । ମାତ୍ର ସ୍ଥାନ ହେତୁରେ ବଧି ବଡ଼ରୁ ଶୁଣି ହେବ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଗଡ଼ଜାତର ସୁରମ୍ୟ କମଳା ମୋଗଲବନ୍ଦରେ ଜନ୍ମାଇବା ଦୁଷ୍କର । କଥାରେ ଶୁଣିଅଛୁଁ ସ୍ୱର୍ଗର ପାରିଜାତ ପୃଥିବୀକୁ ଆସି ଅପବିତ୍ରତାରେ ପରିଣତ ହୋଇଗଲା । ଅଧିକ କି କହିବୁଁ ଯେଉଁ ନରିସ [illegible] ହେଲେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ହୃଦୟ [illegible] ପାଇ ପ୍ରଶଂସା ଭାଜନ [illegible] ବଙ୍ଗଦେଶ—ସମଗ୍ର [illegible] ରଟନା—ତାଙ୍କର [illegible] ଇଁଅଛୁ ! କେମେ ଏକ [illegible] ବାଦ, ଅପରସ୍ଥାନ [illegible] ବିଦ୍ଧ ଜନ୍ତୁବିଶେଷ କହି ଇଛାପୂର୍ବକ ସ୍ଥଳରେ ହାଇକୋର୍ଟକୁ ଦେଶୀ ଲୋକ ପଠାଇବାରେ ଅସନ୍ତୋଷ ଦେଖାଇ, ଚତୁର୍ଥ ସ୍ଥଳରେ ବ୍ରାଉସନ ସାହେବଙ୍କ ବକ୍ତୃତା ହେବା ସମୟରେ ନଜର ତେଜ ପ୍ରକାଶ କରି ଆପଣାର ବିପକ୍ଷତ ଭାବ ଦେଖାଇଲେ । ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ ବଙ୍ଗ ସମାଜ—ଭାରତ ସମାଜ—ତେତେ ବଡ଼ କ୍ଷୁବ୍ଧ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଆଜ ଭାରତର ପ୍ରିୟପୁତ୍ର—ବଙ୍ଗବାସିଙ୍କ ହୃଦୟର ଭ୍ରାତା ସେହି ସ୍ୱାର୍ଥତ୍ୟାଗୀ ଦେଶହିତୈଷୀ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ପ୍ରତି ସାଧ ମାତ୍ର ଅନ୍ୟାୟ ବ୍ୟବହାର ରଚନା କରି ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗରରେ ବାତ୍ୟା ଉଠାଇଅଛନ୍ତି । କାହିଁ ଦୋଷୀ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ଦେଶ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ କରିବ ନା ଆଜ ଜଣେ ଦଣ୍ଡ ପାଇବାରୁ ସମସ୍ତେ କାନ୍ଦିଲେ ଅଶ୍ରୁବାରି ବିସର୍ଜନ କରି ଅସ୍ତ୍ର ସହିତରେ ତାଙ୍କୁ କୋଳାଗ୍ରତ କରିବାକୁ ଯାଇ ଶତଧା କରି ହୃଦୟ ଫାଟୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିର କାରଣ କି ? ଧର୍ମାସ୍ଥାନର ନିର୍ମଳ ଧର୍ମ ବସ୍ତ୍ରରେ କାହିଁକି ପ୍ରଚଣ୍ଡ ବାତ୍ୟା ଉଠିଲା ହୋଇ ଆବାଳବୃଦ୍ଧବନିତାଙ୍କ ମନ ଅସ୍ଥିର କରିଦେଲା? ବଡ଼ ବଡ଼ ଅନୁଭବୀଙ୍କ କଥା ତେଣିକି ଥାଉ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ବହୁତ୍ତାର ମୂଳ ବାଳକେ ତାଙ୍କର କୁଶପୁତ୍ତଳି ପୋଡ଼ିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହୋଇଥିଲେ । ମାତ୍ର ଏମନ୍ତ ଗମ୍ଭୀରବରେ ମନୋଭାବ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବାରୁ ପ୍ରବୀଣମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ନିବୃତ୍ତ କରାଇବାରେ ତାହାକୁ ପୋଡ଼ି ଦଗ୍ଧ ନ ଯାଇ ଗଙ୍ଗା ଜଳରେ ଭସାଇ ଦିଆଗଲା ।

କୁଶପିତୁଳା ଦହନ କ୍ରିୟାଷ୍ଠା ଏଣିକି କତ୍ର ସ୍ଥଳ୍ ପ୍ରଚଳିତ ହେବାର ଦେଖି ଅମ୍ଭେମାନେ ଦୁଃଖିତ ହେଉଅଛୁଁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏଥିର ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିରୋଧୀ ଅଟୁଁ । ବାସ୍ତବରେ ଯେଉଁମାନେ ଏହିକ କର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ସେ ଅନ୍ୟକୁ ନିନ୍ଦା କରିବାକୁ ଯାଇ ଆପେ ନିନ୍ଦିତ ହୋଇପଡ଼ନ୍ତି । ମହତ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରତି କିଞ୍ଚିନ୍ମାତ୍ର ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପ୍ରବଳରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟକର ହୁଅଇ । ତେବେ ଆପଣା ମହତ୍ତ୍ୱ ହରାଇବାର ପ୍ରୟୋଜନ କସ ?

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ରେଲୱେ ।

କଲିକତା ଠାରୁ ବମ୍ବେଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେ ସିଧା ରେଲବାଟ ଫିଟାଇବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କେତେବର୍ଷ ହେଲା ଲାଗିଅଛି ତହିଁର ପ୍ର[illegible]ନ [illegible]ଶ ହାବଡ଼ାଠାରୁ ସମ୍ବଲପୁର ଅଥବା ବିଲାସପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଟଇ କାରଣ ବମ୍ବେଇ ଦଗରୁ ଛତିଶଗଡ଼ ରେଲବାଟ ବିଲାସପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିଅଛି ଏବଂ ସମ୍ବଲପୁର ସଙ୍ଗେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଯୋଗ ହେବ ଏଥିକୁ ଗତବର୍ଷ ଇଣ୍ଡିଆ ଗଜେଟରେ ଯେଉଁ ଇଷ୍ଟିମେଟ ଓ ମାପ ବାହାରିଥିଲା ତହିଁରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଏହି ରେଲବାଟ ସମ୍ବଲପୁରଠାରୁ କଟକର ନଗରର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବ । ନଗରଠାରୁ ହାବଡ଼ା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରେଲବାଟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଛି କଲିକତାର ବଣିକ ସଭା ଏ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ମନୋନୀତ କରୁ ନାହାନ୍ତି ସେମାନେ ଗତବର୍ଷ ଅପ୍ରେଲ ମାସରେ ଯୁକ୍ତ ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରତି ଡେଲିନ୍ୟୁସରେ ତାହା ପ୍ରଚାରିତ ହୋଇଅଛି । ବଣିକ ସଭାର ଏହି ବାଟ ସଙ୍ଗେ ସାକ୍ଷାତ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି କାରଣ ବାଣିଜ୍ୟର ଉନ୍ନତି ଏଥି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରଇ ଅତଏବ ସେମାନେ ଏ ବିଷୟରେ ଯେଉଁ ମତ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ତାହାକୁ ବିଶେଷ ଅନୁସନ୍ଧାନ ବିମର୍ଷିତା ଏବଂ ବିବେଚନାର ଫଳ ଜ୍ଞାନ କରିବାକୁ ହେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଅନେକ ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ଅକାଟ୍ୟ ଯୁକ୍ତିଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି କି ହାବଡ଼ାଠାରୁ ମେଦନାପୁର ବାଟେ ସମ୍ବଲପୁରକୁ ରେଲବାଟ ନେବା ସବିଶେଷରେ ସୁପରାମର୍ଶ ଅଟଇ ଏବଂ ଏହି ବାଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଶୀଘ୍ର ନିର୍ମାଣ କରିବା ଉଚିତ କଟକରବାଟେ ସମ୍ବଲପୁରକୁ ରେଲ ନେବା ବହୁଳ ବୁଲାଣିଆ ବାଟ ଅଟଇ ଅର୍ଥାତ ହାବଡ଼ାଠାରୁ କଟକର ବାଟେ ସମ୍ବଲପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ୩୮୭ ମାଇଲ ବାଟ ଅଟଇ । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ କଟକର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୪୫ ମାଇଲ ରେଲବାଟ ବର୍ତ୍ତମାନ ରହିଅଛି ସୁତରାଂ ୨୪୨ ମାଇଲ ବାଟ ନୂତନ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ହେବ ଏଣେ ମେଦନାପୁର ବାଟେ ହାବଡ଼ାଠାରୁ ସମ୍ବଲପୁର ୨୯୨ ମାଇଲ ଅଟଇ ଏଥିର କୌଣସି ଅଂଶରେ ରେଲବାଟ ନ ଥିବାରୁ ସମସ୍ତ ନୂତନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ହେବ ଅତଏବ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ମେଦନାପୁର ବାଟେ ରେଲ ଗଲେ ପ୍ରଥମରେ ବାଟ ନିର୍ମାଣ ଖର୍ଚ୍ଚା ଅଧିକ ପଡ଼ିବ ଅର୍ଥାତ ୫୦ ମାଇଲ ବାଟ ଅଧିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ହେବ କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ୧୦୦ ମାଇଲ ଦୂରତା କମିଯିବ । ୧୦୦ ମାଇଲର ଖର୍ଚ୍ଚା ଓ ସମୟ ନଷ୍ଟରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ସାମାନ୍ୟ କିଆ ନୁହଇ ବାଣିଜ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ସ୍ଥଳବାଟ ଯେତେ ଊଣା ପଡ଼ିବ ସେତେ ଭଲ ଏହା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ଆଉ ପ୍ରଥମ ନିର୍ମାଣ

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

ଖର୍ଚ୍ଚା ଯେମନ୍ତ ଅଧିକ ହେବ ତେମନ୍ତ ସଂରକ୍ଷଣର ବ୍ୟୟ ଊଣା ପଡ଼ିବ ଏବଂ ମେଦିନାପୁର ବାଟ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଜନପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଉର୍ବରା ଭୂମିଖଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼ିଥିବାରୁ ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ଲୋକ ଗମନାଗମନଦ୍ୱାରା ଅଧିକ ଆୟ ହେବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ବଣିକ ସଭାର ପରାମର୍ଶ ଯେମନ୍ତ ବିଶିଷ୍ଟ ଓଡ଼ିଶା ପକ୍ଷରେ ତେମନ୍ତ ଉପକାରୀ ଅଟଇ । ଏ ବାଟରେ ରେଲ ଗଲେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ କେଉଁଝର ଢାଲଭେର ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଥାନମାନ ଯହିଁରେ ଶସ୍ୟାଦି ଲଡ଼ା କାଠ ପଥରକୋଇଲା ଏବଂ ଲୁହା ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ଆଶା ଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ରେଲବାଟର ଲାଭବାର ବୃଦ୍ଧି କରିବ ଏବଂ ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ସମଧିକ ସୁବିଧା ହେଉ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ବାଣିଜ୍ୟ ଏହିବାଟେ ଗଙ୍ଗା ନଦୀକୂଳରେ ପହୁଞ୍ଚି ସେଠାରୁ ଜାହାଜରେ ନାନା ଦେଶକୁ ରପ୍ତାନୀ ହେବ ଓ ବିଦେଶର ଆମଦାନୀ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଏହିବାଟେ ରାଜ୍ୟ ଭିତରକୁ ଆସିବ ସମ୍ବଲପୁରଠାରୁ କଲିକତା ଅନେକ ଦୂର ପ୍ରାୟ ୮୫୦ ମାଇଲ ଅଟଇ ରେଲବାଟରେ ଏତେଦୂର ଦ୍ରବ୍ୟ ବହିବାର ଖର୍ଚ୍ଚାପତ୍ର ଅଟଇ ସୁତରାଂ କଲିକତା ନିକଟ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶର ବାଣିଜ୍ୟ ଆକର୍ଷଣ କରିବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ ବିଷୟରେ କି ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଜଣା ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ବଣିକସଭାର ପରାମର୍ଶ ଗ୍ରହଣ କରିବା ତାହାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନୁମାନ କରୁଁ । ଏ ବାଟରେ କେବଳ ଦାମୋଦର ଏବଂ ରୂପନାରାୟଣ ଏହି ଦୁଇଗୋଟି ବଡ଼ ନଦୀ ଅଛି ଏବଂ ତହିଁ ଉପରେ ପୋଲ ବାନ୍ଧିବାର ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚା ଗୋଟିଏ ପ୍ରବଳ ଆପତ୍ତି ଅଟଇ ମାତ୍ର ସବୁ ଯଥାର୍ଥ କହିଅଛନ୍ତି କି ଏହି ଖର୍ଚ୍ଚା ନିତାନ୍ତ ଅତିରିକ୍ତ ନୁହଇ ଏବଂ ନାନାକାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ଏ ନଦୀମାନେ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଆୟତ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଅତଏବ ପୋଲ ବାନ୍ଧିବା କଥା ପୂର୍ବେ ଯେମନ୍ତ କଠିଣ ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ସେପରି ନାହିଁ ।

ବଙ୍ଗଦେଶର ପ୍ରଜାସତ୍ତ୍ୱ ବିଷୟକ ଆଇନ ।

ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଆଇନର ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟର କେତେକ ବିଷୟ ଲେଖିଥିଲୁଁ ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ କିପରି ଲାଭ ହୋଇପାରିବ ତହିଁରୁ ପାଠକମାନେ ବୁଝିଥିବେ । ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ ଲାଭ ହେଲାରୁ ତଦ୍ଦ୍ୱାରା କି ଅଧିକାରମାନ ବର୍ତ୍ତିବ ଆଇନର ଧା ୫୦ ରେ ତାହା ଲେଖା ହୋଇଅଛି । ଏ ଅଧିକାର ଗୁଡ଼ିକ ଗୁରୁତର ଅଟଇ ଏବଂ ଆଇନରେ ବିଧାନ ହୋଇଅଛି କି ପ୍ରଜା ଓ ଜମିଦାର ମଧ୍ୟରେ ଯେ କୌଣସି ବିପରୀତ ଚୁକ୍ତି ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରଜା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଧିକାରମାନ ପାଇବ ଯଥା—

(୧) ପ୍ରଜା ସ୍ୱତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ନ କରି ଯେ କୌଣସିରୂପେ ଉକ୍ତ ଭୂମିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ପାରିବ ।

(୨) ଏହି ଆଇନର ବିଧାନ ଅନୁସାରେ ଭୂମିର ଉନ୍ନତି କରି ପାରିବ ।

(୩) ଏହି ଆଇନର ବିଧାନମତେ ନିରୂପିତ ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ନ୍ୟାଯ୍ୟ ନିରଖରେ ଖଜଣା ଦେବ ।

(୪) କୌଣସି ଚୁକ୍ତି ଭଙ୍ଗ ସହିତ ଅଦାଲତର ଡିକ୍ରୀଜାରୀ ବିନା କିମ୍ବା ଭୂମିକୁ ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁପଯୋଗୀ କରିବା ବିନା ବେଦଖଲ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

(୫) ଆପଣା ଜମି ଶିକମି ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଲଗାଇ ପାରିବ ।

(୬) ଜମିଦାରଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ନିଷେଧ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ସ୍ୱତ୍ୱ ଅଧୀନରେ ଆପଣା ସ୍ୱତ୍ୱ ହସ୍ତାନ୍ତର କରି ପାରିବ ।

(୭) ଭୂମିର ମୂଲ୍ୟ ଏହି ସ୍ୱତ୍ୱ ପ୍ରତି ଉତ୍ତରାଧିକାରିତ୍ୱ ନିୟମ ବର୍ତ୍ତିବ ।

ଏହି ସମସ୍ତ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟରୁ ଆଇନର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାଗରେ ଯେ ସମସ୍ତର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଲେଖାଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । କେବଳ ଶେଷ ଅଧିକାର ସମ୍ପର୍କରେ ଜମିଦାରଙ୍କ ପ୍ରତି ଯେଉଁ ସ୍ୱତ୍ୱ ସଂରକ୍ଷିତ ହୋଇଅଛି ତହିଁର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ହୋଇଅଛି । ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ଦେବା ଉଚିତ କି ନୁହଇ ଏ ବିଷୟରେ ଅନେକ ତର୍କ ବିତର୍କ ହୋଇ ଶେଷ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହୋଇଅଛି କି ଯେ ସ୍ଥଳେ କେତେକ ସ୍ଥଳରେ ଏରୂପ ସ୍ୱତ୍ୱ ହସ୍ତାନ୍ତରର ଦେଶାଚାର ରହିଅଛି ଏବଂ ହସ୍ତାନ୍ତରର ଅଭ୍ୟାସ ସକଳ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରଜାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ସେ ସ୍ଥଳେ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଏହି ଅଧିକାର ଆଇନାନୁସାରେ ଦେବା ନିତାନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଅଛି । ପ୍ରଜା ଏପରି ଅଧିକାର ପାଇଲେ ଜମିଦାରର କେତେକ ଅସୁବିଧା ଘଟିପାରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେପରି ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ସେ ସୁଖ ପାଇ[illegible] ନାହିଁ ଏମନ୍ତ ପ୍ରଜା ଜମିଦାରୀ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଜମିଦାରକୁ ହଇରାଣ କରିପାରେ କିନ୍ତୁ ଏଥିର ପ୍ରତିକାର ଆଇନକର୍ତ୍ତାମାନେ ଏହିପରି କରିଅଛନ୍ତି କି ପ୍ରତ୍ୟେକ ହସ୍ତାନ୍ତର ସ୍ଥଳରେ ଜମିଦାରର ଅଗ୍ରେ କ୍ରୟ କରିବାର ସ୍ୱତ୍ୱ ରହିବ ଅର୍ଥାତ୍ କୌଣସି ପ୍ରଜା ଆପଣା ସ୍ୱତ୍ୱ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ବସିଲେ ଅଦାଲତ ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଦେବେ ଜମିଦାର ସେହି ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ କ୍ରୟ କରିବାକୁ ନ ଚାହିଲେ ଆଉ କେହି ଉକ୍ତ ସ୍ୱତ୍ୱ କ୍ରୟ କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ଡିକ୍ରୀଜାରୀ ନିଲାମରେ ଅନ୍ୟ ଲୋକ ଯେତେ ଟଙ୍କା ଡାକିବ ସେହି ଟଙ୍କା ଜମିଦାର ଡାକିଲେ ସେ କ୍ରୟ କରିବ ଏବଂ କବଲା ସ୍ଥଳେ ମଧ୍ୟ ଜମିଦାର ବଳକା ଟଙ୍କା [illegible] ବନ୍ଧକ ଗ୍ରହୀତାର ସ୍ଥାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ । [illegible] ଶେଷ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅଦାଲତ ହାତରେ ରହିବା କେହି ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ ସୁଦ୍ଧା ଜମିଦାରଙ୍କୁ ନିରସ୍ତ କରି ପାରିବ ନାହିଁ ।

ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନ୍ୟ ବିଧାନ ହୋଇ[illegible] କି ଜମିଦାର ଉପରଲିଖିତମତେ [illegible] କ୍ରୟ କଲେ ସେ ଯେତେଦିନ ଇଚ୍ଛା ଅଥବା ବେତନଭୋଗୀ କୋଠିଆଦ୍ୱାରା [illegible] କୃଷିରେ ଆବାଦ କରି ପାରିବ ତହିଁ[illegible] ଏହି ଆଇନରେ କିଛି ମାତ୍ର ନିଷେଧ ନାହିଁ ମାତ୍ର ସେ ଯେବେ ଉକ୍ତ ଜମିରେ [illegible] ଲଗାଇବ ତେବେ ସେହି ରଇୟତ ତହିଁରେ ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ ଲାଭ କରିବ । [illegible] ନିୟମ କରିବାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଏହି କି ଜମି[illegible] ଯେଉଁ ଅଗ୍ରେ ଖରିଦର ସ୍ୱତ୍ୱ ଦିଆଗଲା [illegible] ଏମନ୍ତ ଘଟଣା ହୋଇପାରେ ଯେ ସେ [illegible] ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱମାନ ଖରିଦ କରି ନେଇ [illegible] ପ୍ରଜା ଲଗାଇବାଦ୍ୱାରା ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱର [illegible] ସବୁ ଅନ୍ୟଥା କରିପାରେ । ଯେବେ [illegible] ସ୍ୱତ୍ୱ ସେ କ୍ରୟ କରିବ ସମସ୍ତ ସେ ନିଜ [illegible] ରଖିବ ଏପରି ସମ୍ଭବ[illegible] ତହିଁରେ ଆପତ୍ତି ନ[illegible] ରଇୟତଙ୍କୁ ଲଗା[illegible] ରଇୟତ ଦଖଲୀ[illegible] ଜମିଦାରର ସେପ[illegible] ନାହିଁ ।

ଏହିରୂପେ ଆ[illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

ସ୍ଥାୟୀ ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ ନଷ୍ଟ ହେବାର ବାଟ ବନ୍ଦ କରାଯାଇଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ ପ୍ରଜା ଇଚ୍ଛାନୁସାରେ ଆପଣା ଜମିରେ ସିକମି ପ୍ରଜା ଲଗାଇ ପାରିବ ଏଥିରେ କାଳେ ଏମନ୍ତ ଘଟଣା ହୋଇ ପାରେ ଯେ ଅଧିକାଂଶ ଭୂମି ଏହି ସିକମି ପ୍ରଜାଙ୍କ ହାତରେ ରହିବ ଏବଂ ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱର ମହତ୍ୱ ରହି ପାରିବ ନାହିଁ ଏଥିର ପ୍ରତିବିଧାନ କିଛି ଆଇନକର୍ତ୍ତାମାନେ ଅପାତତଃ କରି ନାହାନ୍ତି । ସେମାନେ ଏତିକି କହିଅଛନ୍ତି କି ଯେତେବେଳେ ଏପରି ଅବସ୍ଥା ଘଟଣା ହେବ ସେ ସମୟର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତହିଁର ଉଚିତ ପ୍ରତୀକାର କରିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଇନରେ ଏମନ୍ତ କିଛି କଥା ନାହିଁ କି ଯଦ୍ଦ୍ୱାରା ଭବିଷ୍ୟତ ଆଇନକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଅଧିକାର ଖର୍ବ ହେବ ।

ଅସ୍ମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏହି ନିୟମମାନ ଜମିଦାରଙ୍କ ପକ୍ଷରେ କିଛି ଅଧିକ କଠିଣ ଏବଂ ପ୍ରଜାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅତିରିକ୍ତ କୋମଳ ହୋଇଅଛି । ଜମିଦାରଙ୍କୁ ଯେ ଅଗ୍ରସ୍ୱତ୍ୱ ଦିଆ ଯାଇଅଛି ତାହା ଶୁଣିବାକୁ ସୁନ୍ଦର ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟତ ବାଞ୍ଛିତ ଫଳଲାଭର ସମ୍ଭାବନା ଅଳ୍ପ । ଜମିଦାରମାନେ ସମସ୍ତେ ସେପ୍ରକାର ଧନୀ ନୁହନ୍ତି ଯେ ନଗଦ ଟଙ୍କା ହାତରୁ ବାହାର କରି ଦେଇ ଯେତେ ଇଚ୍ଛା ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ ଖରିଦ କରି ପାରିବେ । ପ୍ରକୃତରେ ଦେଖା ଯାଉଅଛି କି ଅନେକ ଜମିଦାରଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଏପରି ଯେ ଆପଣା ମାଲଗୁଜାରୀ ଆଦାୟ ନିମନ୍ତେ ମହାଜନର ଆଶ୍ରୟ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ଧନବାନ୍ ଜମିଦାରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଊଣା । ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ଧନୀ ଜମିଦାର ଆପଣା ପ୍ରତିବାସୀ ଦୁଃଖୀ ଜମିଦାରକୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବ ସେ ଅନାୟାସରେ ତାହାର ଦଖଲୀସ୍ୱତ୍ୱ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ସ୍ୱତ୍ୱ କ୍ରୟ କରିବାକୁ ଉତ୍ତେଜିତ କରିବ ଓ ଦୁଃଖୀ ଜମିଦାର ଟଙ୍କା ବିନା ସେ ସମସ୍ତ ସ୍ୱତ୍ୱ କ୍ରୟ କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ହେବ ନୋହିଲେ ଋଣଜାଲରେ ପଡି ଛଟପଟ ହେବ । କୌଣସିରୂପେ ଧନୀ ଜମିଦାରର ଲାଭ । ଆଉ ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ କ୍ରୟ କରି ତାହା ନିଜ ଗୃହଦ୍ୱାରା ରକ୍ଷା କରି ପାରିବ ନାହିଁ ଓ ଅନ୍ୟକୁ ଜମି ନ ଦେଲେ ଖଜଣା ଉଠିବ ନାହିଁ ଅଥଚ ଖଜଣାରେ ଲଗାଇଲେ ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ କ୍ରୟ କରିଥିଲା ତାହା ସଲାମିରୂପେ ପ୍ରଜାଠାରୁ ପାଇବାର କଷ୍ଟ ହେବ କାରଣ ପ୍ରଜାମାନେ ଜାଣିବେ ଯେ ତାହାଙ୍କୁ ନ ଦେଇ ଜମିଦାରର ରକ୍ଷା ନାହିଁ ଓ ଯେତେବେଳେ ଜମିଦାର ଦେବ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ସେମାନଙ୍କର ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ ଲାଭ ହେବ ।

ଏଣେ ଦଖଲୀସ୍ୱତ୍ୱବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରଜା ଯେତେ ଇଚ୍ଛା ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ କ୍ରୟ କରିବ ଏବଂ ଇଚ୍ଛାମତେ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଲଗାଇଦେବ ଏବଂ ସେ ପ୍ରଜାମାନେ ଯେତେକାଳ ଜମି ଧରିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ ଲାଭ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ଦେଖା ଯାଏ ଯେ ଜମିଦାରଠାରୁ ଦଖଲୀ ପ୍ରଜାର ସ୍ୱତ୍ୱ ଅଧିକ ହେଲା । ଜମିଦାର ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ ଖରିଦ କରି ତହିଁରେ ପ୍ରଜା ଲଗାଇଲେ ତାହାର ସ୍ୱତ୍ୱ ଲୋପ ହେବ କିନ୍ତୁ ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ ପ୍ରଜା ପକ୍ଷରେ ସେପରି ଘଟିବ ନାହିଁ ଏଥିରୁ କଠିଣ ଓ ଏକପାକ୍ଷିକ ନିୟମ ଆଉ କ'ଣ ହୋଇପାରେ । ଜମିଦାରଙ୍କୁ ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ ପ୍ରଜାଙ୍କଠାରୁ ହୀନ କରିବା କୌଣସି ମତେ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ନୁହଇ ଏବଂ ଯେଉଁସ୍ଥଳେ ତହିଁର ଚରମ ଫଳ ମନ୍ଦ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ସେସ୍ଥଳେ ସେପରି ନିୟମ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନୁମାନ କରୁଁ କି ଅନ୍ତତଃ ଦଖଲୀସ୍ୱତ୍ୱବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରଜାର ସିକମି ପ୍ରଜାକୁ ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ । ତାହା ହେଲେ ଯେମନ୍ତ ଦଖଲୀସ୍ୱତ୍ୱବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରଜା ଏକ ପକ୍ଷରେ ଅନ୍ୟାୟ ପ୍ରତିପତ୍ତି ଲାଭ କରି ପାରିବ ନାହିଁ ତେମନ୍ତ ପକ୍ଷାନ୍ତରେ ତାହାର ଅଧୀନ ପ୍ରକୃତ କୃଷୀ ଚିରକାଳ ନିଃସହାୟ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡି ରହିବ ନାହିଁ ଆଇନ କର୍ତ୍ତାମାନେ ଏମାନଙ୍କ ବିଷୟ ଉପେକ୍ଷା କରି ଟାଳି ଦେଇ କେଉଁ ଉପକାର ସାଧନ କଲେ ବୁଝିବାରେ ଆସୁ ନାହିଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଆଗାମୀ ସୋମବାର ବାଲେଶ୍ୱରର ଦୌରା ଆରମ୍ଭ ହେବ ଏବଂ ଏହି ନିମନ୍ତେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଜଜ ସାହେବ ଅଦ୍ୟ ସେଠାକୁ ଯାତ୍ରା କରିବେ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ବର୍ଷା ଊଣା ଏବଂ ପବନ ବନ୍ଦ ହେବାରୁ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ନିୟମିତ ବର୍ଷାକାଳ ଶୀଘ୍ର ଆରମ୍ଭ ହେବାର ଲକ୍ଷଣମାନ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ।

ମହାନଦୀର ଜଳ ଶୁଖି ଯାଇଥିବାରୁ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେନାଲମାନ ଏ ସପ୍ତାହରେ ପିଣ୍ଡ ପାଉ ନାହିଁ ଏବଂ ଏଠାରୁ ଗୁଦବାଇକୁ ସରକାରୀ ଜାହାଜ ଯିବାର ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଆଗାମୀ ସୋମବାରଠାରୁ ସକାଳୁଆ କଚେରୀ ବସିବାର କଥା ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଯେପରି ଗ୍ରୀଷ୍ମ ପଡିଅଛି ଆଉ ଏକ ସପ୍ତାହ ବିଳମ୍ବ ହେଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ପରା ।

ବାବୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବାନାର୍ଜ୍ଜିଙ୍କ ସମ୍ପାଦିତରେ ସତ୍ୟ ନଗ୍ନତ ପ୍ରକାଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଯେତେ ଉଠାଇଲେ ସଭା ହୋଇଥିଲା ଏ ସଭରେ ଯେଉଁ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷୀୟମାନେ ତାଙ୍କଠାରୁ କୈଫିୟତ ତଲବ କରି ଅଛନ୍ତି ।—ଆଉ ରକ୍ଷା ନାହିଁ—ସାବଧାନ !

ଭାରତୀୟ ଭାଷା ଶିକ୍ଷାର୍ଥ ଲଣ୍ଡନର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୭ ଜଣ ଅଧ୍ୟାପକ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ତାମିଲ ତେଲଙ୍ଗୀ ଓ ଗୁଜରାଟୀ ଭାଷାମାନଙ୍କରେ ଜଣ ୨ ଜଣ ଫାରସୀ ଲୋକ ଓ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନୀ, ବଙ୍ଗଳା, ହିନ୍ଦୀ ଏବଂ ବ୍ରହ୍ମଦେଶୀୟ ଭାଷାରେ ଜଣେ ଜଣେ । ଦକ୍ଷିଣୀ ଭାଷାରେ କେହି ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ଯୋଗ୍ୟତା ଲାଭ କରିବାକୁ ଅଦ୍ୟାବଧି ସମର୍ଥ ହୋଇ ନାହିଁ ପରା ।

ମହୀଶୂର ରାଜବାଟୀର ଅନେକ ଗୃହ ଓ ଦ୍ରବ୍ୟ ଭସ୍ମ ହେବା କାରଣ ବିଜ୍ଞାପନ ବାହାର ଅଛି । ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଜୟପୁର ନିର୍ମିତ ଏକଖୋଟ କମରପଟିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦୦୦୦ ଥିଲା ।

ଓଇସ୍ଟଲବାକେର ଦଣ୍ଡ଼ିକିଆ ଡକ୍ୟାଟ ଜାଲ କରିଥିବା ଅପରାଧରେ ତିନିଜଣ ଲୋକ ଅଭିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଧରା ପଡି ଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ଅପ୍ରେଲମାସର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଏକ ଭୟାନକ ପ୍ରକାର ଘୂର୍ଣ୍ଣିବାୟୁ (ଟର୍ଣ୍ଣେଡୋ) ବୋହି ଥିବାର ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ମେଲ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଦୁଇଗୋଟି ବାଳକ, ଜଣେ ବାଳକା ଜଣେ ୬୫ ବର୍ଷ ବୟସ୍କ ଲୋକ ଜଣେ ୭୦ ବର୍ଷର ବୃଦ୍ଧା ତଳରେ କାମ କଲା ବେଳେ ମୂର୍ଚ୍ଛାପନ୍ନ ହୋଇ ଥିଲେ । ମୂର୍ଚ୍ଛାପନ୍ନ ହେବାରୁ ପିତର ଦେଖିଲେ ଯେ ଉଭୟ ପୁରୁଷ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ମରି ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଏପରି ପ୍ରବଳ ବାୟୁ ଓ ଜନ୍ତୁ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଘଟିତ ହେବା ପ୍ରାୟ ଶୁଣା ନ ଯାଏ

ବିଲାତରୁ ତାରସମ୍ବାଦ ଆସିଅଛି ଯେ ଗତ ମଇ ମାସ ତା ୨୯ ଦିନରେ ନର୍ଥବ୍ରୁକ ସଭାର ଅଧିବେଶନ ହେବା କାଳରେ ଅସ୍ମାନଙ୍କ ଯୁବରାଜ ପ୍ରିନ୍ସ ଅଫ ୱେଲସ ସଭାପତି ହୋଇଥିଲେ ଓ ଭାରତବର୍ଷକୁ ଆସିଥିଲା ସମୟରେ ଯେ ପ୍ରକାର ସମାରୋହ ସହିତରେ ସର୍ବଶ୍ରେଣୀୟ ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରିଥିଲେ ତହିଁରେ ସେ ଭାରତବର୍ଷବାସୀ ତାବତ ବିଷୟ ଆଲୋଚନା କରିବା ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ସୁଖରେ ସ୍ମରଣ କରି ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ପାଠକେ ! ଭାବୀ ସମ୍ରାଟଙ୍କର ଏ ପ୍ରାୟ ଉକ୍ତି ଶ୍ରବଣ କରି ଆପଣଙ୍କ ମନରେ କେଉଁ ଭାବର ସଞ୍ଚାର ହେଉଅଛି ?

ବିଲାତର ସାଇରେନସେଷ୍ଟର କୃଷି ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଦୁଇଜଣ ଦେଶୀୟ ଲୋକ ଅଳ୍ପଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଫେରି ଆସିବାର ସମ୍ବାଦ ଆସିଅଛି । ସେମାନେ ରେଶମୀ ପୋକର ଗୃହ ଓ ପଶୁପାଳନ ବିଭାଗରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ ।

କାଉନପୁରର ଯୋଗ୍ୟବାସୀମାନଙ୍କଠାରୁ ଜାମିନ ନିଆ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ଛାଡି ଦିଆ ଯାଇଅଛି । ସେଠାରେ ବିଷମିଶ୍ରିତ ଥିବାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପରୀକ୍ଷକଙ୍କୁ ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ । କଥାଟା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସନ୍ଦେହରେ ଗଠିତ ହୋଇଥିବାର କହନ୍ତି ହୁଏ ।

ମସକାଉ ନଗରରେ ରୁଷୀୟ ସମ୍ରାଟଙ୍କର ମୁକୁଟ ଧାରଣ କ୍ରିୟା ମହା ସମାରୋହରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ଗଲା । କୌଣସି ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟି ନ ଥିବାର ସମ୍ବାଦ ଆସିଅଛି ; ଏତଦୁପଲକ୍ଷରେ ଅସ୍ମାନଙ୍କ ଭାରତେଶ୍ୱରୀଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁତ୍ର ଡ୍ୟୁକ ଅଫ ଏଡିନବରା (ଯେ ରୁଷୀୟ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଦୁହିତାଙ୍କର ପାଣିଗ୍ରହଣ କରିଅଛନ୍ତି) ସସ୍ତ୍ରୀକ ହୋଇ ଲର୍ଡ ଉଲସଲି ସାହେବଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

ଡାଉବାର୍ଗ୍ରା ଏକ୍ସପ୍ରେସ ବାବୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବାନର୍ଜ୍ୟଙ୍କ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଅସ୍ମମାନଙ୍କ ଉତ୍ତରେଶ୍ୱରଙ୍କ ସମ୍ପାଦକୁ ଯେଉଁ ଅବେଦନପତ୍ର ପଠା ଯାଉଅଛି । ତହିଁର ଫଳ ଜାଣିବା କାରଣ ପଟ୍ଟୋରବାସୀ ଜଣେ ଦେଶୀୟଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରୀବର ଗ୍ଲାଡ଼ଷ୍ଟୋନ ସାହେବଙ୍କୁ ତାରଯୋଗେ ପଚାରିଥିଲେ । ତହିଁର ଷ୍ଟେଟ ସେକ୍ରେଟରୀ ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଏକର ବିଷୟମାନଙ୍କରେ ଭାରତବାସୀ ଲୋକ ସଦୃଶରେ ଭାରତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ମେମ୍ବରମାନେ ହାତ ହୁଡ଼ୀ ପତ୍ର ଡଳାଇ ନ ପାରନ୍ତି । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏପରି ପଚାରିବା ଯୁକ୍ତ ଭଲ ହୋଇ ନାହିଁ । ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି ବା ବଡ଼ଲାଟ ସାହେବଙ୍କ ଯୋଗେ ପଚାରିଥିଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ରୁଷୀୟ ସମ୍ରାଟ ଅପଣା ସୈନିକ ବିଭାଗୀୟ ପଦସ୍ଥ ପଦ୍ଧବର୍ଗରେ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ପ୍ରଥାର ଅନୁଯାୟିକ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ରଚ୍ଚିତ ଥିବା ବ୍ୟବହାର କରିବାର ନିଷେଧ କରିଅଛନ୍ତି ।

ବିଷୟ ଦ୍ୱାରା ଅମିତ ସୈନିକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପେନସନ ଉଠାଇ ସ୍ୱଜାତୀୟ ଙ୍କର୍ ଉମ୍ପିର ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉପରେ ବୋଝ ଏକଷ ପାଉଣ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରାୟ ଦୁଇକୋଟି ଟଙ୍କା ଡାକି କରୁଅଛନ୍ତି ।—ଲୁଟେରର ମାତୃଭୂମି ଭାରତ ଯାହା ଏମାନ ସହି ଅଛନ୍ତି ଏଥିକ ଥିବ ବୋଧହିବ । ପ୍ରକୃତରେ ଏ ବ୍ୟସ୍ତତା କଦାପି ଅଧିକ ହେବ ପ୍ରାୟ ଜଣା ଯାଉଅଛି ।

ପାବାଡ୍ୟ ପ୍ରଦେଶୀୟ କର ବିଷୟକ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ବଡ଼ଲାଟ ସାହେବ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଥିବାର ଅମ୍ଭେମାନେ ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଲେଖିଥିଲୁଁ । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଣାଗଲା ଯେଉଁ ସେ ତାହା ମିଥ୍ୟା ଅଟେ । ପ୍ରକୃତରେ ବଡ଼ଲାଟ ମହୋଦୟ ତାହା ଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ଏ ବିଗ୍ରହଣ ଭଲ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଗତ ମଇମାସ ତା ୨୭ ଦିନରେ ଇଂଗ୍ଲେଣ୍ଡରେ ଏମନ୍ତ ଘୋର ଖରା ହୋଇଥିଲା ଯେ ବହୁତ ବର୍ଷର ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକତର ଉତ୍ତାପ ହୋଇ ଥିଲା । ଏଥିର ସ୍ଥିତ କେବଳ ୧୦ ମିନଟ ।

ଉତ୍କଳଦେଶୀୟଙ୍କ ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ଲଭ୍ୟ ଅବ୍ ଜଣ ମିଲଟନ ସ୍ୱର୍ଗାଦ୍ଧତ ହାସ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ହୋଇ ପ୍ରକାଶିତ ଅବଶ୍ୟ ମାସରେ ଉଦ୍ଭବ ସାମ୍ନା କରିବା ଜିଷ୍ଣୁ ହୋଇଥିବାର ବିଷ୍ଣୁର ଉଠିଅଛି । ଭରସା କରୁଁ ବାର୍ତ୍ତାଟି ସତ୍ୟ ହେଉ ।

ଅମେରିକା ସାହୀ ଅନନ୍ତବାସ ଯୋଷୀ ଗତମାସ ତା ୯ ଦିନରେ କଲ୍ଲିକତାରେ ପହୁଞ୍ଚ ସେଠାରୁ ଘରମେସକାଉନ୍ସରେ ଗତମାସ ତା ୧୫ ଦିନରେ ଯାତ୍ରା କରିଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଅଛି ।

କଲିକତାରେ ଦରିଦ୍ର ଦଣ୍ଡୀମାନଙ୍କ କଣାଇବାକାରଣ କଲିକତାରେ ଅଳ୍ପଦିନ ହେଲା ଲୋକ ଏ ଦଳ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇ ଅଛି । ସେହି ଦଳ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାବୁ ଲାଲମୋହନ ଘୋଷଙ୍କୁ ବିଲାତ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନୁଶାସନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଇଲବର୍ଟ ବିଲ ଦେଶୀୟଙ୍କ ଜଣାଇବା ମଧ୍ୟ ସେହି ସଙ୍ଗେ ଇଲବର୍ଟ ସାହେବଙ୍କ ବିଲାତ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଓ ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କ ମୋକଦ୍ଦମାର ଅବଗାହଣା ହେବ ।

ଟେଲିଗ୍ରାଫ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଅଳ୍ପଦିନ ପରେ ପଞ୍ଜାବରେ ମୂର୍ଦ୍ଧ ପ୍ରଦ୍ଦେଶରେ ଉଦୟ ହେବେ ବୋଲି କଥା ଉଠିଥିବାରୁ ମ୍ୟାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନଙ୍କରେ କାହାଦିଲ । ପଞ୍ଜାବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ ବିଷୟ ବିଗ୍ରହଣୀରେ ଉଚ୍ଚ କୋର୍ଟକୁ ଏ ପକ୍ଷ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ବୋଲି ମୀମାଂସା କଲେ ।—ପଞ୍ଜାବ ଶାସନର ଗତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିକାର ସାହେବଙ୍କ ହସ୍ତରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଅଛି ଓ ସେ ଇଲବର୍ଟସାହେବଙ୍କ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଓ ଅନୁଶାସନର ପକ୍ଷପାତୀ ବୋଲି ପାଠକେ ଜାଣନ୍ତି

ଏପରି ସ୍ଥଳେ ଏହା ସେହି ଉପଲକ୍ଷରେ କଠିନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଅବଧାରଣା ସ୍ୱରୂପ ନହେବ ।

ହିଂହଲଦ୍ୱୀପରେ ଜଣକରେ ଅତି ବୃଷ୍ଟି ହୋଇ ଜଳବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଜନ୍ମ ଧନଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ଅନେକ କ୍ଷତି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ବର୍ଷା ଛାଡ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ଉତ୍ତାପର ଶୀଘ୍ର ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ଅସିଅଛି ।

ଢଗଲପୁର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଗୋଡ଼ବର୍ଦ୍ଧର ରାଜା ଚନ୍ଦ୍ରଚୂଡ଼ ନାରାୟଣ ସିଂହ ଗତ ମଇମାସ ତା ୨୪।୨୭।୨୮ ଘଣ୍ଟମାନଙ୍କରେ ଅନେକ ଇଂରାଜ ଓ ଦେଶୀୟଲୋକଙ୍କୁ ଅନ୍ନବସ୍ତ୍ର ଦାନ ଦେଇ ତୋଷ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ଅସିଅଛି ।

ସାସ୍ଥଠାରେ ଅଭ୍ୟାନରେ ଗ୍ରହଣ ହେବ ବନିଅଛି ଯାଉଥିବା କାଲୀନ ଲଗାମ ଛିଣ୍ଡିଯିବାରୁ ଘୋଡ଼ା ଘର ବେଗରେ ଦୌଡ଼ଲା । ଏଥିରେ ଜଣେ ଲୋକ ପଡ଼ିଗଲା ମାତ୍ର ତାହାର କୌଣସି କ୍ଷତି ହୋଇ ନାହିଁ । ଅପର ଉଠଣ ଅଜ୍ଞ ଅଶ୍ୱା ଉଦ୍ଭବ କରିବା ବୁଝ ପଡ଼ିଲେ ଏବଂ କଠିନ ଅଘାତ ପାଇ ହେଲ ବର୍ତ୍ତମାନ୍ ଚକିତ୍ସାଧୀନରେ ଅଛନ୍ତି ।—କେହି କହନ୍ତି ଏପରିସ୍ଥଳେ କୁଶିନଥରେ ଥିବା ଲୋକେ ବୁଝି ନ ପଡ଼ି ପଦ୍ଦାନଥରେ ସ୍ଥିର ଭାବରେ ବସି ରହିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ ରଖିଥିଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । ବାସ୍ତବରେ ଉଲ୍ଲମ୍ଫ କରିବା ବୁଝ ପଡ଼ିବା ଭଳି ଅଭ୍ୟାସ ଓ ସତର୍କତାର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟଇ ।

ସିନ୍ଧୁ ପ୍ରଦେଶ ସୀମା ସନ୍ନିକଟ ବହୁ ଦେଶରେ ଗତମାସ ତା ୧୪ ରିଖ ଅପରାହ୍ଣ ଭାଗରେ ଅନେକଥର ଭୂମିକମ୍ପ ଅନୁଭୂତ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ଅସିଅଛି । କଲକତାରେ ଏଣିକ ଭୂମିକମ୍ପର ପାତ ବଢ଼ିଥିବାର ଜଣାଯାଏ ।

ଗତ ମଇମାସ ତା ୨ ରିଖରେ ଚଣ୍ଡ ଅକ୍ସଫୋର୍ଡଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଉଥିବା ଇଉରୋପିଅ ସଭାର ଶାଳ ପ୍ରବନ୍ଧ ପ୍ରିନ୍ସ ଅଫ୍ ଓ୍ୱେଲ୍ସ ଶୁଭ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଅବଧି ପା ୨୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ସଂଗୃହୀତ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଏଥିରେ କେବଳ ସାର୍ବଜନିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧା ହେବାର କଥିତ ହୁଏ । ସର୍ ହେନରୀ ହ୍ୱାଇଟ ନାମକ ଜଣେ ଇଂରାଜ ଏହା ସମିତିର ଅବଶ୍ୟକତା ବୋଧେ ୫୦୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ଦାନ କରି ଅଛନ୍ତି ।—ଜଣେ ଇଂରାଜର ଭାରତବର୍ଷ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଷୟରେ ଏବମ୍ଭୂତ ବଦାନ୍ୟତାର ଉଦାହରଣରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦେଶୀୟ ଧନୀଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କମୂଳୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାନେ କ ବିଶେଷ ଲଜ୍ଜିତ ହୋଇ ଶିକ୍ଷାଲଭ କରିବାକୁ ମନ ବଳାଉ ନାହାନ୍ତି !

ବଲତର ସମ୍ପାଦକମାନେ ଟେଲିଗ୍ରାଫକୁ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଯେ ଅଳ୍ପଦିନ ତଳେ ଉତ୍ତରେଶ୍ୱରଙ୍କ ଶରୀର ଅସୁସ୍ଥ ହେବା କାଳୀନ ନାନାପ୍ରକାର ମିଥ୍ୟା କଥା ସେଠାର ବେତେକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ସେ ହେତୁରୁ କୌଣସି ଦଣ୍ଡ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଉଠୁଅଛି ।—କେହି ଉପାୟ କରି ଜନରବକୁ କେହି କଳିବ ନାହିଁ ।

ବଲବଡାରେ ସମ୍ପ୍ରତି ଏକ ନୂତନ ପ୍ରକାରର ମୋକଦ୍ଦମା ଉପସ୍ଥିତ ହେବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଅଛି । ଏକ ସ୍ତ୍ରୀ ବସନ୍ତ ରୋଗରେ ଶୁଦ୍ଧକ୍ଷୀଣ ହୋଇଗଲା ଏମନ୍ତ କି ବଞ୍ଚିବାର କୌଣସି ଲକ୍ଷଣ ତାହାର ଶରୀରରେ ଦେଖା ଗଲା ନାହିଁ । ଏପରି ଦେଖି ସମସ୍ତେ ମୃତ୍ୟୁ ଅସନ୍ନ ହୋଇଥିବା ନିଷ୍ଟୟ କରି ତାହାକୁ ଦାହ କରିବା ନିମିତ୍ତ ଶ୍ମଶାନକୁ ନେଇ ଗଲେ । ଅନ୍ତ୍ୟେଷ୍ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବା ପରେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟିକୁ ନିଜଘରେ ନେଇ ବସାଇବା ଲୋକଙ୍କୁ ସେ ଅଭିଯୋଗ ବ୍ୟାପାର କଥା ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନ କଲା । ତହିଁ ସେଠାରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଲୋକେ ତାହାକୁ ଭୂତ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରି ଉପ-

ରେ ପଡ଼ାଯାଇ କଲେ । ସେ ସ୍ତ୍ରୀ କୌଣସିରୂପେ ଅପଣା ଘରଠାରେ ପହୁଞ୍ଚି ମାନ ଦେଖିଲା ଯେ ତାହାର ଅଛି ବାଲିଙ୍କୁ ଅଣ୍ଡାର ଅଣାଇ କଲେ ମଧ୍ୟ ଘରର ଲୋକେ ତାକୁ ଭୂତବୋଲି କହି କବାଟ ଫିଟାଇଲେ ନାହିଁ । ସେ ଭୂତ ନୁହେ ବୋଲି କହିଲା କିନ୍ତୁ କେହି ବିଶ୍ୱାସ କଲେ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ସେ ନିତାନ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଅପଣାର ଦାୟାଦ ଯେତ ପାଇବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା ମାତ୍ର ଭୂତର ପ୍ରସ୍ତାବରେ କରିବା ପରେ ତାହା ସଙ୍ଗେ କୌଣସି କାରବାର କରିବା କାରଣ ଘରର ଲୋକେ ବାରଣ କଲେ । ସ୍ତ୍ରୀଟି ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ମୋକଦ୍ଦମା କରିଛି । ଉଦ୍‌ଦ୍ଧାର କରିବା କାରଣ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସ୍ୱପକ୍ଷ ଉକଲ ପ୍ରେରଣର ଅଦେଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଏପରିସ୍ଥଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅବଧି ଅନ୍ତ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନେ ଜାଣିସୁଣି ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଭୂତବୋଲି ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ?

ଗତର ମୂଷାର ସଙ୍ଗରୁ କମରେ ମାନସ ବାହାର ଅଛି । କେଉଁମାନଙ୍କ ଦାମ ନାମକ ଏକ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ଅପଣା ପଦବର୍ଗରେ ପାଶ କରିଥିବା ସତେ ବଡ଼ ବଡ଼ିବାକୁ ଦାସ ନାମକ ଏକ ଅନ୍ୟର ପରୀକ୍ଷା ଛଳରୁ ପଠାଇବାରୁ ସେ ଉଭୟଙ୍କ ନାମରେ ମୋକଦ୍ଦମା ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ।—ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ଅଳଙ୍କୁ ମୁକ୍ତି ଅଛନ୍ତି ଓର୍ଡ଼ ମଧ୍ୟ ଯାଇ ଥିଲ ।

ଉତ୍କଳେଶ୍ୱରଙ୍କ ବିଷୟ ଜନ୍ମଦିନ ଉପଲକ୍ଷରେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଅନେକ ଲୋକେ ଯାଇ ପାରିଲେ । ହୋଟେଲ ପରଦ ପ୍ରୀଲ ଅଣ୍ଟ ପଦସ ଦାୟ ଲୋକଙ୍କ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭଙ୍ଗି ଅଛନ୍ତି ।

ସହୋଦର ଉତ୍ତର ଭବିଷ୍ୟ ବର୍ଷର ଭଗନ ସାହେବ ଫିନାନ୍ସ ବୋର୍ଡ ମଣ୍ଡଳରେ ଯେଉଁ ପ୍ରଗତନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅବଧାରଣା କରି ଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ କୌଣସି ଦେଶୀୟ କର୍ମଚାରୀ ମେମ୍ବର ହେବାର ଦଣ୍ଡ ନ ଥିବାର ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୁଏ । ବାବୁ କୃଷ୍ଣଗୋପାଳ ଦତ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଓ ଗୁଣଶ ଦର୍ଶନ କର୍ମଚାରୀ ହେବାର ପରାମର୍ଶ ଦେବାକୁ ଅବଧାନରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର ବନ୍ଧ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ସେମାନେ ମେମ୍ବର ହୋଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ସ୍ୱକାର ନନ୍ଦକର୍ତ୍ତା ସ୍ଥାନରେ ଚିତ୍ରକାର ଅସୁବିଧାର ବହୁ ଘଟନାରେ କ୍ଷତି ହେଉଥିବାର ସମ୍ବାଦ ଅସିଅଛି । ବଜାଗ୍ରହ ଠାରେ ମଧ୍ୟ ଏମାନେ ଦେଖା ଯାଉଥିଲେ ।

କଲକତାଠାରେ ଜଣେ ଅଫିମର ବାଣ୍ଡ ଅପଲମ୍ବ ହୋଇ ଯାଇଅଛି । ସେଠା ମେଜେଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଅଦାଲତରେ ଜଣେ ମୂଷାର ଦଣ୍ଡ ସୁମ୍ପୀଲୁନ ହୋଇ ଥିବାର ଦେଖା ଯାଉ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ଯେ ସେ ଅଫିମ ପ୍ରଚଳ କରି ପଇସା ଅଫିମ ଶାଇବାକୁ ମାଡ଼ ସାଉଚଳ ହେଲା ତାହା ତଳେ ଉଠିବାକୁ କହିବାରେ ମୁଖ ଅଙ୍ଗମ ପାଇ ନାହିଁ । ତହିଁ ଲେଖ ସୁପରିଣ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଏ ବିଷୟ ଜଣାଇଲେ ସେ ଏଥପରେ କୌଣସି ପ୍ରଥାର ଅବଶ୍ୟ କରିବେ ବୋଲି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବିଦାୟ କଲେ । ମୂଷାରର କୌଣସି ସୁଦ୍ଧା ଦେଖିଲେ କହିଲେ ଯେ ଏ ବିଷୟରେ ଜେଲ ସୁପରିଣ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଲେଖା ସଉଦ୍ଧାର ମାତ୍ର ଜେଲ ବର୍ଷ ବହୁତ ହୋଇ ସେ ମୂଷାରକୁ ଅଫିମ ଦେବାକୁ ନ ଗ୍ରୁ କଲେ । ଏଥିକ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ କହିଲେ ଯେ ଏହା ଜେଲ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇ ପାରେ ମାତ୍ର ଅଫିମ ନ ପାଇବାରୁ ଅସାମୀ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗ କରୁଥିବା ସ୍ଥଳେ କୌଣସି ଉପାୟ କରିବା ଉଚିତ ଅଟଇ ।—ଅଫିମମାନେ ଏ ସମ୍ବାଦରେ କେତେ ଅସ୍ଥିର ହେବେ ପର ?

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରେରିତପତ୍ର ।

ମହାମାନ୍ୟ ଶ୍ରୀମଦୁତ୍କଳ ଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମୀପେଷୁ ।

ମହାଶୟ !

ହରିହରପୁର ପ୍ରଗଣାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏକ ସୁବିସ୍ତୃତ ମଇଦାନ ମଧ୍ୟରେ "ଅଲଣ୍ଡ" ନାମକ ଏକ ମଉଜା ଅଛି ଏବଂ ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ କେତେକ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ କାୟସ୍ଥ ଓ କରଣମାନେ ବାସ କରନ୍ତି ଏହି ଗ୍ରାମର ଦକ୍ଷିଣରେ ଏକମାଇଲ ଅନ୍ତରରେ ମାଛଗାଁ ସଡକ ଓ ଉତ୍ତର ଏକମାଇଲ ଅନ୍ତରରେ ଜାଳଦଣ୍ଡା ସଡକମାନ ଅବସ୍ଥିତ ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥ ରାସ୍ତାମାନଙ୍କଠାରୁ ଗ୍ରାମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଇ ଗୋଟି ବୃହତ୍ ମଇଦାନ ପୂର୍ବପାର୍ଶ୍ୱ ଥିବାତଃ କେବଳ ପଶ୍ଚିମପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥ ବରଡାଠାରୁ ଗୋଟିଏ ନହରଜାଳ (Branch Canal) ଆସି ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରଅଛି । ବର୍ଷାଦିନରେ ଏଠାରେ ଯେପ୍ରକାର କଷ୍ଟ ହୁଏ ଅନ୍ୟ କେଉଁଣସି ସ୍ଥାନରେ ଏପରି ହୁଏ କି ନା ସନ୍ଦେହ ଉକ୍ତ ସମୟରେ ପାର୍ଶ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ପାଟମାନ ଜଳରେ ଏପ୍ରକାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଥାଏ ଯେ ଦେଖିଲେ ଏହାକୁ (ଅଲଣ୍ଡକୁ) ଖଣ୍ଡିଏ କ୍ଷୁଦ୍ରଦ୍ୱୀପ କୋ... ହୋଇ ପାରେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟଦେଇ ଉଭିୟ ପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥ ରାସ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକଗୋଟି ସଡକ ହେବାର ଆବଶ୍ୟକ । ଏଥିପାଇଁ ପୂର୍ବରେ (ପ୍ରାୟ ବ ୨ ର୍ଷ ହେବ) ଉକ୍ତ ଗ୍ରାମବାସିମାନେ ଦରଖାସ୍ତ କରିଥିବାରୁ ଶମ୍ଭୁନାଥ ମହାନ୍ତି ନାମକ ଜଣେ ସବ୍ଓଭରସୀୟର ଆସି ମାପ କରି" ଅନେକ ଗୁଡାଏ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ " କହି ଚଳିଗଲେ ତାହା ଅନ୍ତରହିଁ ଜାଣନ୍ତି ଅତ· ଏବ ଦୟାଳୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବାହାଦୁର ଓ ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ନିକଟ ପୂର୍ବକ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ସେମାନେ ଥରେ ଏ ବିଷୟରେ କର୍ଣ୍ଣପାତ କଲେ ଏଠା ନିବାସିମାନେ ଚିରଦୁଃଖରୁ ମୁକ୍ତ ହେବେ । ଇତି ।

ତା ୩୦।୫।୮୩
ଅଲଣ୍ଡ
ଜି। କଟକ

ବଶମ୍ବଦ
ଆପଣଙ୍କର
ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ସରକାର ।

ଏଥିପାଇଁ ରୋଡସେସ କମିଟିଙ୍କଠାରେ ପୁନଃ ଦର ଖାସ୍ତ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ । ଉ, ଦୀ, ସ,

---

ସେବକସଭାର ମଇ ମାସ ଆୟ ବ୍ୟୟର ହିସାବ ।

ଜମା

ଗତମାସର ବାକି	ଟ	୩୵୬ ୭୳
ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟ	ଟ	୦।୵୧୦
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ କାଳିପଦ ବାନର୍ଜ୍ଜୀଙ୍କ ଦାନ	ଟ	୧।୵
କୌଣସି ବନ୍ଧୁଙ୍କଠାରୁ ଉଧାର	ଟ	୦୬୵
ଯୁବରାଜ ଶ୍ରୀ ଦୀନବନ୍ଧୁ ମହାନ୍ତ୍ର ବାହାଦୁରଙ୍କ ଦାନ	ଟ	୫୧
କୌଣସିନ୍ଦିଙ୍କଠାରୁ ଉଧାର	ଟ	୫୧
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନରାଓ	ଟ	୫୧
କୌଣସି ବନ୍ଧୁଙ୍କର ଦାନ	ଟ	୧୧ । ୧୭୳
	ଟ	୩୨୬୵ ୧୫

ଖରଚ

ମଜୁରି	ଟ	୧ ॥୵୧୦
ମାଳିର ଦରମାହା ବାବତକୁ	ଟ	୦୳
ଗ୍ରାସାଚ୍ଛାଦନ	ଟ	୧୮୳୵ ୫
ଯନ୍ତ୍ରାଦି ମରାମତି	ଟ	।/୧୦
ମଞ୍ଜି	ଟ	୦ /୧୫
ବିହି ଓ ଟୁକଲି	ଟ	୧ ୵ ୫
ଉଧାର ପରିଶୋଧ	ଟ	୫୳୵
ଫୁଲ	ଟ	୦ ୵
	ଟ	୮ ॥୵ ୫

ଶ୍ରୀ. ଭିକାରୀ ଦାସ
ପରିଚାଳକ ସେବକସଭା ।

To his Excellency, the most Honorable George Frederick Samuel Robinson. Marquis of Ripon. K. G. P. C, G. M. S. I., G. M. I. E. Viceroy & Governor General of India.

The humble memorial of the Committee of the Orissa People's Association. Cuttack respectfully sheweth :—

That your Excellency's memorialists humbly beg to bring to your Excellency's notice certain grievances connected with the circulars of the High Court about fees, with a view to obtain redress.

I. By circular No 16 of 1882, issued by the said High Court, parties to a suit are required to pay a searching fee of eight annas, whenever they require a copy of any document, whether a search be really necessary or not.

Thus, in a suit for the recovery of Rs. 5 the court often makes the parties pay in the shape of this fee more than what the suit is worth, though they are not allowed to reckon this as the cost of the suit, and so recoverable from the opposite party. Putting the parties to a suit to such unnecessary expenses by this circular of the High Court, proceeds from nothing but a want of sympathy; and that such a thing being contrary to the dictates of reason and justice, does not exist in the law of any other civilised nation.

II. That your Excellency's memorialists further beg to add that the parties to a suit are required by law to pay a fee in proportion to the value of the suit, that goes towards remunerating the judge; and as the payment of the fee is based on that principle, no party was required to pay a separate fee, when in connection with the suit pending in one district court, or in a court of one district, the judge, of another district court, or of a court in a different district, was required to do something in the way of help, *e. g.* taking evidence of witnesses &c. Lately the rules of High Court ch. I cl. 9 requires the parties to pay a separate fee of Rs. 10 for taking the evidence of each witness, whether the same be done either by the Judge of a civil court, or by a commission, in cases where the witnesses reside in a different district or districts. In making the parties to a suit to pay in addition to the legal fee for the trial of the suit, the High Court exercises an unlimited jurisdiction and tries to convert the system of administering justice into a source of income.

Therefore, your Excellency's memorialists beg most humbly to pray that after giving a due consideration to these matters, your Excellency will be kind enough to propose an amendment by your Excellency's L. Council, of the law relating to the payment of fees, so that in future neither the Honorable High Court, nor the Board of Revenue may have any hand in the matter, and further stop those circulars of the High Court

Split by PDF Splitter
Digitized by srujanika@gmail.com

and order that the procedure of the Courts in connection with the searching fee and appointment of Commission be in accordance with the former laws and customs on those subjects, until the passing of an Act amending and modifying the law on the same, and your Excellency's memorialists, as in duty bound, shall ever pray.

Cuttak, 30th April, 1883. } (Sd.) Dinonath Banerjee
Offg. Honorary Secretary to the Orissa People's Association.

No. 687

Home Department (Judicial)

Simla, the 16th May, 1883.

Office Memorandum.

To Babu Dinonath Banerjee,

In reply to his petition dated the 30th ultimo Babu Dinonath Banerjee is informed that the Government of India decline to interfere with the order of the High Court, Calcutta, in the matter.

G. Barnes.
Offg. Under Secretary to the Govt. Bengal.

ବିଜ୍ଞାପନ।

Wanted a Head Clerk and Sheristadar for the Kandmal Tehsil office on a salary of Rs. 40 rising by biennial increment to Rs. 60, and a mohurir for the office of Assistant Superintendent Tributary mehals on Rs. 20 rising by biennial increment to Rs. 30. The appointments have not yet been permanently vacated, but it is hoped that the permanent incumbents will not revert.

Applications will be received up to the 20th instant. None need apply who has not passed the Entrance examination. A knowledge of surveying by chain and by Compass and chain and drawing, for the mohurirship of the Assistant Superintendent's office is essential.

Office of the Supdt. Ty. Mehals Cuttack the 7th June 1883. } N. K. Das
Asst. Superintendent Tributary Mehals.

Wanted a Native Doctor for Talchair Dispensary, salary Rs. 20 per mensem. Applications with copies of testimonials will be received up to 1st July 1883.

Talchair 3rd June, 1883. } R. R. B. Harrichundan Rajah.

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ।

ଛନ୍ଦ ପଞ୍ଚକ ଓ ପଦ୍ୟ ପଞ୍ଚକ।

ଏଥିରେ ପଦଙ୍କ ପ୍ରଣୀତ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ବୃହତ ଛନ୍ଦ ଓ ଭାଗବତ ସ୍ତୁତି ଆଉ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ନୂତନ ଭଜନ ଅଛି। ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦। ଏହା ଛଡା ଡାକଦ୍ୱାରା ନେବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଡାକମାସୁଲ ଟ ୦୧୬ ପଡିବ। କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନିଙ୍କ ଯନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ଓ ଆମ୍ଭ ନିକଟରେ ବିକ୍ରୟ ହୁଅଇ।

କଟକ ୮।୬।୮୩ } ଶ୍ରୀ ଚତୁର୍ଭୁଜ ମହାନ୍ତି
ବାଙ୍କାବଜାର

ବହୁମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଅପୂର୍ବ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ।

ରାଜା ଜମିଦାର ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ଧନାଢ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଅତି ଆଦରର ପଦାର୍ଥ।

ଏକଯୋଡ ଜଟକର ଉଲ୍ଟା ଘାଇକଷି ଓ ଜାଳିଦାର ରୂପାର

ଗୋଲାପଦାନି।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଛରେ ଗୋଲାପଫୁଲ ଓ ପତ୍ରମଣ୍ଡିତ ତଳସ ଡାଲ ଲେଖାଏ ଅଛି ଓ ତହିଁ ଉପରେ ଏକ ଗୋଲାପଦାନ ଜଡିତ ରହିଅଛି। ଝୁମ୍ପା ଲଗିଥିବା ସୁନ୍ଦର ବୈଠକି ଡାଳ ଉପରେ ଗଛ ରହିଅଛି। ଦେଖିଲା ମାତ୍ରକେ ମନ ହରଣ କରିବ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଛର ଓଜନ ୧୦ ତୋଳା ୪ ଆ ଓ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦୪ ଙ୍କା ଅଟଇ। ଦୁଇଗଛ ଏକତ୍ରେ ଅଥବା ପୃଥକ୍‌ରୂପେ ବିକ୍ରୟ ହୋଇ ପାରେ।

ଗ୍ରାହକମାନେ ସ୍ୱୟଂ ଅଥବା ପତ୍ରଦ୍ୱାରା ଆମ୍ଭ ନିକଟରେ କିମ୍ବା କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ତତ୍ତ୍ୱ କରିବେ।

୧।୬।୮୩ } ଶ୍ରୀ ଚିନ୍ତାମଣି ଅଢ୍ୟ।
ତେଲଙ୍ଗାବଜାର ସଦର କଟକ।

ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ କଲିକତା ସ୍କୁଲ ବୁକ୍ ସୋସାଇଟି ତାହାଙ୍କ ପ୍ରକାଶିତ ଓଡିଆ ଅଭିଧାନର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୫ ପରିବର୍ତ୍ତରେ ଟ ୦୫ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି।

ତା ୧ ଜୁନ ମାଇ ସନ ୧୮୮୩

The power of attorney granted by the undersigned to Mr. A. W. Bellis is cancelled from this date.

Cuttack, 28th Feby. 1883. } J. Bulloch & Co.

ବ୍ରାହ୍ମଣ କ୍ଷତ୍ରିୟ ବୈଶ୍ୟ କରଣ ଜାତୀୟ ଚଳିତ ମତ୍ରକ ଜାତିକ।

ବିଧବା ବିବାହ

ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/ ଡାକମାସୁଲ ଟ ୦୧୬

ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନିଙ୍କ ଯନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ଏବଂ କଟକ [illegible] ପ୍ରଧାନ ବାବୁ ଶ୍ରୀ [illegible] ନିକଟରେ [illegible] ହେଉଅଛି।

ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସ୍କୋଲା ଫେବ୍ରୁଫେଭର୍ [illegible]

[illegible]

ଉତ୍କଳଦୀପିକାରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଛପାଇବାର ଚାର୍ଜ [illegible] ଲିଖିତ ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଯଥା।—

ପ୍ରଥମଥର ଛପାରେ

ଧାଡି ପ୍ରତି	ଟ ୦/
ଅର୍ଦ୍ଧ ସ୍ତମ୍ଭର	ଟ ୨୲
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ସ୍ତମ୍ଭର	ଟ ୩୮

ମାତ୍ର କୌଣସି ବିଜ୍ଞାପନ ଯେତେ କ୍ଷୁଦ୍ର [illegible] ତହିଁର ଚାର୍ଜ ଟ ୦୪ ରୁ କମ ହେବ ନାହିଁ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟଥର ଛପାରେ ଚାର୍ଜ ପ୍ରଥମ [illegible] ଅର୍ଦ୍ଧେକ ହେବ।

ଅଧିକ ଥର ଛପାରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ [illegible] ପାରିବ।

ବିଜ୍ଞାପନର ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ ସଙ୍ଗେ ପଠାଇବାକୁ [illegible]

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରାଜା ବଡେ ଜଗନ୍ନାଥ	ବଙ୍କୀ	[illegible]
ବାବୁ ଗୋକଳନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ	କଟକ	[illegible]
„ ମଦନମୋହନ ଦାସ	„	[illegible]
„ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ	„	[illegible]
„ ହାରକାନାଥ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ	„	[illegible]
„ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଘୋଷ	„	[illegible]
„ ରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର	ଜଗତ୍‌ସିଂହପୁର ଅଫିସ	[illegible]

ଏହି ଉତ୍କଳଦୀପିକା ପତ୍ର କଟକ [illegible] ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନିଙ୍କ ଯନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା।

Split by PDF Splitter

REGISTERED NO. 1

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଖ ୧୫ ଶ | ସ ୨୪ ଖ୍ୟା

ତା ୧୭ ଦିନ ମାହେ ଜୁନ ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ । ଆଷାଢ଼ ୦ ୪ ଠ ସନ ୧୨୫୦ ସାଲ ଶନିବାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରିମ	ବକାୟା
ବାର୍ଷିକ	ଟ ୨ ୧	ଟ ୨୧
ଡାକମାସୁଲ	ଟ ୦ ୷	ଟ ୧

ସ୍ଥାୟୀ ମୁନସଫ ବାବୁ ଦେବେନ୍ଦ୍ରଲାଲ ସୋମ ଅବଧି ଆରୋଗ୍ୟ ଲାଭ କରି ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ସେ ଶୀଘ୍ର ଆପଣା କର୍ମକୁ ଫେରି ଆସିବାର ସମ୍ଭାବନା ନ ଥିବାରୁ ଏବଂ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ କଟକ ମୁନସଫିର କାର୍ଯ୍ୟ ଊଣା ପଡ଼ିବାରୁ ହାଇକୋର୍ଟ ଆଜ୍ଞା ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ଏଠାର ଦ୍ୱିତୀୟ ମୁନସଫ ବାବୁ କାଳୀପ୍ରସନ୍ନ ଚୌଧୁରୀ ସ୍ଥାୟୀ ମୁନସଫିର ଭାର ନେବେ ଏବଂ ଏଠାରେ ତାହାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଯେଉଁ ଅମଲାମାନେ ନିଯୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ସମ୍ପ୍ରତି ବରଖାସ୍ତ ହେବେ । ଏଥି ଉତ୍ତାରୁ ଏଠା ମୁନସଫିର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକ ହେଲେ ଦ୍ୱିତୀୟ ମୁନସଫ ପଠାଇବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେବ ।

ନୀଳଗିରିର ଦେୱାନ ଏଠାରେ ରହି ଅଛନ୍ତି ତେଣେ ଉକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାର ପେସ୍କାର ଆପଣା ଲୁଗାପଟା ବାନ୍ଧି ଜିଲ୍ଲାରୁ ବିଦାୟ ହୋଇ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ କୌଣସିରୂପେ ପ୍ରଜାମାନେ ଆପଣାର ଦୁଇ ଶତ୍ରୁ ଦେୱାନ ଓ ପେସ୍କାରଙ୍କୁ ଜିଲ୍ଲାରୁ ଅନ୍ତର କରି ଦେବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଥର ରାଜାଙ୍କୁ ଯେନ ଜିଲ୍ଲାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରି ପାରିଲେ ଆଉ କିଛି କଥା ନାହିଁ । ନୀଳଗିରିର ପ୍ରଜାମାନେ ଯେପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ସେମାନେ ବ୍ରିଟିସ ଗବର୍ନମେଣ୍ଟଙ୍କ ଶାସନପ୍ରଣାଳୀ ଆପଣା ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବେ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶା ଗଡ଼ଜାତ ମଧ୍ୟରେ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ହେବେ ।

ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାନସ୍ଥି ସାହେବ ଜଏଣ୍ଟମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସରକାରୀ ଜାହାଜରେ ଗୃନବାଇବାଟେ ଆପଣା ବଦଳୀ ସ୍ଥାନକୁ ଯାତ୍ରା କଲେ ଏହାଙ୍କ ବଦଳରେ ଏଠାକୁ କିଏ ଆସୁଅଛନ୍ତି ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ । ମିଉନିସିପାଲଟୀର କାର୍ଯ୍ୟଭାର ସ୍ୱୟଂ ଚେୟାରମାନ କୋଲନ ସାହେବ ଆପଣା ହାତରେ ରଖିଅଛନ୍ତି ବୋଧ ହୁଅଇ ନୂତନ ଜଏଣ୍ଟମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ କେହି ଆସିଲେ ତାହାଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ଭାର ଦେବେ । କମିଶନରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭାଇସ୍ ଚେୟାରମାନ ହେବାକୁ କେହି ଯୋଗ୍ୟ ବା ଇଚ୍ଛୁକ ନାହାନ୍ତି ପରା! ଭାଗ୍ୟେ ମିଉନିସିପଲ ଗଜେଟଟା ବାହାର ନାହିଁ ନୋହିଲେ ଅଦ୍ଭୁତ ହରବର କଥା ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ଗତ ବୁଧବାରଠାରୁ ଏ ନଗରରେ ପ୍ରତିଦିନ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି ଏବଂ ପ୍ରାୟ ଦିବାରାତ୍ର ଆକାଶରେ ମେଘ ଘୋଟି ରହି ପ୍ରକୃତ ବର୍ଷାକାଳ ଆରମ୍ଭ ହେବାର ଲକ୍ଷଣମାନ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀ ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ସମ୍ବାଦ ଆସିଅଛି ଏବଂ ମହାନଦୀରେ ନୂତନ ଜଳ ଆସି ନ ଥିଲେହେଁ ବର୍ଷାଯୋଗୁଁ ଏହାର ଭଣ୍ଡାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ନାଳମାନଙ୍କୁ ଜଳ ଯୋଗାଇବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଅଛି । ଗତ ମଙ୍ଗଳବାରଠାରୁ ସରକାରୀ ଜାହାଜ କେନାଲକୁ ଗତାୟାତ କରିବାର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ରଜସଂକ୍ରାନ୍ତି ସମୟରେ ପ୍ରକୃତ ବର୍ଷାକାଳ ଆରମ୍ଭ ହେବା ଶୁଭଲକ୍ଷଣ ଅଟଇ । ମାତ୍ର କଥିତ ହୁଅଇ ଯେ ମୋଫସଲର ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଅବଧି ବର୍ଷା ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ଚାଷକର୍ମ ଏକପ୍ରକାର ବନ୍ଦ ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକପାଣିଆଁ ହେବାରେ ସେ ସମସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳର କୃଷିକର୍ମ ନିର୍ବାହ ହେବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସୁବିଧା ହେବ ।

ଫଉଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂଶୋଧିନୀ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ବିରୁଦ୍ଧରେ କଲିକତାରେ ଇଂରାଜମାନେ ଭୂମିଲ ଗୋଳମାଳ କରି ନିଜପକ୍ଷ ସମର୍ଥନାର୍ଥ ଗୋଟିଏ ସଭା କରିଥିବା ବିଷୟ ପାଠକେ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି । ସେ ସଭା ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଶୀୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ଲିଖିତ ହୋଇଥିବା ବିଷୟମାନ ସମୁଦାୟ ଅନୁବାଦ କରିବାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଥିବା ବିଷୟ ହିନ୍ଦୁପେଟ୍ରିଅଟ ଶୁଣି ଅଛନ୍ତି ।—ଆଉ ରକ୍ଷା ନାହିଁ !—ଏଥର ଦାନାପାଣି ବନ୍ଦ ରଖି କୌଣସିଠାକୁ ଛୁଟି ନ ଗଲେ ପରିତ୍ରାଣ ନାହିଁ ; ଇଡ଼ନ ସାହେବଙ୍କୁ ଏଥର ଲୁଗାପଟା ବାନ୍ଧିବାକୁ ହେବପରା—ନୋହିଲେ ଏ ଗୋଳମାଳ କାହିଁକି ? କାଲି ସକାଳେ ଭାରତସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଶିରୋଦେଶରେ ସମାସୀନ ଆସି ବଡ଼ ଲାଟସାହେବ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ରୂପେ ଓ ବଗ୍ରବଲରେ ଦେଶୀୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଅଚଳ ଉଠାଇ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି, ଅଜ ପୁଣି ତହିଁର

Digitized by srujanika@gmail.com

ପୁନରୁଦ୍ଦୀପନର ଆୟୋଜନ ନିମିତ୍ତ ଜଷ୍ଟର୍ମଣୀଲ କେତେକ ଜଣ ଇଂରାଜ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ । ତେବେ ଆଉ କଣ—ଏହିମାନେ ଭାରତ ଶାସନ କରନ୍ତୁ, ଭୂଖଣ୍ଡକୁ ଗୋଟାଏ ପ୍ରତି-ନିଧିର ଆବଶ୍ୟକତା କ ଅଛି । ଦେଶୀୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ସମ୍ପାଦକେ ! ସାବଧାନ କରାଇ ଦେବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ କହୁ ଅଛୁଁ ଏଣିକି ସାବଧାନ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଗୁରୁତା ବୋଧରେ ଅବଶ୍ୟ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର ଅବତାରଣା ହୋଇ-ଅଛି ।

———

ଭାରତବର୍ଷ ଚିରକାଳ କୁସଂସ୍କାର ବଦ୍ଧ ବୋଲି ପଶ୍ଚିମ ପୃଥିବୀରେ ବିଖ୍ୟାତ ଏମନ୍ତ କି ସେମାନଙ୍କର ନନ୍ଦାବାଦରେ ଅନେକ ସମୟରେ ଭାରତବାସୀ ଲୋକେ ଆପଣା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅପେ-କ୍ଷାନ୍ତ ଲଜ୍ଜିତ ହୁଅନ୍ତି ମାତ୍ର ସଭ୍ୟତମ ଦେଶ-ମାନଙ୍କର ଏକି ଏକ ପ୍ରଥା ଦେଖିଲେ ଅମ୍ଭମା-ନଙ୍କ ମନରେ ଅନେକ ଆଶ୍ୱାସ ଜାତ ହୁଏ । ଯୁବରାଜ ପ୍ରିନସ୍ ଅଫ ୱେଲସ ଅକ୍ସଫୋର୍ଡସ୍ଥ ଭାରତ ସମିତ ଗୃହର ଭିତ୍ତି ଦେବା କାଳରେ ଶୁଦ୍ର ପ୍ରସ୍ତର ଗୋଟିକ ମାପି ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖି-ଲା ଉତ୍ତାରୁ ତହିଁ ଉପରେ ଶସ୍ୟ ବର୍ଷ ଦେଇ କହିଲେ କି "ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟର ଚିହ୍ନସ୍ୱରୂପ ଆମ୍ଭେ ଏଥି ଉପରେ ଶସ୍ୟ ବିଞ୍ଚିଲୁଁ ଯେ ଧର୍ମ ଏବଂ ମାଡଜନିତ ସୁଖ ଶତଗୁଣ ଫଳ ଫଳାଇ ଏ ଗୃହରେ ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ ହେବ" ତତ୍ପରେ ତହିଁ ଉପରେ ସୁରା ଢାଳି କହିଲେ କି "ହର୍ଷ ଏବଂ ଆନନ୍ଦର ଚିହ୍ନସ୍ୱରୂପ ଆମ୍ଭେ ଏ ପ୍ରସ୍ତର ଉପ-ରେ ସୁରା ଢାଳିଲୁଁ" ପରେ ତହିଁ ଉପରେ ତୈଳ ସିଞ୍ଚିତ କରି କହିଲେ କି "ଶାନ୍ତି ଏବଂ ଐକମତ୍ୟର ଚିହ୍ନସ୍ୱରୂପ ଆମ୍ଭେ ଏଥି ଉପରେ ତୈଳସିଞ୍ଚନ କଲୁଁ ଯେ ଏସମିତିରେ ଏକତ୍ରିତ ହେବା ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମୃଦ୍ଧି, ସୁଖ ଏବଂ ସଦ୍ଭାବ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଅଧିକ ପ୍ରଳୟକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ-ର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜଗତ୍ପିତାଙ୍କର ଗୌରବ ବୃଦ୍ଧି କରିବ" ସେହି ପ୍ରସ୍ତରସ୍ଥ ଏକ ଗର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ କଲିକତାର ଟାଇମସ୍ ଓ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ ପତ୍ରିକାର ଏକ ୨ ଖଣ୍ଡ ଏବଂ ଟଙ୍କଶାଳରୁ ଆନୀତ ହୋଇଥିବା ଗୋଟିଏ ନୂତନ ଟଙ୍କା ଓ ଅଠଣି ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ କ୍ରିୟା ସମ୍ପନ୍ନ ହେଲା ପରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମୋନିୟର ଉଇଲିୟମସ କାରିଗର ବା ଶିଳ୍ପ-ତମ୍ପନ୍ନଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତ କଲାରୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ନକ୍ସା ଓ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଦେଇ ତାଙ୍କୁ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କା-ର୍ଯ୍ୟରେ ବରଣ କରି ଯୁବରାଜ କ୍ରିୟା ସାଙ୍ଗ କଲେ ।

———

ଇଂଲଣ୍ଡମାନ ଓ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟ ସଭା ।

ଭାରତ ଅଧ୍ୟାଗ୍ରର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟ ମହାସଭାରେ ବେଳେ ୨ ଯେଉଁ ବାଦାନୁବାଦ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅଇ ତାହା ଯେତେ ସାମାନ୍ୟ ହେଉ ପଛକେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଏକାବେଳକେ କୃତଜ୍ଞ କରି ପକାଏ । ଅଲ୍ପଦିନ ତଳେ କଲିକତାର ଇଂଲିସମାନ ନାମକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ଏହିରୂପ ଏକ ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା;—"ସଇ-ଦପୁର ବାସିନ୍ଦାଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଦାଣ୍ଡ ଖରଡିବା, ପଙ୍ଖା ଟାଣିବା ଓ ପାଣି ବୋହିବା ଲୋକର ଲୋଡ଼ା ଅଛି ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ବଙ୍ଗାଳୀ ବାବୁ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କେହି ଆବେଦନ କରିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ବରଖାସ୍ତି ଡେପୋଟୀ ମେଇଷ୍ଟରଙ୍କୁ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ କରାଯିବ । ସାର୍ଟିଫିକଟ ସହିତ ଦରଖାସ୍ତମାନ ସଇଦପୁରର ପୋଷ୍ଟମା-ଷ୍ଟରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ" । ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତେଶ୍ୱରୀଙ୍କ ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳୀର ଏକତମ ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରେ ଈର୍ଷା ଏବଂ ବିଦ୍ୱେଷ ଭାବ ଉତ୍ତେଜନା-କାରକ ଏରୂପ ଅପମାନସୂଚକ ବାକ୍ୟ ବ୍ୟବ-ହାର ନିମିତ୍ତ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡବିଧିରେ କୌଣସି ବିଧି ଅଛି କି ନା ଓ ରାଜ୍ୟର ଶିକ୍ଷିତ ଦେଶୀୟ ଭଦ୍ରଲୋକମାନଙ୍କୁ ନୀଚ ସେବକଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରିବାରେ କଲିକତାର ଇଂଲିସମାନର ଆଚ-ରଣ ପ୍ରତି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରି-ବାର ଇଚ୍ଛା କରୁଅଛନ୍ତି କି ନା ଏହି ପ୍ରଶ୍ନମାନ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଓଡ଼ନଲ ସାହେବ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟ ସଭାରେ ପଚାରିଲେ । ତହିଁକି ଭାରତ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିମ୍ନ ସେକ୍ରେଟରୀ କ୍ରସ ସାହେବ ଉତ୍ତର ଦେଲେ କି ଏଥିର ପ୍ରତିବିଧାନ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡବିଧିରେ କିଛି ଅଛି ଏବଂ ଏଥି ପକ୍ଷେ କିଛି କରିବାକୁ ହେବ କି ନା ସେ ବିଷୟ ଇଣ୍ଡିଆ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବିଚାର କରିବେ । ଇଂଲିସମାନ ଏ ସମ୍ବାଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ନଲ ସା-ହେବ ଉକ୍ତ ବିଜ୍ଞାପନ ଆଗତ କଲା ସମୟରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଇ ଦେଇଥାନ୍ତେ ଯେ ଉକ୍ତ ବିଜ୍ଞାପନଟି ଉକ୍ତ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରରେ ଭ୍ରମକ୍ରମେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିବାର ତହିଁ ପରାରୁ ଲେଖାଯାଇ-ଥିଲା ସେ କହନ୍ତି ଯେ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଗତି-ରେ ଏ ବିଜ୍ଞାପନ ଆସିବାରୁ ତହିଁର ଦୋଷଗୁଣ ପକ୍ଷେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ହୁଏ ନ ଯାଇ ଛପା-କାରଙ୍କ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରୁଫ ଦେଖିଲା ଲୋକ ମଧ୍ୟ ଏ କଥା କେଜ ପାଇଲା ନାହିଁ ଇଂ-ଲିସମାନ ଯଥାର୍ଥର କ ହେଲେ ମୂଲ୍ୟରେ ଦକ୍ଷିଣା ଦେଇ ପ୍ରାପ୍ତ ଦୋଷ ସ୍ୱୀକାର କରଅଛନ୍ତି ଏଣି-କି ସ୍ୱଭାବ ସେ ଅପଣା ସ୍ୱଭାବ ଗତ ନାହାନ୍ତି ଅନବରତ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଗାଳି ଦେଉ-ଅଛନ୍ତି ତେବେ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର କଣ୍ଟ ନାମ ଯୋଗବାରେ ଫଳ କିସ ? ସେ ଯେ ହେଉ ପାଠକେ ଏଥିରୁ ଏକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଭୁକ୍ତ ଇଂରାଜ-ଶ୍ରେଣୀର ମନୋଭାବ ସହଜରେ ବୁଝି ପାରିବେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା ଏତେ ଅନେକ ଦେଶୀୟ ଲୋକ ଟଙ୍କା ଦେଇ ଏ ଭଳି ସାରଗର୍ଭ ଉପ-ଦେଶ ବାକ୍ୟ ପାଠ କରୁଅଛନ୍ତି ।

———

ବଙ୍ଗଦେଶର ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ବିଷୟକ ଆଇନ ।

ଦଖଲସ୍ୱତ୍ୱ କପରି ଲବ୍ଧ ହେବ ଏବଂ ଉଦ୍ଧାର ପ୍ରଜା କ ଅଧିକାରମାନ ଭୋଗ କରିବ ଆଇ-ନର ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲେଖା ଅଛି ଏବଂ ତ-ହିଁର ସଂକ୍ଷେପ ପରିଚୟ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଦେଇ ଅଛୁଁ । ଦଖଲିସ୍ୱତ୍ୱବାନ ପ୍ରଜାର ଉଚିତ ଦେୟ ଖଜଣାର ପରିମାଣ କିସ ତାହା ଷଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାୟରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏପ୍ରକାର ପ୍ରଜା ଉ-ପରେ ଜମା ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ନିୟମମାନ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟର ଅନ୍ତର୍ଗତ ହୋଇ ଅଛି । ଜମା ବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତର ଅଟଇ ଏବଂ ଯଦ୍ୟପି କି ଆଇନଦ୍ୱାରା ଜମିଦାରଙ୍କ ଜମା ବୃଦ୍ଧି କରି-ବାର ଅଧିକାର ସ୍ପଷ୍ଟରୂପେ ଦିଆ ଯାଇଅଛି ମାତ୍ର ପ୍ରଚଳିତ ଆଇନ ଦୋଷରୁ ଅଥବା ଅନ୍ୟ କା-ରଣରୁ ହେଉ ସେ ଆପଣା ଅଧିକାର ଅଦାଲତ-ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବଳ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଉ ନାହିଁ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟତଃ ଆଇନର ଏହି ଅଂଶଟି ଅଚଳ ରହିଅଛି । ସୁଖ ଜମିର ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି ହେଲେ ତହିପାଇଁ ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ନିୟମ ଛଡ଼ା ସନ ୧୮୫୯ ସାଲର ଦଶଆଇନରେ ଜମା ବୃଦ୍ଧିର ଯୋଡିଏ ନିୟମ ଲେଖାଅଛି ଯଥା;—

୧ । କୌଣସି ଜମିର ଦର ପାର୍ଶ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଜାମାନେ ସେହି ପ୍ରକାର ଭୂମି ସକାଶେ ଦେଉଥିବା ଦରରୁ ଊଣା ହେଲେ ଅଥବା-

୨ । ପ୍ରଜାର ପରିଶ୍ରମ ଅଥବା ବ୍ୟୟ ବିନା ଜମିର ଉତ୍ପାଦିକା ଶକ୍ତି କିମ୍ବା ଫସଲର ମଲ୍ୟ

Split by PDF Splitter

ବୃଦ୍ଧି ହେଲେ ସେ ଜମିର ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ପାରିବ ।

ପ୍ରଥମ ନିୟମଟି ସହଜ ଅଟଇ ଏବଂ ଅଦାଲତ ପ୍ରମାଣଦ୍ୱାରା ତହିଁର ସନ୍ତୋଷଜନକ ମୀମାଂସା ଅନାୟାସରେ କରି ପାରିବେ । ମାତ୍ର ୨ ୟ ନିୟମର ମୀମାଂସା ବଡ଼ କଠିନ ଅଟଇ । 'ବୃହତ ଖଜଣା ମୋକଦ୍ଦମା' ନାମକ ମୋକଦ୍ଦମାର ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ହାଇକୋର୍ଟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରଅଛନ୍ତି କି ଯେଉଁ ଅନୁପାତରେ ଫସଲର ମୂଲ୍ୟ ଅଥବା ଉତ୍ପାଦିକା ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିବ ସେହି ଅନୁପାତରେ ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ଏହି ଅନୁପାତର ନିୟମଟି ଶୁଣିବାକୁ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟରେ ବଡ଼ କଠିନ ଅଟଇ କାରଣ ପୂର୍ବ ଖଜଣା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବା ସମୟରେ ଜମିର ଉତ୍ପାଦିକା ଶକ୍ତି ଅଥବା ଫସଲର ମୂଲ୍ୟ କପର ଥିଲା ତାହା ଅନେକ ସ୍ଥଳରେ ପ୍ରମାଣ କରିବା ସହଜ ନୁହଇ । ଅତଏବ ଅଦାଲତର ମୀମାଂସା ସହଜ କରି ଦେବାର ଉପାୟ ନୂତନ ଆଇନରେ ହୋଇଅଛି ।

ନୂତନ ଆଇନରେ ବିଧାନ ହୋଇଅଛି କି ମନୋନୀତ ଏବଂ ରେଜଷ୍ଟରୀ ହୁତ ଚୁକ୍ତିପତ୍ର ଅଥବା ଅଦାଲତର ଡିକ୍ରୀ ଭିନ୍ନ କୌଣସି ଜମିର ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି ହେବ ନାହିଁ ।

ଦଖଲସ୍ୱତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଚୁକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକର ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ପୂର୍ବ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲେଖା ଅଛି କିନ୍ତୁ ଏ ସ୍ଥଳେ ଚୁକ୍ତିର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସ୍ୱୀକୃତ ହେଉଅଛି ବୋଲି କେହି ଅସଙ୍ଗତ ଜ୍ଞାନ କରି ପାରନ୍ତି ମାତ୍ର ବାସ୍ତବରେ ତାହା ନୁହଇ । ବ୍ୟବସ୍ଥାକାରଙ୍କ ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହି କି ଯଦ୍ଦ୍ୱାରା ଦଖଲସ୍ୱତ୍ୱ ଲାଭ ଅଥବା ସଂରକ୍ଷଣର ବ୍ୟାଘାତ ହୋଇ ପାରେ ଏମନ୍ତ ଚୁକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକର ହେବ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଯେ ସ୍ଥଳେ ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜା ଆପଣା ମଧ୍ୟରେ ଖଜଣାର ପରିମାଣ ଠିକ କରି ନେବେ ସେ ସ୍ଥଳେ ଅକାରଣ କୌଣସି ପକ୍ଷକୁ ଅଦାଲତକୁ ଆସିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ ନୁହଇ । ସେମାନେ ଆପଣା ମଧ୍ୟରେ ଖଜଣାର ପରିମାଣ ବିଷୟରେ ଯେଉଁ ଚୁକ୍ତି କରିବେ ତାହା ପ୍ରବଳ ହେବ ମାତ୍ର କାଳେ ଜମିଦାର କୌଣସି ଦାବରେ ଅଥବା ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରରେ ପ୍ରଜାଠାରୁ ନ୍ୟାଯ୍ୟ ଏବଂ ଉଚିତ ଖଜଣାର ଅତିରିକ୍ତ ଟଙ୍କା ଚୁକ୍ତି କରି ନେବ ଏଥିପାଇଁ ଆଇନରେ ବିଧି ହୋଇଅଛି କି ଏପ୍ରକାର ଚୁକ୍ତି ସବୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କଦ୍ୱାରା ବିଶେଷରୂପେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ରେଭିନ୍ୟୁ ହାକିମଙ୍କଦ୍ୱାରା ମନୋନୀତ ଓ ରେଜଷ୍ଟରୀ ହେବ ଏବଂ ଯେଉଁ ସ୍ଥଳେ ବୃଦ୍ଧି ଖଜଣାର ପରିମାଣ ଟଙ୍କାପ୍ରତି ଟ ୦ ।୵ ଅଣାରୁ ଅଥବା ଭୂମିର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ପନ୍ନର ମୂଲ୍ୟ ଯେତେ ତହିଁର ଏକ ପଞ୍ଚମାଂଶରୁ ଅଧିକ ହେବ ସେ ସ୍ଥଳେ ଉକ୍ତ ହାକିମ ସେ ଚୁକ୍ତି ରେଜଷ୍ଟରୀ କରିବେ ନାହିଁ ।

ଅଦାଲତର ଡିକ୍ରୀ କ୍ରମେ ଖଜଣାର ପରିମାଣ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ବିଷୟରେ ଆଇନରେ ଏପରି ନିୟମ ହୋଇଅଛି କି ଯେ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରେ ଜଣେ ରେଭିନ୍ୟୁ ହାକିମ ଆସେସରମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସେ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଭୂମି ସକାଶେ ଯେଉଁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଖଜଣାର ଦର ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ସଂଗ୍ରହ କରି ଏକ ଏକ ଖଣ୍ଡ ନିରିଖବନ୍ଦୀ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ଯେ ଭୂମିର ଉତ୍ପାଦିକାଶକ୍ତି ଏବଂ ଫସଲର ମୂଲ୍ୟର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଯେ ପରିମାଣ ଜମା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ପାରିବ ତାହା ତହିଁରେ ଲେଖା ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରେଣୀର ଭୂମିରେ ହାରହାର ଯେତେ ଫସଲ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଅଇ ଏବଂ ତହିଁର ମୂଲ୍ୟ ଯେତେ ତାହା ମଧ୍ୟ ସେହି ତାଲିକାରେ ଲେଖା ଥିବ । ଏହି ତାଲିକା ୧୦ ବର୍ଷରୁ ୧୫ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରବଳ ରହିବ । ଯେଉଁଠାରେ ଏପରି ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ପାରିବ ସେଠାରେ ଅଦାଲତର କାର୍ଯ୍ୟ ଅନେକ ସହଜ ପଡ଼ି ଯିବ । ଯେଉଁ ଭୂମିର ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି ସକାଶେ ନାଲିଶ ହେବ ସେହି ଭୂମିର ଏବଂ ତହିଁ ସମ୍ପର୍କରେ କିଛି ବିଶେଷ ଅବସ୍ଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଛି କି ନାହିଁ ଏତିକି ଅଦାଲତ ମୀମାଂସା କରିବେ ଏବଂ ନିରିଖବନ୍ଦୀ ଅନୁସାରେ ଖଜଣା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ଦେବେ କିନ୍ତୁ ସବୁ ସ୍ଥାନ ସକାଶେ ଯେ ଏହିପରି ନିରିଖବନ୍ଦୀ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ପାରିବ ଏମନ୍ତ ଆଶା କରିବା ସଙ୍ଗତ ନୁହଇ କେତେକ ସ୍ଥଳରେ ଜଣିତ ଦରର ଅଭାବ ଅଥବା ଜମିର ବିଷମ ବିସ୍ତାର ଥିବା ହେତୁରୁ ସେପରି ନିରିଖବନ୍ଦୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଏମନ୍ତ ସ୍ଥଳରେ ଅଦାଲତ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ ପ୍ରଥମେ ଖଜଣା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବା ସମୟର ଅବସ୍ଥାକୁ ଦୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନ ହୋଇ ଯେଉଁଠାରେ ସେ ସମୟ ନିଷ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ନ ପାରିବ ସେ ସ୍ଥଳେ ଅନ୍ୟ ଯେଉଁ ସମୟର ଉତ୍ପାଦିକା ଶକ୍ତି ଓ ଫସଲର ମୂଲ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ତୁଳ କରିବାକୁ ଅଦାଲତ ଉଚିତ ଜ୍ଞାନ କରିବେ ତାହା କରି ପାରିବେ ଅତଏବ ଉଚିତ ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି ପକ୍ଷରେ ନିତାନ୍ତ ବ୍ୟାଘାତ କିଛି ରହିବ ନାହିଁ ଏପରି ଯେଉଁ ସ୍ଥଳରେ ଭୂମିର ଉତ୍ପାଦିକା ଶକ୍ତି ଅଥବା ଫସଲର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେତୁରେ ବୃଦ୍ଧି ଜମାର ଦାବି ହେବ ସେ ସ୍ଥଳେ ଯେବେ ଉକ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ଜମିଦାରର ପରିଶ୍ରମ ବା ଖର୍ଚ୍ଚାଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବ ତେବେ ତହିଁର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଭ ଜମିଦାର ପାଇବ ଯେବେ ଉକ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ଜମିଦାର ଏବଂ ପ୍ରଜା ଉଭୟର ପରିଶ୍ରମ ଓ ବ୍ୟୟରେ ହୋଇଥିବ ତେବେ ସେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ଯେଉଁ ଅଂଶରେ ତାହା କରିଥିବେ ତଦ୍ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅଦାଲତ ସେମାନଙ୍କୁ ତହିଁର ଲାଭ ଉଚିତମତେ ବାଣ୍ଟି ଦେବେ ଆଉ ଯେବେ ଜମିଦାର କିମ୍ବା ପ୍ରଜାର ପରିଶ୍ରମ ଓ ବ୍ୟୟ ଭିନ୍ନ ଉକ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିବ ତେବେ ସେହି ଲାଭ ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜା ସମାନ ଅଂଶରେ ଭୋଗ କରିବେ ମାତ୍ର ଏହା ଦେଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ଶେଷଲିଖିତ ସ୍ଥଳରେ ପୂର୍ବର ଉତ୍ପନ୍ନ ବା ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବର୍ତ୍ତମାନର ଉତ୍ପନ୍ନ ବା ମୂଲ୍ୟ ଯେଉଁ ଅନୁପାତରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ପୂର୍ବ ଖଜଣାଠାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଖଜଣା ସେହି ଅନୁପାତରୁ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ହେବ ନାହିଁ ସନ ୧୮୫୯ ସାଲର ଦଶଆଇନରେ ଏହି କଥାମାନ ସ୍ପଷ୍ଟରୂପେ ନ ଥିବାରୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଆଇନରେ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇ ଅଛି ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ବୃଦ୍ଧି ଜମା ସ୍ଥିର କରିବା ପୂର୍ବଠାରୁ ଅନେକ ସହଜ ହେବ ଏମନ୍ତ ଆଶା କରାଯାଇ ପାରେ ।

ନିରିଖବନ୍ଦୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ବିସ୍ତାରିତ ନିୟମାବଳୀ ଆଇନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ତହିଁର ଉଲ୍ଲେଖ ଏଠାରେ ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ଏହି ନିରିଖବନ୍ଦୀ ଅନୁସାରେ ଯେ ଅଦାଲତ ଡିକ୍ରୀ ଦେବେ ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏପରି ନୁହଇ କେବଳ ଏହି ନିରିଖବନ୍ଦୀକୁ ମୂଳକରି ଯେଉଁ ଭୂମି ସମ୍ପର୍କରେ ମୋକଦ୍ଦମା ହୋଇଥିବ ତହିଁର ପ୍ରକୃତ ବିବେଚନା ପୂର୍ବକ ନିରିଖବନ୍ଦୀର ନିମ୍ନ ଓ ଉଚ୍ଚ ଦର ମଧ୍ୟଗତ କୌଣସି ଦର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ଦେବେ ଏବଂ କୌଣସି ବିଶେଷ ସ୍ଥଳେ ନିରିଖବନ୍ଦୀ ଅଦୌ ଖଟି ନ ପାରିଲେ ଅଦାଲତ ଆପଣା ବିବେଚନା ମତେ ଖଜଣା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ଦେବେ ମାତ୍ର

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

କୌଣସିରୂପେ ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧିର ଯେଉଁ ସୀମା ପୂର୍ବେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଜା ଦେଉଥିବା ଖଜଣାର ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ୫୦।୵ ଅଥବା ଉତ୍ପନ୍ନର ଯେ ମୂଲ୍ୟ ହେବ ତହିଁର ଏକ ପଞ୍ଚମାଂଶରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ—ଏହି ସୀମା ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । ଖଜଣା ସମ୍ପର୍କୀୟ କମିଶନରଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ମତେ ଫସଲର ମୂଲ୍ୟର ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶକୁ ଖଜଣାର ପରିମାଣ ବୋଲି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରଥମେ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ବଙ୍ଗଲାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟଗବର୍ଣ୍ଣରଙ୍କ କହିବାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ କେତେକ ସ୍ଥଳରେ ଏହି ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ପ୍ରଜା ପ୍ରତି ବଡ଼ କଷ୍ଟକର ଅତଏବ ଏକପଞ୍ଚମାଂଶ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଆଉ ସିଭିମି ହବ୍ୟୁଭର ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି ପକ୍ଷରେ ଯେଉଁ ନିୟମମାନ ହୋଇଅଛି ଦଖଲସତ୍ତ୍ୱବାନ୍ ପ୍ରଜା ପ୍ରତି ସେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକର ହେବ ଅର୍ଥାତ୍ ଏପ୍ରକାର ପ୍ରଜାର ଖଜଣା ଦ୍ୱିଗୁଣରୁ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ହେବ ନାହିଁ ଓ ଦ୍ୱିଗୁଣ ହେବା ସ୍ଥଳରେ କ୍ରମଶଃ ବୃଦ୍ଧିର ଆଜ୍ଞା ଅଦାଲତ ଦେଇ ପାରିବେ ଏବଂ ଏକଥର ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି ହେଲେ ଦଶବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପୁନର୍ବାର ବୃଦ୍ଧି ହେବ ନାହିଁ ।

ଭୂମିର ଉତ୍ପାଦିକା ଶକ୍ତି କମି ଫସଲର ମୂଲ୍ୟ ଊଣା ହେଲେ କେବଳ ଏତ୍ର ହୁଇ ହେଉରେ ପ୍ରଜା ଆପଣାର ଦେୟ ଖଜଣା ଊଣା କରିବାର ଦାବି କରି ପାରିବ ଏବଂ ଅଦାଲତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମକଦମାର ଅବସ୍ଥା ବିବେଚନାରେ ଖଜଣା ଊଣା କରିବାର ଆଜ୍ଞା ଦେବେ କିନ୍ତୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟରୂପେ ବୁଝିବାକୁ ହେବ ଯେ ସାଧାରଣରୂପେ ପ୍ରଚଳିତ ଖଜଣାର ଦରକୁ ଊଣା କରିବା ଏହି ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ କେବଳ ବିଶେଷ ସ୍ଥଳରେ ପ୍ରଜାକୁ ଅତିରିକ୍ତ ଖଜଣା ଦାୟରୁ ରକ୍ଷା କରିବା କାରଣ ଏ ବିଧାନ ହୋଇଅଛି ।

ଯେଉଁ ଦଖଲସତ୍ତ୍ୱବାନ୍ ପ୍ରଜାମାନେ ମୁଦ୍ରାରୂପରେ ଖଜଣା ଦିଅନ୍ତି ଉପରଲିଖିତ ନିୟମମାନ ତାହାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଖଟିବ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ପନ୍ନର କୌଣସି ଅଂଶ ଅଥବା ଉକ୍ତ ଅଂଶର ମୂଲ୍ୟ ପରିମାଣ ଖଜଣା ଦିଅନ୍ତି ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ବିଶେଷ ଚୁକ୍ତି ବା ଦେଶାଚାର ଥିଲେହେଁ ଜମିଦାର ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ପନ୍ନ ପ୍ରଧାନ ଫସଲ ଅଥବା ତହିଁର ମୂଲ୍ୟର ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶଠାରୁ ଅଧିକ ଆଦାୟ କରି ପାରିବ ନାହିଁ ଯେଉଁଠାରେ ଜମିଦାର ବଦଳ ମୂଲ୍ୟାଦିଦ୍ୱାରା ପ୍ରଜାର ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ସେଠାରେ ଉକ୍ତ ସାହାଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଜାଠାରୁ ଆଦାୟ କରିବା ପକ୍ଷରେ ଏହି ଆଇନରେ କୌଣସି ବାଧା ନାହିଁ । ପ୍ରଧାନ ଫସଲର (ଯଥା ଧାନ ଗହମ ଇତ୍ୟାଦି) ଅର୍ଦ୍ଧେ ଜମିଦାର ପାଇ ପାରିବ ଓ ପ୍ରଧାନ ଫସଲର ଜମିରେ ପ୍ରଜା ବାକି ଫସଲ କଲେ ସୁଦ୍ଧା ଉକ୍ତ ପ୍ରଧାନ ଫସଲର ଦରରେ ଜମିଦାର ଖଜଣା ପାଇବ । ପରନ୍ତୁ ଧା ୮୬ ଧାରେ ବିଧାନ ଅଛି କି ବିପରୀତ ଭାବର ଚୁକ୍ତି ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଭାଗରୂପେ ଖଜଣା ଦେଉଥିବା ଦଖଲସତ୍ତ୍ୱବାନ୍ ପ୍ରଜା ମୁଦ୍ରାରୂପେ ଖଜଣା ଦେବାର ମୋକଦମା କରି ପାରିବ ଏବଂ ଅଦାଲତ ବିବେଚନା ମତେ ସମଶ୍ରେଣୀର ଅନ୍ୟ ପ୍ରଜାମାନେ ଯେଉଁ ଦରରେ ଖଜଣା ଦଅନ୍ତି ଅଥବା ଗତ ପାଞ୍ଚବର୍ଷର ହାରାହାରିରେ ଜମିଦାର ଯେତେ ଖଜଣା ପାଇଥିବେ ତହିଁର ମୂଲ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ମୁଦ୍ରା ରୂପରେ ଖଜଣା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ଦେବେ ।

ଦଖଲସତ୍ତ୍ୱବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରଜାର ଉଚିତ ଦେୟ ଖଜଣା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଯେ ସମସ୍ତ ନିୟମ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବାର ଉପରେ ଲେଖା ଗଲା ତହିଁରେ ବିଶେଷ ଆପତ୍ତି ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଫସଲର ମୋଟ ଉତ୍ପନ୍ନ ଯେତେ ହେବ ତହିଁର ଏକ ପଞ୍ଚମାଂଶରୁ ଅଧିକ ଖଜଣା ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରଜା ଦେଲେ ସେ କଙ୍ଗାଳ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ଏକଥା ଯେବେ ସ୍ଥିର ହେଲା ତେବେ ସେପରି ନିୟମକୁ କେଉଁ ନ୍ୟାୟରେ ଅନ୍ୟାୟ ବୋଲି ଯିବ ! ମାତ୍ର ନାନା କାରଣରୁ କୌଣସି ସ୍ଥଳରେ ପ୍ରଜା ବିଶେଷ ଭୂମିଖଣ୍ଡ ସକାଶେ ତହିଁରୁ ଅଧିକ ଦେବାକୁ ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇ ପାରେ ସେସ୍ଥଳେ ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜା ଆପଣା ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ନିରକ୍ଷରଣୀ ରୂପ ଯୁରେ ଯେଉଁ ଚୁକ୍ତି କରିବେ ତାହାକୁ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ଅନ୍ୟଥା କରିବା ଭଲ ହୋଇ ନାହିଁ । ସେପରି ଚୁକ୍ତିରେ ପ୍ରଜାର ସର୍ବନାଶ ବା ଦଖଲସତ୍ତ୍ୱ ବ୍ୟାଘାତର କୌଣସି ଆଶଙ୍କା ନାହିଁ ଏପରି ଚୁକ୍ତି ପ୍ରତି ବ୍ୟବସ୍ଥାକାରଙ୍କ ହସ୍ତକ୍ଷେପଣକୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନୁମୋଦନ କରି ପାରିଲୁଁ ନାହିଁ । ଏପର ଭାଗରୂପେ ଖଜଣା ଦେଉଥିବା ପ୍ରଜା ଇଚ୍ଛା ମାତ୍ରକେ ମୁଦ୍ରାରୂପ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ପାରିବ ଏ ବିଧାନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗର୍ହିତ ହୋଇଅଛି ଏଥିରେ କେତେ ଜମିଦାରଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ଅନ୍ନ ସଂସ୍ଥାନର ବ୍ୟାଘାତ ହେବ । ଏ ଅଧ୍ୟାୟରୁ ଏହି ଦଫାଗୁଡ଼ିକ ତୋଷ ପରିହାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

କଲିକତା ଗେଜେଟ ।

କଟକର ଏକ୍‌ଟ୍ରା ଡେପୁଟିକଲେକ୍ଟର ବାବୁ ... ଦାସ ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟର, ... ଏବଂ ... ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ କ୍ଷମତାମାନ ପାଇଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ... ସାହେବ ଡେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟର ... ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହାଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ... କ୍ଷମତା ଦିଆ ଯାଇଅଛି ।

... ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ... ଅପ୍ରେଲ ମାସ ତା ୧ ଦିନଠାରୁ ... ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

... ସ୍କୁଲର ... ଶିକ୍ଷକ ବାବୁ ... ବର୍ତ୍ତମାନର ଡେପୁଟି ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ... ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

... କର୍ମଚାରୀମାନେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ... ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଯଥା;—

... ସାହେବ, ... ସାହେବ, ବାବୁ ... ଓ ବାବୁ ... । ... ପ୍ରଥମ ... ଏବଂ ... ରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କର୍ମଚାରୀମାନେ କେବଳ ... ପରୀକ୍ଷା ଦେବାକୁ ... ଅଛନ୍ତି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ବିଦେଶୀୟ ବାଣିଜ୍ୟ ... ଓ ... ମଧ୍ୟରେ ... । ... ବାକୁ ବାକି ରହିଲା ।

ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ... ବାବୁ ... ଗ୍ରହଣ କରି ନାହାନ୍ତି । ... କରିବା ନିମିତ୍ତ ... ପାଇଅଛନ୍ତି ।

ଅମ୍ଭେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ବାଦ ଅଛି ଯେ ସେଠାରେ ଏକ ... ସରକ ଉପରେ ... ଟୋପଏ ... ଦେଇ ... ଅଛାଇ ଆପଣା ... ହଠାତ ... ପରେ ... ମନ ... ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା । ... ଶୁଣାଯାଏ । ... ଦେବାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ବାବୁ ... କରିବା ... ତା ୨୪ ... ଏକ ସଭା ହୋଇ ... କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହେଲା ।—ଏସ୍ଥଳେ ଆମ୍ଭେମାନେ ... ବର୍ତ୍ତମାନ ... ଭଲ ହୋଇ ନାହିଁ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ସମସ୍ତ ଭାରତବର୍ଷ ବ୍ରିଟିଶ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଲୋକଙ୍କଦ୍ୱାରା ଅଧିକୃତ ହେଲେହେଁ ସମସ୍ତେ ଏକ ଭାରତବାସୀ ବୋଲି ଯେ ଅଭିହିତ ହୋଇବେ ଏହା କେହି ଅସ୍ୱୀକାର କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଦ୍ୱାରା ଚାଳିତ ଇଂରାଜୀ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ସମ୍ପାଦକମାନେ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କର ମଙ୍ଗଳକାମନା କରୁ ନ ଥିବା ସମୟରେ ଏଥିର ସତ୍ୟତା ସ୍ୱୀକାର କରିବେ ନାହିଁ । ଏ ସେନ ଏକ ବଙ୍ଗ ଦେଶୀୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ଗ୍ରାହକ କଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ଦେଶୀୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଗ୍ରାହକର ଅପରାଧ ମଧ୍ୟରେ ସେ ପଞ୍ଜାବ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତ-ବର୍ଷର ଲୋକଙ୍କୁ ସ୍ୱଦେଶୀୟ ବୋଲି ଅଭିହିତ କରିଥିଲା ।

ବାବୁ ନଳିନ ଚଟ୍ଟୋପାଧ୍ୟାୟ ବଡ଼ ଲାଟ ସାହେବଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସଦା ବେଳେ ସାକ୍ଷାତ ଗଭ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବାର ଅନୁମତି ପାଇଅଛନ୍ତି । ଉତ୍ତମ ।

ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଅଲହାବାଦର ଏକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟଜେନେରାଲ ସାହେବ କ୍ଷିପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନୁଗ୍ରହ ଦୁଃଖ ଓ ପରିଚାରକ କାର୍ଯ୍ୟାଧିକ ସଂଶୋଧନ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଏଥିର କାରଣ ଅଟେ ।

ମଦରା ଅଧିବାସୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶ୍ୟାମଦେଶ ଓ ଇଂଲଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତିପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇ ଯାଇଅଛି ଏବଂ ଉଚିତ ମତ କାର୍ଯ୍ୟ କାରକ ହେବା ଆଗରେ ତହିଁର ଏକପ୍ରତିଲିପି କ୍ରେଟ ସେକ୍ରେଟରୀ ଇଣ୍ଡିଆ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ସମୀପକୁ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ମଇମାସ ତା ୧୮ ରିଖ ଦିନ ହିନ୍ଦୋଲର ମହାରାଜା ଆପଣାର ଜନ୍ମଗୋଷ୍ଠି କରାଇ ଦଶଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ବିବାହ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ କରିଥିବାର ସମ୍ବାଦ ଆସିଅଛି । ମହାସମାରୋହରେ ବିବାହ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହିତ ହୋଇଅଛି ବୋଲି କଥିତ ହୁଏ । ମୂଲ୍ୟବାନ୍ ଯୌତୁକ ସଙ୍ଗେ ଅନେକ ଟଙ୍କାର ଜୁଆରି ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ କନ୍ୟାକୁ ଦିଆ ଯାଇଅଛି ।

ସିମଲାରେ ଅଲ୍ପଦିନ ତଳେ ତୋଫାନ ସଙ୍ଗେ ଏକ ବଜ୍ରପାତ ଟେଲିଗ୍ରାଫ ତାର ଯୋଗେ ଗଡ଼ାଯାତ କରିବାହାର ଦୁରବସ୍ଥା ହୁଇଟି ବୃକ୍ଷ ନଷ୍ଟ କରି ଦେବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳଇ ।

ସାଲେମର ହିନ୍ଦୁମାନ ବିଦ୍ରୋହରେ ଲିପ୍ତ ଥିବା ସନ୍ଦେହରେ ମିଉନିସିପଲ କମିଟିରୁ ଗୋଟିଏ ଜଣଙ୍କୁ ବହିଷ୍କୃତ କରି ଦେବା ମର୍ମରେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଆଦେଶ ପ୍ରଚାର କରିଅଛନ୍ତି ।

ରୁସିୟାରେ ସେଚ୍ଛାକୃତ ରାଜତ୍ୱ ଚଳି ଆସୁଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ତାର ସମ୍ବାଦରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସେଠାରେ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ତାରେ ଅଧିକ ବିଶ୍ୱାସ ନହୁଡ କଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିଆ ଯିବା ମର୍ମରେ ସେଠାର ଏକ ପ୍ରଧାନ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ସୂଚନା ବାହାରି ଅଛି ।—ପାଠକେ ଏଥିର ଅର୍ଥ କପରି ବୁଝିବେ ଆମ୍ଭେମାନେ କହି ନ ପାରୁଁ । ମାତ୍ର ଏତକ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଜଣା ଅଛି ଯେ ରାଜା ପ୍ରଜାଙ୍କଠାରେ ଅଧିକ ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥାପନ କଲେ ପ୍ରଜା ସ୍ୱଭାବତଃ ଅନୁରକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ଅଧିକ କ ଲର୍ଡ ରିପନ ଓ ଭାରତବାସୀ ତହିଁର ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ । ରୁଷୀୟ ସମ୍ରାଟ ଏଥିର ତତ୍ତ୍ୱ ନ ପାଇ ମରୁଭୂମିରେ ଭ୍ରମଣ କରି ଜଳାନ୍ୱେଷଣ କଲା ପ୍ରାୟ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଜଣା ଯାଇଅଛି ।

ଚୀନ ଦେଶରୁ ଅନେକ ବାଳକ ଆସି କଲିକତା ମେଡିକାଲ କଲେଜରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବାର ଯେଉଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଥିଲା ତାହା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ନିକଟରେ ଚୀନରୁ ଜ ୧୬ ଣ ବାଳକ ଆସିବାର କଥିତ ହୁଏ । ଏମାନେ ବ୍ରିଟିଶୀୟ ବାଳକଙ୍କ ପ୍ରାୟ କଲେଜର ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରଣରେ ରହିବେ ।

ଡାକ୍ତର ଅଘୋରନାଥ ଚଟ୍ଟୋପାଧ୍ୟାୟ ହାଇଦରାବାଦ ରାଜ୍ୟ କଲେଜର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଥିଲେ । ଗତ ରେଲଓ୍ୱେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ଇଂରାଜ ରାଜତ୍ୱର ଅପବାଦ ଦେଲେ ଏବଂ ହାଇଦରାବାଦ ରାଜ ସରକାର ବିରୋଧୀ ହେଲେ । ତାହାଙ୍କୁ କର୍ମରୁ ବହିଷ୍କୃତ କରା ଯାଇଅଛି ଏବଂ ସରକାରୀ ହୁକୁମ ଅନୁସାରେ ହଠାତ୍ ପୁଲିସ ତାହାଙ୍କୁ ନେଇ ଏକାବେଳକେ ହାଇଦରାବାଦ ରାଜ୍ୟରୁ ବାହାର କରି ଦେଇଅଛି । ତାହାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖା କରିବାକୁ ଦେଇ ନାହିଁ । ସେମାନେ ସେହିଠାରେ ପଡ଼ି ରହିଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ପୀଡ଼ିତ ଅଛନ୍ତି ।

ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ ପ୍ରତି ।

ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ବଡ଼ଜେନା ସାମନ୍ତ—ପୁରୁଷୋତ୍ତମପତ୍ରିକାରେ ଛପା ହୋଇଅଛି ।

A raw student—ସ୍ଥାନାଭାବରୁ ପ୍ରକାଶ କରି ପାରିଲୁଁ ନାହିଁ ।

ଆଉ କେତେ ଖଣ୍ଡ ପ୍ରେରିତପତ୍ର ଆଗାମିରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ପାରେ ।

ପ୍ରେରିତ ପତ୍ର ।

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମୀପେଷୁ ।

ମହାଶୟ !

ଏକଦଳ ଗୂଢ଼ ଅର୍ଦ୍ଧ ସମୟରେ ଯେତେବେଳେ ନଭୋମଣ୍ଡଳ ଘୋର ତିମିରରେ ଆଚ୍ଛନ୍ନ ହୋଇ ମେଘମାଳାରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ସୌଦାମିନୀମାଳା ଦିଙ୍ମଣ୍ଡଳରେ ସମୟେ ୨ ପ୍ରଭା ପ୍ରକାଶ କରି ପୃଥିବୀକୁ ଚମକାଇ ଦେଉଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ବାତ-ବନ୍ଦୁରସ୍ୱ କଦଳ ପ୍ରଭୃତି ବୃକ୍ଷରେ ନିପତିତ ହୋଇ ଭୟଙ୍କର ଓ ଗମ୍ଭୀର ଟପ ୨ ଶବ୍ଦରେ ଜଗତବାସୀଙ୍କୁ ଡରାଇ ଦେଉଥିଲା ସେତେବେଳେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ସମାଜ-ଆକାଶ ଉପର ଅଜ୍ଞାନ ତିମିରରେ ଆବୃତ ହୋଇ ଅନୀତି ମେଘଦ୍ୱାରା ଗୃହଅଟେ ଘୋଟି ରହିଅଛି, ସ୍ୱାର୍ଥ ସାଧନ-ବିଦ୍ୟୁତ ଉପର ଭୟାନକ ତେଜ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି, ଦୁଃଖିଲୋକମାନଙ୍କ ଅଶ୍ରୁ-ବାରିବିନ୍ଦୁ ଉପର ହୃଦୟକୁ ପ୍ଲାବିତ କରୁଅଛି ତାହା ସବୁ ମନ ମଧ୍ୟରେ ଆନ୍ଦୋଳିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ଗୋଟିଏ କାମିନୀ ମୋହ ନିର୍ଜନ ଶୟନାଗାର ଦ୍ୱାରଦେଶରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇ ମତେ ବାରମ୍ବାର ଆହ୍ୱାନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏକେ ପ୍ରକୃତିର ଭୟାନକ ବେଶ ତହିଁରେ ପୁଣି ନାରୀକଣ୍ଠ ଏହା ଦେଖି ମନରେ ନାନାପ୍ରକାର ଶଙ୍କା ଜାତ ହେଲା । ମତେ ହେଲା କୌଣସି ପିଶାଚୀ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟ ଦେଖି ମତେ ଏ ଭୁବନରୁ ଡାକ ନେବାକୁ ଆସିଅଛି ସୁତରାଂ ଭୟରେ ଜଡ଼ୀଭୂତ ହୋଇ କଣ୍ଠ ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିଲି ନାହିଁ । ତହୁଁ ସେ କାମିନୀ ମୋହ ସମ୍ମୁଖରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇ କହିଲେ "ବତ୍ସ ! ନାହିଁ ମୁଁ ତୋର ଉତ୍କଳମାତା" ଏହା ଶୁଣି ମୋହ ପିଣ୍ଡରେ ଜୀବ ପଶିଲା । ଗାତ୍ରୋତ୍ଥାନ ପୂର୍ବକ ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗ ପ୍ରଣାମ କରି ଆଗମନର କାରଣ ପଚାରନ୍ତେ ସେ ଆପଣାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁରବସ୍ଥା ବିଷୟ ସମୁଦାୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ ଏବଂ ଦୀର୍ଘନିଶ୍ୱାସ ପରିତ୍ୟାଗ କରି କହିଲେ—

ଯେ ଦନୁ ଦରାଇଅଛି ଭଗୀରଥ, ପଦ୍ମାସୀ,
ହରହର, କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର, ବଚନ୍ଦ୍ର-ଆନନ୍ଦ,
ସେହି ଦନୁ ଚ୍ୟୁତ ହୋଇଅଛି ମୋର ଶିଶୀ
ଅଛି କି ରେ ପୃଥ କେହି କରିବ ଆନନ୍ଦ !
ଦେବ କେ ମାତି-ହୃଦୁଳ ବିଦ୍ୟା-ଆଭରଣ ?
ଯଶ-କୁସୁମନାଙ୍କର କରିବାକୁ ହାର ।
ଏକତା-ଚନ୍ଦନ ଦେହେ ଦେବ କି ଲେପନ
ଉତ୍ସାହ-ଯାନ କି ଆଉ ଚଢ଼ିବ ! ସ୍ୱପନ ॥

ତହିଁ ଉତ୍ତାରୁ ପ୍ରିୟ ଗଡ଼ଜାତ ରାଜା ଓ ମୋଗଲବନ୍ଦୀ ଜମିଦାରମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଖଣ୍ଡିଏ ପତ୍ରିକା ମୋହ ହସ୍ତରେ ଦେଇ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କଲେ । ତହୁଁ ମୁଁ କହିଲି "ମାତଃ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯିବାକୁ ମୋର ସମୟ ଓ ସମ୍ବଳ ନାହିଁ" । ସେଠାରୁ ସେ କହିଲେ "ସତକଥା । ତେବେ ତୁମ୍ଭେ ଏହାକୁ ଦୀପିକାସମ୍ପାଦକଙ୍କଠାରେ ଦେବ ଯେ ସେ ତହିଁରେ ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ଆଉ ତାଙ୍କୁ ମୋହ ନାମରେ କହିବ ଦୀପିକାର ମୂଲ୍ୟ କଣ୍ଠ ବେଶୀ ହୋଇଅଛି ଏହେତୁ ପିଲାମାନେ ନେଇ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି" । ମହାଶୟ—ମୋର ଦୋଷ ଆପଣ କ୍ଷମା କରିବା ଦେବେ । ସେ ମତେ ଯାହା କହି ଗଲେ ମୁଁ ତାହା ଆପଣଙ୍କୁ କହିଲି । ପତ୍ରିକା ଖଣ୍ଡକୁ ପ୍ରକାଶ କରି କୃତଜ୍ଞତାର ପରିଚୟ ଦେବେ ।

୬୭।୫।୮୩ }
କଟକ } କଣେ ଉତ୍କଳପୁତ୍ର ।

ପତ୍ରିକା ।

"ପ୍ରିୟପୁତ୍ରଗଣ,

ଦିନକୁଦିନ ଦୁଃଖ-ପ୍ରବଳ ପ୍ରବଳ ବେଗରେ ବୋହିବାକୁ ଲାଗିଲା କିନ୍ତୁ ତାହା ଆଉ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ମନୋମନ୍ଦିରରେ ପ୍ରବେଶ କଲା ନାହିଁ । ନ ଉଦ୍‌ବେଗ, ନ ଅପେକ୍ଷା, ନ ଭାରତର ବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଥାନ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନାଲୋକରେ

Split by PDF Splitter
Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କଲୁ ତୁମ୍ଭେମାନେ ଏତେବେଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମୋଦ କୋଡରେ ଶୟନ କରି ଆପଣାକୁ ଭୁଲି ଯାଇ ଅଛ । ଯାହା କଣ୍ଠ ବଳ ଓ ତେଜ ଅଛି ତାହା ବ୍ୟାଘ୍ର, ଭଲ୍ଲୁକ ଓ ମୃଗମାନଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛ । କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ କଣ ତାହା ଆଜଯାଏ ଭଲ କରି ଜାଣିଲ ନାହିଁ । ଜଗଦୀପିକା ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ଉପରେ କ ମହତ୍ଭାର ଅର୍ପଣ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ସ୍ୱପ୍ନରେ ସୁଦ୍ଧା ଦେଖିଲ ନାହିଁ । ହାୟ ! ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ପାଣ୍ଠିକୁ ସ୍ୱାର୍ଥ ସାଧନର କ୍ଷେତ୍ରପର କରିଅଛ । ଉପୁବର୍ଗକୁ ଚରିତାର୍ଥ କରିବାଦ୍ୱାରା ଆପଣାକୁ କୃତାର୍ଥମନ୍ୟ କରୁଅଛ । ସୁଖରାଜ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରିବା ଲାଗି ଲୋକମାନଙ୍କ ଧନ, ପ୍ରାଣ ଓ ମାନ ଅପହରଣ କରୁଅଛ । ପ୍ରଜାଧୀନଙ୍କୁ ଏକପ୍ରକାର ଧର୍ମ ଭୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଅଛ । ବାହାଡମ୍ବର କରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଠକିବାକୁ ବେଶ୍ ଶିଖି ଅଛ । କେହି୨ ଖଣ୍ଡେ୨ ନାମମାତ୍ର ସ୍କୁଲ ଓ ଡାକ୍ତରଖାନା କରି ସ୍ୱଦେଶର ଉନ୍ନତି ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛ । ପ୍ରଜାଙ୍କଠାରୁ ଯେଉଁ ଅର୍ଥ ନେଉଅଛ ତାହା ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ନାଚଖାଦାରେ ଉଡାଇ ଦେଉଅଛ । ଆପଣା ସ୍ୱଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ ଗ୍ରାସାଚ୍ଛାଦନ ଓ କୁଟୀର ବିନା ଏଆଡେ ସେଆଡେ ବୁଲୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ଆମେରିକା ପ୍ରଭୃତି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶହ୨ ଟଙ୍କା ଦାନ କରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଓ ଜନସାଧାରଣରେ ସ୍ୱଦେଶାନୁରାଗର ପରିଚୟ ପାଇବା ଲାଗି ଅଣୁମାତ୍ର ବିଳମ୍ବ କରୁ ନାହଁ । ଏ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ହୃଦୟ ଫାଟି ଯାଉଅଛି, ସୁଖରେ ନିଦ୍ରା ନାହିଁ, ଭାବିବାକୁ ଅବସର ନାହିଁ ଆହାର କରିବାକୁ ରୁଚି ନାହିଁ । କରଜ କରି ଗାଡ ଚଢିଲେ ମାନ ବଢିବ ନାହିଁ ସଂସ୍କୃତ ଓ ମାତୃଭାଷା ଉତ୍ତମରୂପେ ନ ଜାଣି ଦେଖାଇ ହେବାପାଇଁ ବଙ୍ଗଳା ଓ ଇଂରେଜୀ ଭାଷାରେ ଦୁଇ ଚାରିପଦ ଲେଖିଅଛ କହିଲେ ପଣ୍ଡିତ ହୋଇ ଜଣା ଯିବ ନାହିଁ । ମାଟିଘରେ ଚୂନ ଲେପିଲେ ସେ କୋଠା ହେବ ନାହିଁ । ବ୍ରାହ୍ମଣୀ କମ୍ବା ମହାନଦୀକୁ ଟେମସ୍ ବୋଲିଲେ ସେ ଟେମସ୍ ପରି ହେବ ନାହିଁ । ପଲ୍ଲୀଗ୍ରାମମାନଙ୍କ ନାମ ଅକ୍ସଫୋର୍ଡ ଓ କେମ୍ବ୍ରିଜ ଦେଲେ ସେମାନେ ଅକ୍ସଫୋର୍ଡ ଓ କେମ୍ବ୍ରିଜ ପରି ହୋଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଆପଣା ନଗରକୁ ଲଣ୍ଡନ କହିଲେ ସେ ଲଣ୍ଡନ ପରି ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଲଣ୍ଡନ ସମ ନଗର କରିବାକୁ ହେଲେ ବାଣିଜ୍ୟ ଗୃହ, ସ୍ୱାଧୀନତା ଗୃହ, ବିଜ୍ଞାନ ଚର୍ଚ୍ଚା ଗୃହ, ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟ ପରି ସଭା ଗୃହ, କୁଇନ୍ଭିକ୍ଟୋରିଆଙ୍କ ପରି ଶାନ୍ତିପ୍ରଦାୟିନୀ ଓ ଗୁଣବତୀ ରାଣୀ ଗୃହ, ଗ୍ଲାଡଷ୍ଟୋନ ପରି ମନ୍ତ୍ରୀ ଗୃହ, ଫସେଟ ପରି ମେମ୍ବର ଗୃହ, ବ୍ରାଇଟ୍ ପରି ବକ୍ତାକାଶୀ ଗୃହ, ମାକ୍ସ ମୁଲର ପରି ସ୍ୱଦେଶାନୁରାଗୀ ବନ୍ଧୁ ଗୃହ, ମଫସଲପାଇଁ ରିପନ ପରି ସ୍ୱଜନପ୍ରତିନିଧି ଗୃହ ଏବଂ କେମ୍ବ୍ରିଜ ଓ ଅକ୍ସଫୋର୍ଡ ପରି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୃହ ଇତ୍ୟାଦି । ତାହା ହେଲେ ଦେଖିବ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ କମ୍ବା ମହାନଦୀ ମଳକୁ ଟେମସ୍ ନଦୀ ହୋଇ ଯିବ, ତଳେ ରେଲଗାଡ ଦୌଡିବ ଏବଂ ଉପରେ ଜାହାଜ ଚାଲିବ କିନ୍ତୁ କଳାତମ ଗୋରା ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ତେବେ ଯାହା କଲେ ଶୋଭା ବଢିବ, ଯାହା କଲେ ଆପଣାର ଓ ଦେଶର ଉନ୍ନତି ହେବ, ଯାହା କଲେ ମୁଣ୍ଡକୁ ବଳାଇବ ନାହିଁ ସେପରି ପଥ ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ଶ୍ରେୟସ୍କର । ଲମ୍ବା ଗୃଷ କରି ଘରେ ଉପାସ ରହିବା ବିବେକର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେ । ଯେବେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଘର କୋଠାଘର ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କର ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ଧନ ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ବାଣିଜ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି ଉପାୟମାନ କରି ଦିଅ କିନ୍ତୁ ଆପଣା ଘର ପଟ୍ଟା କରିବ, ଘୋଡଚଢା ଫିଟନ୍, ବେଲର ଘୋଡା, ପେଗୁ ଟଟୁ ଓ ଆରବ ଅଶ୍ୱ ଓ ବ୍ରହ୍ମଦେଶୀୟ ହାତୀ କିଣି ବା ଅନ୍ଧ ଶ୍ରେଷ୍ଠସ୍ୱୀଙ୍କର କାଇ ଶମୀର ସାମନ୍ତଙ୍କର ବିବାହ ଲାଗି ମାଗଣ କରି୨ ସେମାନଙ୍କୁ ଦରିଦ୍ର କର ନା ଓ ଭିକ ମଗାଇ ଶିଖାଅ ନା । ଯେବେ ଉତ୍ତମ୨ କବି ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କର ତେବେ ପ୍ରଥମେ ଆପେ ଓଡିଆ, ବଙ୍ଗଳା, ସଂସ୍କୃତ ଓ ଇଂରାଜୀ ପୁସ୍ତକମାନ ପଢ଼ ଏବଂ ଅବସରରେ ନୂତନ ଉତ୍ତମ୨ ଭାବ ସହିତ ସୁଲଳିତ କବିତା ଓ ନାଟକମାନ ଆଧୁନିକ ସମାଜର ରୁଚି ଅନୁସାରେ ରଚନା କରି ଜାତୀୟ ଗୌରବ ପ୍ରକାଶ କର । ସ୍ୱଦେଶର ସ୍ଥାନେ୨ ନୂଆ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଚାର କର । ନିଜେ ଯାଇ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କର । ପାରିତୋଷିକ ଓ ବୃତ୍ତି ଦେଇ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ସାହ ବର୍ଦ୍ଧନ କର । ଆପଣା ପୁତ୍ର କନ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଦିଅ । କଟକ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜରେ ଓ କଲେଜିଏଟ ସ୍କୁଲରେ ଆପଣା ଦେଶୀୟ ପିଲାମାନଙ୍କ ପଢିବାପାଇଁ ଢେଙ୍କାନାଳ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଓ ତାଳଚେର ରାଜାମାନଙ୍କ ପରି ବୃତ୍ତି ସ୍ଥାପନ କର । ପ୍ରଜାମାନେ ଯେପରି ନିର୍ବିବାଦରେ ଓ ସୁଖସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦରେ କାଳଯାପନ କରିବେ ସେ ବିଷୟରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଅ । ସେମାନଙ୍କ ସୁଖ ଦୁଃଖରେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ସୁଖ ଦୁଃଖ । ସେମାନଙ୍କ ଲାଗି ଅଛ ତୁମ୍ଭେମାନେ ରାଜା ଓ ଜମିଦାର । ଇଂଲଣ୍ଡ, ଫ୍ରାନ୍ସ, ଇଟାଲି, ଗ୍ରୀସ ଓ ସୁଇଜରଲଣ୍ଡର ପୁରାବୃତ୍ତ ଓ ଆଧୁନିକ ଇତିହାସ ପଢ଼ (ଏହା ପଢିବା ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ପ୍ରଥମ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ) ତାହା ହେଲେ ଜାଣି ପାରିବ ରାଜାମାନେ ବିଳାସ ପ୍ରିୟ ହୋଇ କିପରି ନାମରେ କଳଙ୍କ ରଖିଅଛନ୍ତି, କିପରି ସିଂହାସନ ପାଖରେ ଥାଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଛନ୍ନଛତ୍ର କରିଅଛି, ଖୋସାମଦ କିପରି ଷଡଯନ୍ତ୍ର କରି ବିଷମୟ ଫଳ ଜାତ କରିଅଛି ଉଚ୍ଚାଭିଳାଷ କିପରି ଅବଶେଷରେ ପାତାଳତଳେ ପଡିଅଛି, ଧର୍ମ କିପରି ଅକ୍ଷୟ ଯଶ ଲାଭ କରିଅଛି, ଏକତା କିପରି ମହତ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ସମ୍ପାଦନ କରିଅଛି, ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥପରତା କିପରି ରାଜ୍ୟ ହରାଇ ଅଛି ।

ଅତଏବ ହେ ପୁତ୍ରଗଣ ! ଉଠ, ଆଉ ବିଳମ୍ବ କରିବାକୁ ସମୟ ନାହିଁ, ଯେଉଁସବୁ ବିଷୟ କହିଲି ସେ ବିଷୟରେ ଯଥାସାଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କର । ଯେବେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ରକ୍ତରେ ଉଷ୍ଣତା ଥାଏ, ଯେବେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର ମୋହନିଦ୍ରା ଭଙ୍ଗ ଥାଏ ତେବେ ଉଠ, ଆଜିଠାରୁ ସ୍ୱଦେଶ ଶ୍ରୀବୃଦ୍ଧି ସାଧନ କରିବା ଲାଗି ଦୃଢ଼ବ୍ରତ ଅବଲମ୍ବନ କର, ଏକତା ରଜ୍ଜୁରେ ସମସ୍ତେ ଆବଦ୍ଧ ହୋଇ ପରସ୍ପର ଘନିଷ୍ଠ ପ୍ରଣୟ ସ୍ଥାପନ କର, ଏବଂ ପରଶ୍ରୀକାତରତାକୁ ସ୍ନେହ ନଦୀରେ ଭସାଇ ଦିଅ । ହେ ଇଂଲଣ୍ଡ ସିଂହାସନ ! ତୁମ୍ଭକୁ ଧନ୍ୟ, । ତୁମ୍ଭର ଶାସନକୁ ଧନ୍ୟ, ତୁମ୍ଭର ଶିକ୍ଷାକୁ ଧନ୍ୟ, ସନ ୧୮୦୩ ମସିହାଠାରୁ ତୁମ୍ଭ ଲାଗି ମୁଁ ଜୀବିତ ହୋଇ ରହିଅଛି, ତୁମ୍ଭ ଲାଗି ମୋର ମାନ, ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବଢିଅଛି, ତୁମ୍ଭ ଲାଗି ଅଜ୍ଞାନ ତିମିର କେତେକ ପରିମାଣରେ ପଳାୟନ କରିଅଛି । ତୁମ୍ଭ ଉପରେ ମୋର ପୁତ୍ର କନ୍ୟାମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ଓ ଭାର ନିର୍ଭର କରେ, ସେମାନଙ୍କ ଲାଗି ଯଥାସାଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କରି ବ୍ରିଟିଶ ଧର୍ମର ନାମ ସାର୍ଥକ କର ।"

ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର ସ୍ନେହମୟୀ
ଉତ୍କଳ ଜନନୀ ।

ସଙ୍ଗର୍ଭ ବିବରଣ ।

୧୮୮୩ ଫିବ୍ରୁଏରୀ ମାସ ତା ୧୮ ରଖ ଫାଲ୍‌ଗୁଣ ବ ୮ କ ରବିବାର ଦିନ ବାଲେଶ୍ୱର

Digitized by srujanika@gmail.com

ଋରେ କେତେକ ଗୋଷ୍ଠି ବ୍ରାହ୍ମ ସେବା ଆରମ୍ଭ କଲା ପରାରୁ ଭାଇ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦାଇ ପ୍ରଚାରାର୍ଥ ଦକ୍ଷିଣାଭିମୁଖରେ ଯାତ୍ରା କଲେ। ... ଜଳେ ... କରି ଗୋପୀଯନ୍ତ୍ର ସାହା- ... ରେ ଓଙ୍କାଳି, ତ୍ରିକ୍ଷିରଯ୍ଯା, ଛାଲପଦା ଓ ... ନଗର ପ୍ରଭୃତି ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ହରି ନାମ ... ରି କଲେ। ଏଥିରେ ସେ ଆଠଗଡ଼ ପ୍ର- ... ଶ ପୂର୍ବକ ଅପ୍ରେଲ ମାସ ତା ୭ ରଖରେ ... ନାଳ ମାଇନର ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୃହରେ ... ଓ ... ବିଷୟରେ ଗୋଟିଏ ... ଦେଇଥିଲେ। ବାବୁ ବ୍ରଜମୋ- ... ଅଛନ୍ତି ଯେ ଭକ୍ତି ବକ୍ତୃତା ... ଶ୍ରୋତାମାନଙ୍କ ଚିତ୍ତକୁ ପ୍ରୀତରେ ... କରିଥିଲା। ତାହାଙ୍କ କଟକ ଅବସ୍ଥିତ ... ଉତ୍ସ ବ୍ରାହ୍ମମାନେ ତାହାଙ୍କୁ ବହୁଙ୍କ- ... ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ; ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ... ଦନ ଓ ଭାଇ ଜଗନ୍ନାଥ ଅମୃମାନ- ... ର ବିଶେଷ କୃତଜ୍ଞତାର ପାତ୍ର।

ଢେଙ୍କାନାଳରୁ ଫେରି ଆସି ଭାଇ ଲକ୍ଷ୍ମଣ କଟକ ପଥରେ ଭଦ୍ରକକୁ ଯାତ୍ରା କଲେ। ଭଦ୍ରକ ଇଂରାଜୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ ନିକଟରେ, ଏବଂ ... ଓ ... ତାହାଙ୍କର ବକ୍ତୃତା ହୋଇଥିଲା। ଅହାରପଦା ନିବାସୀ ଭାଇ କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ବାନାର୍ଯ୍ୟାଙ୍କ ଗୃହ-ରେ କତିପଦନ ଅବସ୍ଥିତ କରି ସେ ବାଲେଶ୍ୱରକୁ ଫେରି ଯାଇଅଛନ୍ତି।

କଲିକତା ନଗରୀରେ ଭାଇ ହରଗବାନ୍ ହିମାଳୟ ପ୍ରଦେଶରେ ଯୋଗ ସାଧନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବର୍ତ୍ତିଭଜନ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ କୃଷ୍ଣାନନ୍ଦଙ୍କ ସହିତରେ ଯିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଅଦେଶ ଅସିଲା " ବସ ! ଭକ୍ତର ଶ୍ରୀ ସ୍ଥ ପଣ୍ଡବାଇମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଯେନ ଯୋଗ ସାଧନ ନ କଲେ ସିଦ୍ଧିଲାଭ ହେବ ନାହିଁ " ଏହି ... ଅଦୃଷ୍ଟ ହୋଇ ସେ ମଇ ମାସ ତା ୭ ରଖ ସୋମବାର ଦିନ ବାଲେଶ୍ୱର ... ରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ବ୍ରାହ୍ମ—ବନ୍ୟାମା- ... ସେବାରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି।

ମଇ ତା ୧୩ ରଖ ଓ ତା ୨୦ ରଖ ଦିବ- ... ସମାନଙ୍କରେ ବ୍ରାହ୍ମମାନଙ୍କୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଉତ୍ସାହ ... ସେ ହିତୋପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ। ସେହି ଉପଦେଶରେ ବ୍ରାହ୍ମମାନଙ୍କର ଉତ୍ସାହ ବଢ଼ିବା-କୁ ଲାଗିଲା। ପୁଣି ମଇ ତା ୨୭ ରଖ ରବିବାର ବାଲେଶ୍ୱର ବ୍ରହ୍ମମନ୍ଦିରରେ ସେ କହିଲେ ଯେ (ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ) " ମାତା ନିମନ୍ତେ ଶିଶୁ ଯେପରି କ୍ରନ୍ଦନ କରେ ଏବଂ ମାତା ଉପରେ ଶିଶୁ ଯେପରି ନିର୍ଭର କରେ ସେହିପରି ଭାବ ସମସ୍ତଙ୍କର ହେବା ଉଚିତ "।

ତା ୩୦ ରଖ ମଇ ବୁଧବାର—ବାଲେଶ୍ୱର ନଗରନିବାସୀ ଭାଇ ଦ୍ୱାରିକାନାଥଙ୍କ ଗୃହରେ ଗୋଟିଏ ପାରିବାରିକ ଉପାସନାମଣ୍ଡଳୀ ପ୍ରତି-ଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା। ତାହାଦ୍ୱାରା କେତେକ ବ୍ରାହ୍ମିକାମାନଙ୍କର ଯେପରି ଉପକାର ହୋଇ ପାରେ ତଦ୍ବିଷୟକ ଉପାୟମାନ ଗୃହୀତ ହେଉଅଛି।

ତା ୩୧ ରଖ ମଇ ବୃହସ୍ପତିବାର—ଭାଇ କାଳୀପ୍ରସାଦଙ୍କ ଗୃହରେ ପାରିବାରିକ ଉପାସନା ହୋଇଥିଲା। ଭାଇ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବେଦିର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଭାଇ ଭଗବାନ୍ " ପୁରୁଷମାନେ ଧର୍ମ ଅର୍ଜନ କରିବେ ଏବଂ ନାରୀମାନେ ତାହା ଅତି ଯତ୍ନପୂର୍ବକ ରକ୍ଷା କରିବେ ତାହା ନ ହେଲେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଧର୍ମ କଦାପି ବଦ୍ଧ-ମୂଳ ହେବ ନାହିଁ " ଏହି ବିଷୟରେ ଉପ-ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ। ଏହି ଉପାସନାରେ ଯୋଗ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଭଗିନୀ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ମାଇଲ ବାଟରୁ ଚାଲି ଅସିଥିଲେ।

ମଇ ମାସ ଶେଷ ସପ୍ତାହରେ ଭାଇ ଭଗବାନ୍ ରେମୁଣା ଯାଇ ବ୍ରାହ୍ମଣୀପ୍ରା ଓ ବେଙ୍ଗପୁର ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ତିନି ଦିବସ ରହି ହରି ନାମ ପ୍ରଚାର କରିଥିଲେ। ତାହାଙ୍କ ଉପଦେଶ ଶ୍ରବଣ ନିମନ୍ତେ ଲୋକମାନେ ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ।

ତା ୩ ରଖ ଜୁନ ରବିବାର—" ବିଧିପୂର୍ବକ ସାଧନ ଆରମ୍ଭ ନ କଲେ ଧର୍ମପଥରେ କେହି ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ପାରିବେ ନାହିଁ। ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଧର୍ମପଥରେ ସଙ୍ଗିନୀ ନ କଲେ ଜୀବନରେ ଧର୍ମ ବଦ୍ଧମୂଳ ହେବ ନାହିଁ " ଏହି ବିଷୟ ବିଷୟ ଯେନ ଭାଇ ଭଗବାନଙ୍କର ଉପଦେଶ ହୋଇଥିଲା। ପୁଣି " ଅନନ୍ତ ପ୍ରେମଭଣ୍ଡାରରୁ ସଦା ପ୍ରେମସ୍ରୋତ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଅଛି, ଚୋ-ପାଏ ପିଇ ଯେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ରହିବ ସେ ମରିବ " ଏହି ଭାବରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ହୋଇଥିଲା। ସେହିଦି-ନ ସାୟଂକାଳୀନ ଉପାସନାରେ କେତେକ ଜଣ ଭଦ୍ର ମହିଳା ଉପାସନା ଶ୍ରବଣ ନିମନ୍ତେ ବ୍ରହ୍ମମନ୍ଦିରକୁ ଅସିଥିଲେ ମାତ୍ର ସ୍ଥାନର ସୁବିଧା ନ ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଅନେକ କଷ୍ଟ ହୋ-ଇଥିଲା।

ବାଲେଶ୍ୱର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ସିଜିୟା ବ୍ରାହ୍ମ-ସମାଜର ସାମ୍ବତ୍ସରିକ ଉତ୍ସବ ନିମନ୍ତେ ବାଲେ-ଶ୍ୱର ବ୍ରାହ୍ମ ଭ୍ରାତାମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛନ୍ତି।

କ୍ରମଶଃ

କଟକ }	ଶ୍ରୀ ଭୀବଗ୍ରାହୀ ଦାସ
୧୩।୭।୮୩ }	ପରଗ୍ରହକ ସେବକସଭା

To

OFFICIATING UNDER SECRETARY TO THE GOVT. OF BENGAL.

SIR,

With reference to the Bengal Government communication No. $1691\frac{F}{F}$ dated 13th September, 82 and with reference to the ulter No. $\frac{362}{1691}\frac{F}{T}$ dated 20th November 1882 asking for an expression of the opinion of the Orissa People's Association regarding the use of postage stamps in payment of stamp duty, I humbly beg to inform his Honour the Lieutenant Governor of Bengal that the Orissa People's Association is of opinion that if the uniformity of postage stamps and receipt stamps be authorised it would greatly conduce to the convenience of the public and greatly facilitate their transaction of business.

In order to avoid the difficulty arising out of the use of the postage stamps in payment of stamp duty it is suggested that the person offering stamps denoting stamp duty on any instrument should write down name in full on the stamp with the same pen and ink he used in writing the instrument & if he does not know to read and write the person by whom the instrument is drawn up must have to write down his name and date on the stamp with the same pen and ink he used for the instrument. Against the possible re-use of postage stamps which have already been used on a letter it is suggested that the senders of letters should adopt the practice of writing down date and his address instead of writing down name as is usually done, on the stamp before they are defaced by the Postal officers. If

Split by PDF Splitter
Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

this system be adopted there would be little possibility of a stamp being re-used.

The difficulty of distinguishing between postal earnings and the revenue from stamp and other duties may easily be removed if a reference be made to the regular account kept by the Postal Department of the value of paid letters, then as a matter of course, the amount of earnings from stamp and other duties would necessarily become manifest.

(Sd.) DENONATH BANERJEE
Offg. Hony. Secretary to the Orissa People's Association

ବିଜ୍ଞାପନ ।

Wanted a Sub-Inspector for Talchair Police salary Rs. 15 per mensem. Applications with copies of testimonials will be received up to 1st July 1883.

Talchair Police Office 31st May 1883. } R. B. H. Rajah.

ତାଲଚେରର ସୀମାନାସ୍ଥ ପୁଲିସ ସବାଗାର ସବ୍ଇନ୍ସପେକ୍ଟର୍ ଏକଜଣ ଆବଶ୍ୟକ କର୍ମ୍ମାଙ୍କର ମାସିକ ବେତନ ଟ ୧୫୯ ଙ୍କା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।

ଯେଉଁମାନେ ଏ କର୍ମ୍ମାଭିଳାଷୀ ହେବେ ସେମାନେ ସ୍ୱସ୍ୱ ଆବେଦନପତ୍ରର ସହିତ [illegible]ଟର ପ୍ରତିଲିପି ଆଗତ ଜୁଲାଇ ମାସ ତା ୧ ଦିବସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅମ୍ଭ ହଜୁରକୁ ପ୍ରେରଣ କରିପାରିବେ ।

ତାଲଚେର ସୀମାନାସ୍ଥ କମ୍ପସଲଏ ୩୧।୫।୮୩ } ଶ୍ରୀ ରାଜା ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବୀରବର ହରିଚନ୍ଦନ

ନୂତନ ସାଲସା, ନୂତନ ସାଲସା ।

ଆୟୁର୍ବେଦ ମତରେ ସାଲସା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଅତୀବ ବ୍ୟୟସାଧ ଓ କଷ୍ଟକର । ପୁଣି ଇଂରାଜୀ ସାଲସା ନାନା କାରଣରେ ଏ ଦେଶୀୟଙ୍କ ଦେହରେ ତେତେ ଉପକାରୀ ହୁଏ ନାହିଁ । ସେହି ହେତୁରୁ ଏକପ୍ରକାର ନୂତନ ସାଲସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ବିକ୍ରୟ କରୁଅଛୁଁ । ଏହା ଅତ୍ୟୁତ୍ତମ ଦେଶୀୟ ସାଲସାରୁ ଇଉରୋପୀୟ ଉପାୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଦେହର ପାରଦ ଓ ଦୂଷିତ ରକ୍ତର ସମସ୍ତ ଦୋଷ ଶୀଘ୍ର ନିର୍ଗତ ହୋଇ ଯାଏ । ଦେହର ଆଳସ୍ୟତା, କ୍ଷୁଧାମାନ୍ଦ୍ୟ, କାଛୁ, ଶୁଖିଲା କୁଣ୍ଡିଆ, ଘା, ନାଳିଘା, ପାରଦ ଘା, ଉପଦଂଶର ଘା, କୁଣ୍ଡିଆ, ପେଟର ଅସୁଖ, ଧାତୁଦୌର୍ବଲ୍ୟ ଓ ଉତ୍କଟ ଜ୍ୱର, କୋଷ୍ଠକାଠିନ୍ୟ, ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଙ୍କର ପୀଡ଼ା ଇତ୍ୟାଦି ନାନା ପ୍ରକାର ପୀଡ଼ା ଶୀଘ୍ର ଏବଂ ନିଶ୍ଚୟ ଆରାମ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବୋତଲ ଟ ୧୯ ଙ୍କା ପ୍ୟାକିଂ ଟ ୦। ଡଜନ ଟ ୧୦୵। ପୀଡ଼ା ଆରାମ ନ ହେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରତ ଦିଆଯାଏ ।

ଔଷଧ କଲିକତା ଠନ୍‌ଠନିଆ କାଳୀତଳାର ପୂର୍ବେ ବେଚୁ ଚାଟାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଷ୍ଟ୍ରୀଟ ୪୭ ନମ୍ବର ଭବନରେ ଏ, ଘୋଷ କୋମ୍ପାନିଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ, ଏବଂ କେବଳ ତାହାଙ୍କ ନିକଟରେ ମିଳଇ ।

Wanted a Native Doctor for Talchair Dispensary, salary Rs. 20 per mensem. Applications with copies of testimonials will be received up to 1st July 1883.

Talchair 3rd June, 1883. } R. R. B. Harrichundan Rajah.

ବହୁମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଅପୂର୍ବ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ।

ରାଜା ଜମିଦାର ପ୍ରଭୃତି ଧନାଢ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଅତି ଆଦରର ପଦାର୍ଥ ।

ଏକଯୋଡ଼ କଟକର ଚିତ୍ରିତ ତାରକସି ଓ ଜାଲିଦାର ରୂପାର

ଗୋଲାପଗଛ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଛରେ ଗୋଲାପଫୁଲ ଓ ପତ୍ରମଣ୍ଡିତ ଅନେକ ଡାଳ ଲେଖାଏଁ ଅଛି ଓ ତହିଁ ଉପରେ ଏକ ଗୋଲାପଦାନ ଲାଗି ରହିଅଛି । ଏସବୁ ଲଗିଥିବା ସୁନ୍ଦର ବୈଠକୀ ଡାଲା ଉପରେ ଗଛ ରହିଅଛି । ଦେଖିଲେ ମାତ୍ରକେ ମନ ହରଣ କରିବ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଛର ଓଜନ ଚ [illegible] ଭ ଓ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦୪୫୯ ଙ୍କା ଅଟଇ । ଦୁଇଗଛ ଏକତ୍ରେ ଅଥବା ପୃଥକ୍‌ରୂପେ ବିକ୍ରୟ ହୋଇ ପାରେ ।

ଗ୍ରାହକମାନେ ସ୍ୱୟଂ ଅଥବା ପତ୍ରଦ୍ୱାରା ଅମ୍ଭ ନିକଟରେ କମ୍ବା କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ତତ୍ତ୍ୱ କରିବେ ।

୧।୬।୮୩ } ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ପାଢ଼ୀ । ତେଲିଙ୍ଗାବଜାର ସହର କଟକ

The power of attorney granted by the undersigned to MR. A. W. BELLIS is cancelled from this date.

Cuttack, 28th Feby. 1883. } J. BULLOCH & Co.

ବ୍ରାହ୍ମଣ କ୍ଷତ୍ରିୟ ବୈଶ୍ୟ କରଣ ଫିଲ୍ଲାଥ ଠକ୍କଲ ମୁଦ୍ରିତ ଜନ୍ମନ [illegible]

ବିଧବା ବିବାହ

ଉଦ୍ଦୀପକ ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/ ଡାକମାସୁଲ ଟ ୦ ୯

ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନିଙ୍କ ଯନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ଏବଂ କଟକ [illegible] ରାଘାପଦ ବାବୁ ଶ୍ରୀ ରାମସ୍ୱରୂପ ମୁଖୁର୍ଜୀଙ୍କ ନିକଟରେ [illegible] ହେଉଅଛି ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସଙ୍କୋନା ଫେବ୍ରିଫିଉଜ୍ [illegible]

ଏହା ଜ୍ୱରରୋଗରେ କୁଇନାଇନର ପରିବର୍ତ୍ତରେ [illegible] ଔଷଧ ବୋଲି ବ୍ୟବହୃତ । କଲିକତାର ପ୍ରଧାନ [illegible] ଇଉରୋପୀୟ ଓ ଦେଶୀୟ ଔଷଧାଳୟରେ ବହୁଳ [illegible] କଲିକତା କୋମ୍ପାନିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସୁପରିଣ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ [illegible] ନିକଟରେ ଦରଖାସ୍ତ କଲେ ମିଳିପାରେ ଯଥା,— ଡାକମାସୁଲ ସହିତ [illegible] । [illegible]

ଉତ୍କଳଦୀପିକାରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଛପାଇବାର ଦର ନିମ୍ନଲିଖିତ ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଯଥା ।—

ପ୍ରଥମଥର ସକାଶେ

ଧାଡ଼ି ପ୍ରତି	ଟ ୦/
ଅର୍ଦ୍ଧ ସ୍ତମ୍ଭକୁ	ଟ ୨୲
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ସ୍ତମ୍ଭକୁ	ଟ ୪୲

ମାତ୍ର କୌଣସି ବିଜ୍ଞାପନ ଯେତେ କ୍ଷୁଦ୍ର ହେଲେହେଁ ତହିଁର ଦର ଟ ୦/ ରୁ ଊଣା ହେବ ନାହିଁ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟଥର ସକାଶେ ଦର ପ୍ରଥମ [illegible] ଦେଢ଼ା ଓ ଦ୍ୱିଗୁଣ ଯଥାକ୍ରମେ ହେବ ।

ଅଧିକ ଦିନର ସକାଶେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ [illegible] ପାରିବ ।

ବିଜ୍ଞାପନର ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ ସଙ୍ଗେ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ବାବୁ ଦ୍ୱାରିକାନାଥ ଦାସ	କଟକ	ବକ୍ସୀ	ଟ [illegible]
„ ଗୋବିନ୍ଦ ମହାନ୍ତି	„	„	ଟ [illegible]
„ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ	ଜଗତ୍‌ସିଂହପୁର		ଟ [illegible]
„ ଦ୍ୱାରିକାନାଥ ମିତ୍ର,	କଟକ	ବକ୍ସୀ	ଟ [illegible]
„ ହୃଷୀକେଶ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ	„	„	ଟ [illegible]
„ ଗଦାଧର ମହାପାତ୍ର	„	„	ଟ [illegible]

ଏହି ଉତ୍କଳଦୀପିକା ପତ୍ର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନିଙ୍କ ଯନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା [illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

REGISTERED NO. 1

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଭାଗ ୪୮ ଭାଗ } ସଂଖ୍ୟା ୨୫ ସଂଖ୍ୟା
ତା ୨୩ ରିଖ ମାହେ ଜୁନ ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା । ମୁ । ଆଷାଢ଼ ଦ ୧୧ ନ ସନ ୧୨୯୦ ସାଲ ଶନିବାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରିମ	ବକେୟା
ବାର୍ଷିକ	ଟ ୨ ୧	ଟ ୨୧
ଡାକମାସୁଲ	ଟ ୦ ୵	ଟ ୧

ଅଳ୍ପ ଦିନ ତଳେ ଜଜ ନୋରିସ ସାହେବ ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଜୁରିରେ ଉପସ୍ଥିତ ନ ହେବା ଦୋଷରେ ଜରିମାନା କରିଥିଲେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଆଜ୍ଞା କ୍ରମେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ସିମଲରୁ ଯାହା କହିଥିବା ମର୍ମରେ ସେ ଆବେଦନ କଲାରୁ ସାହେବ ମହୋଦୟ କହିଲେ କି ଆଇନାନୁସାରେ ଏ ବିଷୟରେ ସରକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଇତର ବିଶେଷ କରାଯାଇ ନ ପାରେ । ଯେବେ ସରକାରୀ କର୍ମକାରକମାନେ ସଦା ସର୍ବଦା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ତେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ କ୍ଷମତା ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ସେ ଭଳ ଲୋକଙ୍କୁ ଜୁରି କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଅବ୍ୟାହତି ଦେଉ ନାହାନ୍ତି କାହିଁକି ? ଯାହା ହେଉ ସେ ଆପେ ଏକାକୀ ଏ ବିଷୟର ବିଚାର ନ କରି ଆପଣା ସଙ୍ଗୀ ଅପର ଏଗାର ଜଣ ଜଜଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ମାଗିବାରୁ ସେମାନେ ଏକମତ ହୋଇ ତାହାଙ୍କ ବିପରୀତରେ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ ତହୁଁ ସେ ଉକ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ଉପରେ ଯେଉଁ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ବିଧାନ କରିଥିଲେ ତାହା କ୍ଷମା ଦେଲେ । ଏଥିରୁ ହିନ୍ଦୁପେଟ୍ରିଅଟ ଯଥାର୍ଥ କହିଅଛନ୍ତି କି ଶାଳଗ୍ରାମଙ୍କୁ ଅଦାଲତକୁ ଅଣାଇବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏହିପରି ସଙ୍ଗୀ ଜଜମାନଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ନେଇଥିଲେ ସେ କଥା ଏତେ ଦୂର ଯାଇ ନ ଥାନ୍ତା ।

——

ତୁଳସୀ ଗୋଟିଏ ସାମାନ୍ୟ ଛୋଟ ଗଛ ମାତ୍ର ଏହାର ଗୁଣ ବିସ୍ତର । ହିନ୍ଦୁମାନେ ପ୍ରତିଦିନରେ ତୁଳସୀ ଗଛର ପୂଜା କରନ୍ତି ଏବଂ ତୁଳସୀ ପତ୍ର ବିନା ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ପୂଜା ହୁଅଇ ନାହିଁ । ତୁଳସୀ ବୃକ୍ଷକୁ କି କେବଳ ପରକାଳର ଗତି ସକାଶେ ଲୋକେ ଏପରି ମାନ୍ୟ କରନ୍ତି ? ନା ଇହକାଳରେ ମଧ୍ୟ ତୁଳସୀ ପରମ ଉପକାରିଣୀ ଏବଂ ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ଏହି ହେତୁରୁ ପୂର୍ବକାଳର ଲୋକମାନେ ତୁଳସୀ ବୃକ୍ଷକୁ ପୂଜା କରିବାର ବିଧି କରି ଯାଇ ଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଶରୀର ରକ୍ଷା ଧର୍ମସାଧନର ପ୍ରଥମ ସୋପାନ ହେଉଅଛି ଏବଂ ଧର୍ମ ବିନା ପରକାଳରେ ଗତି ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ଯାହା ଶରୀରକୁ ଆରୋଗ୍ୟ ରଖଇ ପରକାଳ ସହିତ ତହିଁର ସମ୍ପର୍କ ରହିଅଛି । ପାଠକମାନଙ୍କ ଜାଣିବା ନିମିତ୍ତ ତୁଳସୀ ଗଛର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଣାବଳୀ ସ୍ୱଲ୍ପତି ସମାଚାରରୁ ଉଦ୍ଧୃତ କଲୁଁ ଯଥା ।—

"ତୁଳସୀର ସୁଗନ୍ଧରେ ସମସ୍ତେ ମୁଗ୍ଧ; କିନ୍ତୁ ଏହାର ଯେରୂପ ପ୍ରିୟ ଗନ୍ଧ, ତଦପେକ୍ଷା ଏହାର ଗୁଣ ଅତିବ ଅଧିକ । ତୁଳସୀ ଗୋଟିଏ ଅତ୍ୟୁତ୍କୃଷ୍ଟ ଔଷଧବିଶେଷ । ତୁଳସୀ ମେଲେରିଆ ଅର୍ଥାତ୍ ବାୟୁର ଦୋଷ ନଷ୍ଟ କରେ । ଯେଉଁ ଗୃହରେ ତୁଳସୀ ଗଛ ବେଷ୍ଟିତ ହୋଇ ଥାଏ ତାହାର ବହିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୂଷିତବାୟୁ ନଷ୍ଟ ହୁଏ । ତୁଳସୀଦ୍ୱାରା ଜ୍ୱର ନାଶ ହୁଏ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଜ୍ୱର ହୋଇଥାଏ, ସେ ଯଦ୍ୟପି ପ୍ରତିଦିନ ପ୍ରାତଃକାଳରେ ତୋଳାଏ ମାତ୍ରାରେ ତୁଳସୀରସ ପାନ କରେ, ତେବେ ଏକ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ତାହାର ଜ୍ୱର ଆରୋଗ୍ୟ ହେବ । ତୁଳସୀରେ ଅମାଶୟ, ରକ୍ତ ଅମାଶୟ ଏବଂ ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ ଦୋଷ ନାଶ ହୁଏ । ତୋଳାଏ ମାତ୍ରାରେ ତୁଳସୀରସ ପ୍ରାତଃକାଳରେ ପାନ କଲେ ତିନିଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସଶୂଳ ଅମାଶୟ, ରକ୍ତାମାଶୟ ଏବଂ ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ ଦୋଷ ଆରୋଗ୍ୟ ହେବାର ବିଶେଷ ସମ୍ଭାବନା । ତୁଳସୀରେ ରକ୍ତପ୍ରସ୍ରାବ ଏକ ଦିବସରେ ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ତୋଳାଏ ତୁଳସୀ ରସରେ ଟ ॰ । ଓଜନ ଚିନି ମିଶ୍ରିତ କରି ପାନ କଲେ ଦିନକ ମଧ୍ୟରେ ରକ୍ତ ପ୍ରସ୍ରାବ ଏବଂ ଜ୍ୱାଳା ନିବାରିତ ହୋଇ ପରିଷ୍କାର ପ୍ରସ୍ରାବ ହେବ । ରକ୍ତ ପ୍ରଦର ରୋଗରେ ତୋଳାଏ ମାତ୍ର ତୁଳସୀ ରସରେ ଗୃହଅଣା ଓଜନ ଚିନି ମିଶାଇ ତିନିଦିନ ସକାଳବେଳେ ସେବନ କଲେ, ଉକ୍ତ ପୀଡ଼ା ଆରୋଗ୍ୟ ହେବ । ଗୋଟିଏ ପଦାର୍ଥରେ ଏପ୍ରକାର ଗୁଣ ସମଷ୍ଟି ପ୍ରାୟ ଆଉ ଦେଖା ଯାଏ ନାହିଁ । ହିନ୍ଦୁ ଅହିନ୍ଦୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଗୃହରେ ତୁଳସୀ ବୃକ୍ଷ ରକ୍ଷିବାର ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁ ବୃକ୍ଷ ମେଲେରିଆ ନଷ୍ଟ କରେ, ତାହାର ଆଦର ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେତେ ଅଧିକ ହେବ ସେତେ ଭଲ ।"

——

ବାଲେଶ୍ୱରର ଜମିଦାରମାନେ ବଙ୍ଗୀୟ ପ୍ରଜାସତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଇନ ସମ୍ପର୍କରେ ଆପଣା ମତାମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହା ଉତ୍କଳ ଦର୍ପଣରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ସେମାନଙ୍କ ମତର ସମାଲୋଚନା କରିବା ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହଇ । କଟକର ଜମିଦାରମାନେ ଅଦ୍ୟାବଧି ଏହି ଆଇନ ସମ୍ପର୍କରେ ଆପଣା୨ ମତ ପ୍ରକାଶ ନ କରିବାରୁ ଉତ୍କଳ ଦର୍ପଣ ସେମାନଙ୍କପ୍ରତି ଯଥାର୍ଥରୂପେ ଚଳିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏ ପକ୍ଷରେ ସହଯୋଗୀ ଯାହା କହିଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଐକ୍ୟ ଅଟୁଁ । କଟକ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜଧାନୀ ହେଉଅଛି ଏବଂ ଏଠାରେ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଧନାଢ୍ୟ ବିଦ୍ୱାନ୍ ଏବଂ ବୈଷୟିକ ଲୋକର ବାସ । ଜମିଦାର ଏବଂ ପ୍ରଜା ସମ୍ବନ୍ଧୀ-

Digitized by srujanika@gmail.com

ଯ୍ୟ ଆଇନ ସଙ୍ଗେ ଯାହାର ସାର୍ଥ ଜଡିତ ନାହିଁ ଏପରି ଅଲ୍ପଲୋକ ଏଠାରେ ଅଛନ୍ତି ତଥାଚ ଏହି ଗୁରୁତର ଆଇନ ସମ୍ପର୍କରେ ଏମାନଙ୍କୁ ଅବଧି ବ୍ୟସ୍ତ ହେବାକୁ ନ ଦେଖିବା ଭାରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଓ କ୍ଷୋଭର ବିଷୟ ଅଟଇ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣିଅଛୁଁ ଯେ କେତେକ ପ୍ରଧାନ ଜମିଦାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ଜିଲ୍ଲାର କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ପତ୍ର ଲେଖି ସେମାନଙ୍କ ମତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଇହିଁର ଉତ୍ତର ଦେବାର ଆୟୋଜନ କିଛି ଦେଖା ଯାଉନାହିଁ । ଯେବେ ଏହି ଜମିଦାରମାନେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ମତ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ତେବେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ କେବଳ ପୋଥି ବଢିଯିବ ଏବଂ କେତେକ ବିଷୟରେ ମତାନ୍ତର ଘଟଣାଦ୍ୱାରା ଅନର୍ଥ ମଧ୍ୟ ଜାତ ହୋଇପାରେ । ଏହି ଜମିଦାରମାନେ ଏକତ୍ରେ ବସି ଆପଣା ମଧ୍ୟରେ ତର୍କ ବିତର୍କଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ ସ୍ଥିର ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହେବେ ତାହା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ବଡ଼ ଉତ୍ତମ ହେବ ଏବଂ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏକାନ୍ତ ଆଶା କରୁଁ କି ଜମିଦାରମାନେ ଏହି ପ୍ରଣାଳୀ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେବେ ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଜ୍ଞାନତାର କାରଣ ଓ ତାହା ଦୂରୀକରଣର ଉପାୟ ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ଅନେକଲୋକ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ପଞ୍ଜାବ ଅଥବା ବୋମ୍ବାଇ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସିର ବିଷୟ ଯେପରି ଜାଣନ୍ତି ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସିର ବିଷୟ ସେପରି ଅବଗତ ନୁହନ୍ତି । ଏହାର ହେତୁ ସହଜରେ ଜଣା ପଡୁଅଛି । ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଓ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଯାତାୟାତର ବିଶେଷ ସୁବିଧା ନାହିଁ । ମାନ୍ଦ୍ରାଜକୁ ଆସିବାକୁ ହେଲେ ରେଲବାଟରେ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ, ବୋମ୍ବାଇ, ଓ ହାଇଦରାବାଦ ବାଟେ ଆସିବାକୁ ହୁଏ । ଏହି ବୁଲଣିଆ ବାଟସକାଶେ ଅତି ଅଳ୍ପ ଲୋକ ମାନ୍ଦ୍ରାଜକୁ ଆସନ୍ତି । କଲିକତା ଓ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ରିଟିସ ଇଣ୍ଡିଆନ ଷ୍ଟିମନାଭିଗେଶନ କୋମ୍ପାନିର ଜାହାଜ ପ୍ରତିସପ୍ତାହ ଗମନାଗମନ କରଇ, ଓ ତାହା ବନ୍ଦର, ଫେବେ ପୁରୀ ଓ ଗଞ୍ଜାମ, ଗୋପାଳପୁର, କଳିଙ୍ଗପଟ୍ଟଣ, ବିମଳିପଟ୍ଟଣ, ବିଶାଖପଟ୍ଟଣ କୋକନଦା ଓ ମଛଲିପଟ୍ଟଣ ବନ୍ଦରମାନଙ୍କରେ ମାଲ ଆଦାନ ଓ ପ୍ରଦାନ କରଇ, ସମୁଦ୍ରପଥରେ ଯିବାଲୋକମାନଙ୍କୁ ଚଢ଼ାଏ ଓ ଓହ୍ଲାଏ, ଆଉ ତାହ ବଥା ନଥା କରଇ । ମାତ୍ର ଜଳପଥରେ ହିନ୍ଦୁ ଲୋକଙ୍କ ଯିବା ଆସିବାର ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟ ବୋଲି ବହୁତ ଲୋକ ଜାହାଜରେ ଗତାୟାତ କରନ୍ତି ନାହିଁ; କେବଳ ବେପାରୀ ଓ ମହାଜନମାନେ ଆଉ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ନ ଗଲେ ନ ଚଳେ ଏପରି ଲୋକେ ଗମନାଗମନ କରନ୍ତି । ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଓ କଲିକତା ମଧ୍ୟରେ ଉପକୂଳ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଯେଉଁ ରାଜମାର୍ଗ ଅଛି ତାହାହିଁ ବହୁଲରୂପେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ଏହି ବାଟରେ ବିସ୍ତାର ଶଗଡ଼ ଯିବା ଆସିବା କରଇ ଏବଂ ଉପକୂଳ ଓ ତହିଁର ପଶ୍ଚିମରେ ସ୍ଥିତ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କର ଉତ୍ପନ୍ନଦ୍ରବ୍ୟ ଏଥି ଉପରେ ନୀତ ହୁଏ । ମାତ୍ର ଏହି ମାର୍ଗରେ ସ୍ୱଦା ପଥିକଙ୍କ ଭୟର କାରଣ ଅଛି । ଏହା କୌଣସି ୨ ସ୍ଥଳେ ଦସ୍ୟୁ ଓ ବନ୍ୟ ଜନ୍ତୁମାନଙ୍କର ଆକ୍ରମଣର ଅଧୀନ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁଁ ଅଳ୍ପ କେତେକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତବର୍ଷର ପୂର୍ବ ଉପକୂଳର ସ୍ଥାନ ସ୍ଥାନରେ ରେଲବାଟ ଫିଟିବ ଓ ତାହା ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶ, ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ, ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ, ହାଇଦରାବାଦ ଓ ଦକ୍ଷିଣର ରେଲବାଟମାନଙ୍କ ସହିତରେ ଯୋଗ ହେବ । ଏପରି ହେଲେ ଲୋକଙ୍କର ଓ ବାଣିଜ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରେରଣର ଯେ କେତେ ସୁବିଧା ହେବ ବୋଲି ଯାଇ ନ ପାରେ; ପୁଣି ଏହି ରେଲବାଟ ସଙ୍ଗେ ୨ ଦାକ୍ଷିଣାତ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେଉଁ ଅଜ୍ଞାନତା ବିଦ୍ୟମାନ ଅଛି ତାହା ମଧ୍ୟ ବିଦୂରିତ ହେବ ।

ସମ୍ପ୍ରତି ବାବୁ ଭୂଦେବ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ, ପଣ୍ଡିତ ମହେଶଚନ୍ଦ୍ର ନ୍ୟାୟରତ୍ନ ପ୍ରଭୃତି ଶିକ୍ଷିତ ଓ ବିଜ୍ଞ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଦାକ୍ଷିଣାତ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନାନାବିଧ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ସମ୍ବାଦ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ବାବୁ ରମୋତ୍ତମ ଘୋଷ ଏମ୍ ଏ ଙ୍କୁ ସେଠାକୁ ପ୍ରେରଣ କରିଅଛନ୍ତି । ରମୋତ୍ତମ ବାବୁ ସିଂହଳ, ମାଲବାର, ତ୍ରିବାଙ୍କୁର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନାନା ସ୍ଥାନ ଭ୍ରମଣ ଓ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରି ଏକ୍ଷଣେ କେତେକ ଦିନ ହେଲା ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ଅଛନ୍ତି, ପୁଣି ଶୀଘ୍ର ଭ୍ରମଣାର୍ଥ ବହିର୍ଗତ ହେବେ । ସେ କିଛି ପରିମାଣରେ ମଲୟାଲମ, ତାମିଲ ଓ ତେଲୁଗୁ ଭାଷା ଶିଖିଅଛନ୍ତି ଓ ଭ୍ରମଣର କଷ୍ଟ ସହି ପାରନ୍ତି; ମନୋଯୋଗ ଓ ପରିଶ୍ରମ ସହିତ ଜ୍ଞେୟ ବିଷୟ ସଂଗ୍ରହ କରୁଅଛନ୍ତି । ବୋଧ ହୁଏ ଆଉ ତିନି ଚାରି ମାସ ଉତ୍ତାରେ ତାହାଙ୍କର ଭ୍ରମଣ ଶେଷ ହେବ । ତାହାଙ୍କ ସଂଗୃହୀତ ବିଷୟମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲେ ଦାକ୍ଷିଣାତ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅନେକ କଥା ସାଧାରଣଙ୍କ ଗୋଚର ହେବ । ବାବୁ ମହାଶୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟମାନଙ୍କରେ ସମ୍ବାଦ ସଂଗ୍ରହ କରୁଅଛନ୍ତି । ୧ ଦେଶ—ଭୂଗୋଳ—ଭୂତତ୍ତ୍ୱ—(Ethnology) ମାନବବଂଶତତ୍ତ୍ୱ—ଉଦ୍ଭିଦ ବିଦ୍ୟା—ପ୍ରାଣୀତତ୍ତ୍ୱ—ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା ଇତ୍ୟାଦି; ୨ ବିଖ୍ୟାତ ଲୋକ; ୩ ସମାଜ; ୪ ଧର୍ମମତ—ନୀତି—ଧର୍ମସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଯାତ୍ରା; ୫ ରାଜନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା—ରାଜସ୍ୱ—ନ୍ୟାୟବିଚାର—ରାଜକର୍ମଚାରୀ—ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା; ୬ ସ୍ଥାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏବଂ ଜନସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପୌରାଣିକ ଅଥବା ପରମ୍ପରାଗତ କଥା; ୭ କୃଷି—ଶିଳ୍ପ—ବାଣିଜ୍ୟ; ୮ ଲୋକଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଇତ୍ୟାଦି; ୯ ଭୂମି ପଟ୍ଟା ଦେବାର ନିୟମ—ଭୂମ୍ୟଧିକାରୀ ଓ ରାଇତର ସମ୍ବନ୍ଧ—ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧ; ୧୦ ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷା; ୧୧ ଆଧୁନିକ ସଭ୍ୟତା—ଅପରାଧ ଓ ସୁରାପାନର ପରିମାଣ ।

ବୋଡ଼ସେସ ହିସାବ ।

ସନ ୧୮୮୨ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷ ବାବଦ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା ସହିତ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶର ରୋଡସେସ ହିସାବମାନ ଚଳିତ ମାସ ତା ୧୩ ରିଖର କଲିକତା ଗେଜେଟରେ ବାହାରି ଅଛି । ତହିଁରୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟମାନ ସଙ୍କଳନ କଲୁଁ । ଯଥା;—

କଟକ—ଏଠାର ମୋଟ ଆୟ ଟ ୭୧୬୮୭୧ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ କର ଟ ୫୨୭୬୨୧ ଏବଂ ପରଓ୍ୱାନା ଜାରି ଫିସ ଟ ୫୮୫୭୧ ଜମା ଅଟଇ । ମୋଟ ବ୍ୟୟ ଟ ୫୮୭୪୮୧ ଜମା ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ତହସିଲ ଓ ଗର ମରାମତି ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୭୭୦୮୧ ଏବଂ ସଡ଼କ ଇତ୍ୟାଦି ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ମରାମତି ଖର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରାୟ ପଞ୍ଚାଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ଅଟଇ । ଗୃହନିର୍ମାଣ ବଗିଚାରେ ଏବର୍ଷ ଟ ୩୭୪୧ ଜମା ଖର୍ଚ୍ଚ ପଡ଼ିଅଛି ଏବଂ ଆରମ୍ଭରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟ ୧୦୪୧୬୨୧ ଜମା ଖର୍ଚ୍ଚ ପଡ଼ିବାର ଜଣାଯାଏ ଅଥଚ ଏହି ବର୍ଷରେ ବୃକ୍ଷ ଓ ଫଳ ବିକ୍ରିଦ୍ୱାରା ଏହି ବଗିଚାରୁ କେବଳ ଟ ୪୭୧ ଜମା ଆୟ ହୋଇଥିବାର ହିସାବରେ ଲେଖାଅଛି । ଏହି ବଗିଚାଟି ରୋଡ଼ସେସ ଟଙ୍କାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଅପବ୍ୟୟର କାରଣ ହୋଇଥିଲା ଚଳିତ ବର୍ଷରେ ବଗିଚାକୁ ନିଲାମ କରିଦେବା କମିଟି ବଡ଼

Split by PDF Splitter

ସ୍ଥିରଗ୍ରହ କରିଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଏତେଦିନ ରଖିବା ଅନ୍ୟାୟ ହୋଇଅଛି । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବମସ୍ ସାହେବ ଯେତେବେଳେ ଏହି ବଗିଗ୍ ସ୍ଥାପନ କଲେ ସେତେବେଳେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲୁଁ ମାତ୍ର କେହି ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତ ଅନୁଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମତେ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ଏ ସବୁ ଘଟ ନ ଥାନ୍ତା ।

ପୁରୀ—ଏଠାର ଆୟ ଟ ୨୨୦୬୮୯ ଙ୍କା ଏଥି ମଧ୍ୟରେ କର ଟ ୨୬୦୨୯୯ ଙ୍କା ଏବଂ ପର୍ଓ୍ୟାନା ଜାରୀ ଫିସ ଟ ୧୬୪୯ ଙ୍କା ଅଟଇ । ମୋଟ ବ୍ୟୟ ଟ ୨୫୮୯୪୯ ଙ୍କା ଏବଂ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ତହସିଲ ଇତ୍ୟାଦି ମହଲୁମା ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୨୬୦୦ ୯ ଙ୍କା ଏବଂ ସଡ଼କ ଇତ୍ୟାଦି ନିର୍ମାଣ ଓ ମରାମତି ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୨୧୬୩୭୯ ଙ୍କା ଅଟଇ ।

ବାଲେଶ୍ୱର—ଏ ଜିଲ୍ଲାର ମୋଟ ଆୟ ଟ ୨୭୧୧୯ ୯ ଙ୍କା ଏଥି ମଧ୍ୟରେ କର ଟ ୨୩୧୪୦୯ ଙ୍କା ଏବଂ ପର୍ଓ୍ୟାନା ଜାରୀ ଫିସ ଟ ୧୭୧୫୯ ଙ୍କା ଅଟଇ । ମୋଟ ବ୍ୟୟ ଟ ୨୫୮୯୫ ୯ ଙ୍କା ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ତହସିଲ ଇତ୍ୟାଦି ମହଲୁମା ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୩୫୦୦୯ ଙ୍କା ଓ ସଡ଼କ ଇତ୍ୟାଦି ନିର୍ମାଣ ଓ ମରାମତି ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୨୧୫୧୮୯ ଅଟଇ । ଏ ଜିଲ୍ଲାରେ ବାଲେଶ୍ୱର ସୋରେ ଭଦ୍ରଖ ଏହି ତିନି ସ୍ଥାନରେ ତିନୋଟି ବଗିଗ୍ ଥିବାର ଜଣାଯାଏ କିନ୍ତୁ କୌଣସି ବଗିଗ୍ରେ ବାର୍ଷିକ ଟ ୭୨୯ ଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ହୁଅଇ ନାହିଁ । ସଡ଼କ ଦୁଇପାଖରେ ଗଛ ପୋତିବା କାରଣ ନାନାପ୍ରକାର ଗଛ ବଢ଼ାଇବା ଏ ସମସ୍ତ ବଗିଗ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟଇ ଏବଂ ଯେମନ୍ତ ସାମାନ୍ୟ ବ୍ୟୟରେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ହୋଇଅଛି ତାହା ଅବଶ୍ୟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଅଟଇ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶନର ସାହେବଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣରେ କଟକରେ ଟ ୬୬୨୯ ଙ୍କା ପୁରୀରେ ଟ ୨୪୩୭୯ଙ୍କା ଏବଂ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଟ ୧୪୬୫୯ ଙ୍କା ବକ୍ଷ୍ୟମାଣ ବର୍ଷରେ ବ୍ୟୟିତ ହୋଇଥିଲା । ଏ ସମସ୍ତ ରାସ୍ତା ପ୍ରତି ଅଧିକ ମନୋଯୋଗୀ ହେବା କାରଣ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଜିଲ୍ଲା କମିଟିଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏହା ଯଥାର୍ଥ ଅଟଇ କାରଣ ଯେଉଁମାନେ କର ଦଅନ୍ତି ତାହାଙ୍କ ଘର ପାଖରେ ତହିଁର ସାକ୍ଷାତ ଫଳ ଦର୍ଶାଇବା ଅତ୍ୟନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟଇ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ତିନିଜିଲ୍ଲାର ପର୍ଓ୍ୟାନା ଜାରୀ ଫିସ ପୃଥକ୍ରୂପେ ଦେଖାଇ ଅଛୁଁ । ପୁରୀରେ ଏହି ଖର୍ଚ୍ଚା ଅତି ସାମାନ୍ୟ କିନ୍ତୁ କଟକରେ ଏତେ ଅଧିକ କାହିଁକି ? ଏଥିର କୌଣସି ହେତୁ ବକ୍ଷ୍ୟମାଣରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ବାଲେଶ୍ୱରର ଖର୍ଚ୍ଚା କଟକଠାରୁ ଅଧିକ ନ ଥିଲେହେଁ ନିତାନ୍ତ ଊଣା ନୁହଇ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନୁମାନ କରୁଁ ଏହି ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚା ଅଧିକ ଜୁଲମର ପରିଚୟ ଦେଉଅଛି ଏବଂ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶନର ସାହେବଙ୍କର ଏହି ଫିସ ଆଦାୟ ଧାରଣ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବାର ଉଚିତ ହେଉଅଛି । ଏ ପକ୍ଷରେ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାର କାର୍ଯ୍ୟ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ସନ୍ତୋଷଜନକ ଅଟଇ ।

ବଙ୍ଗଦେଶର ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଇନ ।

ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଆଇନର ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ବାସିନ୍ଦା ରୟତର ଘରବାରି ଜମି ରକ୍ଷା କରିବାର ବିଧାନ ହୋଇଅଛି । ବ୍ୟବସ୍ଥାକାରମାନେ ଯଥାର୍ଥ ବୁଝି ଅଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରଜାର ଘରବାରି ଜମିକୁ ରକ୍ଷା ନ କଲେ ତାହାକୁ ଦଖଲ ସ୍ୱତ୍ୱ ପ୍ରଦାନଦ୍ୱାରା ବାଞ୍ଛିତ ଫଳ ଲାଭ ହେବ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ସଚରାଚର ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଯେ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଘର ଉଠାଇ ଦେବା ଧମକରେ ଜମିଦାରମାନେ ଅଯଥା କରୁଅଛନ୍ତି ! ଫଳତଃ ଏ ବିଷୟରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବକ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଥମରେ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛୁଁ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁନର୍ବାର କହୁଅଛୁଁ ଯେ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟଟି କେବଳ ଗୃହିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆବଦ୍ଧ ନ ରହି ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରଜାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବିସ୍ତାର ହେଉ । ଘରବାରି ଜମି ପକ୍ଷରେ ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧିର ନିୟମ ଏହିପରି ହୋଇଅଛି ଯେ ନିକଟସ୍ଥ ସେହି ପ୍ରକାର ଭୂମିର ଖଜଣା ସଙ୍ଗେ ସମାନ ହେବ ଅଥବା ଜମିଦାର ଇଚ୍ଛା କଲେ ସେହି ଜମିର ବଜାରଦର ଯାହା ହେବ ତହିଁ ଉପରେ ଶତକଡ଼ା ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା ଦର ସମାନରେ ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି କରି ପାରିବ ।

ଅଷ୍ଟମ ଅଧ୍ୟାୟ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥାତ ଦଖଲ ସ୍ୱତ୍ୱ ନ ଥିବା ରୟତଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଟଇ । ଏମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରଚଳିତ ବିଧି ଏହି ଯେ କେବଳ ନୋଟିସ ଦ୍ୱାରା ଏମାନଙ୍କ ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ପାରିବ ଏବଂ ନୋଟିସ ପାଇଁ ସୁଦ୍ଧା ଯେବେ ରୟତ ଜମି ଛାଡ଼ିବ ନାହିଁ ତେବେ କେବଳ ଉଚିତ ଖଜଣା ତାହାଠାରୁ ନିଆ ଯିବ ! ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଆଇନ ସୁଦ୍ଧା ଏହି ମର୍ମରେ ଗଠିତ ହୋଇଅଛି ଯେ ଏପ୍ରକାର ରୟତ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଭୂମ୍ୟଧିକାରୀଙ୍କ ବିଷୟରେ ଅତ୍ୟଳ୍ପ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ବାଞ୍ଛନୀୟ ହେଲେହେଁ ଜମିଦାରର ଇଚ୍ଛାମତ ଅତି ଉଚ କରବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ବେଦଖଲର ଦାୟରୁ ପ୍ରଜାକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଏବଂ ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱଲାଭ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଦେବା ଉଚିତ ଅଟଇ । ଏଥିପାଇଁ ବିଧାନ ହୋଇଅଛି ଯେ ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧିର ଯେଉଁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ଏହି ଆଇନରେ ଅବଧାରିତ ହେଲା ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଦର ଜମିଦାର ସଙ୍ଗେ ଚୁକ୍ତି ହେବ ସେହି ଦରରେ ସାମାନ୍ୟ ଏବଂ ଠିକମି ପ୍ରଜାମାନେ ଖଜଣା ଦେବେ । ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧିର ନୋଟିସ ଦେବାକୁ ଅଦାଲତଙ୍କଦ୍ୱାରା ଜାରୀ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ନୋଟିସଜାରୀ ଉତ୍ତାରୁ ପ୍ରଜା ବର୍ଦ୍ଧିତ ଜମା ଦେବାକୁ ନାରାଜି କଲେ ଅଦାଲତ ଜମିଦାରଠାରୁ ତାହାକୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦିଆଇ ବେଦଖଲ ହେବାର ଆଜ୍ଞା ଦେବେ । ଜମିଦାର ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧିଦ୍ୱାରା ବାର୍ଷିକ ଯେତେ ଅଧିକା ପାଇ ପାରନ୍ତା ତହିଁର ଦଶଗୁଣ କ୍ଷତି ପୂରଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ଏ ନିୟମ କରିବାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଏହି ଯେ ଜମିଦାର ଅତିରିକ୍ତରୂପେ କୌଣସି ସାମାନ୍ୟ ରୟତର ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । ଏହା ଛଡ଼ା ଭୂମି ଉନ୍ନତି କରିବାରେ ପ୍ରଜା ଯାହା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିବ ବେଦଖଲୀ ସମୟରେ ତାହା ସୁଦ୍ଧା ଜମିଦାରଠାରୁ ପାଇବ ଏବଂ ଏହି ଉନ୍ନତି ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରଣ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଟଙ୍କା ଅମାନତ ନ ହେଲେ ଅଦାଲତ ବେଦଖଲର ଡିକ୍ରୀ ଦେବେ ନାହିଁ । ଆଉ ପ୍ରଜା ଯେବେ ଖଜଣା ବାକି ପକାଇବ କିମ୍ବା ଧରିଥିବା ଜମିକୁ ଏପରି ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବ ଯେ ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ଭୂମି ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ସମ୍ପର୍କୀୟ କାର୍ଯ୍ୟର ଅଯୋଗ୍ୟ ହେବ ଅଥବା ଆଇନସଙ୍ଗତ କୌଣସି ଚୁକ୍ତି [illegible] ତେବେ ସେ ବେଦଖଲ ହୋଇ ପାରିବ କିନ୍ତୁ ଏ ସମସ୍ତ କାରଣରୁ ପ୍ରଜା ବେଦଖଲ ହେଲେ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବ ନାହିଁ । କ୍ଷତିପୂରଣ କେବଳ ଜମା ବୃଦ୍ଧି ସ୍ଥଳେ ଦେବାର ନିୟମ ହୋଇଅଛି ।

ଜମା ବୃଦ୍ଧିର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରଜା ଏବଂ ଠିକମି ପ୍ରଜା ଉଭୟଙ୍କ ସକାଶେ ଏକ ଅଟଇ ବ୍ୟବସ୍ଥାକାରମାନେ କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଠିକମି ପ୍ରଜାର ଦୁର୍ଗୁଣ ସେମାନଙ୍କୁ ଜଣା ଅଛି ଏବଂ ଠିକମି ପ୍ରଥାର ବିଧି ହେବାକୁ କେହି

Digitized by srujanika@gmail.com

ବ୍ୟକ୍ତି ଅଳ୍ପ ଖଜଣାରେ ଜମି ଧରି ଉଚ୍ଚ ଖଜଣାରେ ତାହା ଲଗାଇବାଦ୍ୱାରା କଠିଣ ଦରର ଖଜଣା ଆଦାୟକାରୀ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଜମିଦାର ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ସିକମି ରଇତ ପ୍ରଥା ଏକାବେଳକେ ଉଠାଇ ଦେବାର ଉପାୟ ଦିଶୁ ନାହିଁ କେବଳ ସିକମି ରଇତଙ୍କ ଖଜଣାର ଦର କିଛି ଉଚ୍ଚ ରଖିଲେ ସେପ୍ରକାର ରଇତର ଆଦର ଊଣା ହେବ ଏହି ଆଶାରେ ସର୍ ଆସଲି ଇଡନ ସାହେବ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିଲେ କି ସିକମି ଯୋତର ମୋଟ ଉତ୍ପନ୍ନର ମୂଲ୍ୟର ଶତକଡ଼ା ଟ ୩୭ ହେସାବରେ ଖଜଣାର ଉଚ୍ଚ ସୀମା ନିରୂପିତ ହେବ। ସେ ସମୟରେ ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଖଜଣାର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଦର ଶତକଡ଼ା ଟ ୨୫ ଙ୍କା ଲେଖାଏ ହୋଇଥିଲା ସେଷଲିଖିତ ଦର ଟ ୨୫ ରୁ ଊଣା ହୋଇ ଟ ୨୦ ଙ୍କାରେ ରହିବାରୁ ସାମାନ୍ୟ ଓ ସିକମି ପ୍ରଜାଙ୍କ ଖଜଣାର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଦର ଉତ୍ପନ୍ନର ଶତକଡ଼ା ଟ ୩୦ ଙ୍କା ନିରୂପିତ ହୋଇଅଛି।

ଉପରଲିଖିତ ନିୟମରୁ ଦେଖାଯିବ ଯେ ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱବାନ୍ ପ୍ରଜାଠାରୁ ସାମାନ୍ୟ ଓ ସିକମି ପ୍ରଜାକୁ ଶତକଡ଼ା ଟ ୧୦ ଙ୍କା ହେସାବରେ ଅଧିକା ଖଜଣା ଦେବାକୁ ହେବ। ସିକମି ପ୍ରଜା ସମ୍ପର୍କରେ ଏ ନିୟମରେ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ଆମ୍ଭେମାନେ ଦେଖୁ ନାହୁଁ କିନ୍ତୁ ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱବାନ୍ ଓ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରଜା ମଧ୍ୟରେ ଖଜଣାର ଇତରବିଶେଷର କି କାରଣ ହେଲା ବୁଝିଯାଉ ନାହିଁ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଆପଣା ଦଖଲୀ ଭୂମିରେ ସ୍ଥିର ରଖିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି ସେହି ସ୍ୱତ୍ୱ ଅର୍ଜିଲ ବୋଲି ଯେ ସେ ଊଣା ଦରରେ ଖଜଣା ଦେଇ ଜମିଦାରର କ୍ଷତି କରିବ ଏ କେମନ୍ତ ନ୍ୟାୟ ହେଲା। କଥିତ ହୁଅଇ ଯେ ବଙ୍ଗଳାରୁ ପ୍ରଜାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ଶତରେ [illegible] ପ୍ରଜା ଅଛନ୍ତି ସୁତରାଂ ସାମାନ୍ୟ ରଇତଙ୍କ ପାଇଁ ଉକ୍ତ ନିୟମ କଲେ ବିଶେଷ ଅନିଷ୍ଟର ଆଶଙ୍କା ନାହିଁ ଏ କଥା ସତ୍ୟ ହେଲେହେଁ ଅବଶିଷ୍ଟ ଦଶଜଣଙ୍କଠାରୁ ଉଚ୍ଚ ଦରର ଖଜଣା ନେବାର ନିୟମ କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ଅଟେ ଯେବେ ସେହି ଉଚ୍ଚଦର ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ହେଲା ତେବେ ଦଖଲୀ ସ୍ୱତ୍ୱବାନ୍ ପ୍ରଜା କି ସକାଶେ ତାହା ନ ଦେବ?

ପରିଶେଷରେ ସାମାନ୍ୟ ରଇତଙ୍କୁ ଉଠାଇ ଦେବା କାରଣ ଯେଉଁ କ୍ଷତି ପୂରଣର ନିୟମ ହୋଇଅଛି ତାହା ନୂତନ ଏବଂ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଅନ୍ୟାୟ୍ୟ ଅଟଇ। ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧିର ନିୟତଦର ଅଇନରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇ ଅଛି ତହିଁରୁ ଅଧିକ କେହି ଲୋଡିଲେ ଅଦାଲତ ଦେବେ ନାହିଁ। ତେବେ କ୍ଷତିପୂରଣର ପ୍ରୟୋଜନ କେଉଁଠାରେ ହେଲା? ରଇତ ସୃଷ୍ଟି ହେବା କାଳରୁ କେହି ପ୍ରଜା ଏପରି କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବ ବୋଲି ସ୍ୱପ୍ନରେ ଦେଖି ନାହିଁ। ଅଯାଚିତରୂପେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କାହିଁକି ଏତେ ଦୟାବନ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏହା ସେମାନେ ସୁଦ୍ଧା ବୁଝି ପାରିବେ ନାହିଁ। ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧିରେ ଅନେକ ପ୍ରଜା ଅନର୍ଥକ ଆପତ୍ତି କରି କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାକୁ ଲାଭକର ଜ୍ଞାନ କରିବେ ଏକଥର ଜମା ବୃଦ୍ଧି ହେଲେ ଦଶବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆଉ ଜମା ବଢିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଜମିଦାର ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧିଦ୍ୱାରା ଦଶବର୍ଷରେ ଯାହା ପାଇବାର ଆଶା କରିବ ତାହା ଏକାବେଳକେ ଆଗଭୁରା ଦାତରୁ ଦେଲେ ତେବେ ଯାଇଁ ରଇତକୁ ବେଦଖଲ କରିବ। ଜମିଦାରଙ୍କୁ ଏପରି କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ଏବଂ ରଇତଙ୍କୁ ଅନର୍ଥକ ଲାଭବାନ୍ କରିବା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ସାମାନ୍ୟ ବୁଦ୍ଧିରେ ଯୁକ୍ତି ସିଦ୍ଧ ବୋଧ ହେଉ ନାହିଁ। ଆମ୍ଭେମାନେ ବିବେଚନା କରୁଁ କି ଏହି କ୍ଷତିପୂରଣର ଦଫା ଆଦୌ ଉଠାଇ ଦେବା ଉଚିତ।

(ପ୍ରାପ୍ତ)

କସ୍ୟଚିଦ୍ଦର୍ଶକସ୍ୟ ସଦନସ୍ୟ ନିବେଦନମିଦଂ।

ବାଲେଶ୍ୱରରେ ବାଲବୋଧ ନାମରେ ଖଣ୍ଡିଏ କ୍ଷୁଦ୍ର ବ୍ୟାକରଣ ଛପାଯାଇ ଅଛି ଆମ୍ଭେ ତାହାର କେତେକ ଦୂର ଆଲୋଚନା କରି ଦେଖିଲୁଁ ଯେ ସେଥିରେ ସ୍ୱକପୋଳ କଳ୍ପିତ କେତେଗୁଡିଏ ନୂତନ କଥା ଲେଖା ଅଛି ସେ ସବୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଚଳିତ ଉତ୍କଳଭାଷାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିପରୀତ ଅତଏବ ସୁକୁମାରମତି ବାଳକ ବାଳିକାମାନେ ପ୍ରଥମରୁ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ପାଠ କଲେ ସେମାନଙ୍କର ବିପରୀତ ଜ୍ଞାନ ଜନ୍ମିବ ଏବଂ ଆମ୍ଭେ ଯାହା ଲେଖିଲୁଁ ତାହା ଯୌକ୍ତିକ ଓ ବ୍ୟାକରଣ ସମ୍ମତ କି ନୁହେ ଏହା ଦେଶହିତୈଷୀ ଉତ୍କଳଭାଷାର ପଣ୍ଡିତମାନେ ବିବେଚନା କରିବେ ଏହି ଆଶାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଏହି ଯେ ମହାଶୟ ଅନୁଗ୍ରହ କରି ଏ ବିଷୟଟି ଆପଣଙ୍କର ଜଗଦ୍ବିଖ୍ୟାତ ପତ୍ରିକାରେ ଲେଖି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟ କରିବେ।

ଅଦୌ ଲେଖାଅଛି ଉତ୍କଳଭାଷାରେ ଅ[illegible] ସ୍ଥ ବର୍ଣ୍ଣର ବ୍ୟବହାର ନୁହେ ଅର୍ଥାତ୍ ପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥ[illegible] ନ୍ତ ଗୋଟିଏ ବର୍ଣ୍ଣ କିନ୍ତୁ ଉତ୍କଳଭାଷାରେ ଏହାର ବ୍ୟବହାର ଅଛି କି? ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ ଗୁରୁଗଣ[illegible] କରିକୁ ଯଥା,—ବର୍ଗ୍ୟ ବା ସ୍ପର୍ଶ, ଅନ୍ତସ୍ଥ, [illegible] ଓ ଅଯୋଗବାହ, ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ସ୍ପର୍ଶ ଓ [illegible] ସଂଜ୍ଞାର ଏ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ବ୍ୟବହାର ନାହିଁ ତେବେ କୌଣସି ସଂସ୍କୃତ ବ୍ୟାକରଣରେ ଅଛି [illegible] ଏବଂ ଏ ସଂଜ୍ଞା ଗୋଡାକ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟାସ କରାଇ କଷ୍ଟ ଦେବାର କି ପ୍ରୟୋଜନ, [illegible] କ ଚ ଟ ତ ପ, ଗ ଜ ଡ ଦ ବ ଇତ୍ୟାଦି [illegible] ଡାଏ ସଂସ୍କୃତରୁ ଲେଖି ବର୍ଗର ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟାଦି ବର୍ଣ୍ଣ ଛଡାଇ ଅଛନ୍ତି ବାଳକମାନେ [illegible] ଆଦ୍ୟବର୍ଣ୍ଣ ଜାଣିଲେ କି ଦ୍ୱିତୀୟାଦି ବର୍ଣ୍ଣ ଜାଣି ପାରିବେ ନାହିଁ ତେବେ ସେମାନେ ଆଉ ଅଧି[illegible] କଣ କରିବେ। ବର୍ଣ୍ଣଯୋଜନା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ (କାରଣ) ଯୋଜନା—କ ଅ, ର ଅ, ଣ ଅ, ତାହା ହେଲେ କୃ ଧାତୁର ଉତ୍ତର [illegible] ଅଣ ପ୍ରତ୍ୟୟ ହୋଇ ଅଛି ସେ ଣ କି ଦନ୍ତ୍ୟ[illegible] ଥିଲା ଏହା କେଉଁ ଗ୍ରନ୍ଥ ବା ସଂସ୍କୃତ ବ୍ୟାକରଣରେ ଅଛି କିନ୍ତୁ ଆମ୍ଭେ ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛୁଁ ଯେ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣମାନେ ସୃଷ୍ଟି [illegible] ନରେ ହସନ୍ତ ସନ୍ଧି କରି ଯାହାଁରେ ଅ[illegible] ସ୍ୱର ଯୁକ୍ତ ନାହିଁ ସେ ଉଚ୍ଚାରଣ କାଳରୁ ଅକାର ଯୁକ୍ତ ଅଛି ତାହା ସ୍ୱୀକାର ନ କଲେ (ଜଳ) ଏ ଶବ୍ଦଟିର (ଜ) ଉଚ୍ଚାରଣ ହୋଇ ନ ପାରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଶବ୍ଦର ଆଦ୍ୟରେ ହସନ୍ତବର୍ଣ୍ଣ କଦାପି ଉଚ୍ଚାରିତ ହୋଇ ନ ପାରେ। ଆଉ ଯେ ଉଚ୍ଚାରଣ ହୋଇ ନ ପାରେ ତାହାର କଦାପି [illegible] ବିପରୀତ କରିବା ଅତଏବ ସଂସ୍କାର ବ୍ୟାକରଣରେ ନିୟମ ଅଛି ଯେ ଯେଉଁ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ[illegible] ଉଚ୍ଚାରଣ ସ୍ୱର ନ ଥାଏ ତାହାର ଅଧୋ[illegible] ଦେଶରେ ଥାଇ ଉଚ୍ଚାରଣ କରାଏ ଏହିଟି [illegible] ଅର୍ଥ ନିୟମ; ଅଥଚ ଲେଖିଅଛନ୍ତି (ସଂଯୋଗ) ସ ଅଂ, ଖ ଯ ଅ ତାହା ହେଲେ (ଅଂ) [illegible] ଗୋଟିଏ ବର୍ଣ୍ଣ କେଉଁଠାରେ ଅଛି। [illegible] ଲେଖା ଅଛି ଯେ ଇରେ ତ, ଣ, ଦ ଓ ସ [illegible] ଯୁକ୍ତବର୍ଣ୍ଣ ଯୁକ୍ତ ହେଲେ ହ୍ରସ୍ୱ ହୁଅନ୍ତି [illegible] ହେଲେ ପୂର୍ବରୁ ସଂସ୍କୃତାନୁସାରେ ବର୍ଣ୍ଣ[illegible] ପ୍ରଚଳିତ ଭାଷା ବ୍ୟାକରଣମାନଙ୍କର ନିୟମ[illegible] ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ, ଗର୍ଜ୍ଜନ, ତର୍କମାନ [illegible] ସେ ହ୍ରସ୍ୱ ଲେଖା ହେଉଅଛନ୍ତି ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ମତ[illegible] ସେ ସବୁ ଅଶୁଦ୍ଧ ହେବେ।

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

ଆଉ ପ୍ରଥମରୁ ଲେଖା ଅଛି ଯେ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାର ଯୋଜନାଦ୍ୱାରା ଯେ ଗୋଟିଏ ଅର୍ଥ ବୋଧକ ଶବ୍ଦ ନିଷ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ତାହାକୁ ପଦ ବୋଲାଏ, ପୁଣି ଲେଖାଅଛି ଏକ ଅର୍ଥବୋଧକତାଯୁକ୍ତ ଅଥବା ବାକ୍ୟର ଅନ୍ତର୍ଗତ [illegible] ଶବ୍ଦକୁ ପଦ ବୋଲି । ଏହିପରି ବିଶେଷ୍ୟ ବିଶେଷଣ ଓ ସର୍ବନାମ ପଦର ନିୟମ [illegible] ଲେଖା ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ [illegible] ଶିଶୁମାନଙ୍କର ଭ୍ରମ ଓ ପରିଶ୍ରମ [illegible] ଆଉ କଛି ଲାଭ ନାହିଁ ।

ଆଉ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଲିଙ୍ଗ ତିନିପ୍ରକାର [illegible] ଲିଙ୍ଗ, ସ୍ତ୍ରୀଲିଙ୍ଗ, ଓ କ୍ଲୀବଲିଙ୍ଗ । ଅଚେତନ ପଦାର୍ଥମାନେ ପୁରୁଷ ବା ସ୍ତ୍ରୀ ରୂପରେ ଦିଶନ୍ତି ନାହିଁ ଅତଏବ ସେମାନେ କ୍ଲୀବଲିଙ୍ଗ ତାହା [illegible] ବିଦ୍ୟୁତ, ଗାଡ଼ୀ, ଲତା, ପୃଥିବୀ, ନଦୀ, [illegible], ଦଣ୍ଡ, କୂପ, ହସ୍ତ ଓ କର୍ଣ୍ଣ ଏମାନେ ଯଦ୍ୟପି କ୍ଲୀବଲିଙ୍ଗ ହେଲେ, ପୁଣି ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସମୟେ ସମୟେ କ୍ଲୀବଲିଙ୍ଗ ପଦମାନଙ୍କୁ ପୁଂଲିଙ୍ଗ ବା ସ୍ତ୍ରୀତ୍ୱର ଆରୋପ କରି ଯାଇ ପୁଂଲିଙ୍ଗ ବା ସ୍ତ୍ରୀଲିଙ୍ଗ କରାଯାଏ, ଏଥିରେ କେଉଁ ସ୍ଥଳରେ କେଉଁ ସମୟରେ ପୁରୁଷତ୍ୱ ଆଉ କେଉଁ ସମୟରେ ସ୍ତ୍ରୀତ୍ୱର ଆରୋପ କରାଯିବ ତାହା ସୁକୁମାରମତି ବାଳକ ବାଳିକାଙ୍କୁ [illegible] ଶିକ୍ଷକମାନେ ସୁଦ୍ଧା ଜାଣି ପାରିବେ ଅତଏବ ବଙ୍ଗ ଓ ଉତ୍କଳଭାଷାର ବୈୟାକରଣମାନେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଭାଷାରେ [illegible] କ୍ଲୀବଲିଙ୍ଗର [illegible] ନାହିଁ ।

ଆଉ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ପୁଂଲିଙ୍ଗକୁ ସ୍ତ୍ରୀଲିଙ୍ଗ କରିବାର ଦୁଇଗୋଟି ଉପାୟ । ୧ମ ଭିନ୍ନ ଶବ୍ଦଦ୍ୱାରା [illegible] ପଦ ଶେଷରେ ଅର୍ଥାତ ପ୍ରତ୍ୟୟର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦ୍ୱାରା, ଭିନ୍ନ ଶବ୍ଦଦ୍ୱାରା ଯଥା;–ପିତା–ମାତା [illegible] ମତରେ ମାତୃ ଶବ୍ଦର ପ୍ରୟୋଗରେ [illegible] ସ୍ତ୍ରୀଲିଙ୍ଗ ହୋଇଗଲା, ଯଦି କେଉଁ [illegible]ରେ ବା କେଉଁ ସଂସ୍କୃତ ବା ଭାଷାବ୍ୟାକରଣରେ ଅଛି ଯେ ମାତୃ ଶବ୍ଦର ପ୍ରୟୋଗ କଲେ [illegible] ସ୍ତ୍ରୀଲିଙ୍ଗ ହେବ, ବୋଧ କରୁଁ ଲିଙ୍ଗ [illegible] ମାତ୍ର ତାହା ଗ୍ରନ୍ଥକର୍ତ୍ତା ଜାଣି ନାହାନ୍ତି, [illegible] ସ୍ତ୍ରନାଦ ଶବ୍ଦଦ୍ୱାରା ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଶୁଣ୍ଡାଦ ଶବ୍ଦ[illegible] ପୁରୁଷ ଜଣାଯାଏ, ପ୍ରତ୍ୟୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ[illegible] ଯଥା;—ନର—ନାରୀ, ଭବ—ଭବାନୀ, [illegible]ରେ ନୃଧାତୁର ଓ ଭୂଧାତୁର ଉତ୍ତର ଅ ପ୍ର[illegible] ହୋଇ ନର ଓ ଭବ ପ୍ରାତିପଦିକ ଥିଲା [illegible]ର ଉତ୍ତ ଈ ଓ ଆନୀ ପ୍ରତ୍ୟୟ କରିବାରୁ ସ୍ତ୍ରୀ ବାଚକ ପଦ ନିଷ୍ପନ୍ନ ହେଲା, ଏଠାରେ ପୁଣି ପ୍ରତ୍ୟୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ କଥଣ ହେଲା ।

ଆଉ ଏଥିରେ ସଂସ୍କୃତ ବ୍ୟାକରଣକୁ ଆଦର୍ଶ କରି କେଉଁଠାରେ ସେଥିର ଅବିକଳ କେଉଁଠାରେ ଭଙ୍ଗି ଭାବରେ ଯେଉଁ ଗୋଟିକ ଷ୍ଟେଟ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେଥିରେ ଏବଂ ମୂଳରେ ଯେଉଁ ସବୁ ସାମାନ୍ୟ ଦୋଷ ଅଛି ତାହା ଆମ୍ଭେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲେଖିଲୁଁ ନାହିଁ, ବୋଧ କରୁଁ ଗ୍ରନ୍ଥକର୍ତ୍ତା ବ୍ୟାକରଣ ଶାସ୍ତ୍ରର ମର୍ମ୍ମ ସ୍ପର୍ଶ ନ କରି ସଂସ୍କୃତ ବ୍ୟାକରଣର ଆଦର୍ଶରେ ଗ୍ରନ୍ଥ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲେ ଜାଣିଲୁଁ ସଂସ୍କୃତ ବ୍ୟାକରଣରେ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ନ ଥିବାରୁ ଦର୍ଶ ଗଡ଼ୁ ଗଡ଼ ମକଡ଼ ହେଲା ଭଳି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଅସ୍ମାକଙ୍କ କମିଶ୍ନର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସ୍ମିଥ ସାହେବ ଆସନ୍ତା ମାସ ତା ୪ ରିଖଠାରୁ ତିନ ମାସ ଓ ୨୯ ଦିନ ଛୁଟି ପାଇବାର ଗତ କଲିକତା ଗେଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏଠାରୁ ଏକଟିଂ ଯିବାର ଅଛି କେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଏ ନଗରରେ ପ୍ରାୟ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇ ନାହିଁ । ମେଘ ଘୋଡ଼ ଯାଉଥିଲେହେଁ ବାୟୁ ଶୀତଳ ଅଛି ଏବଂ ନଦୀରେ ଅଳ୍ପ ବଢ଼ି ପାଣି ଆସିଅଛି ।

ଜାଲପାଇଗୁଡ଼ିର ନାମସ୍ଥ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଅପାତତଃ ଏକ ପ୍ରକାର ନିକାଶ କରି ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଶୁଣୁଅଛୁଁ ଯେ ବଡ଼ାଙ୍କୁ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ତାହାଙ୍କ ବନ୍ଧୁବର୍ଗ ମେଳ ଭିଡ଼ିବାର ବଡ଼ତ ହୁଅନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ତାଡ଼ିତ କରି ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳ ଦର୍ପଣ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ବାଲେଶ୍ୱରର ଛାତ୍ରମାନେ [illegible] ଲୁଗା ବୁଣୁଅଛନ୍ତି । କି ୨୦୦।୨୫୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୂଲ୍ୟର [illegible] ଲୁଗା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି କି ତାହା ଫରାସି [illegible] ସ୍ୱୟଂ ସ୍ୱଦେଶ ହେବ । ଏଥର କମ୍ପାନୀ ମଧ୍ୟ ବୁଣିବାର ଚେଷ୍ଟା ହେଉଅଛି । ଏ [illegible] ପ୍ରୀତିକର ଅଟଇ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ [illegible] ଅଧିକ ନ ହେବ ସେତେବେଳେ ଏ ବିଷୟରେ ବାଲେଶ୍ୱରର [illegible] ଲେଖିବ ଅଛି ।

ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ କୋଷ୍ଠ କେନାଲର କାର୍ଯ୍ୟ ଭଲରୂପେ ଚାଲୁନାହିଁ । ଏହି ପଡ଼ିବାରୁ ଲବଣ କର୍ମ୍ମ ଅଗ୍ରସର ହେଉ ନାହିଁ । ଏବେ ଠିକା କର୍ମ ଗ୍ରହଣ୍ଡ ଦରଖାସ୍ତ କରିବାର [illegible] ଆସିଅଛି ।

ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ପତ୍ରିକା ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ଠାରୁ ସମ୍ବାଦ ପାଇଅଛନ୍ତି କି ଚଳିତ ମାସ ତା ୯ ରିଖରେ ସେଠାରେ ଭୂମିକମ୍ପ ହୋଇ ବଡ଼ ଅଟ୍ଟାଳିକାମାନ ଦୋହଲିଯାଇଥିଲା ।

ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକାରେ ପାଠକଙ୍କୁ ଯେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ରେଜିମେଣ୍ଟ ଠିକ ଇଞ୍ଜିନିୟର ବଜାରର ଏକଜଣ ମହାଜନକୁ ସ୍ନାନର ପ୍ରତ୍ୟୟ ତା ୧୨ ଲା ଓଜନର ଏକ ଖଣ୍ଡ ପିତ୍ତଳକୁ ସୁନା ବୋଲି ତାହାକୁ ଟ ୧୪୯ ଙ୍କା ଦରରେ ବିକି ଦେଇ ଗଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ଲିଲାଟ କରିବା ଯେମନ୍ତ ସହଜ ଓ ବିସ୍ତାର ହୋଇଗଲା ତହିଁରେ ଅଧିକ ସାବଧାନ ହୋଇ ସୁନା କିଣିବାର ଆବଶ୍ୟକ ।

ପୁରୀର ଉଦ୍ୟାନ ଅନେକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଭାରତରେ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଠାରେ ବଗ୍ମାମାନଙ୍କ ପୁରସ୍କାରଦ୍ୱାରା ଅଧିକତର ଉତ୍ସାହିତ କରିବାର ଶୁଣି ଆମ୍ଭେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅନନ୍ଦ ଲାଭ କରୁଅଛୁଁ । ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଭୋଗ ବଡ଼ଲାଟ ରିପନ ବାହାଦୁରଙ୍କ ଭାରତ ଅବସ୍ଥିତର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ କଟାଇବା ବିଷୟରେ ବକ୍ତୃତା କରି ଟ ୫୦ ଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି । ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ସାମାଜିକ ଓ ଜାତୀୟ ଅବସ୍ଥାର ଉନ୍ନତ ଧ୍ୟାନ ସମ୍ପର୍କରେ ବକ୍ତୃତା କରିବାରୁ ଶ୍ରୀ ବନମାଳୀଚନ୍ଦ୍ରଦେବ ମଠଙ୍କୁ ଟ ୪୦ ଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଶ୍ରୀ କେଶବଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଗଡ଼ବୋଲ ମଧ୍ୟ ଏକ ବକ୍ତୃତା କରି ଟ ୨୫ ଙ୍କା ଅର୍ଜିଅଛନ୍ତି ।—ଏହିକି ଉଦାହରଣ ଅନୁକରଣୀୟ ।

ସିଲହଟଠାରେ ଓଲଉଠା ବନ୍ୟାର ପ୍ରବଳ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ଆସିଅଛି ମଧ୍ୟ ଏଥି ସଙ୍ଗେ ପ୍ରବଳ ବୃଷ୍ଟି ଯୋଗେ ଦେଶ ଜଳମୟ ହୋଇ ଯିବାରୁ ଲୋକଙ୍କର ଅତିଶୟ ଅଧିକ ଅସୁବିଧା ଜାତ ହୋଇଅଛି ।

ଢାକା ପ୍ରକାଶ ଲେଖିଅଛନ୍ତି, ତାହାର ମୃତ ଡେପୁଟୀ କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରସୁନ୍ଦର ମିତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ପକ୍ଷର ବିଧବା ସ୍ତ୍ରୀ, ସେହିଠାର ନେଟିଭଡାକ୍ତର ବାବୁ ଶଶୀଭୂଷଣ ସରକାରଙ୍କ ବିବାହ କରିଅଛନ୍ତି । ପୁଣି ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ମ ୨୩ ଦିନ ଚନ୍ଦ୍ରସୁନ୍ଦର ବାବୁଙ୍କ ଜ୍ୟେଷ୍ଠା ବିଧବା କନ୍ୟା ଶ୍ରୀମତୀ ମାତଙ୍ଗିନୀ ଦାସୀ ବାବୁ ପ୍ରସନ୍ନକୁମାର ମଜୁମଦାରଙ୍କୁ ବିବାହ କରିଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀମତୀ ମାତଙ୍ଗିନୀ ଦାସୀଙ୍କ ବୟସ ଅନୁମାନ ୪୦ ବର୍ଷ ହେବ ସେ ବାଲ ବିଧବା ଥିଲେ ।

ତାଡ଼ିତାଲୋକଦ୍ୱାରା ସମୁଦ୍ରରୁ ମାଛ ଧରିବାର ଏକ ଚମତ୍କାର ଉପାୟ ଉଦ୍ଭାବିତ ହୋଇଅଛି । ଖଣ୍ଡେ ଏ ଆମେରିକାନ ପତ୍ରରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି, ଅଧ୍ୟାପକ ହେସ୍କାର୍ଡଙ୍କ ତାଡ଼ିତାଲୋକପୂର୍ଣ୍ଣ ଲଣ୍ଠନ [illegible] ଶତାବ୍ଦୀର ଗୋଟିଏ ଅତ୍ୟୁର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଅବସ୍ଥାର । ଯୋ ୧୭ ଟି ବତୀ ଏକତ୍ରେ ଜଳାଇଲେ ଯେପରି ଆଲୋକ ହୁଏ, ସେ ଲଣ୍ଠନଦ୍ୱାରା ସେହିପରି ଆଲୋକ ହୁଅଇ । ସେ ଲଣ୍ଠନକୁ ସମୁଦ୍ର ପାଣିରେ ବୁଡ଼ାଇ ରଖିବ ଏବଂ ତାହା ମୂହିଁ ପାଖରେ ଖଣ୍ଡିଏ ୧୦ ଫୁଟ ପରିଥିବ ଜାଲ ପତାଇ ରଖିବ । ମତ୍ସ୍ୟ ଅଧିକ ମନ୍ଦ୍ୟ ସବୁ ଆଲୋକ ପ୍ରଲୋଭିତ ହୋଇ ଜାଲ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରିବେ । ଅସ୍ତ୍ର [illegible] କୌଶଳ ।

ହିବଲ ସର୍ବିସ ପରୀକ୍ଷାର ଭାରତ ସଙ୍ଘ ବାର୍ଷିକ ଟ ୧,୨୦୦ ଙ୍କାର ଗୋଟିଏ ବୃତ୍ତି ଦେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । ଯେ ବୃତ୍ତି ନେଇଥିବେ, ସେ ଛଅବର୍ଷ ଯେ ବୃତ୍ତି ପାଇବେ । ଏତଦ୍ବ୍ୟତୀତ ସେ ବିଲାତ ଯିବାପାଇଁ ଏକ [illegible] ଟଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବେ । ଆଗାମୀ ଜୁଲାଇ ମାସରେ [illegible] ପରୀକ୍ଷା ନିଆହେବ, ପରୀକ୍ଷାରେ ଯେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ହେବେ ସେ ବୃତ୍ତି ପାଇବେ । ଭାରତବାସିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏ ବୃତ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ବୃତ୍ତିର ଅଭିଳାଷୀ, ସେମାନଙ୍କର ଯେପରି ୧୭ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବୟସ ନ ହୁଏ । ଭାରତ ସଙ୍ଘକୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି ସଦନୁଷ୍ଠାନ ନିମିତ୍ତ ଶତଶତ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁଁ ।

ଭାରତର ସକଳେହିତକ ସ୍ରୋତରେ ଦେଶୀୟ ଓ ଇଂରାଜ ପୁରୁଷମାନେ କିଭଳି ଦକ୍ଷରେ ସନ୍ତରଣ କରୁଅଛନ୍ତି ନୀଳ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟରେ ମତ ପ୍ରଭେଦ ଦେଖିବା କଛି ବିଚିତ୍ର କଥା ନୁହଇ । ଏକପକ୍ଷରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଓ ସମୁଦାୟ ଦେଶୀୟ ପତ୍ର ମେଜର ବେରିଙ୍ଗ ସାହେବଙ୍କ ନିଜର ଯାହାରେ ଆନ୍ତରିକ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ କାଳିନ ଭାନସନ ଆଣ୍ଡ ଡାଫ୍ରୀ ଇଂରାଜୀ ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନେ ତାଙ୍କ କମନରେ ଭାରତ ବ୍ୟବସ୍ଥାକେ ସବୁରେ ସେମାନଙ୍କ ବିପକ୍ଷ

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

ପକ୍ଷର ବଳ କ୍ରମଶଃ ହ୍ରାସ ହୋଇ ଯିବାର ଦେଖି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ଏମନ୍ତ କି ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଅଗାମୀ ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ପୂର୍ବରୁ ଭାରତ ଛାଡ଼ି ନ ଥିବାର ଶୁଣି ଏଙ୍ଗ୍ଲୋଇଣ୍ଡିଆନମାନେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଅଛନ୍ତି ।—କି ଅପଦ ।

ଲିବରଲପକ୍ଷ ଅବଗତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଯେ ବଙ୍ଗାଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବଙ୍ଗଳା ଅନୁବାଦକଙ୍କୁ ଅନୁଜ୍ଞା କରିଅଛନ୍ତି ବଙ୍ଗଳା ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁବାଦ ଯେମନ୍ତ ତାହାଙ୍କର ସାପ୍ତାହିକ ବିଜ୍ଞାପନୀରେ ପ୍ରକାଶ କରା ଯିବ ।

ତଲ୍ଲୁହାଙ୍କ ଯେ କଥା ଶୁଣାଯାଏ, ଏ କଥା ଯଦି ସତ ଅନେକ ଲୋକ ହସିବେ କିନ୍ତୁ ହେସଲର ନାମକ ଜଣେ ସାହେବଙ୍କର ବାସ୍ତବିକ ଏହିରୂପ ଅସାଧାରଣ ଶକ୍ତି ଥିଲା । ହେସଲର କଠୋର ମସ୍ତିଷ୍କ ରୋଗରେ ପୀଡ଼ିତ ହୋଇ ଉଠାରୁ ବଧୀର ହେଲେ କିନ୍ତୁ ସେ ଓଷ୍ଠଦ୍ୱାରା କଥା ଶୁଣିବାକୁ ଦୃଢ଼ପ୍ରତିଜ୍ଞ ହେଲେ । ସେ ପ୍ରତିଦିନ ଦର୍ପଣ ସମ୍ମୁଖରେ ଠିଆ ହୋଇ ଆପଣା ପ୍ରତିବିମ୍ବ ସହିତ ନାନାପ୍ରକାରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କହନ୍ତି ଏବଂ କଥା ସମୟରେ ମୁଖର କଉପ ଭଙ୍ଗୀ ଓ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୁଏ ତାହା ଅତି ମନୋଯୋଗ ସହିତ ଲକ୍ଷ କରନ୍ତି । ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ଏହିରୂପ କଠୋର ସାଧନ କରି ସେ ଲୋକଙ୍କର ଓଷ୍ଠ କର୍ଣ୍ଣ ଇତ୍ୟାଦିର ସ୍ୱାଭାବିକ ଚେଷ୍ଟା ଦେଖି ସେମାନଙ୍କର କଥାବାର୍ତ୍ତା ବେଶ ବୁଝି ପାରନ୍ତି । ହେସଲର ଏକ ସାନ୍ଧ୍ୟ ଉପଲକ୍ଷରେ ଇତାଲିରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ବନ୍ଧୁଗଣ ଏହି ଅଦ୍ଭୁତଗୁଣର କଥା ଶୁଣି ପ୍ରଥମେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ନ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ହେସଲର ତାହାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ନିଜ ଗୁଣର ପରିଚୟ ଦେଲେ । ସାଧନଦ୍ୱାରା କଣ ହୋଇ ନ ପାରେ ?

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକେ ଲେଖାପଢ଼ା ଶିଖିବାରୁ ଏବେ ଦେଖାଯାଉଅଛି ଗୃହ କର୍ମରେ ଅନାସ୍ଥା ପ୍ରକାଶ କରି ମୋହାଭୂମିକାର କର୍ମରେ ସମୟ ଯାପନ କରୁଅଛନ୍ତି ବୋଲି ବଙ୍ଗାଳର ଜଣେ ଲୋକ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ।—ଏହା ଅବଶ୍ୟ ଦୁଃଖର କାରଣ ଅଟେ ମାତ୍ର ଲେଖାପଢ଼ା ଶିଖି ବିଶେଷ ସଭ୍ୟ ଓ ମାର୍ଜିତ ରୁଚିବିଶିଷ୍ଟ ହେବା ଉତ୍ତାରୁ ନୀଚାବ ମଣ୍ଡଳତା ସଂଯୁକ୍ତ ଦେଶୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଅପ୍ରୀତିକର ହେବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।—ଫଳତଃ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଏତେକାଳ ସୁଦ୍ଧା ଚଳାଇଲେ ଏଣିକି ପୁରୁଷମାନେ କି ତାହା କରି ଆପଣାର ପିଆସୁଭ ଦେଖାଇବେ ନାହିଁ ?

ପୁଣାରେ ବୋମ୍ବେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପିଲାଙ୍କୁ ତାହାର ପିତା ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷା ଶମିତି ବଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରୁ ବାଳକଟି ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ରେଲବାଟରେ ମୁଣ୍ଡ ରଖି ଶୋଇଥି [illegible] ଗାଡ଼ିରେ [illegible] ତାହାର ନିଧନ ପ୍ରାପ୍ତ [illegible] [illegible] ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ଅସିଅଛି ।— [illegible] ପିଲଙ୍କର ସ୍କୁଲ ଯିବାପ୍ରତି ଏତାଦୃଶ ଅନାସ୍ଥା ଥିବାର ଅମ୍ଭେମାନେ କେବେହେଁ ମନେ କରି ନ ଥିଲୁଁ ।

ଝିଟିକାମାନେ ଅବଶେଷରେ ଅନେକ ନଗର ହସ୍ତଗତ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଅଧି ଦେଖା ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ବିଧବା ବିବାହର ଶ୍ରୀବୃଦ୍ଧି ସାଧନ କରିବା ନିମିତ୍ତ ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ଯେଉଁ ସଭା ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି ସେଥିର ଯତ୍ନରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ ଏକ ବିଧବା ବିବାହ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ଯାଇଅଛି । ଏହାକୁ ନେଇ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଅଠଗୋଟି ବିଧବା ବିବାହ ହେଲେ ।

ସିମଲାଠାରେ ଏକ ବ୍ରାହ୍ମମନ୍ଦିର ନିର୍ମିତ ହେଉଅଛି ଓ ତହିଁ କି କୁଚବିହାରର ମହାରାଜା ଏକହଜାର ଟଙ୍କା ଚାନ୍ଦା ଦେଇଅଛନ୍ତି । କେଶବ ବାବୁଙ୍କ ଯୋଗୁଁ କୁଚବିହାରର ମହାରାଜା କେଉଁ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ବୋଧହୁଏ କେହି ପାଠକେ ଜାଣିବାକୁ ବାକି ହୋଇଅଛନ୍ତି ପରା !

ଗତ ମଇମାସ ତା ୨୦ ରିଖରେ ଦାର୍ଜିଲିଂର ଅବକାଶପ୍ରାପ୍ତ ଇଂରାଜ କେରାଣିମାନେ ଏକ ଜାତଶାଳା ଉଟକା କରି କୁମାର୍ (ଅବଜାତତା ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ) ମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲେ—ଏ ମନ୍ଦ ନୁହେ । ଲୁଚ୍ଚାକାତର ଥାଙ୍ଗଡ଼ମାନେ ଥାଙ୍ଗଡ଼ୀଙ୍କ ସହିତରେ ସର୍ବଦା ନୃତ୍ୟ ଗୀତରେ ଆସକ୍ତ ଥାନ୍ତି । ପୃଥିବୀର ସଭ୍ୟତମ ଓ ଅସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କ ଅନେକ ବ୍ୟବହାର ଅନେକ ସାମ୍ୟ ଲକ୍ଷିତ ହୁଅଇ—

କାବୁଲର ଅମୀର ପଦଚ୍ୟୁତ କେପାଲବାଦଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଙ୍ଗ୍ରେଜ ଗାଇଲଙ୍କପାରେ ତାଙ୍କର ଅନେକ ଟଙ୍କାର ଋଣ ବାକି ଅଛି । ସେମାନେ ବଡ଼ ଲାଭ ପାଇବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ମାତ୍ର ଅମୀର ପାଳୁସବ ଛାଡ଼ି ଦେବେ ନାହିଁ । ଏ ଯେଣ ସେ ଜାଣବୁ ବୁଝନ୍ତି ନେଇ ବାକି ଅଛନ୍ତି ।

ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତବର୍ଷର ପାହାଡ଼ଜାତିସ୍ୱ ଲୋକେ ନିତାନ୍ତ ମୂର୍ଖାବସ୍ଥାରେ ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ନାନାପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ମନୁଷ୍ୟ କରିବା ନିମିତ୍ତ ମାନ୍ଦ୍ରାଜଠାରେ ଗୋଟିଏ ଲୋକ ହିତୈଷିଣୀ ସଭା ସଂଗଠନର ଉଦ୍ୟମ ଚଳିଅଛି—ଉତ୍ତମ ।

ବଙ୍ଗଳାଦେଶର ସମ୍ବନ୍ଧ ଉଚ୍ଚତ ସାଧନ କରିବା ନିମିତ୍ତ ଏବେ, ଏଫ ଓ ଏମ ଏ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କରେ ବଙ୍ଗଳା ଭାଷାରେ ପରୀକ୍ଷା ଦେବାର ନିୟମ କରିବା ମର୍ମରେ କଲିକତା ଶିକ୍ଷା ସମିତିର କେତେକଜଣ ଦେଶୀ ସଭ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିବାର ଜେତଲଗୁସ ଶୁଣିଅଛନ୍ତି ।—ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ମତରେ ଯେପରି ଅଛି ସେହିପରି ସଂସ୍କୃତ ଥିବା ଉଚିତ । ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାପ୍ରତି ଲୋକେ ଅନାଦର ପ୍ରକାଶ କରି ଆପଣା ଭାଷାର ଯେଉଁ ଅକାରଣ ସମ୍ପାଦନ କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁର ସଂଶୋଧନ ନିମିତ୍ତ ଅନ୍ତତଃ ଅନେକ ବର୍ଷର ସଂସ୍କୃତ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବା ନିତାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ।

ଗତମାସ ତା ୯ ରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଶସ୍ୟ ଭଲ ଅବସ୍ଥା ଭଲ ଥିବାର ସମ୍ବାଦ ଅସିଅଛି । ଠାବେ ଠାବେ ବର୍ଷା ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।

ବାବୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବାନ୍ଧର୍ଯ୍ୟାଙ୍କପ୍ରତି କହୁଥିବା ହୋଇଥିବା ଦଣ୍ଡ ଲଘୁ କରିବା ଆଶାରେ ଭାରତ ସଭା ଯେଉଁ କମିଟି ସଂଗଠନ କରିଥିଲେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସେକ୍ରେଟେରୀ କମ୍ବଲେ ସାହେବ ସେମାନଙ୍କର କଥା ଶୁଣିବାର [illegible] ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଇଣ୍ଡିଆନ [illegible] ସମ୍ବାଦଦାତା ହେଉ ନିଉସକୁ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ।—ଯେଉଁ ସ୍ଥଳେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ତାହା [illegible] ସେତେ ଉଦଗତ ହୋଇ ଲୁଚିବାର ପ୍ରୟୋଜନ କଣ ? ଅପିଲର ଦଶା କ ହେବ ?

ଯେଉଁ ମୋକଦମା ସମ୍ପର୍କରେ ଲେଖିବାରୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ କାରଦଣ୍ଡ ହେଲା ସେହି ମୋକଦମାରେ ଏକପକ୍ଷ ଅଦାଲତର ଅବମାନନା କରିଥିବା ଅପରାଧରେ କାରାବାସର ଆଜ୍ଞା ପାଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହାର ଅପିଲ ହାଇକୋର୍ଟରେ ଅଗତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅଡ଼ଭୋକେଟ ଜେନେରଲ ଓ ଅଡ଼ଭାର ସାହେବ ବାଦୀର ତାହା ପକ୍ଷରୁ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଅନେକ ଗୁଡ଼ାଏ କାରଣ ମଧ୍ୟରେ ଅଡ଼ଭୋକେଟ ଜେନେରଲ ଏହା ମଧ୍ୟ କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଏପରି ମୋକଦମାରେ ଭୁଲ ଜାସ୍ ହେବା ଉଚିତ କିନ୍ତୁ ତଥାପି ସୁରେନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ସମୟ ଦେବା ଉଚିତ ଥିଲ ଓ ତାହା ନ ହେବାରୁ ଅଦାଲତର ଆଜ୍ଞା ଅସଙ୍ଗତ ହେଉଅଛି ।—ପାଠକେ ସ୍ମରଣ ରଖିଥିବେ ଯେ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ମୋକଦମାରେ ୪୮ ଘଣ୍ଟା ସୁଦ୍ଧା ସମୟ ଦିଅ ଯାଇ ନ ଥିଲା ।

ଗତ କେ ଏ ପରୀକ୍ଷାରେ କାଦମ୍ବିନୀ ବସୁ ନାମ୍ନୀ ଏକ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଥିବାର ପାଠକେ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ ବ ୨୨ ବର୍ଷ ବୟସ । ଦ୍ୱାରକାନାଥ ଗାଙ୍ଗୁଲି ନାମକ ଜଣେ ବ ୩୯ ବର୍ଷୀୟ ବ୍ରାହ୍ମଙ୍କ ସହିତରେ ତାଙ୍କର ଶୁଭବିବାହ କିମ୍ବା ଗତମାସ ତା ୧୨ ରିଖରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ଗଲା । ବିବାହ ଅବଶ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମ ମତରେ ହୋଇଅଛି ବର କନ୍ୟା ଗୃହରେ ଉପାଦପାତ କରନ୍ତୁ ଏହିତା ଅସ୍ମ[illegible] ଜନର କାମନା । ଏ ବିବାହ ଉପଲକ୍ଷରେ ଅନେକ ଇଂରାଜ ମହିଳା ଓ କେତେକ ଲୋକେ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଥିଲେ ।

ସ୍ୱାଭାବିକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଅମ୍ଭେମାନେ ବର୍ଷବୃତ୍ତି [illegible] ଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ପଣ୍ଡିତ ଶିବନାଥ ରଂଗକ ଅଲାବାମ୍ବ ହେବା[illegible] ସେଉଁ କଥା ହୋଇଥିଲା ତାହା ହେବ ନାହିଁ । ସେପରି[illegible] ଗାବାସିମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏହା ଅଲ୍ଲାଦର କଥା ।

ପ୍ରେରିତ ପତ୍ର ।

ଶୁଣାକଥା ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସମୀପେଷୁ ।

ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ !

କୌଣସି ପାଠାଳୟପଣ୍ଡିତ ମଉହେଦ ହୋ[illegible] ଷରେ କାରାବାସ ଦଣ୍ଡ ପାଇଥିଲେ । ସେ[illegible] କାରାଗୃହରେ ରହି ପୂର୍ବଭାଷା ଉଦ୍ଦେଶ ସ ଲେଖି[illegible] ବାକୁ କଲ୍ପନା କରି କେତେକ ଦୃଷ୍ଟା ଲେ[illegible] ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଦେଖେ ଜେଲଖାନା ମଧ୍ୟରେ ତା[illegible] ସମ୍ମୁଖରେ ଦୂରଜଣ କଏଦୀ କ ଗୋଷ୍ଠୀଏ କ[illegible] ଯେନ ବାକ୍ୟବର୍ଣ୍ଣା କରି ସମ୍ପନ ଉତ୍ତର[illegible] ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସ୍ୱୀକୃ ଗଲେ । ଜେଲ[illegible] ବାହାରେ ଶୁଣା ଗଲା କଇଦମାନଙ୍କ ମ[illegible] ଉତ୍ପାଟନ ଉତ୍ପାତ ହୋଇଅଛି । ବଜାର[illegible] ଶୁଣା ଗଲା ନିକଟଖାନା କଏଦଗ[illegible] ପଞ୍ଚପିଟ ଲାଗିଅଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅ[illegible] କ ଲୋକ ଜଖମ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ପଣ୍ଡିତ[illegible] ବାଭ ସ୍ୱଜ ନିକଟରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ବାହା[illegible] ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଏହି ବାଳ କଥୋପକଥ[illegible] ଣିଲେ । ମନେ ମନେ କହିଲେ, ଭାବିଲେ [illegible] କଥା ଯେନ ଲୋକ ପଣ୍ଡାକ ମଧ୍ୟରେ ଏପର[illegible] ଅପକଥା ରଚନା କରି ପାରନ୍ତି । ପୂର୍ବ[illegible] ଦାସ ଲେଖିବା ତାହାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବ[illegible] ବାହ୍ୟ । ଏଣୁ ଜଣ୍ଡରୂପ ଉଦ୍ଦେଶକୁ [illegible] ଦେଲେ ।

ଦକନରେ ଜଣେ ବୃଦ୍ଧଲୋକ [illegible] ଲବୁ ଗୃହକୁ ଲେଉଟି ଆସୁଥିଲେ ପ[illegible] ତାହାଙ୍କର ସଙ୍ଗତ ଅନ୍ୟ ଜଣେ [illegible] ସହିତ ଦେଖା ହେଲା । ସେ ନମସ୍କା[illegible] ପ୍ରଚଳନସ୍ୱାରଭ ଅନାଲଙ୍କ ଶଣି [illegible] ସେ ଲୋକ ଅବାକ୍ ହୋଇ ତାହା[illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com